

KUZEY KUTBUNDA BİRİ Mİ VAR?

Asuman Bayrak

Prolog

Çıt çıkmıyor. Ses yok. Aniden belirip sonra yine aynı hızla kaybolan renklerle kokular olağanüstü. Sistemi kavramak zamana bağlı değil; yoğunlaşmak şart. Karbon temelli yaşam biçimlerini araştırıyorlar. Esas amaç anlamak.

Araştırma başladığında hayat da başlamış, ya da tersi. Dünya ilgilerini çekmiş. Gözleme dayanan çalışma yöntemleri akışkan, esnek, kapsayıcı nitelikte. Raporlar merkeze aktarılıyor. Bazı birimler işlerini bitirmek üzere. Ayrıntılar eklenip son düzeltmeler yapılıyor ve insanlarla düşünce düzeyinde kurulacak dolaylı bir iletişimin boyutları tartışılıyor. Temel yapıya müdahale etmek istemiyorlar, çünkü zemin kaygan, süreç belirsiz. Bu arada, bağımsız davranabileceğini keşfeden biri çıkıyor ve EPR çizgisinde, kendi özerk ağını oluşturup hareket alanını genişletiyor. İdeal fırsat diyebileceği bir de tarih belirlemiş: 17 Kasım 2031.

Özel çağrı sinyallerini alan kimsenin, o gece Kuzey Kutbu'nda olması gerekiyor. İlk aşamada, birkaç soruya cevap verip randevulaşma nedenlerini açıklayacak yedek enerjiye sahip. Her açıdan doğru zamanı bulduğuna inanıyor. 33 yıl önce teknoloji yetersiz, 33 yıl sonrasında ise Dünya atmosferindeki uydu çöplüğü nedeniyle kapsamlı bir aktarım olanaksız.

Kozmik ışınların yoğunluğuna ve buluşma yerinin koşullarına uygun hazırlıkları tamam. Etalik hidrojen tayfin kaotik akışkanlığını kullanacak; ancak duygusal bir tepkiyle karşılaşırsa iletişim aksayabilir. Zaman, insanlar üzerinde baskı yaratıyor; mekan etkisi ve beklenti içeriği gibi ayrıntılar duygulara bağlı olduğu için sonuç kestirilemiyor. Dünyalılarla doğrudan tanışma tasarısı bu yüzden iptal edilmiş, dosya kapatılmış ama o, sınırlara dayatmalara aldırıyor. İnsanlar duygularını denetleyip yeniden şekillendirebilirse sorunların çözüleceğine inanıyor. Yüz yüze iletişimde kararlı. Başarırsa, çok şey değişecek. Evet, sıradan bir canlı, sınırsızlığın eşiğine gelmiş canlı bir organizma, yalnızca o kadar; gerisi hangi ortamda yaşadığına bağlı. Gereken yoğunluğu sağlayınca, karanlıkta beyaz bir ışık parlıyor. Harekete geçmenin zamanı...

Bir ins

"Karga karga gak dedi." Karga da neymiş? Bir kuş. Uçan canlı. Uçmak doyasıya. Gökyüzünde kaybolmak. İçimden şarkı söylemek geliyor. Şarkı. Ritim. Tempo. Ta... Ta... Ta... Çocukluk böyle bir şey mi bilmiyorum; bilemem de. Sözcükler kafamı karıştırıyor. Sınır koymak doğal mı? Dondurup hapsetmek! Çelişkiye düşüyorum; oysa sistem tartışılmaz, mümkünse yapılır. Bana kalan yaşamak. Ya, ya, ya... Şa, şa, şa... Aah!... Yine unuttum. Güya hazırlıklıydım. İlk cümlem ne olacaktı? Hah, tamam, hatırladım: "Kasım ayında kasvetli bir geceydi," yazıyorum. Eskimeyen bir kitabın

anısına...

"Laa... Laa." Sesimi kontrol ediyorum; kalın ve tok. "Lal," diyorum, sonra "la-le". Berrak, derin, flu, çeşitli sesler çıkarıp dinliyorum; çoğu anlamsız ama ihtiyacım var, duymalıyım. Konuşmadan önce ses denetimi gerekiyor. Yeni öğrendim. Bazı sesler kendiliğinden oluşuyor; sonra karşılıklarını arıyorum. Uydurabilirim de...

Adlandırmanın keyfi: A'nın büyüklüğüne teslim olup Z'nin bitirici gücüyle durmak. Az, az, az... Dişlerim birbirine çarpıyor. İstedğim gibi konuşmayı beceremiyorum. Yazmaya öncelik tanısam iyi olacak. 'Kasım'a bakıyorum. 'K' güzel. Dengeli ve uyumlu.

Acele etmem gerekmiyor, zamanım bol, daha da genişletebilirim; bu işin üstesinden geleceğim.

Yazı yazmak akıntıya karşı kürek çekmekmiş! Yorucu. Duygular hızımı kesiyor. Ölçüm göstergelerine bakıyorum. Gelecek merkezli yapılarda, geçmişe dönük bağımsız araştırma yapmak gerilim yaratır. Topladığım bilgiyi ayıklayıp depolamak da enerji tüketimimi ikiye katladı. Dikkatli olmalıyım.

Aslında bütün suç -yani suç diye bir şey varsa eğer- dosya çökelti süzgeçlerinde. Ciddiyim.

Geçenlerde ilgi alanımla bağlantılı eski dosyaları tarıyordum.

Kullandığım program aniden yavaşladı ve görüntü dondu. Sakin bir tavırla bekledim; çünkü aksaklık olursa yedek sistem devreye girer.

Ben öylesine bakıyor, harflerin çizgilerini, irili ufaklı kümelenmelerini seyrediyordum. Birbirini destekleyen, kuvvetlendirip zayıflatan sözcüklere takılıp kalmışım. Her kelime, her cümle derdini anlatmaya

çalıyor, ardından düşünce belirginleşiyordu. Okubenisi olan bir metindi önümde duran. Ne yazık ki hatırlamıyorum; kaydetmemişim. Şaşkın bir halde, bilgi ortamında bulduğum başka yazıları da okumayı denedim. Bir cümleyi defalarca okuyor, bazen farklı yorumluyordum. Okuryazarlık seviyemin düşük olduğuna karar vererek yükseltilmesini istedim. Onaylandı. Sisteme birkaç kubit daha eklediler.

Düşüncelerimi etkileyen, garip bir duygu seziyordum. Öndünc yapısı yok; bana ait, değiştirilemez. Tanımlamaya uğraşırken, ilgi alanımın dışında tek merkezli yazı gruplarıyla karşılaştım. İnsanların kitap dediği, sayfa sayfa hatta satır satır okunan göstergeler bütünü. Bazı türleri hoşuma gitti, ancak biyokitler, tarif edilen kokudan, verdiği keyiften habersizdi. İyice şaşırılmışım; çünkü bırakıp kalkamıyordum. Mary Shelley'in Frankenstein'ıyla o sırada tanıştım. Okurken yakaladığım sürükleyicilikteki nedensellik zincirini çözemiyorum. Bastırılmış bir öfke elime ayağıma dolaşıyor. Tahlil ve yorumlar kasten yarım bırakılmış. Üstü kapalı benzetmeler, imalar katkı bekliyor ya da ne bileyim, hâlâ yaşadığını ispatlıyor.

Kitabın yazıldığı döneme, yazarın hayatına, eleştirilere falan bakıyorum. Belki gereksiz bir çaba, vakit kaybı da denebilir. Sistemde herkes RNA'larına uygun programlar kullanıyor; ama ben dosya çökelti süzgeçlerini devreye sokmuyorum artık.

Bilimsel okuryazarlık desteklendiği için karışamıyorlar. Bizim bölüm olumlu sinyaller gönderip duruyordu, onlar sayesinde yazanaç izni bile kopardım. Okudukça yazma hevesine kapılmamak imkansız.

Duyguların gücü adına kolları sıvadım.

Verdikleri külüstür aletin yansıtıcısı berbat durumdaydı; tamiratlar, yeni bağlantılar epey zaman alsa da, harcadığım enerjiye değdi.

Harflere ilk kez dokunduğumda heyecandan bayılacaktım. Sözcüklerle

uğraşmanın tadı bambaşka. Rengi, kokusu, şekli şemaliyle başdöndürücü. Yazabilmek müthiş bir şey. Öndül yapısı olmalı. Araştırıyorum.

Yazının temelinde kalıcılık arzusu yatıyormuş. Başı sonu belli bir sistem kurmanın ilk adımı. Çağlar boyunca taşa toprağa işlenen şekil ve resimlerden, kağıt kalem adı verilen ilkel aletler kullanıldığından bahsediliyor. Her neyse, bence yazmak, yazabilmek önemli, taşıdığı duyguları kaybetmek istemem; ayrıca hoşuma gidiyor. Hoşlanma duygumun değişkenlik oranı sabit, yani maymun iştahlı sayılmam -bu deyimi de yeni öğrendim-.

Parmaklarımı hareket ettirirken Mary'nin "çirkin evladı"nı düşünüyorum. Dünya'yla insanlarla ilişkisini değil, kendi bedeniyle duygularıyla yüzleştiği anları merak ediyorum. O kadar ilkel ki yalnız kalınca bunalıma giriyor. Tipik kofins tavrı.

İnsanlar da hep beraber yaşamıştı. Çocuk üretme örgütlerine dayanan bir sistem hatırlıyorum. DNA çoğaltıcı araçlar gibi davranıyorlardı. Şimdi her şey farklı.

Dünya, binlerce yıl arayla milyarlarca canlının yaşadığı bir yer ve nedense her seferinde hayat, sanki yeni başlıyormuş gibi algılanmış. Bizden önceki dönem, bilinçli olduğunu iddia eden insanların bencilliği son kez yaşandı. Doğumla ölüm arasına sıkışmış ömürlerden arta kalan Dünya'da, artık insler yaşıyor. Ben de bir insim. Homo z-sapiens yani. Bilinçaltına hakim ve beynini mümkün olan en üst aşamada kullanarak düşünen insanın geldiği son noktadayız. Bir zamanlar kaba hatlı, uyumsuz, kusurlu sayılabilecek yığınla tür vardı. Dünya bize kaldı. Her şey bizim için. Bilimsel gelişmeler, istediğimiz sayı ve nitelikteki inslere yaşam hakkı tanıyor. MS'ye güveniyoruz. Ve elbette ki matematiğe... Algoritmik çalışmalar sayesinde ulaştığımız matematiksel gerçek, tek üst gerçekçi bakış açısıdır.

Harflere keyifle dokunuyorum. Eğilip bükülen çizgilerin dansı, düşüncelerimi derleyip toplaması, beni içine çekip tadına doyumaz bir süreç başlatıyor. Yaratıcılıkla hayatın birleştiği, bol çağrışımlı, bambaşka bir alemdeyim. Sözcükler sanki rengarenk, rakamlara hiç benzemiyor. Mesela, Mary'nin kitabına hakim olan beyaz ve gri renk tonları büyüleyici.

İnsanlar yazı alanında muazzam eserler vermiş, yazıyla iktidarlar kurulup yıkılmış. Zamanla ilişkimizin esnek ve denetlenebilir yapısı, öndül ağırlığını ortadan kaldırmış olmalı.

Çeşitli yazı dosyaları açtım. Şimdilik hepsi boş. Yüzyıllardır hiçbir şey yazılmıyor. Yoğunlaşmamız yeterli. Herhangi bir nedenle dondurmak ya da aktarmak istediğimiz duygular, düşünceler, işletim sistemleri aracılığıyla biçimlendiriliyor. İhtiyaç hissedildiği an kendiliğinden devreye giren, çok boyutlu, özgün, özel programlar kullanıyoruz. Ener bir dünyada ne yazılabilir ki; hem niçin?

Ne düşünüyorsam yazıyorum. Niçini üzerine, sanırım biraz kafa yormam lazım. Okumam iyi de yazarken hızım düşüyor. Yazanaç kullanmak basit iş, ama sözcüklerle geçinmek zor. Hiçbir düzeyde matematik kesinlik taşıyorlar. Yazıp yazıp siliyorum. Duygular ele avuca sığmıyor, düşünceler kısa sürede zıtlaşp çoğalıyor; aralarındaki ilişki olağanüstü. Tanımların daraltıcı yapısı geçit vermeyince, eski/yeni farklı sözcüklerle delik açmaya uğraşp veya uygun bir deyim bulup üstünden atlıyorum.

Dünya eski dünya değil. İnsanların binlerce yıl önce hayal ettiği çoğu şeyi gerçekleştirdik. Denetimli bakteri üretimi ve postotomatik düzenekler akışı sağlıyor. Genetiği değiştirilmiş virüsler sorun çıkarsa da, mesele değil. Giyilebilir teknolojiden sonra sürülebilir ve içilebilir teknoloji de kendi algoritmik düzenini oluşturdu. Teknik işler

androidlere bırakılmış durumda. Nispeten bağımsız androidlere siborg deniyor. Biyokitlerin yapımında da kofinsler işe yarıyor, hani şu Mary'nin yarattığına benzettiğim canlılar. Doğrusu hiç kofins görmedim, ama çipleri olduğunu biliyorum, bir de benzer DNA'lar taşıdığımızı... Herkesin kendi kofinsi varmış! Onlar Güney'de yaşıyor, biz Kuzey'de... Biz mükemmeliz. Mükemmel ve doğal. Haplar, damlalar, kremler, buhar ya da gaz banyoları gibi kullandığımız her şey çeşitli işlemlerden geçirilir. Zehirli olduğu için havayı suyu doğrudan tüketmek imkansız. Sağlık ve doğallık değerli, çip taşımaksa zayıflık göstergesidir; aşığılanmaya neden olur. Kofinslere binlerce nanoçip takılıyormuş! Nasıl tahammül ediyorlar anlamıyorum; belki duyguları yoktur. Kofinsler hakkında öyle haberler dolaşır ki ortalıkta, inanılmaz. MS'nin verilerine göre uyumlu yaratıklar; o yüzden dert etmiyorum. Aslında hiçbir şey sorun olamaz. Problemler mutlaka çözülür. Gerekli gereksiz binlerce hizmet sunulur; seçim bizim. Sınırları, genom yapı DNA'larıyla RNA'larımız çizer. Kapasitemiz oranında ve düzeyinde yaşıyoruz. Dilersek yenilenme hakkını kullanabiliriz. Öngörüler sonsuz. Beynin elektrokimyasal etkileşimini artırıp işlevini zenginleştiren insler, özel yetenekleriyle süreci belirledi. Dünyayı görsel, işitsel, duyumsal imgelerle kavrama becerileri geliştirildi. İlk büyük düzenleme c-sapiensler zamanında gerçekleştirilmişti. Ve böylece en iyiler, en iyi koşullarda yaşamayı hak etti. Temel ihtiyaçlarımız anında karşılanıyor. Yaşam alanları kusursuz; yemekten tutun da duyguların sindirilmesine kadar, sayısız araç gereçle donatılmış. Kafamı kaldırıp etrafıma bakıyorum. Tam karşımda kocaman bi boşluk var. Duygu ve düşüncelerimi ışık, resim, harf ya da rakamlarla düzenleyip netleştirebileceğim veya iletişim sırasında kullanabileceğim çok boyutlu ekran alanı. Yan tarafta işlevsel sarkit ve dikişlerle

çevrilmiş yumuşak havuz, yatak benzeri serbest bir bölge. Yükselip alçalabilen bu alan katlanıp tavana da asılabiliyor. Tavanın algılanabilir sınırı yok. Arka tarafta en dipte çekmeceli dolapları görüyorum. İrili, ufaklı yüzlerce çekmeceye biyokitler yerleştirilmiş. Hepsi küçük bir hareket veya bakışların yönlendirilmesiyle çalışır.

Her şey mavi. Ben öyle istediğim için. Yani, şimdi talep etsem, her şey anında kıpkırmızı olabilir ya da yemyeşil. Geçenlerde biri öneriyordu. Gökkuşağı renklerini kullanmak ayrıca enerji veriyormuş. Denemek lazım. Bir de, bakınca belirginleşen bölmeler var. Kişiyeye özel üretilmiş giyilebilir, sürülebilir, püskürtülebilir, yapıştırılabilir ürünler bu bölmelerde durur. Ve hep daha iyiyi hedefleriz. Mesela göz, kulak, burun damlaları algılarımızı kuvvetlendirir. Organların işleyişini, salgıları düzenleyen ve denetleyen biyokitlerse yaşam kalitesini yükseltir. Kullanmak zorunda olduğumuz aletlerin sayısını hatırlamıyorum -yine unutmuşum, halbuki biliyordum-, neyse işte, hiçbirini ihmal etmeye gelmez.

Herkesin yaşam numarası var. Benimki şimdilik A-1.2. Hayata yeni başladım sayılır. Başlangıç verileri, d-sapiensler zamanında uzun tartışmalar sonucu kesinleşmiş; devamı bize bağlı. Olaylar karşısındaki tavrımız, tepkiler, tasarımlar değerlendirilir. Rakamlar, kişileri, Dünya'yı, hatta tüm evreni doğru ve aynı kavramamızı sağlar. Çok terimli denklemlerle yapılan matematiksel açıklamalar her alanda kullanılır. Rakamlarla yazı yazmayı denesem mi? Sayısal bir dil... Bir ara çok popülerdi.

Düşüncelerim oradan oraya atlıyor.

Ben ne yazıyordum? Ah, evet... Yaşadığımız dünya. Kendine referanslı algoritmasıyla her şeyin kendi kendine organize olabildiği, mutlaklığın çöpe atıldığı bir sistem. Seçimli biyokitler sayesinde renklerin tadını almak, düşüncelerin kokusunu duymak ya da seslerin şeklini görmek

mümkün. Dile dileyebildiğini...

MS iletişimde genellikle slogan kullanmayı tercih eder. Sorumluluk azdır; ne yaptığımız, ilgi alanlarımız ise önemli. İlgi alanları sistemle bağımızı kurup işlevimizi belirler, tasarıların temelini oluşturur.

Çoğunluk geleceğe kilitlenmiş durumda, ama ben bilgi depolarındaki uzay kayıtlarıyla ilgileniyorum. Tarih yani... Duygu alışverişleri, yerli yersiz değişimler yaşamama neden oluyordu; o yüzden işi şansa bırakmadım. Tarihle ilgilenirken tek başıma kalabiliyorum; hem üstelik tarihle ilgilendikçe daha çok sevdim.

Bağlı olduğum bölüm duyarlıdır, alımsız bir konu seçtiğim halde desteklediler; karşılığında ne vermek gerektiğini bilmiyorum -programıma alıp sorsam iyi olacak-.

Hayatı düzenleyen etik ilkelerden vazgeçilemez. Akışkan, esnek bağlantı ve ilişkiler bakış açısını genişletir; yalnız, bölümlerdeki çeşitlilik az. Herkes hemen aynlaşıyor. Zaman zaman aksaklıklar yaşıyoruz.

Şu sıralar basit ve kısa süreli tasarılar revaçta; diğerleri önemsenmiyor. Tarihle ilgilendiğim için proje hazırlamakta zorlanıyorum; itiraz edeceğim. Değişim isteyen birkaç kişi daha çıkarsa, yeniden yapılanma kararı alınabilir.

İnsler her türlü madde ve olanaktan yararlanacak seviyeye gelince, enerji sorunu kalmadı. Bakteri üretimi ve oksitletme teorisindeki gelişmeler yaşam süresinin önünü açmıştı. Bilişimin gücü, dinamik ağ yapısı, sınırsız rakam kapasitesi de zamanın denetlenmesini sağlıyor. Çeşitli zaman halkaları kullanıyoruz. İşin garip yanı, hâlâ sorun çıkması. Problemler asla bitmiyor.

Merkezi sistem bizden önce de uygulanıyordu. İktidar konusu matematik sayesinde düzenlenip kuralları belirlenmiş bir alan. Yenilenme gerekince sayılar aynı kalıyor; biz yalnızca tasarıların

onaylanmasında esas alınan kıstasları tartışıp değiştiriyoruz.

Yeni bir yeniden yapılanma süreci başlatılırsa hazırlıklı olmalıyım.

Gösteri zamanlarından fırsat buldukça eski dosyalara bakıyorum. Yetki MS'de toplandıktan sonra tüm bilgiler tekrar sınıflandırılarak kayıtlara geçirilmiş; geçmiş biraz muğlak. İlkellik tuhaf bir dünya yaratıyor; hem yalın, hem de katı gerçeklerle karşılaşılıyorsunuz. Yaşam tesadüfen sürüyor; seçimi doğa yapıyor.

Kim kime göre ilkel tartışması ayrı konu. Bilinçaltı meselesi de tayin edici. Hayatın defalarca bitip yeniden başladığı bir dünyada şimdiki yaşamak benzer ifadelerle anlatılmış. Çifte hakikatten bahsetmek temel yapıyı değiştirmiyor. Kurulan dünyalar birbirinden kopuk.

Genelde korku ve tedirginlik hakim.

Bizim içimiz rahat. Zamanı seyreltme/yoğunlaştırma yeteneği yanı sıra psikolojik, biyolojik, teknolojik, sosyolojik zaman halkalarının iç içe geçebilmesi kolaylık sağlıyor ve ayağımız yere sağlam basıyor. Durumu anlatan en uygun deyim bu galiba. "Galiba"yı sevdim.

Okudukça paylaşma, tartışma ihtiyacı hissediyorum. Başkasının, diğerinin zenginleştirici bir yanı olmalı. Son zamanlarda, dosyaları tararken dikkatimi çeken her şeyi, düşüncelerimi ortak serbest kanala atıyorum. Henüz tepki alamadım ama, yazı denemelerimi ve günlük programımı inceleyen MS 1 verdi. Yaşam numaram artık, A-1.2.1.

Rakamın uzaması hayat tecrübesini gösterir.

Bu arada konuşma takıntım sürüyor. Ses dalgaları bazı salgılarımı, duygularımı harekete geçiriyor ve makinelerle konuşmak, eskisi kadar tatmin etmiyor. Konuşacak birini arıyorum. Düzenimi bozsa da, bilinçaltımı, duygularımı etkilese de başkasıyla iletişimden, ona vakit ayırmaktan çekinmeyeceğim. Kendimi koruyabilirim.

Bağlantılar sırasında rutinin dışına çıkıp ses kullanmaya başladım. Karışıklığa neden olduğu için konuşmak istemiyorlar. Çoğu kez, ışıklarla yanıtlayıp BİM'le bağlantı kurmam öneriliyor; hatta bazıları doğrudan yönlendirme cüretini gösteriyor. Herkesin RNA verilerine bakarak tekrar deneyeceğim; belki yetenek ve ilgi alanlarına göre ön eleme yaparım. Konuşmanın kaderi bir kaç alete terk edilemez.

İnsanları düşünüyorum da... Hani biyolojik temel aynıydı?

Evet, zamanın esnetilip denetlenmesi bazı şeyleri değiştirmede; geçmişte yaşananlar önemsenmiyor. Mesela, A-sapienslerin genomunda saldırganlığı ortadan kaldıran özel kodlama yapıldığını bilen inse rastlamadım. İnsanlar barış yanlısı bir insanüstü yaratınca, sorunların çözüleceğini zannetmişti. Yanıldılar.

Dengeyi bozan hareketlilik, kabul edilemeyecek aşamaya gelince sistem evrimleşse de süreç bitmiyor. Bence gelecek, yazının tekrar gündeme alınıp canlandırılmasında, aktarılabilir enerjiye dönüştürülmesinde yatıyor.

Ah, işte!.. Niçinin cevabını buldum.

Şimdi nasılına keşfetmeliyim. Eminim mevcut düşünce kalıplarının, iletişim programlarının dışında bir yeredir. Rakamlarla ilgisi yok. Bu noktaya gelmemiz de uzun hikaye, üstelik doğru dürüst anlatılmaz; veriler hemen unutulan türden. Yapay bellek alanları kullanıma sunulduğundan beri doğal hatırlama yeteneğimiz azalmış. Depolanan enerji ve bilgi gücü, önümüzü kesip durdurmuş veya karışıklık yaratmış olabilir. Sözcüklerden vazgeçip ilişkileri ve hayatı algılama, sürdürme işini makinelere bırakmışız ya... O noktada bir terslik hissediyorum, ama ne?

Farklı bakış açılarıyla düşünebilmek için sistemdeki dosyalarımı yeniden düzenliyorum.

Vay canına! MS'nin uyarı ışıkları yanıyor: "Fazla merak parçalanma

yaratır." "Bütünlüğümüzü korumalıyız."

Ne yani, ben şimdi bölücülük mü yapıyorum?

D4DR genimin normal olmadığı belirlendi. Ne demek normal?! BİM kontrol ekibinin taktığı dop bantlarını çıkarıp attım. Heyecan aramıyorum ki, 3H dosyalarım bile çöpte.

Açıklama yapmam gerekiyormuş -gerekirlik konusuna da taktım, takılmayacak gibi değil ama, nedenler belirsiz-. MS'ye, protein analizlerimin, bilinçaltımın ayrıntılı dökümünü gönderdim. Cevabı kendileri bulsun; zaten isterlerse neler neler bulurlar.

İlgi alanımı bilerek seçtim; başka şeylerle oyalanıp boş yere enerji harcamam. Gösteri zamanımı da kullanmayacağım. Onaylanma ihtiyacı hissetmiyorum. Hormonlarımdan memnunum. Bütün gücümü eski kayıtların incelenmesine ayıracağım.

Sistemdeki alt bilim dallarına ait bilgiler, kişisel hafızalarda, özel alanlarda korunur. Kimlere nasıl ulaşacağımı düşünerek haber kanallarında dolaşırken, klasik astronomiyle alakalı birine rastladım. Hem de tam zamanında. Genom yapısı değiştirilmeden önce dosyalarını bana gönderdi; insanların binyıllar boyunca gökyüzüne baktığını, bu alana büyük yatırımlar yapıldığını öğrendim. İki binli yıllarda astronomi çok gelişmiş, sonra farklı bir yapıya bürünmüş, derken ortadan kalkmış. Tarih araştırması denilerek tüm çalışmalar iptal edilmiş.

Uğultulu, bulanık koşullarıyla geçmiş tam kavranamıyor. Binlerce yıl öteden gelen ışıkları incelemiyoruz artık. Sistem yeniden düzenlenirken, küçük parçalara ayrılarak verimli olması sağlandı. Astronomide gözlemci dönem bitti, müdahale aşamasına geçtik. İlk büyük deney Mars'ta yapılmış, hemen ardından da Venüs'te... Uygun bulunan her yeri Dünya'ya benzetme çabaları sürüyor.

Biyotektonik döngü uygulamasının ayrıntılarını tarıyorum. Kozmik ışınlar engelleniyor, yapay gazlar salınıyor ve sıcağa ya da soğuğa dayanıklı bakteriler atılıyor. Sonra? Sonrası yok! Belki MS bilir. Sorsam cevap verirler mi acaba? İki üç facia yaşandığına dair notlar buldum. Son yıllarda her şeyi eğlence haline getirdiler. Güya, protein bileşikleri hedef alınmıyormuş. Öyle deniyor. Kötü niyet gütmeliklerini savunarak deney yapma özgürlüğü kazanan ekiplerin sayısı sürekli artıyor. Haber kanallarına göre, Satürn ve Jüpiter'in uydularında yeni yöntemler deneniormuş. Uzayda, kendi momentumuyla gezen araçlar da çoğaldı; kazalar önlenemiyor.

Yeni dönem birinci basamak tartışmaları sırasında, konuya dikkat çekerek Dünya'nın geleceğini tehlikeye sokan deneylerin sınırlandırılmasını istemiştım. Talebimi geri çevirdiler ve üstelik deneyler değil de itiraz tartışmaları sınırlandırıldı. Gelişmelerin önü açık tutulmalıymış. Pes yani...

Bazıları beni muhafazakar buluyor; onlara katılmıyorum, belki biraz inatçıyım. Durumdan şikayetçi olmadığım halde, BİM'le başım dertte. Bilinçaltıma hakim değilmişim! Yenilenmemi öneriyorlar. Kabul etsem ne değişecek ki!

Koşullar hep aynı. Güneş'te manyetik fırtınalar kopacak. Yörüngedeki küçük bir sapma, bütün öngörülerin iptali demektir. Yaşam balonlarının dayanabileceğini sanmam. Atmosfer korozyonu ne durumda belli değil. Son rakamları isteyemem. Kızarlar. MS'nin gündeminde yeniden yapılanma var.

Etik kurallar değiştirilerek gündem kaymaları olağan kabul ediliyor. Ve işin tuhaf yanı, tehlikeden bahsetmek yanlış algılamalara yol açıyor. Herkes kendi alanında! Kimse doğru dürüst düşünmüyor. Sinesteziye karışıklığı artırıyor. Matematiği bile işlerine geldiği gibi kullanıyorlar. Bari, enerji ve iletişim sistemlerimiz koruma altına alınsa...

Tartışma enerjimin azaldığını saptayınca telaşlanmışım. Uzun süreli hipotermik uyku konusunu araştıracaktım, sonra vazgeçtim. İyi ki yazabiliyorum. Yazarak rahatlıyorum.

Taşınmak için yeni bir Dünya arayabilirim. Aaa!... Evet. Neden olmasın? Yeni bir dünya... Yazarken durakladım. Gerçekten taşınmak istiyorum. Dünya'nın geleceği riske atılıyorsa, uyarılarıma kimse aldırıyorsa, çekip gitmekten başka çare kalmıyor. Ama... Nereye gideceğim?

Uygun bir yer bulmak amacıyla eski astronomi kayıtlarını gözden geçirebilirim. İşte yazmanın farkı. Düşünürken belli akımların peşine takılmak kolay; hangisiyle hangi sonuca ulaşacağını biliyor, ne istiyorsan, hedefin neyse onu gerçekleştiriyorsun. Bölük pörçük aklı gelen, şimşek gibi çakan fikirler kaybolup gidiyor. Yazıda ise düşünceyi daha net görüp tavır almak, eksikleri tamamlamak, sökerek tekrar dikmek mümkün. Sanki hayata iliştirilmiş başka bir boyut!..

Çözümlemeye uğraşırken açığa çıktı bu; meğer yazmak, kendi doğumuna tanıklık etmekmiş.

Keyifle arkama yaslanırken, analiz sonuçları gözüme çarpıyor; yazı-doğum benzetmesi bayatmış. Bayat mı? Ne demek acaba?

Tamam, buldum... Tazeliğini yitirmiş, kurumuş, sertleşmiş yiyecek. Bir karışıklık olmalı. Hahh... Güncelliğini, geçerliliğini yitirmiş şey. Eee...

Yeni bir tanım mı yapmalıyım? Şart mı?.. Klasik programlar kullanınca böyle oluyor işte. Takılıp kalıyorum.

Elimden geldiği, aklım erdiği kadar yazabilirim. Her şey biriktirdiklerime bağlı. Yazmak için bellek gerekiyor; hafızayı canlı tutmak için de yazı. Unutma ya da hatırlama konusu, iç içe geçmiş iki halka gibi...

Bence insler, bazı tedbirler alıp yapay duygu alışverişlerini terk etmeli.

Okuryazarlıkla düşünce sistemleri arasındaki algoritmik bağ sağlamlaştırılmalı. Sinestezi acayip karışıklık yaratıyor. Bilinç düzeyi... Her neyse, önerilerimi sonra toparlarım. Şu anda önemli olan, taşınma isteğim. Ara sıra düşündüğüm bir konuydu, yazarak da aynı sonuca ulaştığıma göre bir şey yapmalıyım.

Çeşitli dosyaları inceleyerek geçmişinden emin olduğum, tarihini, gelişmesini ayrıntılarıyla bildiğim, başka bir dünya arıyorum. Klasik astronominin parlak günlerini yaşadığı ikibinli yıllardan işe başladım. O dönemde, yıldızlardan ve gökadalardan gelen her türlü ışık CCD adı verilen fotoelektrik hücrelerce kaydedilerek bilgisayar ortamlarında tutuluyormuş. Bu arada, Dünya dışı akıllı canlılarla iletişim kurma çabalarını taradım; zaten uzun süredir kafamı kurcalıyordu.

Tehlikeli sularda dolaştığımın farkındayım. Hızlanmaya çalışırken azarlama ışıkları yandı. Olur şey değil!.. Araştırmamı durdurmak istiyorlar. Bizim bölüm desteğini çekti -en çok da onlara içerledim-. Zaman öldürdüğüm söyleniyor. Doğrudan değil, dolaylı bir müdahale var; ilgi alanlarında teknik zaman tüketimi, etik değerlere paralel bir yaklaşımla hesaplanır.

Endişelenmeye başladım. Kaygılardan kurtulup verimli olmak, yüklü miktarda enerji harcamayı gerektiriyor. Bilgi işlem sistemimin kapasitesi sınırlı, kullandığım apoklarla bilgi çözerim de eski model; kısacası zorlanıyorum.

Ne yapabilirim diye, varsayım programını devreye sokunca büyük bir duygu boşluğuna düştüm. Nasıl oldu anlamadım, halbuki analiz rakamları normal, duygularım yeterliydi. Yaşadığımız dünyayı, olanaklarımı düşünüyordum. Program çalışmadı ve durum ölçerler uyarı işareti vermeye başladı. Donup kalmışım.

Yalnızca düşünce düzeyinde bir girişimdi; yazmıyordum ki! Konuşma isteğim yüzünden olabilir. Konuşmanın da ötesinde bir şey; tartışmak. Kurallara uygun basmakalıp cümleler kuran aletler sinirimi bozuyor artık. Hırsla ayağa kalkıp tekrar oturuyorum. Ve kanalların hepsini birden açıp avazım çıktığı kadar bağıriyorum. Kimse cevap vermiyor. İlk kez üşüdüm.

Çok kızacaklar; önlem almalıyım. Kalan duygularımı tanımlamaya çalışıyor, yoğunluklarını saptıyorum.

Kahretsin! Ne vardı da okuma yazma öğrendim. Şimdi ne olacak? Geri dönemem. Derdimi anlatabilir miyim acaba, derken MS'nin gönderdiği notu gördüm:

"Bilimsel okuryazarlığını geliştirme çabanı onaylıyoruz, ancak bazı konuları hatırlatmak durumundayız.

Bütün sorunları aynı çatı altında topladığımızı ve ulaştığımız aşamayı, yaratılan ortak anlayışa borçlu olduğumuzu unutmamalısın. Bilinçaltına hakim değilsin. Ele aldığın; senin özel alanından bakılınca yeni keşfedilen, öğrenilen duygular, bilgi notları, olaylar, yani genel haberleşme kanalına attığın her ileti çoktan eskimiştir. Uzay deneyleri Dünya'nın geleceğini tehlikeye sokmaz. Gereken önlemler alınmaktadır. Gücümüzü küçük gören bir anlayışa hizmet ettiği için, bu tür tartışmaların sürdürülmesine izin veremeyiz.

Kendi özel alanını değil geneli, özellikle de merkezi bir yapı oluşturup benimseyerek sürdüren ortak bakış açısını temel almalısın. Bu noktada, başka akıllı canlılarla iletişim ve yeni bir dünya arayışı gündeme alınmamıştır, gündeme alınması talep edilebilir. Tek başına, başka bir gezegene taşınma gibi aşırı isteklerden kaçınmanı, BİM kontrollerini sıklaştırmanı öneririz.

Bizim için tek bir Dünya var. Doğal ve bilinçli bütünleşmeyi

gerçekleştirdik. İhtiyaçlarını karşılayacak biyokitlere sahipsin; BOM ekipleri hepsini yeniden programlayabilir. Rahatını düşün. Unutma, her şey insiçindir. Yaşam perspektifi ve etik ilkeler konusunda eksiklik hissediyorsan, tamamlanmasını iste. İyi zamanlar."

Hah! Ne kadar emredici bir üslup. Bu yaklaşım hiçbir ahlaka, etik kurula sığmaz; ama tartışmayacağım. Hiç olmazsa okuyup yazmama doğrudan karışmıyorlar; bu iyi. Karar alma ve denetim süreçlerinde büyük değişimler yaşanmasına rağmen, kişisel uygulamalarda biyokitleri dayatıyorlar; bu kötü. Tek Dünya ilkesine karşı çıkmıyorum ki, hep beraber taşınmayı da önermiyorum. Benim böyle bir değişikliğe ihtiyacım var.

Kararım kesin ve onlar da bunu kabul etmek zorunda; yoksa nerede kaldı gelişmişliğimiz, gücümüz! Hani mutlaklığı çöpe atmıştık? Sistemin olanaklarından herkes yararlanmalı. Başka bir gezegene gitme talebi, aşırı bir istekse... Vazgeçebilirim. Uygun bulunacak herhangi bir yer olabilir; yeter ki taşınayım. İsteyen istediği yerde kalsın.

Kuzey Kutbu

Yankısı hiç eksilmeyen güçlü bir şimşegin tutkusuyla titreyen uçsuz bucaksız evren hayat doluydu. Uzaydan bakınca Dünya eskisi kadar parlak mavi görünmese de gezegenin etrafında dönen sayısız yapay uydunun irili ufaklı parçaları arasından gri mavi ışık demetleri yavaşça süzülüyor, sonra dağılarak boşluğa karışıyor ve karanlıkta kaybolup gidiyordu. Hareketli uydu çemberinin hemen altındaki atmosfer, kirli beyaz, gri hatta yer yer siyah bulutlarla kaplıydı. Kuzeydeki nispeten beyaz bulutlar ekvator çevresinde grileşiyor, güneye doğru inildikçe iyice kararıyordu.

Yeryüzü şekilleri bozulmuş, kara parçalarının kenar çizgileri kaybolmuştu. Buhar tüten bataklıklar, hafifçe dalgalanan sazlıklar arasında toprak ve su, bazen kıvılcık, bazen neftiye çalan grimsi bulanık bir renkteydi. Kıyıları çamurla kaplanmış, değiştirilen nehir yatakları eski yerlerine dönmüş, kimi dağlar aşınıp yenileri yükselmişti. Yağmurla rüzgarın bitmeyen ısrarı, kimyasalların nemin gücü, donma çözülme döngüsünün azmi tabiatın kendini tamir etme çabasına yardımcı oluyordu.

Dünya, üzerinde yaşayanlarla barışmaya uğraşırken, terk edilmiş binaların yıkıntılarını otlar bürümüş, erimeyen çöp yığınlarını çalılar örtmüştü. Ormanların kalın gövdeli ağaçları kurumuş, çürük dallar etrafa savrulmuş, kökleri de toprağı parçalayıp yarıklar açarak, tekrar hayata dönmek için başka bir yol, yöntem aramaya başlamıştı.

Genellikle sakin, sisli, puslu gri loşluğun içinde çıtırtılı seslerle iri, kabuklu böcekler, küçük kemirgenler sürüler halinde dolaşıyor, sinek benzeri hayvanlar hep birlikte oradan oraya konuyordu. Denizdeki alglerin, gökyüzündeki bulutların rengi, organizmaların yapısı nispeten değişmişti. Tabiatın yaşadığı işkenceler hafızasına kazınmış, sanki hesap soracağı günü bekliyordu.

Kuzeyde 42. paralel boyunca yerleştirilmiş yüzlerce balonda yaşayan insanlar, Dünya'nın yeni efendileriydi. MS adı verilen, güçlü bir merkezi yapı kurulmuştu. Güneydeki uçsuz bucaksız yarı karanlık plazmasyonlarda, hayatın aksamadan sürdürülmesini sağlayan malzeme ve bakteriler üretiliyordu. Her türlü araç gereç ya da enerji hammaddesi olarak kullanılan ve kendini tamir eden, gerekirse yenilenen, dönüşerek istenen forma giren bakterilerin havaya, suya karışması engellenemediği için her şey etkilenmiş, Dünya grileşmişti. Doğa bir türlü denetlenemiyordu. İnsanlar çözümü balonlarda yaşamakta bulmuştu. Herkes, kendine ait bir balona sahipti. Neden, niçin gibi

sorularla uğraşan pek çıkmıyor, yüzlerce yıldır aynı düzen devam ediyordu. A-121'in kuralları sorgulayan, itiraz eden tavrı ise beklentilerin aksine uzun sürmüştü.

Yaşam numarası artık, A-1217849'du. Rakamlar, hayata başladığı koşulların mükemmel olduğunu, ancak şansını iyi kullanamadığını gösteriyordu. A harfiyle, 1.2. gibi sıralı sayılar, yılların tecrübesiyle kesinleştirilmiş genom yapıdaki olumlu niteliklerdi. Bağımsız ilk tutum ve tavırları, planlanan hedef çizgisini aştığı için 1'le ödüllendirilmişti. Uzak deneylerinin sınırlandırılmasında ısrarı 7'ye neden olmuş, düşüncelerini değiştirmeyince 8 çöküşünü yaşamış ve bazı hakları kısıtlanmıştı. Bunalıma girmek üzereyken farklı bir alanda yaptığı öneri onaylanınca 7-8 baskısından kurtulup 4 aldı. MS, ikili kötü rakam sahiplerini uyarmıyor, hatta acımasız davranıyordu. 4'ün yarattığı güvenle taşınma isteğini tekrarlayınca, 9 verdiler; üstelik gözaltına alınmıştı. Karar tartışılmayacaktı.

Açık havadaki yaşamın sakinliğine inat, A-1217849'un duygusal tepkileri aşırı boyutlardaydı. Düzenli aralıklarla protein ve bilinçaltı analizleri yapılacak, gen dizilimi kontrol edilecek, DNA zincirindeki aksaklık bulunup düzeltilecekti. Sorunun çözümü için 1729 saat süre tanımışlardı.

Resmi açıklamayı öğrenince varsayım programını çalıştırdı. Kararlar hemen onaylanıp mutlak kabul edilmiyor, küçük de olsa bir açık kapı bırakılıyordu. İletişimde kullanılan standart yöntemlerle MS'yi ikna etmesi zor olmasına rağmen, kararın değiştirilme ihtimali vardı.

Taşınma isteğini herkese duyuracak, destek arayacaktı.

Genel yaşam programını hızlandırıp teknik işleri androidine bıraktı. Bağlı olduğu bölümle ilişkisi son dönemde zayıflamıştı; bölüm sorumlusuna bilgi verdikten sonra, ulaşabildiği herkese çağrı sinyalleri göndermeye başladı. Daha önce fikir alışverişi yaptığı birkaç insan

dikkatini çekince, kişisel güvenlik önlemlerini alıp kendi aralarında özel iletişim ağı kurdular. MS, anında müdahale ederek haberleşmeyi kesmek istedi; ama başaramadılar. Tartışmaya katılanların çoğu A-1.2'lerden oluştuğu için, yönetimin ağırlığı hissedilmiyordu. MS'nin akışı yönlendirme girişimleri de sonuç vermedi. Bilinç ölçerlerin ışığı yeşil renkte yandığı sürece, iletişim ortamı her türlü baskıya karşı korunuyordu.

Yaşam balonlarının içi herkesin kapasitesi, ihtiyacı ya da tercihine bağlı olarak düzenlenmişti. Dinamik platform ve katlanabilir alanlar, sürekli değişen sanal görüntüler derinlik, genişlik, yükseklik duygusunu esnetip çoğaltarak mekanı zenginleştiriyordu. Algılanan dünyalar sınırsızdı. Bilgi işlem sistemlerine bağlı apoklar sayesinde gözbebeklerine sabitlenmiş enerji çekirdekleri devreye sokuluyor, düşünceler karşı tarafa aktarılıyordu. Standart programların yanısıra, çeşitli şekillerde haberleşmek mümkündü.

A-1217849'un yetenekleri ortalamanın üstündeydi ve birkaç yöntemi birlikte kullanabiliyordu. MS'nin kararını değil, kendi düşüncelerini tartışmaya açmıştı. Uzaklaşmanın, diğerleriyle bağı koparıp kendini yalıtabilmenin yeni ve bir üst aşamayı olanaklı hale getirdiğinden bahsetti. Sarmal, renkli ışık sütunlarıyla bilgi aktarırken konuşuyor, bazı cümleleri ısrarla tekrarlamaktan çekinmiyordu. "Anlamıyorum," ışığını yakanlara, "biraz gayret," diyordu, "hiçbir şey kendiliğinden anlaşılmaz". Bakışları ve yüz mimikleriyle çalışan aletler, sürekli açılıp kapanan yansıtıcı, panel ve göstergeler, havada yüzer gibi etrafında dolaşıyordu. Rengarenk ışın demetlerinin uçtuğu yaşam balonu aşırı hareketlenmişti.

Makinelerin konuşmadığı, masaj yapıp oyalamadığı, salgılarının ölçülmediği bir ortamda yaşama hayalini anlattı. Ona göre, zamanın doldurulmuş veya doldurulmaya hazır olması rahatsız ediciydi. Yazmak

için sözcüklerle başbaşa kalmak istiyor, olasılıklara dair bilincin hayal gücü geniş bir kavrayışın yeniden inşa edilmesi gerektiğini savunuyordu. Varolmanın anlamını algoritma ya da deneylerde aramayacaktı. "Neden," diye soruyordu, "Neden böyle bir hakkım olmasın?"

Her şeyin hesaplanıp öngörülebildiği bir dünyada, sürdürülebilir yaşam koşullarıyla yetinen birimlerin desteklenmesi, durağan bir yapı oluşturmuştu. Konuşma gerektirmeyen ener ilişkiler kuruluyor, çok boyutlu düşünce programları her noktada çözüm üretiyordu. Çizgi dışı soruların cevabı yoktu. Tartışmanın uzaması MS'yi tedirgin ettiği için iletişim ortamına kısa bir açıklama attılar; 9 değişmeyecek, ama taşınma konusu tekrar ele alınacaktı.

Yeni kararı algılayınca, tereddüt ederek durakladı. Gözaltı süresinin devam ettiğini gösteren ışıklar yanıyordu. Alıcılarını MS'ye çevirdi; protein ve bilinçaltı analizleri ile DNA taraması bittikten sonra, teknik koşullar elverirse taşınmasına izin verilecekti. Yönetimin hemen ikna olacağını ummuyordu. Duygularını denetlemeye çabalarken ışıklara kilitleyip kalmıştı. Sevincini belli etmeye çekiniyor, ihtimal hesapları yapıyordu. Durum ölçerler sonuçtan hoşlandığını göstermiş, duygu aktarım kanalları kendiliğinden açılmıştı. Tartışmaya katılan herkes, onu bekliyordu. Özür diledi; duygu alışverişi yapmayacaktı. Sitelere aldırılmadan iletişim bağlantılarını kesti. Gerçeklik kontrolleri olumluuydu; kandırılmamıştı.

Taşınmasına kesin gözüyle bakıyordu. En büyük engeli aşmıştı. Önce varsayım programındaki sorun listesini inceledi; yaşam balonu konusu birinci sıradaydı. 42. paralel boyunca yerleştirilmiş balonlar sabitti. Küçük bir müdahale sistemin tamamını etkileyecekti. Balon sorumlusu androidler yardım isteğini geri çevirdi. Görev tanımlarında taşınma kavramı yer almıyordu.

MS'ye bilgi verip sorunu çözebileceğini ilettiler. Beyin dalgalarına kilitlenen alıngaçlar uzmanlaşmayı da sağlıyordu. Teknolojinin insleri engellemesi düşünülemezdi, yalnız inslerin teknik işlerle uğraşp sıkıntıya girmesi pek alışılmış bir durum değildi. Bölümdekiler, önerisini tasarı şeklinde isteyince yönetimin tavrını beklemeden kaynak programları yüklendi.

Enerji musluklarını sonuna kadar açmış, kullanmak zorunda olduğu biyokit sayısını asgari düzeye indirmişti. Erişebildiği dosyaları taramaya koyuldu. Bazen MS'nin ekipleriyle ilgilenmeye mecbur kalıyor, yorum gerektiren özel soruları cevaplıyordu.

Ölçüm, tahlil, analiz ya da kontrol amacıyla, yaşam balonunun tepesindeki uçarların biri iniyor, biri kalkıyor, uzman androidler aralıksız çalışıyordu. Son veriler tahlil edilememişti. Uyumsuz tavrına rağmen enerjisi sürekli artıyordu.

MS'dekiler kararsızdı. Çeşitliliğe önem verilse de, her şey ortak bakış açısı temelinde geliyordu. Daha önce sınırlar hiç bu kadar zorlanmamıştı. Herkes kendi balonunda dilediği gibi yaşıyor, sunulan hizmetlerden karşılıksız yararlanıyordu.

MS izleme kapsamını genişletince, A-1217849 rahatsız oldu; çalışma planı aksamaya başlamıştı. Çevresini kuşatan ölçerler, gözünün içinde dolaşan görüntüler, beyin hücrelerini istila etmeye hazır uyum servisleri yüzünden düşüncelerini toparlamakta güçlük çekiyordu. Kalan süreyi hesapladıktan sonra mola hakkı istedi. Yeterli teknik zamanı vardı. Düzeltilmeden taşınmanın yöntemini bulacağından, sakin bir ortamda sonuca ulaşacağından emindi. Etkinleştirici ya da engelleyici hormon bantlarını da kullanmayacaktı. Sistemde doğal enerji artışı olumlu kabul edildiğinden, talebi geri çevrilmedi. Androidinin önerisiyle, sarkıt ve dikitlerle çevrili alanı katlayıp tavana astı. Apoklarla ışıkları yönlendiren, göstergeleri açıp kapayan

hareketleri hızlanmıştı. Ornatma ilkelerinden solunan gazın moleköl yapısına dek yığınla dosya taradı, o-sapienslerin geliştirdiği balonların ilk örneklerine baktı. Her şey yüzlerce yıl önce yapılmış, yerleştirilmişti. Bakteriyel robotların ürettiği bazı parçalar, kesilip yeniden monte edilmeye uygundu. Tümöyle bellekli malzemedden yapılmış makine ve devreleri kullanmak isabetli bir seçim olacaktı. Düşüncelerinin algoritmasını rakamlara aktarıp hesapları bilgi işleme bıraktı. Geriye tasarı ekibini örgütlemek kalmıştı.

Genom yapılarıyla, protein ve bilinçaltı analizlerini tarayarak, birlikte hareket edebileceği insleri seçti. Ekipler, aynı bölüme bağlı en az dört kişiden oluşuyordu; bilgi alışverişi yapmadan, herhangi bir konuda benzer tavır ve tepkiler başlangıç için yeterliydi. Kurallara uygun basit bir tasarı taslağı sundu. Tarihle ilgilenen bir insan, yaşadığı koşulları algılama düzeyi ortaya çıkarılacaktı. Her şeyle kendi uğraşacak, diğerleri sonucu değerlendirecekti. MS mecburen onayladı. Başlangıcı A-1.2 olanlar yarı yolda bırakılmazdı. Hayat kolaydı. Onun zorlaştırma çabasını kimse kavrayamıyordu.

Onay ışığı yanar yanmaz, tasarı ekibi harekete geçti. Herkes yeterince hevesli olduğunu gösteren sinyaller gönderiyordu. Proje merkezli yeni zaman programı yaptılar ve ilk fırsatta ayrıntıları tartışmaya başladılar. Yaşama uygun koşullar 42. paralel civarındaydı; Kuzey'de çoğu deniz olan diğer bölgeler gündeme alınmamıştı. A-1217849 itiraz etti; sınırlandırılmak hoşuna gitmiyordu. Karşı çıkmasının nedenleri anlaşılmayınca, küçük bir karışıklık yaşandı. Olumsuz duyguları etrafa dağılıp diğerlerini etkilemişti; toplantı iptal edildi. Yeniden bağlantı kurmaları vakit alacaktı.

Hazır programlar, standart iletişim yöntemleri A-1217849'un düşüncelerini aktarmasına yetmiyordu. Bu arada mola hakkı bitmiş, kimse dinlemediği için konuşma isteği de azalmıştı. Kriz yaratmadan,

kötü rakamlarla karşılaşmadan sorunu çözmesi gerekiyordu. Varsayım programının yardımıyla taleplerini önceden hazırlamaya karar verdi. Taşınacağı yeri kendi belirleyecek, 42. paralelden olabildiğince uzaklaşacaktı. Güneye inemezdi, fakat daha kuzeye gidebilirdi. Yakın zamanda yeni bir buzul dönemi beklenmiyordu. Kuzey Kutbu'nda buz dağları arasına sıkışmış, eski bir gemi bulunca rahatladı ve artan enerjisiyle küçük bir ön araştırma yaptı. Yeni balon ihtiyacı kalmamıştı. Fiziksel açıdan da farklı bir yaşam alanı kuracaktı. Yaşam balonundan kesilen parçaların gemide işe yarayacağını düşünüyordu.

Ekip tekrar haberleşip bağlantı kurulunca, öncelik hakkı istedi. Kabul ettiler. Kuzey Kutbu önerisiyle hazırladığı dosyaları aktarırken, diğerleri tepki gösterdi. Planladığı süreç geri dönüşüzdü; üstelik, acele ediyordu. "Karışmayın" dedi, "balon da, hayat da bana ait, dilediğim gibi kullanırım". Konu teknik olmaktan çıkmıştı; tartışma büyüdü. MS durumdan memnun değildi. Kişiyeye özel hizmetleri hatırlatıp ikna etmeye uğraştılar. İşbirliğine yanaşmadığından, taşınma saplantılı davranışları açıklanamıyordu. Sistemde ya bir kopukluk, ya da kontrol kaybı söz konusuydu. Düşünce kapasitesi, beyin yapısı, bilinçaltı inceleniyor, sıra duygulara gelince tıkanıp kalıyorlardı. Yenilenme, kontrol kabinleri, hatta biyokit kullanımı iyi kötü sorgulandığı halde, Kuzey Kutbu'nda tek başına yaşama fikrine bir anlam verilemiyordu. Projeyi yürütecek ekipteki genel eğilim, taşınmanın ertelenmesi yönündeydi; zaman baskısını gevşeterek varsayımlar üzerinden tartışmayı önerdiler. Reddetti ve onları ikna edemeyince, riski göze alıp MS'yi göreve çağırdı. Daha fazla oyalanmadan, mümkün olan en kısa sürede taşınmak istiyordu.

Haberi duyan bazı kanallar özel yayına geçti. Yetke, yetki ve sorumluluk üzerine görüşleri çarpıcıydı. İlgili ilgisiz herkesin merak çizgisi yükselmiş, soru sormaya başlamıştı. MS ipin ucunu kaçırmamak

için olağanüstü çaba sarfediyordu. Acil çözüm ekipleri hareketi geçirildi. Etkileşim tablosuyla bağlantılı beyin devrelerini görüntülü incelemeye aldılar. Bilinçaltında karanlık bölgeler oluşmuş, müsamaha sınırı aşılmıştı. Biyokit kullanımını aksatması da tehlikeliydi. Soruları cevaplarken ara sıra kendine hakim olamayıp bağıyor, aktarımda birden fazla yöntem kullanıyor, yükümlülere ateş püskürüyordu. İletişim sistemi dayanamayıp çöktü. MS, alışkanlıkların önemini vurgulayarak uyardı. Tasarı durdurulmuş, tartışma sınırlandırılmıştı.

Yaşam balonunda soğuk rüzgarlar esiyordu. Apoklarla, bazı panel ve yansıtıcıların bozulduğunu, MS'yle başbaşa kaldığını fark etti. Yazanaç izni aldığından beri MS'yle defalarca tartışmıştı. Karşılıklı ısrar çıkışsızlık yaratıyordu. Androidi teknik zamanı hatırlatınca ayağa fırladı. 72 gün geçmişti ve son bir saatini kullanacaktı.

Aklına gelen bütün önlemleri alıp tekrar yerine oturduğunda 1729'u düşünüyordu. Eşitliğin öte yanındaki çarpma ve bölmelerin anlamını çözememişti. Bellek taramaları anı yükünden bahsetse de taşınmaktan vazgeçmeyecek, düzeltilmeyi kabul edip içselleştirmeyecekti. Tam umudunu kesmek üzereyken MS'nin sinyallerini algıladı. "Nasıl oldu da bu noktaya geldin? Anlatırsan yardım ederiz," diyorlardı. Pazarlıkta anlaştilar.

Duygu ve düşüncelerini sisteme özgü ifadelerle tanımlamaya çalışırken durakladı. Kullandığı bazı kavramların içi boştu. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın MS onu anlamayacaktı. Temel yaklaşımını değiştirip hiçbir şeyi sorgulamadan yalnızca hedefe kilitlenmesi gerekiyordu.

Duygularını geçici bir süreyle iptal etti. Analiz rakamlarıyla yaptığı hesaplara, durum ölçerlere göre dosya çökelti süzgeçleri suçluydu. Sonucu iletti.

Gözaltı süresini gösteren ışık sönünce gözlerini kapadı. "Taşınmaya

hazır mısınız?" cümlesini algılayamadı. Uyarı titreşimlerinin ardından MS yeniden sordu; "Lütfen yanıt verin. Hâlâ taşınmak istiyor musunuz?"

"Evet"ini iletirken sevinç çılgınlıklarını zapt edemedi. Hoplayıp zıplıyor, yerinde duramıyordu. Duygu iniş çıkışlarını denetlemek üzere, acil yardım ekipleri devreye girdi. Androidi sestten ürkmüş, yatıştırıcı bantları zamanında takamamıştı. A-1217849'un itirazlarına rağmen sistemi tekrar kontrol ettiler.

Ekipler gittikten sonra özel kanallardan çağrı sinyalleri gelmeye başladı. Kuzey Kutbu'na taşınması naklen yayınlanabilecekti. Teklifleri reddedip biraz düşündü. Teknik dosyalarla uğraşmak istemiyordu; pratik işleri, taşınma planını MS'nin insiyatifine bırakırsa süreç hızlanacaktı. Yönetimi arayıp kurallara uyacağını, sorun çıkarmayacağını vurgulayarak, talep dosyasını aktardı. Hemen cevap verdiler; tek başına yaşamayı başaramazsa iptal edilecekti. Kabul etti. "Anlamıyorum," ışıklarından bıkmış, bütün köprüleri atmıştı. Kuzey Kutbuna taşınırken genom yapısını korumak, düzeltilmemek uğruna her şeye katlanacaktı.

MS, varsayım programlarında yeralmayan olağanüstü bir durumla karşı karşıyaydı. Gemideki işler ve taşınma organizasyonunun gerçekleştirilmesi için yetenekli bir siborg görevlendirildi. Özel kanal yayınlarını engellemek amacıyla önlemler alındı. Çalışmalar hakkında A-1217849'a düzenli bilgi akışı sağlanacaktı. Kimse artık yeni problem ya da gerginlik istemiyordu.

Androidlerden oluşan birkaç ekiple, irili ufaklı binden fazla robotun programı değiştirilmiş, geminin yüzlerce katı makineler tarafından işgal edilmişti. Önce, A-1217849'un DNA'larıyla uyumlu enerji düzenekleri kurularak, plazmonik bağlantı sondajları yapılacaktı.

Görevli siborgla sık sık haberleşmeye başladılar. Fırsat buldukça gemiye bağlanıyor, görüntü aktarıcılarla gelişmeleri takip ediyor, yeni yaşam ortamını tanımaya çalışıyordu.

Kuzey Kutbuna taşındıktan sonra, bağlı olduğu bölümle ilişkisi kesilecekti. Düşlediği düzenin ayrıntılarıyla uğraşırken androidinin yeteneklerini geliştirmeye karar verdi. Yetkili birimlerin onayıyla özel bir konuşma programı hazırladı. MS'yle arasındaki geçici uzlaşma, işleri kolaylaştırmıştı.

Gelen raporları inceliyor, taşınma anını sabırla bekliyordu. Gemideki tüm fiziksel imkanlar kullanılmış, güverteye çıkarken giyeceği özel kıyafetler dikilmişti. En son, depolanan hazır doyurucular listesini ileten siborg başka ne istediğini sordu. "Hiçbir şey," dedi. Karşılaşacağı sorunları önemsemiyordu,

Gerekli değişiklikler teknik işler bitince, terkedilmiş eski gemide hayat sessizce başladı. Psikolojik zamanını durdurmuş, taşınma sırasında da uyku kabinini kullanmıştı. Gözlerini açıp kabinin kapağını kaydırduğunda sakindi. Uyum programları sayesinde yeni yaşam alanını yadırgama duygusu en alt düzeye çekilmişti. Neyin nerede olduğunu bilmesine rağmen çevresini inceledi, bulunduğu katı dolaştı. Bölmelere, dar alanlara yabancıydı; özellikle koridorlarda kendini biraz sıkıştırılmış hissediyordu, ama aldırmadı. Bilgi işlem odasına girince notlarını gördü. Güverteye çıkma isteğini çok önceden programlamıştı. Omuzlarını silkti. Kuzey Kutbu'yla tanışmak için acele etmiyor, alışkanlıkla duygularını denetliyordu.

MS, özenli ve titiz davranmıştı. İhtiyacı olan her şeye sahipti. Kısa sürede hazırlanıp dışarı çıktı. Kuzey Kutbu tüm ihtişamıyla karşısındaydı. Güneş, uzun süren bir hengamenin ardından eski

itibarını tekrar kazanmış gibiydi. Koşarak parmaklıklara dayandı. Gözlerine inanamıyordu. Gerçeğin ve güneşin, bu kadar etkili olacağını tasavvur edemezdi. Aşağıya doğru eğilip kollarını uzattı. Buz dağlarının belirlediği coğrafya sürekli altüst oluş içindeydi; rüzgarın hızı ve yönüyle birlikte değişen çatlaklar, buz molozları, görüntünün hareketliliğini sağlayarak yaşamı hissettiriyordu. Duygularını denetlemesi imkansızdı. Heyecandan başı döndü.

Kuzey Kutbu'na taşınmakta ısrar etmesinin bir nedeni de bölgesel iklim değişikliklerini izleme isteğiydi. Okyanus sularında küresel taşıyıcı bandı oluşturan ve bu arada ısıyı ileten akıntıların önemini biliyordu. Olup biteni yerinde gözlemekten başka çare bulamamıştı. Yayınlanan verilere güvenmiyor, uzay deneylerinin yol açabileceği Kuzey yarımküredeki günışığı değişimlerinin buzları eritmesi, dolayısıyla da okyanus taşıyıcı bandıyla ısı taşıma yolundaki sapmanın nelere mal olacağını hesaplamaya çalışıyordu.

Bakteriler değiştirip dönüştürse de, virüsler sorun çıkarsa da, tabiat asla boyun eğmiyordu. Direnişin yaşama arzusundan kaynaklandığını düşündü. "Biz de öyle değil miyiz," diye mırıldandı. Gözlerini kısarak buz dağları arasından görünen gri ufka doğru baktı, sonra aynı şey olmadığına karar verdi. Doğal hayattaki çeşitlilik tartışılmazdı, insler ise farklı düşünen birini içlerinde barındırmamıştı. "Ya onlar gibi olacaksın, ya da hiç olmayacaksın. Hangi bakış açısı, nasıl bir dürtü ki, kendinden başkasına yaşam hakkı tanımıyor, anlamaya gayret etmiyor." Başı önünde içeri girerken dalgındı. Bilgi işlem odasına girip yerine oturdu ve yazmaya başladı.

Öfkesini yazanaçtan alıyordu. Sözcüklerle kurduğu ilişkinin sınırsızlığı enerjisini artırıyor, giderek daha büyük bir hırsıyla yazıyordu.

Benzetmeler sonsuzdu. Sözcükler üretmek, tanımları bozup yeniden biçimlendirmek, ayrıntılardaki büyüğü ortaya çıkarmak zamanı alıp

götürüyordu. Nedensellikleri değil, olasılıkları temel alıyor, duyguları sürekli değiştiği halde, sistemde karışıklığa yol açmadan yazabiliyordu.

Yazıyla kurduğu ortakyaşam, zamanla kendi düzenini oluşturdu. Uyması gereken kurallar, zorunlu ilişkiler, dayatılan programlar, yapay gösteriler yoktu. Aklına ne gelirse, canı ne isterse onu yapıyordu. Kuzey Kutbu'nun dostluğundan, tabiatın canlılığından hoşlanmıştı. Bazen küçük uçarına atlayarak etrafı kuşbakışı seyre çıkıyor, tek arkadaşı ve yardımcısı, android Takat onaylamasa da bedeni itiraz edinceye kadar yürüyordu. Geceyarısı güneşiyle tanıştığı, aydınlanmanın uzun bir zamana yayılıp grinin tonlarını sergilediği, siyahın yaklaşmasını adım adım izlediği uçsuz bucaksız görüntüde, kendi kendine yer değiştirmenin cazibesi müthişti. Vakit hızla geçiyordu.

Isı ve günüşiği değişimlerini ölçerek, MS rakamlarıyla karşılaştırmayı adet haline getirmişti. Doğal güçlerin hakim olduğu bir yerde, çevreye ilgisinin artması kaçınılmazdı. Hava raporlarını takip ederken suyu, buz kütlelerini, atmosferdeki gazları incelemeye başladı, ardından hayvanlar ve bitkiler dikkatini çekti.

Farklı dünyaların bitmeyen zenginliğini adım adım keşfediyordu. Erişebildiği bütün dosyaları, uygulama eklerine varıncaya dek tarıyor, neyin nasıl yaşadığını, üretimde ne yapılması gerektiğini öğreniyordu. Takat'ın muhalefetine rağmen, gemide yosun yetiştirmeye karar verdi. Takat'ı da, eğer itirazlarına devam ederse karakteristik yapısını değiştireceğini söyleyerek, hafif çaplı bir tehditle durdurdu. Robotların bir kısmını yosun işine ayırıp yeniden programladılar.

Bir süre sonra besinleri doğrudan tüketme isteğine kapıldı. Tesadüfen yosunların tadına bakmış, çiğneme ve yutma eylemindeki tahrik edici

yanı hissetmişti. Yemek yemek bazı duyguları harekete geçiriyordu. Nedenlerini araştırınca şaşırđı, meraklandı ve konuya ilgisi arttı. Takat, her zamanki gibi hemen karşı çıkmıştı; üstelik bu kez ne yaparsa yapsın desteklemeyeceğini söylüyordu. Böyle bir kararın yanlış olduğunu, hayatını tehlikeye atacağını iddia etti.

Takat'a aldırmadan araştırmalarını sürdürdü. Uygulamaya geçmesi epey zaman alacaktı. Faydalanacağı çok az bilgi bulabilmişti. Bağlantılı dosyalarda MS'nin uyarılarını görünce, kuşkuya kapıldı. Kültürel değişim noktaları beslenme konusunda ayrıntılı açıklamalarla doluydu. Takat belli aralıklarla karşısına geçip aynı cümleleri tekrarlıyordu. Yardımcısının itirazlarından rahatsız değildi; aksine daha fazla düşünmesini sağladığı için memnundu. Beslenme tarzını değiştirmenin yosun yetiştirmeye benzemediğinin farkındaydı; ama kararını değiştirmeyecekti.

Taramalar sırasında, eski yemek dosyalarına tesadüf edince şaşırđı. İnsanların yemek kültürü hakkındaki yorumlarını, yöntemlerini okudu. Herhangi bir şey yemek, salt karın doyurma değil, geçmişte kimi insanların fazlasıyla önemseddiği, hatta yaşamın merkezine koyduğu ilginç bir olaydı. Her aşaması farklı bir heyecan taşıyordu. Besinlerin tüketilmesi kurallara bağlanmış, dönemin özelliklerine göre değişen alışkanlıklar yaratılmıştı.

Hazır doyurucular yerine, pişirilmiş ya da çiğ bir yemeğin vücudunu nasıl etkileyeceğini hesaplamakta güçlük çekiyordu. Yazmayı boşlayıp enerjisini tümüyle beslenme konusuna ayırdı. Sindirim sürecini ayrıntılı inceleyerek, kendine has bir plan geliştirdi. Kaygılarını, takip edeceği yöntemi anlatıp Takat'ı ikna etti.

Biyokimyasal ürünlerin yetiştirilmesi kolaydı; çeşitli lezzetler yaratabiliyordu. Yemek yapmak ise ayrı bir uzmanlık dalıydı. İşe yarayacak robot üretimi durdurulmuştu; Takat'tan bu konuda yardım

istedi. Gemide buldukları külüstür yazıcı ve çıkarıcıları eski aletlerin yapımında kullandılar. Birlikte çalışıp gereken mutfak düzenini kurdular.

Riskli ve zahmetli bir işe giriştiğinin bilincindeydi. Bir tek lokmayla başlayacağı deney, küçük öğünlere, oradan da tabakta yemek yemeğe kadar gidecekti. Sorun çıkarsa, ısrar etmeyeceğine dair Takat'a söz vermişti. İlk deney hüsrarla sonuçlanınca küçük bir kriz yaşadılar. Yardımcısının hayata ve ilişkilere bakış açısını genişlettikten sonra, topladığı dosyaları tekrar gözden geçirdi. Üretim tüketim olanaklarını, besin değerlerini, ihtiyaçlarını ayrıntılarıyla hesapladı. Yiyecek, içecek listeleri çıkardı. Takat, kapasitesi oranında destek oluyordu.

Uygulamaya geçmek tahmin ettiğinden uzun sürünce bunaldı, bocaladı, sinirlendi, fakat koşullara teslim olmadı ve yeni bir plan yaptı. Organlarının işleyişini bozmamak için salgılarını sürekli ölçüyor, emin olunca sonraki aşamaya geçiyordu. Takat ise her şeyi özenle hazırlıyor, sonuçları ayrıca kontrol ediyordu. Bir iki kere mide ağrısı çekip kıvransa da nihayet başardı. Doyurucularla birlikte kullanmak zorunda olduğu aletleri depoya kaldırttı.

Biyokitsiz bir yaşam ihtimali üzerine hiç düşünmemişti. İlk kez sırtı kaşındığında telaşlanıp morali bozuldu. Yaşadığı değişime anlam veremiyordu: Hıçkırma, hapsizlik, esneme... Çeşitli testler yapıp metabolizmasını inceledi. Başkalaşım geçirmediğini, biyolojik temelin aynı olduğunu görünce rahatladı; dayatılan sınırları aşmıştı. Kendini daha özgür hissediyordu.

Yalnız, sistemde her türden bağımlılığa karşı önlem alınmasına rağmen, biyokit bağımlılığının nedenini kavrayamamıştı. Amacın mükemmel bir doğallık olmadığını seziyordu.

Düşündükçe, sorguladıkça kafası karıştı ve MS'yle ilişkisini tümüyle askıya aldı. Birbirinin kopyası iki raporun ardından, yeni değerlendirme yapmayı reddetmesi anlayışla karşılanmış, problem çıkmamıştı. Bilgi işlemdeki analiz rakamlarına göre, her şey yolunda gidiyordu. Bir daha asla MS'ye rapor vermeyecek; olası gelişmeleri, unutulup unutulmadığını merak etmeyecekti.

Takat'ın hazırladığı yemekleri yiyor, birlikte oyun oynuyor veya güvertede yürüyüşe çıkıyorlardı. Kendini hazır hissedince yazanacı tekrar eline aldı. Yazma işi sekteye uğramıştı; hatırlamak niyetiyle notlarına bakarken yazılarındaki acemiliği fark etti. Okumaya daha çok zaman ayırmaya başladı.

Aklına takılan her konuda, bulduğu her şeyi okuyordu. Yazmadan önce duygu ve düşüncelerini kesinleştirmek için tartışma fikri cazip gelince Takat'a ek programlar yaptı. Eski dünyadan kalan, yeni öğrendiği düşünce akımlarını Takat'a yükleyip tartışmayı denedi; ama nedense bir türlü istediği gibi olmuyor, gerekli esnek yapıyı oluşturamıyordu. Sonunda vazgeçti. Bazı konuları akışına bırakmıştı. Zaman diye bir derdi yoktu.

Derken, özel bağlantı kurmak isteyen bir çağrı sinyali aldı. Takat'ın uyarısıyla ışığı görmüş, donup kalmıştı. İletişimi kabul etmesi, sorumluluk duymasına neden olacaktı. Öncelikle kendini koruması gerekiyordu. Karşılıklı güveni sağlayacak kodlamalardan sonra ayağa kalktı. Duygularını denetleyemiyordu.

Arayan kimdi? Neden onu aramıştı? Takat'a, birkaç yatıştırıcı bant getirmesini söyleyerek gözlerini kapadı.

Herhangi bir çağrı ya da sesleniş, hitap edilen karşı tarafı rehin alıyordu. Yaşam koşullarını düşündü; hayatından, kurduğu düzenden memnundu. Başkasının aniden ortaya çıkması, beklemediği bir davet

ışığı sarsıcı olmuştu. Ne getireceği, götüreceği belirsiz bir alanın açıldığını hissediyordu.

Arayan, kimi aradığını biliyor muydu acaba?

"Bilmesi lazım," diye mırıldandı. Kendine güveni tamdı; sonucunu tahmin edemese de, başka birine, bir yabancıya zaman ayırmaktan çekinmeyecekti.

Yerine oturup arkasına yaslandı;

"Beklettiğim için özür dilerim. Merhaba."

"Teşekkür ederim."

Kulaklarına inanamadı. Hattın öbür ucundan ses geliyordu. "Neden," diye sordu, yavaşça.

"MS'ye karşı çıkararak yaşanabileceğini gösterdiğiniz için."

Yabancı, konuşmayı tercih etmişti. Hem de gerçekten konuşuyordu. Hiçbir makine bu cümleyi kurmazdı. A-1217849'un şaşkınlıktan dili tutulmuştu "Hıı..." gibi anlamsız bir ses çıkardı.

"Sorun mu var?"

"Ha-yır... Ha-hayır," diyerek, telaşla öne doğru eğildi. Alnındaki bantlara rağmen, duygularını denetlemekte güçlük çekiyordu.

Bilgi işlemdeki bazı programları devre dışı bırakalı çok olmuş, Takat'la konuşma alışkanlığı yüzünden, kendiliğinden konuşmuştu. Gözlerini kıstı. İçi titriyordu.

Doğal konuşma yöntemlerinin desteklenmesi üzerine bir cümle duydu. Kelimeleri bildiği halde ne demek istendiğini anlayamamıştı. Kim neyi destekliyor, ne oluyordu?

Yabancı "Neden bir şey söylemiyorsunuz?" diyerek sustu. Cevap bekliyordu.

A-1217849 gözlerini açıp kapatıyor, biriyle konuştuğuna inanamıyordu.

Özür dileyerek kontrol programlarını devreye soktu; her şey gerçektir.

"Özür dilemeniz gerekmiyor, sanırım bir terslik var, daha sonra

arayabilirim."

"Yoo... Lütfen," diye yutkundu. Bağlantı kuran ins, konuşmanın önemli olduğunu söyleyince yalnızca bir "Evet," diyebildi. Derin derin nefes alıyor, bütün enerjisini kullanarak düşüncelerini toparlamaya çalışıyordu.

"Kanalı açarsanız, duygularımı da aktarabilirim."

"Anladım," dedi. Biraz kendine gelmişti; "Unutulmuş bir konuydu da... O yüzden şaşkırdım."

"Unutuluyor demek doğru değil, öğretilmiyordu ki unutulsun." Yabancı oldukça düzgün konuşuyordu.

"Ses çıkarmak öğretilmez. Kurallar öğretilir," diye mırıldandı. Karşı taraf, bu konuyu araştıracağını söylerken, A-1217849 yine alçak bir ses tonuyla "GTL verir misiniz?" dedi.

"Göndermiştim. Orada bir yerde olmalı."

Etrafına bakınca gördü; yabancıya ait standart bilgi dosyası ilgilenmediği için yan duvara yansımıştı. Hemen önüne çekip incelemeye koyuldu. XX temelli genom haritasındaki birinci sınıf verilere seçenekli eğitim modelleri uygulanarak, düzenleyici devrelerde yeni bir yapı oluşturulmuştu. Anlaşabileceği biriydi. Duygularını gözden geçirirken bocaladı. Korku ve hayata tutunma çizgisinde, kendi varoluşu başkasının üzerine doğru kayıyordu. "Kişilere dair umut beslemezdim, neler oluyor," diyerek Takat'ı çağırdı. MS, analiz rakamlarını öğrenirse yığınla soru soracaktı. Başını derde sokmak istemiyordu. Yatıştırıcı bantlarını yeniledikten sonra önüne baktı. Kaygılarını ertelemişti.

İkisinin de bilinç ölçerleri yeşil renkteydi. Özgürce haberleşmeleri mümkündü. Hazırlıklı değildi ama, hayatını zenginleştirecek bir durumla karşılaştığını seziyordu. Ener bir dünyada, artık yalnız olmadığını düşünebilir, hatta karşısındakini sevebilirdi. Her türlü riski

göze alıp ulaştığı sonucu ona da söyledi.

"Sevmek mi?"

"Evet, aldığım ilk verilere göre sizden hoşlandım."

"Sevginin bu türünü bilmiyordum!"

"Önemli değil," dedi arkasına yaslanırken; "Olumlu bir duygu olduğunu bilmeniz yeter."

"Merak etmeyin, etkilenmem; karar verme düzeneğim dışarıya kapalıdır."

"Genom yapınıza rağmen bağımsız davranabiliyorsunuz galiba."

"Sizin kadar değil."

"İnce bir iltifat, teşekkür ederim, yalnız sizden hoşlandığımı belirtmem sürekli böyle olacağı anlamını taşımasın."

"Niçin?"

"Değişebilir de onun için."

"Karşılığında nasıl bir duygu istiyorsunuz?"

"Duygularımın öndünc yapısı yok."

"Hepsinin mi?"

"Evet, duygu alışverişi yapmıyorum."

"Çok garip. Sizi daha yakından tanımak isterim. Oraya gelebilir miyim?"

A-1217849 yine şaşırmişti. "Bu-buraya mı," diye kekelerken başını eğdi.

"Yüz yüze kişisel iletişim yöntemini kullanacağım; hem bu sayede istenen bilgiye daha çabuk ulaşılmış. Yeni öğrendim. Denemek istiyorum."

Başını kaldırmayınca kısa bir kopukluk yaşadılar. Öteki ısrarlıydı.

Kesintiye aldirmeden devam etti; "Gelebilir miyim?"

Cevap vermek için zaman istedi. Neye göre, nasıl bir zaman olacağını tartışmadılar.

Yabancı, "Tamam. Bekleyeceğim," demişti.

A-1217849, oturduğu yerden kalkarken hafifçe yalpalıyordu. Başkası her zaman, her koşulda tümüyle öteki olacaktı. Böyle bir iletişim, başkasına iliştilir halini gerçekten istiyor muydu? "Buyrun, gelin," diyememişti. Kafasındaki soruları düzenlemeye çabaladı: Neden gelmek istiyor? Yaygın iletişim yöntemlerini yeterli bulmuyor mu? Gemiye gelme duygusunu tek başına da yaşayabilir. Hem, niçin?.. Daha önce biriyle karşılıklı konuştuğunu hatırlamıyordu. Paniğe kapılmak üzereydi. Enerjisini toparlayıp bilgi işlem sistemindeki bağlantıları yeniledi. Hazır iletişim programları, apoklar, paneller, yansıtıcılar, ışıklar... Bulabildiği her şeyi tekrar devreye sokmuştu. Genele açık sıradan kanallarda dolaşarak vakit geçirdi. Bir türlü sakinleşemiyordu. Başkasının belirmesiyle ortaya çıkan aczin anlamını çözemiyor, yalnızlığının bir ölçüde saldırıya uğradığını hissediyordu. Gerçeklik ve bilgi üzerine düşünürken Takat'ın uyarısını fark etti. Yemek zamanıydı.

Yemekten sonra notlarını karıştırıp bir şeyler okumaya gayret etti. Kendini saklamadan, sakınmadan hemen cevap vermek kolay değildi. Doğal davranmıştı. Bilinmeyen başkası yabancıydı; Kuzey Kutbu'na misafir olarak gelecek, onu daha fazla tanıma fırsatı yakalayacaktı. Misafirperverlik, yabancıнын buyur edilmesi, her zaman hatta her durumda çeşitli handikaplar içeriyordu. Böyle bir ilişkinin altından kalkıp kalkamayacağını bilmiyor, hesap kitap yapamıyordu; ancak, biri, bir başkası onu bekliyordu. Ürperdi. Daha fazla oyalanmayacaktı. Yabancıyı aradı;

"Ne zaman gelmek istiyorsunuz?"

"Hemen... Teknik saati iletirim. Hangi yolu kullanmamı önerirsiniz?"

"Bilmiyorum. Buraya daha önce kimse gelmedi. Bir de... Haber vermek gerekir."

"Tamam. MS'nin sorularını ben yanıtlarım. Ayrıca, en uygun yolu bulacağım. Ne kadar hızlı olduğumu göreceksiniz. Yakında orada olurum."

Keşke birkaç soru sorsaydım, keşke daha fazla bilgi alsaydım, keşke hemen gelmesini kabul etmeseydim, önce bir deneme yapsaydık diye söylenerek ortalıkta dolaşılıyor, keşkelerinin sonunu bir türlü getiremiyordu. Karar vermesi sorularını azaltmamış, değiştirmişti. Bilgi işlemde "24 saat sonra oradayım," notunu görünce kafası karıştı. Uzun süredir ilk kez, zamanla karşı karşıyaydı ve üstelik 24 saat beklemek sinirlerini bozacaktı. Neyin ters gittiğini, ne düşünmesi gerektiğini kestiremedi. Başkasının varlığı, sanki zamanı yanında taşıyordu.

Takat'ı çağırdı. Gemideki biyokontrollü sistem nedeniyle özel hazırlık yapılması gerekiyordu; yoksa gelen, kapıdan içeri adım atamazdı. Takat temizlikle, bozuk robotlarla hemen ilgilenemeyeceğini söyleyince, tartışmaya başladılar. Takat'ın planını reddediyordu, ama bir yabancıyı, misafiri nasıl karşılayacağı konusunda kendi fikri de yoktu.

Teknik işleri mecburen Takat'a bıraktı. Düzeni bozulmuş, her şey kesintiye uğramıştı. Başkasının bilinmeyenlerine teslim olmanın çaresizliğiyle kıvranıyordu. Düşünceleri oradan oraya atlarken bilgi işlemi çalıştırınca, neredeyse bir felakete neden olacaktı. Takat'ın önerisiyle psikolojik zamanını genişletip güverteye çıktı.

Görüntü muhteşemdi. Gri bulutların kapladığı gökyüzü sanki biraz mavileşmişti. Güneş bütün haşmetiyle gücünü gösteriyordu. İrili ufaklı buz dağlarına, kirli beyaz dağların doruklarına baktı. Gökle yerin buluştuğu flu ufuk çizgisi çok uzaklardaydı. Kuzey Kutbu huzur veriyordu. Parmaklıklara yaslanarak Güneşi seyretmeye koyuldu.

Haziran'ın 20'siydi. "Şanslıyız! Yarın Güneş hiç batmayacak, belki beraber izleriz."

Beklediği misafir hakkında düşünürken seçenekli eğitim modellerinin geldiği aşamayı merak etti. Son dönemde uygulanan yeni yöntemleri incelememişti. Araştırsam iyi olur, diye mırıldandı. Aynı cümleyi yüksek sesle tekrarlardı. "Hayır." "Evet." "Tet... Tet, tet." Sesini yükseltip alçaltıyor, konuşma denemeleri yapıyordu.

Karşılaşacakları anı hayal etmeye çabalarken durakladı. Yüz yüze kişisel iletişimin önemini kavrayan birine rakam söylemek zorunda kalacaktı. Kişiliğine uygun özel bir isme sahip değildi. Gemiye taşındığı ilk günlerde bu konuyu dert etmiş hatta bazı araştırmalar yapmıştı. Bilinçlenme sürecinde ad koymanın tarihi çok eskiye dayanıyordu. Gülümseyerek içeri girdi. Geç kalmış sayılmazdı.

Bilgi işlemdeki karışıklığı düzelttikten sonra, isim ararken açtığı dosyalara baktı. Çeşitli dillerin kullanıldığı çağlara ait kelimeleri taradı. "Hu" sözcüğü anlamlı ve etkileyiciydi. Yaratıcının sesteki biçimi "Hu"yla başlayacak bir isim dostluk göstergesi olabilirdi. Güven alışverişinde ağırlık taşıyan bu sesi benimseyince arkası geldi; Huart. Adı Huart olacaktı. Rahatlatmıştı.

Bir iki not alıp kalan zamanını uyku kabininde geçirmeye karar verdi. Pek sık kullanmadığı halde, kontrol altında uzun bir uykunun faydalarını biliyordu. Güneşi ve zamanı onunla birlikte yaşayacaktı. Kararı destekleyen Takat kabini bizzat hazırladı, işi robotlara bırakmadı.

Uyandığında bir çift iri siyah gözle karşılaştı. Göründüğünü görmek sarsıcıydı. Dehşetle yattığı yerden fırlarken anında vazgeçip kendini geriye doğru attı. Omuzlarını kasmış, üzerindeki esneraylı örtü gerilmişti.

"Hay aksi... Neden beni uyandırmadılar? Takat neredesin? Başımın belası..." Sesi titriyor, odada hafif bir rüzgar esiyordu.

"Önce bir hoşgeldiniz diyeceğinizi sanıyordum."

Boğuk bir sesle, "Öözür dilerimm," dedi. "Gerçekten öözür dilerim... Sizi bööyle karşılamak istemezdim." Sesini denetleyemiyordu.

"Peki, nasıl karşılamak istiyordunuz?"

Boğazına dayanan örtüyü çenesiyle ittirip gözlerini kıstı. "Enn azından ayakta olmalıydım. Ne zamann geleceğinizi biliyordum!"

"Programımı değiştirdim."

"A-anlamadımm."

Duygularındaki karışıklık düşüncelerini etkiliyor, bir türlü istediği gibi konuşamıyordu. Odanın havasını düzeltmek, kafasını toparlamak için, gösterdiği ilk tepki üzerine yoğunlaşma çabası da işe yaramadı. Ne yapmıştı? Kabinden dışarı çıkmamak... Saklanmak, gizlenmek... Neyin üzerini örtüyordu!? "Saçmalıyorum galiba," diye mırıldandı.

"Ne dediniz?"

"Şeyy.."

O sırada odaya giren Takat durumu açıkladı; misafir sekiz saat önce gelmişti.

İkisi de susmuş birbirine bakıyordu ki Huart kahkahasını engelleyemedi. Kabinden dışarı doğru sarkmış, kahkahalarla gülüyordu. Neden güldüğünü bilmiyordu, üstelik daha önce hiç bu kadar sesli gülmemişti. Rengarenk saçlarıyla siyahlar giymiş, küçük yuvarlak çıkıntıları olan biriyle karşılaşmak Huart için sürprizdi.

"Sanırım gülüyorsunuz."

Huart, "Ders almıştım," derken doğruldu; gülünce rahatlamış, odanın havası da düzelmişti.

"Ders mi?"

Gözlerindeki yaşları silerek içini çekti; "Gülme programları iptal mi

edildi?"

"Gülmeyele ilgili hiçbir şey yapılmıyor, ben teorik olarak biliyorum, aktarımda sık sık kullanırım." Bir an duraklayıp "Konuşmayı burada mı sürdüreceğiz," diye sordu.

Özür dileyen Huart hızlı hızlı nefes alıyor, gözlerini açıp kapatıyor, odanın havasını bozmadan toparlanmaya gayret ediyordu; "Takat'ın göstereceği odaya geçer misiniz. Ben de geliyorum."

Yalnız kalınca ayağa kalktı ve karşılama sırasında giymeyi planladığı renkli tulumu aradı. Grinin egemenliğindeki dünyada, beyazı esas alan bir yaşam alanı kurmuştu. Ona göre renkler, küçük iletişim tuzaklarının ilk basamağıydı. Giysinın biçimiyle hiç uğraşmadı.

Kahkahalarını düşünüyor, "çok iyi oldu, çok iyi bir başlangıç yaptım," diye kendi kendine söyleniyordu. Duvardaki yansıtıcılara göz atıp nasıl görüldüğüne baktı. Üstten, yandan, önden, arkadan, mümkün olan en iyi durumdaydı. Bembeyaz püskül gibi saçlarına, bedeninin eklem yerlerine dokunup kendine güvenini tazeledi.

Kapıyı açma niyetiyle tek kaşını kaldırdığı an suratı asıldı; yosunları unutmuştu. Aceleyle çıkarken, az kalsın Takat'la çarpışacaklardı.

Takat'ın elindeki yosun demetini görünce gülümsedi; "Sen olmasan ne yapardım bilmem."

Yosunları misafirine uzatırken hâlâ gülümsüyordu; "Merhaba, hoşgeldiniz."

"Bu da ne?"

"Şeyy... Bir bitki."

"Anlamadım."

"Size... Hoşgeldiniz demek için."

"Yüz yüze ilişkilerde konuşmak yetmiyor mu?"

"Bazen... Yani," Huart sıkıntıyla omuzlarını oynattı.

"Tamam. Bu bir hediye olmalı."

"Evet."

"Teşekkür ederim. Böyle bir şey beklemiyordum."

Huart sesini çıkarmayınca gerçek olup olmadıklarını sordu.

"Lütfen alın," dedi Huart, "Olanaklar... Koşullar... Bunları üretmiştim de... Pek renkli olmadılar..."

"Şimdiye dek yakından gördüğüm tek canlı bitki, hem bunu düşünmeniz de şaşırtıcı."

"Şaşırtmak için değil. Sizin için... Özel."

"Memnun oldum ama, ne oldu size?"

"Anlamadım," dedi Huart. Gerçekten de hiçbir şey anlamamıştı.

"Renginiz epey sararmış. Önlem almanız lazım. Hem burası biraz dar değil mi?"

Huart hafifçe terlemeye başlamıştı. "Alıştım, aslında..." diye yutkundu.

"Evet?"

"Her şey çok hızlı değişiyor, alışkanlıklarımız da..." Sonunu getiremedi.

Yabancı, Huart'ın kopuk kopuk cümlelerine takılmamıştı. "Her zaman öyle olmadı mı," diyerek dönüp elindeki yosunları, o sırada içeri giren Takat'a verdi. Kendinden emin, mekanik bir ses tonuyla konuşuyordu;

"Son yüzyılda, sürekli değişimi gerçekleştirdik," dedi ve sustu.

Huart öksürerek boğazını temizleme ihtiyacı hissetmişti; "Son yüzyılda değil, son binyılda her şey değişti... Çok uzun süredir... Çok da hızlı.."

"Hızdan korkuyor musunuz?"

"Hayır," dedi Huart, "mesele o değil..." Konuşmaya nasıl devam edeceğine karar veremiyordu. "Sorunlar bitmedi. Biteceğini de sanmıyorum."

"Haklı olabilirsiniz, bu yüzden sizinle tanışmak istedim."

Huart yine "Anlamadım," dedi. Gözlerini açmış, omuzlarını kaldırmıştı;

"Hangi düşüncem... Ya da... Ne demek istediniz?" Sözcükleri ağzında

yuvarlıyor, duygularını denetlemeye uğraşıyordu; elinde yosunlarla dikilen Takat'a dışarı çıkmasını işaret etti.

"Kararları ve rakamları tartışabiliyor, farklı algoritmalar yaratabiliyorsunuz. Hakkınızda küçük bir araştırma yaptım."

"Tarihle ilgileniyorum."

"Biliyorum. Eski moda bir konu. Fütürist akımları onaylamıyorsunuz, ama yine de geleceği kurmamıza yarayan bir tarih anlayışınız var.

Sıradışı düşüncelere sahipsiniz."

Huart oturmayı önerdi. Konuşmanın büyüüne kapılmıştı. Kafasını iki yana sallayarak, dengesini korumaya çalıştı. Duyduğu sese kilitlenmiş gibiydi; karşısındakini dinleyemiyordu. Herhangi bir kanalda olmadığını bilmesi, duygularını altüst etmeye yetmişti.

"Kimseyle iletişim kurmuyorsunuz. Benimle görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkür etmeliyim," cümlesini duyunca, derin bir nefes alıp arkasına yaslandı.

"Rica ederim. İlgi alanınızı öğrenebilir miyim?"

"Duygu durumlarının çeşitliliği. Ayrıntılı bilgi vermek istemem."

Huart, "Neden," diyerek yabancıнын yüzüne baktı; donuk bakışları hiçbir şey ifade etmiyordu.

"Buraya bölüm kararıyla geldim. Yeni projemiz henüz kabul edilmedi. Duygu durumlarıyla bağlantılı, yüz yüze kişisel iletişimin etkilerini araştıracağız."

"Aaa.." Huart ağzı açık kala kalmıştı. İlişki MS üzerinden gerçekleşecekti! "Hay a-akssi... Sizzz," diye adeta tıslayarak gözlerini kapadı. Elleriyle de boyun damarlarına bastırıyordu. Bağdırmamak için kendini zor tutmuştu. "Biraz durabilir miyiz... Baştan konuşalım."

"Hayır" dedi öteki, Huart'ın bocaladığını görmüş, ancak önemsememişti. "Tasarının kesinleşmediğini söyledim, bu aşamada kuracağımız ilişkiler sınırlıdır; öngörüler doğrultusunda her şeyi

hesapladım, merak etmeyin."

Huart "Anlaşıldı," derken ellerini boynundan çekerek, sırtını dikleştirdi. MS'den kaçış yoktu.

Yabancı, "Anlaştığımızı memnun oldum," dedi. "Algı düzeylerimiz eşitlenirse paralel bir gelişme sağlayabiliriz. Bu sizin için de iyi olur." Konuşmasını aynı tekdüze ses tonu ve soğuk bakışlarıyla, hiç kıpırdamadan sürdürüyordu.

Huart tasarının hedefini sordu.

"Lütfen, bu konuyu geçelim."

"Size nasıl güvенеceğim?"

"Sistemde kendine güvenin esas olduğunu hatırlatmak zorundayım. Böyle bir öneri yapmak bile çok şey anlatır, yani gerekli güven ortamını yarattığımı sanıyorum."

Huart kararlıydı, "Kusura bakmayın, yaratamadınız," dedi.

"Neden?" Yabancı hayretle gözlerini açmış, Huart'a bakıyordu.

"Açıklaması uzun sürer."

"Olsun, dinlerim. Zamanımız var."

"Biliyorum... Ama... " Huart nasıl ifade etmesi gerektiğini düşünerek duraklamıştı; "Niçin beni aradınız?.. Yani, bu konuda sizin düşüncenizi öğrenmek istiyorum".

Huart konuşmayı seviyordu; bir daha böyle bir fırsat yakalama şansı pek yoktu. Karşısındakinin konuşma talebini hemen reddetmeyecekti; ancak MS'nin proje bağlamında konuya dahil olmasından, dolayısıyla da zarar görmekten çekiniyordu. Yabancı, önce Huart'ın hayata bakış açısını, nerede durduğunu kavramalıydı; bilmesi yeterli olmamıştı.

O, "Varsayım programı," diye başlayınca konuşmasını kesti "Sizin, kendi fikrinizi öğrenmek istiyorum," diyerek tekrar etti.

"Benim düşüncem! Hazır programlar dışında bir şey mi?"

"Evet."

"Konuşabilsem de özel değerlendirme yapmam; hata riski içerir."

Huart denemesini önerdi; "Korkmayın, hem etki alanınızı da genişletir," diye ilave etti.

"Olabilir. Ayrıca, şu anda önemli değil."

"Önemli değil mi? O halde, niçin böyle görünmeyi seçtiniz?"

Etkileme gücünü önemsemiyorsa gri, ener bir dünyada saçlarının rengarenk olması anlamsızdı. İlk bakışta dikkat çeken, vücudunun üst ön tarafındaki iki tane kabarıklık da Huart'a garip gelmişti.

Karşısındakini seyrederken, bir zamanlar bu dünyada yaşayan kadınları hatırlayıp benzerliği fark edince rahatsız oldu. Gözlerini kaçırdı; her şeye rağmen umudunu kesmek istemiyordu.

"Genom yapıma uygun eski ölçüleri kullanıyorum. Deneme amacıyla yeniden gündeme alınmıştı; şimdiye kadar sorun çıkmadı."

"Ya renkler?"

"Onlar da deneme."

Huart gülümsedi; "Doğrudan iletişim hakkında düşünen, tasarı üreten birinin, daha çok bilgi sahibi olması gerekir."

Hayal kırıklığına uğramıştı. Karşısındaki neyi niçin yaptığının bilincinde değildi; her şey rastlantı sonucuuydu. Onun hareket ve kararlarının salt deneme amaçlı olduğunu öğrenmesi, Huart'ın moralini bozmuştu.

Siyah giysinin tutuculuğu da öne çıkıyor, giderek karamsarlaşıyordu. Görüntü ve renklerin gücünü düşündü. Önyargılı olmayacaktı. Zayıf bir ses tonuyla mırıldandı; "Renkler iletişimi zenginleştirir."

"Kesin değil. MS, hazır programlar dışında birbirimizi anlamadığımızı saptadı. Konuşmayı ihmal etmemizin bedeli ağır olmuş. Geldiğimiz noktada farklı algılamalara yol açabilecek imgeler kullanırsak duygular etkilenir, sorunlar büyür."

Görünüşü sözleriyle çelişiyordu. Huart derin bir nefes alıp dikkatini çekmek istedi; "Her şeyin manası var. Yaptığımız her seçim, peşinde

taşıdıklarıyla..." derken, ötekinin boş bakışlarını görüp sustu.

Yabancı, devam etmesini rica etti.

"Cümlenizi tamamlayın lütfen."

"Konuşmayı serbest bıraktılar galiba."

"Tümüyle değil; denetimler sürdürülüyor."

Huart, sınırlandırma ve engellemenin sonuçları üzerine bir iki şey söyleme ihtiyacı hissetmişti. "Temel mesele özgürlük..." diye başlayınca, karşısındaki müdahale etti.

"Tarihle ilgilendiğiniz için eski yöntemleri biliyorsunuz, bunların işe yaramadığı açık."

"Nasıl?"

"Özgürlük temel mesele olamaz, MS ve denetimli bir yaşam ilerlememizi sağladı, yoksa unuttunuz mu?"

"Hayır," dedi Huart, "unutmadım, ama duyguların denetlenmesi sorun yara..."

"Olmaz," diyerek yine araya girdi "duygular önemlidir".

Huart gözlerini kapatıp tepki göstermemeye gayret ediyordu. "Evet..." Yine derin bir soluk aldı. "Duygular önemli, ama yalnızca ölçülebilen, denetlenen duygulara izin var."

"Anlamadım. Başka türlü olamaz ki!"

"İşlerine gelmiyor."

"Ne demek istediğinizi kavrayamıyorum."

"Neyse," dedi Huart elini sallayarak, "sistem işte..."

"Bireysel bilinçler yok olsa bile yaşamayı sürdürebilecek bir sistem."

Yabancı'nın ses tonundaki hayranlık vurgusu rahatsız ediciydi.

Huart hiçbir şey söylemedi; uzun süredir bağlantı kurmadığı, uzak kaldığı bir dünya hakkında daha fazla yorum yapmayacaktı. Diğer, konuşmasına devam ediyordu;

"Bazı bölümler salt duygu durumlarıyla ilgileniyor. Bilinçaltı analizlerine

dair yeni kontrol araçları geliştirildiği için eski sınırlamalar yok. Duygusal tasarılar hemen kabul ediliyor, bütün ilgi alanlarında duygu kullanımı yaygınlaştırıldı. Doğrudan edinilen az ya da çok belirgin duygularımızı gözden geçirip akılsal ve bilimsel bilgileri kuvvetlendirdiği ölçüde yeni alanlar açıyoruz."

Huart, "Öyle mi," diyerek arkasına yaslanmıştı; "Galiba tam kavramadınız ama tekrarlayabilirim; ben MS'yle iletişimi reddediyorum. Son yıllarda neler olup bittiğini de takip etmedim."

"Duygu devrelerinin dinamiğini çözmeye uğraşıyoruz; oldukça sancılı bir süreç yaşandı. Son algoritmaları anlatabilirim. Aslında yayımlanan raporları okusanız daha iyi."

"Okumak mı? Okuryazarlık seviyesi yükseldi mi?"

"Hayır. Yazı eskiye oranla daha sık kullanılmasına rağmen, başka etkenler ağırlık taşıyor, MS'nin bakışıyla..."

Huart, MS kararlarını dinlemek istemediğini söyledi.

Öteki, "Okuma sevginizi biliyorum," diye devam etti. "Sizin bu alandaki katkınız inkar edilmiyor. Bir zamanlar serbest haberleşme kanalına attığınız bilgiler önemliydi. Yeni bir yeniden yapılanmanın öncesindeyiz; sanırım bu kez farklı olacak. İletişim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi ilgi alanlarını zenginleştirebilir. Benim gibi düşünen birkaç kişiyle ortak karar aldık ve sizinle konuşmaya geldim."

"MS'nin onayını alıp yeni tasarınızı kabul ettirmek amacıyla!"

"Evet."

"Ve bu yüzden önbilgi vermiyorsunuz."

"Kuralları bilirsiniz."

Huart sesini çıkarmadı.

Yabancı, konuşmayı sürdürmeye kararlı görünüyordu; "Sizinle ne yapacağımızı kestiremedik; duygularınızı yayımlamıyor, göstermiyor, pazarlık payı bırakmıyorsunuz."

MS'nin yönlendirdiği bölümlerin bağımsız davranamayacağını bilen Huart, tasarı adı altında her şeyin yasallaştırıldığını unutmamıştı. MS, tavrını değerlendirmeye kalkarlarsa ikinci bir 9 alması işten bile değildi. "Tasarınızla ilgilenmiyorum."

"Hemen yanıt vermek zorunda değilsiniz. İsterseniz bir iki özel bilgi aktarabilirim... Yani karşılık olarak. Sizin çıkarlarınızı da düşünüyoruz. Merak etmeyin."

"Kusura bakmayın, size daha fazla enerji ve zaman ayıramam."

"Lütfen biraz anlayışlı olun. Bu duygunun herkeste olması gerekir. Eksiklerinizi tamamlamaya yardım edebiliriz. Tasarıdan da, bu ilişkiden de yararlanabilirsiniz. Varsayım programı kullanmıyor musunuz? Bekleyebilirim."

"Size güvenmiyorum, tartışmayı keselim." Elini kaldırmıştı. Riske girmek istemiyordu.

"Bazı hareketlerinizi anlayamıyorum. Burada biyosistem yok mu?"

"Var, ama dilediğim kadar elimi kolumu sallayabilirim."

"Ciddi misiniz? Karışıklık çıkmıyor mu?"

"Hayır."

"MS'ye haber vermeliyim. Bu çok önemli."

Yabancıнын sözcükleri her şeyi anlatıyordu. Durum açıklığa kavuşmuştu. Eğer ilişki kurulacak olursa, MS sürekli haberdar edilecekti.

Huart birden irkildi. Kendine hakim olmak için dişlerini sıkmaya başlamıştı. "Bu ziyareti, konuşmalarımızı MS'ye nasıl anlatacaksınız?" diye sordu.

"Bilmem. Sanırım olumsuz bir şey iletmem."

"Çok iyi. Şimdi, lütfen gidin."

"Tamam. Pekala. Yeni bir değerlendirme yapalım mı? Özel bir şey, hani baştan konuşalım demiştiniz?"

"Hayır," dedi Huart, "size kötü davranmak istemiyorum, benimle konuşmak için buraya kadar geldiniz, olumlu özelliklere sahipsiniz, hatta saçınız bile var".

"Teşekkürler. Fırsat verirsiniz. Bakın duygularım çok incedir," diyerek avucundaki küçük bilgi taşıyı gösterdi.

Huart ayağa kalkmıştı;

"Buraya gelmenizi kabul etmekle önemli bir fırsat verdim. Ne yazık ki siz yalnızca kurallara uyuyorsunuz."

"Siz de uyun, kurallara uymak özgürlüğünüzü artırır," derken eline monte edilmiş aletle ilgileniyordu.

"Ne yapıyorsunuz?"

"Varsayım programına bakıyorum"

"Sizinle iletişim kurmam imkansız, ne yapmanız gerektiğini biraz düşünün."

"Düşünüyorum. Rahatça konuşabildim ya..." Odada soğuk bir rüzgar esince, yabancı başını kaldırdı; "Ne yapmam gerektiğini bulabilirim, şimdi eğer gerçekten istiyorsanız gidebilirim de, yalnız sizden ricam iletişimi koparmayalım."

"Hayır." Huart ayakta dikilmeye devam ediyordu. "Beni anlamanız olanaksız, boşuna uğraşmayın," dedi.

"Olanaksız mı?"

"Evet, sizin gibileri çok iyi tanırım, tahammül gücümü zorlamayın."

Yabancı, "Zorlamıyorum. Asla!" derken sırtını dikleştirip başını yana doğru eğmişti; söylenenleri kabul etmesine rağmen, olumlu bir hava yaratamadığı için üzgündü.

Takat'ı çağıran Huart gereken talimatları verdi. Öyle bir ses tonu kullanmıştı ki, karşısındaki yeniden konuşmaya cesaret edemedi.

Biraz sonra, yabancı uçarın kalkışını seyrederken, adını söylemediğini hatırlayınca içi burkuldu. Özenle seçip karar verdiği, o çok özel adını

söylemeyi unutmuştu.

Lemmingler

Uçarın koltuğuna yerleşip arkasına yaslanarak, postotomatik düzenekleri çalıştırdı. Kuzey Kutbu ziyaretinin başarısız olduğunu düşünmüyor, hissettiği eksiklik duygusunu önemsemiyordu. Hızlı bir durum taraması yaptı. İletişimi sürdürmek için fazla seçenek yaratamayınca, çözüm sıralamasında yer alan birinci öneriyi seçip beklemeye karar verdi. "Her şeye rağmen seni seviyorum," şıkkını işaretlerken, sözcüklerin anlamı üzerinde durmamıştı. Yaşam numarasını da ekledi; A-121211. Ve gönderdi. Varsayım programına güveniyordu; şimdiye kadar hayal kırıklığına uğratmamıştı.

İnsler arasında doğrudan sözlü iletişim, son yapılanma döneminde gündeme alınmış, deneme amacıyla bir iki tasarıya izin verilmişti. Hangi yöntem uygulanırsa uygulansın, ilişkilerde sorumluluk yoktu. Herkes kendi dünyasında yaşıyordu. Sistemin kurallarına göre, çıkarlarını ve analiz rakamlarının sonuçlarını hesaplayacaktı. İlk veriler ortalamanın üstündeydi.

Yaşam alanına girer girmez ılık bir bahar havası estirdi. Sıradışı biriyle tanışmış, olağanüstü birkaç saat geçirmişti. Androidine enerji musluklarını kısmasını işaret ederek 8712B'nin altına yattı.

Doyurucularını alırken midesini, bağırsaklarını çalıştırıyor, çıkan sesleri dinleyip kokuları derin derin içine çekiyordu. İşi bitince vücudunu kontrol etti; ayak tırnağının ucundaki çatlak neredeyse bayılmasına neden olacaktı. Acil yardım ekiplerini çağırıp tırnağın yenilenmesini istedi. Bozulan moralini düzeltmek için yedek enerjisini harcayacaktı. Androidi muslukları açıp hazır ola geçmişti. Tırnak büyük bir titizlikle yenilendi; artık kendini daha iyi hissediyordu. Yardım ekibi, olayı

unutmasını da sağlamıştı.

Rutin testlerini yaptıktan sonra, raporunu hazırlamaya koyuldu.

Yolculuğunu tasarı bağlamında değerlendirmesi gerekiyordu. Önemli bir sorun yaşamadığını, ilişkinin öngörülenden yavaş ilerleyeceğini, duygu alanlarını genişletmenin süreci hızlandırabileceğini düşünüyordu.

Dosyaları hazırlarken, durum ölçerler olumlu bir tablo çiziyordu.

Tasarı ortaklarının çağrı ışığını görünce, alıcılarını onlara çevirip gülümseme sinyalleri gönderdi. Hayata geçirmeye çalıştıkları proje nedeniyle fırsat buldukça konuşuyorlardı. "Merhaba." "Merhaba." "Merhaba"

Ekiptekiler, düşünce programlarını reddeden birini merak ediyor, yolculuğun nasıl geçtiğini, izlenimlerini öğrenmek istiyordu.

"Sürprizlerle dolu, yanıtları asla tahmin edemiyorsunuz," diyerek söze başladı. Duygularını netleştiremiyordu. Diğer üç ins şaşırılmıştı; onların aktardığı küçük şaşkınlıklar kararlılığını sağladı.

Yorumlar çeşitliydi:

"3H gibi mi?"

"Feromonlara mı benziyor?"

"Hani şu, 1A-579 kanalının dağıttığı yükseltici krem..."

"Hayır, hiçbiri değil," dedi, "başka bir şey".

"Neye önem veriyor?"

"Hem her şeye, hem de hiçbir şeye; kurallara aldırmadığı halde, saçlarımın rengi sorun oldu."

"Gerçekten duygularını göstermiyor mu?"

"Öyle denebilir; ses tonu ipucu verse de emin olamıyorsunuz, üstelik derisinin hali berbat."

Neden ışıkları yandı. "Kabalık olur diye açıkca sormadım, ayrıca yaşam alanındaki sistemi etkilemeden hareket edebiliyor."

Üçü de "Hata yapabilirsin, yanlış anlayabilirsin," ışıklarını yakmıştı;

cevap vermedi. Hızla not alıp son cümlelerini iptal etti. Detaylarla uğraşmayacaktı.

Konuşma alışkanlığı henüz yerleşmemişti; ve olayları, düşüncelerini anlatmakta zorlanıyorlardı. Bu arada "Şimdi ne yapacağız," sorusunu algıladı.

"Bilmiyorum," dedi, "duygu alanlarını genişletmek işe yarayabilir".

"Yaramayabilir de!"

Kesin karar vermekte zorlandığını gösteren sinyaller gönderip

"bekleyeceğiz," diye ekledi.

Bekleme sırasında ne yapacaklarını tartışılar.

"İlgi düzeyimizi alt seviyeye çekebiliriz."

"Değişiklik yapmasak daha iyi."

"Varsayım programlarına bakalım."

MS'nin devreye girmesi üzerine herkes sustu. Yönetim, neden bekleyeceklerini soruyordu; "Beklemenin anlamı olmalı."

"Tasarının sürmesini istiyoruz," ışıkları yanınca düzen yaklaşımı hatırlatıldı. Kuzey Kutbu'nu ziyaret eden öncelik hakkı taşıyordu.

Cevabı o verecekti. Diğerleri düşüncelerini daha sonra açıklayabilirdi.

A-121211, bu hatırlatmadan memnun başını çevirip göz kırptı. Genel haberleşme ağına bağlanmıştı. İsteyen herkes onu izleyebilecekti.

Tasarının önemini, kendi aralarında kurdukları doğrudan iletişim ve konuşma denemelerinin başarılı olduğunu vurgulayarak, Kuzey Kutbu ziyaretinin olumsuz duygular içermediğini anlattı. Durum ölçerlerin sonucunu da aktarmıştı. MS olumlu duygularını öğrenmek istiyordu.

"Biraz hayranlık, biraz heyecan, sevgi ancak hepsi de yarım yarım; düzenleyici devrenin tabanı yine kaymış. Kayma oranını saptayıp duygularımı tamamlamak için yeni denemeler yapmalıyım."

"Kuzey Kutbu'na tekrar gidecek misiniz?"

"Evet."

"Sizi anladığından emin misiniz?"

"Evet."

"Boşuna zaman harcadığınızı düşünmüyor musunuz?"

"Hayır," diyerek bir iki açıklama ışığı yaktı. Uzun süreli yalıtılmış yalnızlık herkesi farklı etkiliyor, değişimden korkmak iletişimi engelliyordu.

MS özel değerlendirmesini sordu; hafifçe irkilmişti.

"Bu koşullarda öngörü yapamayız, genel kuralları temel almaktan başka çaremiz yok," dedi.

Beyin dalgalarına kilitlenmiş alıngaçlar, durakladığı anı saptamıştı. Göstergelere bakarak biyokit kullanımını aksattığı için boğazından rahatsız olduğunu söyledi. Gerçekten de yutkunmakta zorlanıyordu. Açıklaması hakkında olumsuz bir değerlendirme algılamayınca, arkasına yaslandı.

Yönetim, sonucu netleştirmek istiyordu.

"Beklemeliyiz," dedi.

"Gördükleriniz?"

Tasarı ekibinde yeralan diğer insler, alıcılarını MS'ye çevirmişti. Seyirci kalmak kimsenin hoşuna gitmiyordu; ayrıca, tartışmayı izleyen bazı kanallar, devreye girmek amacıyla akışı kolluyordu. MS "Özel yorumlarınızı iletin," diyerek bağlantıyı kesti.

Kısa bir şaşkınlık anı yaşadılar. Canlı yayın ekipleri fırsatı kaçırmadı: "Özel yorum ne? Kuzey Kutbu'na kim gitti? Nasıl? Niçin? Görüntüleri aktarır mısınız? Düşünceler? Duygular? Değişiklik hangi alanda?..."

Soruların sonu gelmiyordu. Dördü de birbirinin onayını alarak genel haberleşme ağından çıktı. Başbaşa kalmayı tercih etmişlerdi.

Gülümseme ışıkları yandı.

Grubun özgüveni artmıştı. Sorun MS'ye iletileceklerdeydi. Özel yorum alışkanlığı yoktu ve ne yapacaklarını kestiremiyorlardı; hatta biri,

"düşünce programlarını kullanamayacak mıyım," diyerek telaşlanmış, hatlar karışmıştı. Kuzey Kutbu'na giden, "olumsuz düşüncelere kapılmayalım," önerisiyle duruma hakim oldu. "Kendiliğinden oluşan anahtar sözcükler gibi, özel bir şey olabilir," derken bir gözüyle de varsayım programını devreye sokmuş, akan bilgiyi izliyordu, "sanırım yetki bizde oluyor".

"O zaman, konuşmaya benziyor."

"Evet, ancak daha derli toplu olmalı."

"Matematiksel bir açıklaması yok mu?"

Herhangi bir sistem için, bir nedenle bir etki arasındaki ilişkinin ifadesi olabileceğini söyledi. Karmaşık sayılarla, sonlu n boyutu sıfır olmayan bir E vektör uzayı üzerine tartışma sürerken, "hata yapıyoruz" ışıklarını yakıp ekledi; "Sözcüklerle düşünmemiz gerekiyormuş."

Diğerleri itiraz etti;

"Öyle şey olur mu, mutlaka bir formülü vardır."

"Olmasa da bulabiliriz."

"Hem rakam kullanmayacaksak neyi düşüneceğiz ki?"

"Olayı... Konu hakkında kelimele düşünce üretmeliyiz."

Varsayım programının alternatif yaratmadığını, veri çözümünden tek sonuç alabildiğini söyledi. Kendi de şaşırılmıştı, ancak sözcüklerle düşünmekten başka çare yoktu. Durakladılar. Program dışı konuşmalar da düşünmekten çekiniyorlardı.

"Sen gittin, en iyi sen yorumlayabilirsin," dediler.

"Sizin de özel yorumunuz olmalı." Kuzey Kutbu'nda da aynı öneriyle karşılaştığını söylemek istemiyordu. Benzerliğin anlamını daha sonra araştıracaktı. "İlginç bir yaklaşım değil mi, bence denemeliyiz, hazır programları devre dışı bırakmak, hareket alanımızı genişletebilir."

Biri ısrarlıydı; "Risk alamayız. Özel yorumumuz tek olabilir." Diğer ikisi de onu destekledi.

Ortak duygu kanalında yaratılan enerji artmıştı. Üçü birbirini kutluyordu. Göstergeleri MS'ye yönlendirdiler, fakat cevap alamadılar. "Nasıl olsa beni dinleyecekler, acele etmeyin," diyerek önceliğini hatırlattı. "Programınıza uygun davranın, MS'yle işim bitince sizi ararım, merak çizgilerini karşılaştırıp karar veririz". Onay ışıkları yandı.

Bazı inslerin genom haritalarında, müdahale edilmemiş XX kromozomu yer alıyor, yumuşak ve kolay işlenen bir taban oluşturduğu için kullanımdan kaldırılmıyordu. XY kromozomlarının ağırlığı ise yıllar evvel sona erdirilmişti. A-121211, döllenabilir hücre üretimi sorumluluğu yüklenmeden, hormon düzeyini kontrol eden bantların yardımıyla, dilediği gibi yaşıyordu. XX tabanlı fırsatı yakalamaktan hoşnut, yeteneklerini geliştirmeye azimliydi. Her zaman ataktı. Şimdiye dek önemli bir sorunla karşılaşmamıştı; bundan sonra da karşılaşacağını sanmıyordu.

MS'yle bağlantı kurdu.

"Gördükleriniz?"

Kaldıkları aşama unutulmamıştı. Bilgi taşıyıcı devreye sokup görüntüleri aktardı. Gemiye inişinden ayrıldığı ana kadar, gördüğü her şey merkezi kayıtlara geçti.

Uyku kabininden başını çıkarmış birinin, yüz hatlarındaki gariplik ilgi çekiciydi. Ne olduğunu sordular.

"Kahkahalarla gülüyordu."

"Emin misiniz?"

"Oradaydım, hem kendi de öyle söyledi."

"Çok iyi," dediler, "sıra ses kayıtlarında?"

Cevabı hazırды. "Bildiğiniz gibi konuşma ve yüz yüze kişisel iletişimi temel alan bir tasarı hazırlıyoruz." Bu arada, tasarı öncesi bilgi

alışverişinin olumsuz değerlendirildiğini hatırlatan sinyaller göndermişti. "Görüntüleri aktarmam da riskliydi."

Açıklamanın yeterli olduğunu gösteren ışık demetini algılayınca derin bir nefes alıp ayaklarını uzattı, artık bütün soruları rahatça cevaplayabilirdi.

"Gitmeden önce duygu taramasından geçirildiniz mi?"

"Hayır."

"Neden?"

"Etkilenme alanım kapalıydı."

"Buna rağmen etkilendiniz!"

"Belli değil. Yeni rakamlara bakmadım."

"Karşılaştırmayı şimdi yapın, yetenekleriniz buna uygun."

"Denemeye..."

"Hayır," diyerek kestiler.

Başını çevirip analiz dedektörlerini hareket ettirerek sayıları aktardı; çoğu olumluydu, ancak MS olumsuz rakamların nedenini bilmek istiyordu.

Son anda yaşadığı üzüntüyü ilettiler; "Konuşma süresini uzatamadım ve hayal kırıklığına uğradım, sonra geçti; belki öngörülerime uymamıştı, o yüzdendir; bunları kendi kendime düşündüm." Apoklarla kullandığı program ayrıntıları anlatmasına yetmiyordu. Üzüntü kaynağı anlaşılammıştı.

MS'nin kırmızı ışığı yandı. Sırtını dikleştirip ayaklarını toplarken, "Üzülmem bitti; artık üzülüyorum," dedi. Hızlı bir soru cevap akışına rağmen kırmızı ışık yanmaya devam ediyordu. "Duygularımın bütünlük taşımadığını söylemiştim; tamamlayınca herkese gösterip aktaracağım."

Işık söndü. MS'ye göre anlaşılammayan tek nokta kalmıştı: Beklemenin anlamı. Sistemde her şeyin anlamı vardı, anlamsız bir gelişmeye izin

verilemezdi.

"Zamanın sorun yaratmaması gerekir. Kapsamlı bir tasarıyla uğraşyoruz. Başarırsak çeşitli alanlarda ilerleme sağlanacak."

Düşüncelerini destekleyen özel ışın demetleri gönderirken, aktarıcı panellere bazı notlar ekliyor ve konuşuyordu. Sonunda yeşil ışık yandı. MS'yi ikna etmişti.

"Ne kadar bekleyeceğinizi belirleyecek misiniz," dediler.

"Hayır."

"İyi zamanlar."

İletişim kesildi. Genom yapılarında yeniden biçimlendirilen telomerler yaşamı uzatmıştı. Sonuç alınca kadar bekleyebilirdi. Yeter ki isteğine ulaşsın. Tasarının başarılı bir deneye dönüşmesi önemliydi, ondan sonra da alacağı numara. Yanyana dört 1'i olsa neler yapabileceğini düşündü. İktidarın doruğunda olmak cazibesini koruyordu. Yalnızca yöntemler değiştirilmiş, biyoteknoloji çerçevesinde yeni hareket alanları açılmıştı.

Duyguları köreltmeden denetlemek zordu. Bilinçaltı analizlerine, hormon bantlarına, MS'ye ve etik ilkelere rağmen, bazı duygu kayıplarının, sapmaların önüne geçilemiyordu. Sistemin göz yumduğu duygulardan biri de yetke konusundaydı. İktidar tek başına doyum kaynağıydı; güç isteği serbest bırakılmıştı.

A-121211, diğerlerini aramak için acele etmedi. Bilgi taşıyıcıdaki ses kayıtlarını özel bir şifreyle bilgi deposuna aktaracaktı. Androidi, programındaki temel biyokitlerin hazır olduğunu işaret edince önce onları çalıştırdı. Düşüncelerini ve enerjisini yoğunlaştırarak, beş altı aleti birden kullanabiliyor, hızla birinden diğerine geçiyordu: 5A, 13T, 17P, 29S... Kremelerini, yağlarını sürdürdü. Derisinin beyazlığını, yumuşaklığını kontrol etti. Bilinçaltısını taradı. Yağ, kemik, silikon

oranlarını, salgılarını ölçtü. Değerler mükemmeldi.

Keyifle arkasına yaslanıp tasarı ekibine ortak iletişim çağrısı yaptı.

Konuşma istediğini gösteren ışıklarını da yakmıştı.

Biri hemen cevapladı; "Seni dinliyorum."

"Diğerlerini bekleyelim."

Karşısındaki sabırsızdı; "Merak ediyorum."

Ani bir düzenleme uyarısı, ikisinin de bocalamasına neden oldu. Geri dönüp genel tarama yaptılar. Merak ettiğini söyleyen "Kusura bakma," diyerek bağlantısını yenilemişti.

"Ne oldu?"

"Beklerken, merak çizgimi sabitlemek istemiştım, yanlışlıkla iki dop birden takmışım. Heyecan, telaş derken karışıklık çıktı."

"Şimdi nasılsın?"

"İyi," diyerek duygu kanallarını açtı. Bu arada herkes hazır olduğunu gösteren ışıklarını yakmıştı. Tasarı hepsinin programında öncelik taşıyordu.

MS'yle kurulan bağlantı üzerine konuşmaya başladılar. Anlatılanlar olumlu bir hava yaratmıştı. Kapasiteleri oranında bağımsız cümleler kuruyor, vakit geçirmeden duygularını birbirlerine aktarıyorlardı. İletişim canlanmış, hatta ortak hareket etmeye başlamışlardı. Gösteri zamanı gelen ins ara verilmesini öneriyor, genel yayın ağındaki gösteriyi hep birlikte izliyor, gösteri yapan kutlandıktan sonra konuşma sürdürülüyordu.

Tasarı ekibi özel yorum konusunda karar veremeyince, MS'yi aradı.

Herkes tartışmaya hazırdı; fakat talep iptal edilmişti.

Neşeyle görüntüleri seyrettiler. Her hattan bir ses çıkıyordu.

"Derisinin hali gerçekten rezalet."

"Daracık alanda yaşamak nasıl bir duygu acaba?"

"Işıklandırma da kötü."

Gülme anını dondurup uzun uzun tartıştılar. Seri duygu üretiminin yetmediği seziliyordu. Gülme denemeleri yaparken alfa dalgalarının hareketi ilgi çekiciydi. Beynin rahatladığı, gevşediği çok açık görülüyordu, ancak gülerken düşünmek mümkün değildi. Az kalsın birinin gösteri zamanını kaçıracaktı. Varsayımlar ertelendi; sesli gülme, doğru dürüst bilmedikleri bir konuydu. Gösteriyi rahatça izlediler.

A-121211'in ses kayıtlarını daha sonra dinleme önerisi onaylandı. Yalnız, yosunlar kimsenin ilgisini çekmemiştir. Nedenini anlamak amacıyla görüntüyü geri sardı. "Elindekileri görüyor musunuz?" "Evet," dediler.

"Ne olduğunu merak etmediniz mi?"

"Hayır," dedi yine üçü birlikte; ardından gülümseme ışıkları yanıp sönmeye başladı. Duygusal tepkiler doğru zamanda açığa çıkarılırsa gelişme sağlanıyordu. Yeni öğrendikleri her şey tasarı kapsamında; karşılığını ödemeleri söz konusu değildi.

Kuzey Kutbu'nu ziyaret eden, yaşadıklarını özel süzgeçlerinden geçirip bilgi deposuna kaydetti. Diğerleri, hiçbir şey yapmadığı için kısa sürede unuttular. Onlarda kalan tek duygu A-121211'e güvendi. Takılacakları veri kalmamıştı. Tasarı, öngörüler doğrultusunda gerçekleşiyordu. Aksaklık olur ya da farklı düşünce oluşursa, kullanacakları hormon bantları hazır. CREB proteininin dozunu ayarlayan bantlar, kişisel anıları koruyor, kulak arkasına iki bant birden takılınca da bütün bellek hücreleri temizleniyordu. Genom haritasına en kapsamlı müdahale c-sapiensler zamanında yapılmıştı. O-sapienslerin ürettiği yaşam balonları zaman baskısını ortadan kaldırmış, ilk kez b-sapienslerde denenilen hormon bantlarının geliştirilmesi duygusal sorunları çözmüştü. Beynin ileti aktarımını ve bilinçaltını düzenleyen bantlar, her aşamada, her dönemde yeniden programlanıyor, BİM kontrolleri

sırasında da kişiye özel değişiklikler yapılabiliyordu.

Yaşam merkezli sistemde, bütün algoritmalar matematiksel teoremler üzerine oturtulup kesinleştirilmişti. Matematik düşüncenin üst üste katlar halinde oluşması ve kesinlik taşıyan yapısı sürekliliği sağlıyordu. Teoremler, yıllarca süren araştırmalar sonucuydu. Düşünce ve hareketleri düzen içine çekebilen sistem, kendini korumaya özen gösteriyor, duyguların ölçülüp pazarlık konusu yapılması işleri kolaylaştırıyor, herkesin her anı denetleniyordu.

* * *

Denetlenmeye karşı çıkan Huart, misafir uçarın kalkışını izledikten sonra içeri girmemişti. Geceyarısı güneşini seyretmek istiyordu. Takat'ın uyarısına rağmen, uzunca bir süre dışarıda kaldı. Güvertenin parmaklıklarına yaslanmış, herhangi bir şey düşünmeden, beyazın egemenliğindeki buz dünyasına bakıyordu.

Solgun ışık demetleri bulutlardan süzülerek rastladığı her nesneye dokunuyor, sürekli değişen gölge oyunları ile gücünü, enerjisini aktarmaya çalışarak dünyayı sarıp sarmalıyordu. Bir ara lemminglere benzeyen küçük karaltılar gördü. Hatırladığı kadarıyla kar fareleri, iklim açısından tehlike işareti olabilirdi. Belleğini zorlayınca üşüdü. Yanında dikilen Takat'ın kolunu tuttu; birlikte içeri girdiler. Yaşam ortamı, uyumlu davranıp duygularını denetlerse, eksiklerini tamamlayarak ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik düzenlenmişti. Sıcaklığın yükselmesiyle kendine geldi.

Bilgi işlemin karşısına oturduğunda lemmingleri düşünüyordu. Kemiriciler takımının sıçangiller ailesinden, on santimlik bu hayvanlar için, "garip" tanımını kullanmak hoşuna gitmiyor ve lemmingleri görmüş olmaktan bir çeşit huzursuzluk duyuyordu. Hava raporlarına

göz atıp uzay deneyleri yüzünden beklediği değişim rakamlarına baktı. Kapsamlı bir değerlendirme yapması vakit alacaktı. Takat'ın yardımıyla güçlendirdiği fraktal anten sisteminden aktarılan son verileri inceleyecek enerjisi kalmamış, uykusu gelmişti. "Galiba yaşlanmaya başladım," diye söylenerek yatıp uyudu.

Yan tesiri olmayan uyarıcı bantlar sayesinde insler, saat kavramı olmayan bir düzende yaşıyor, yorulan yıpranan sinirlerini uyku kabinlerinde yenileyerek zamana meydan okuyordu. Huart, sistemin sunduğu lüksü, yarattığı alışkanlıkları unutmuştu.

Aslında bütün sorumluluk, genom haritasını belirleyen insteydi; Huart'ın duygu gelişimini serbest bırakmıştı. Balon hayatının ilk günlerinde, beyin işlevlerini tümüyle değiştirebileceği en azından duygularını azaltması önerilmişti. Değil teklifi kabul etmek, tartışmamıştı bile. Kuzey Kutbu'nda elverişli koşulları bulunca da özgürlüğün tadını çıkarmaya başlamıştı. Bilinçaltında karanlık bölgeler oluşmasından rahatsızlık duymuyor, protein analiz rakamlarına, duygu sınırlandırmalarına uymadan, nasıl hissediyorsa öyle yaşıyordu. Rüyasında lemmingleri gördü. Yüzmilyonlarca lemming intihar ediyordu. Akın akın, sürüler halinde kıyıya geliyor, uzaktan gemiye bakıyor, derken buz gibi sulara atlayarak hiç çırpınmadan ölüp gidiyorlardı. Huart, lemminglerin arasında koşuyor, onları durdurmanın yolunu bulamıyor ve hayvanların attığı çığlıkları duymamak için kulaklarını kapatıyordu. Uyandığında terlemişti; elleriyle de hâlâ kulaklarına bastırıyordu. Daha önce böylesine tedirgin edici bir rüya görmemişti; ama üzerinde durmadı.

Günlük işleriyle ilgilendi, Takat'la birlikte yosun robotlarını kontrol etti, sonra dışarı çıkıp lemminglere baktı. Çevre raporlarında olağanüstü bir şey bulamamış, ne yapması gerektiğine karar verememişti.

Bilgi işlem sistemindeki eski dosyaları rastgele karıştırırken insanların

lemming ilgisini keşfetti. Evcilleştirilemeyen ve bir iki yıllık ömrü olan bu hayvanların kazara Dünya'da yaşadığını düşünüyordu. Çoğu canlı gibi lemminglerin de soyu tükendiği sanılmış, ancak yeniden ortaya çıkmışlardı; üstelik fazla bir değişime uğramamışlardı. Kuzey Buz Denizinin dondurucu sularına kendi istekleriyle atlayıp intihar ettikleri yılları hesapladı. Merakı giderek artıyordu.

İyi koku alan, iştme gücü yüksek lemmingler, yaşadıkları yerlere "burası bana ait" dercesine kokularını bırakıyordu. Saldıkları kokular topluluk içindeki hiyerarşiyi açıklamaya yarıyor, uyarı, tehdit ve seks çığıllıkları atarak haberleşiyorlardı. Dişilerle birleşme hakkının üst rütbeli erkeklerde olduğunu, hatta erkeklerin birbirini acımasızca öldürdüklerini öğrendi. Ayağa kalkarken, yan tarafta, daha önce fark etmediği notu gördü; "Her şeye rağmen seni seviyorum," cümlesine hazırlıksız yakalanmıştı. Yaşam numarası da etkileyiciydi. Yardım isteyen bakışlarını Takat'a çevirdi. Takat yatıştırıcı bantları takarken, "İdare etmeye çalış, bunlar çiftli bant, hemen değiştiremeyeceğimi unutma," dedi.

Aradan ne kadar zaman geçtiğini, neler olduğunu, daha sonra hatırlayamadı. Görünüşe bakılırsa pek bir şey yapmamıştı. Bilgi işlem sisteminin haberleşme bölümünü kapatmış, Takat'la vakit geçirmişti. Onunla iyi anlaşıyordu; bıkmadan usanmadan saatlerce oyun oynuyorlardı. Neden kendini kötü hissettiğini de unutmuştu. Hemen her şeyden etkileniyor, niçin etkilendiğini ise aklında tutamıyordu.

Duygularının iniş çıkışlarına kapılmaktan rahatsız olmaya başlamıştı. Yaşama katlanmasını kolaylaştıracak yalanlara ihtiyacı vardı. Duyguların yanı sıra başka şeylerin de unutulduğunu, Kuzey Kutbu'na taşındıktan sonra anlamış, hoşuna giden yazı, çizgi, görüntü, ses ne

bulduysa toplamıştı. Bir dönem, yalnızca bu özel dosyalarını karıştırarak, estetik gücün büyüyle uğraştı.

Bilginin ulaştığı noktada, bazı yanıltmaların yardımıyla ayakta kalabileceğini fark etmesi zaman alacaktı. Yeteneklerinin kendiliğinden gelişip gelişemeyeceğini öngöremiyor, salt akıl yürütmeye yetinmiyordu. Duygusal yaratı ise güç ve gizem doluydu. Etrafını saran renkler, sesler, görüntüler onu boşluğa düşürüyor, güzeli tanımlamadan kavramaya çabalarken, her okuduğunda, dinlediğinde ya da seyrettiğinde bilinçsizce kendini arıyordu. Cesareti kırılmak üzereydi.

Dünya'da herkes yalnız yaşıyordu, ama kimse yalnız olduğunu düşünmüyor, aralarında bir tür iletişim kurulabiliyordu. Her şey alışveriş mantığı çerçevesinde, rakamlara döküldüğü için büyük sorunlar çıkmıyordu. Ondan başka duygularını koruyup kollayarak, hizmet ağının dışında kalmayı seçen yoktu. Rutin denetimleri atlatmayı öğrenmişti. MS'ye özel rapor vermeyi reddediyordu. Beyin işlev merkezi değişimi saptarsa bütün dünyası altüst olacaktı; önlem alması gerekiyordu.

Geminin çevresinde cirit atan lemmingler çoğalmıştı. Yarım bıraktığı araştırma dosyalarını açtı. Genellikle tek başına yaşamayı seçen lemminglerin üç önemli özelliği vardı; sayılarının dönemsel olarak artması, ortamın soğuğuna rağmen kış uykusuna yatmadan kışı geçirmesi ve büyük göçler yapması. Hayvanların karda kazdığı tünelleri, su geçirmeyen kalın kürk yapısını, beslenme alışkanlıklarını inceledi.

Bilgi işlemin başından kalkarken, "niçin ortaya çıktılar, bu kadar kuzeyde ne işleri var," diye söyleniyordu. Takat'tan birkaç lemming yakalamasını istedi. Üç robotla birlikte lemming avına çıkan Takat'ı seyrederken, uzun süredir ilk kez kendini iyi hissediyordu. Lemming

dosyalarında bazı rakamlar dikkatini çekmişti. Son çevre raporlarına ulaşırsa, sorularına cevap bulacağını umuyordu.

Belleğine kaydetmediği halde, hayatındaki biricik, gerçek ziyaretçisini unutmamıştı. Aklına geldiği zaman rahatsız oluyor, zihnini başka bir şeyle oyalamaya çalışıyordu. Üreme teknolojisindeki gelişmeler cinselliğin yapısını değiştirmişti; herkes biyokit veya 3H kullanmayı tercih ediyordu. Hormon bantları da işe yarıyor, duygusal iniş çıkışlar engelleniyordu. Biyoteknolojinin yarattığı insler tek kişilik dünyalarında, kendi hayal güçleriyle yaşıyordu.

Huart lemminglerin peşinde yuvarlanan robotları izlerken, akıllı canlılarda görüntü seçiminin nedenlerini düşündü. Duygu ya da düşünceleri anlatmanın, kendini ifade etmenin en ilkel yöntemiydi. Yasaklı toplumlarda anlamı olsa da ener dünyada anlamsızlaşıyordu. Biraz daha düşününce, doğrudan iletişimde hızı artırmak amacıyla kullanılabileceğine karar verdi. Düşüncelerini dağıtmak için omuzlarını silkerek, Takat'ın güverteye bıraktığı kutudaki lemminglere baktı. Geminin bir katını tümüyle onlara ayırıp gelişmelerini, ilişkilerini gözleyecekti.

İçeri girerken Takat'ın son uyarısını hatırladı. MS'yle iletişim kurması şart olmuştu. Gemideki plazmonik motor devrelerinin çalışması, androidlerin görev tanımlarında yer alıyordu; ancak herhangi bir aksaklıkta çözüm kullanıcı inse bağlıydı. Takat'ın ilk uyarısında, taşınmayı organize eden siborgu aramış ve neden bütün devrelerin bellekli bakteri malzemesinden üretilmediğini sormuştu. Açıklamanın salt teknik bilgi içerdiğini görünce, "Özgürlüğüm, bu saçma sapan motorlara kalmış," diyerek sinirlenmiş, Takat'tan seçenek yaratmasını istemişti.

MS'den bağımsız yaşamak olanaksızdı. Yeni bir dünya aramanın cazibesini düşündü. Uzayda başka akıllı canlıların yaşadığından emindi.

"Araştırmalarımı sürdürebilsem," diye mırıldanarak bilgi işlemin karşısına geçti. Eski dosyalarını tarayıp çıkış yolu arıyordu. Bir ara durakladı. Gözlerini kapatıp başını arkaya doğru attı. Misafirin, konuşmayı sürdürme niyetiyle bazı teklifler yaptığını, yardımdan, çıkarlardan bahsettiğini hatırlamıştı. Takat'ı çağırdı. Takat'la konuşmak, düşüncelerini berraklaştırıyor, karar sürecini hızlandırıyor.

Tartışmaya başladılar. Takat sık sık, "Bunu ben bilemem,", "Bunu o bilir," diyerek kiminle konuşması gerektiğine dikkat çekince sustu. Biriyle anlaşabileceğini sanmış, yanılmıştı. A-121211'i arayacaktı; yalnız, onun kartlarıyla değil, kendi kartlarıyla oynayacaktı. Kısa bir not yazıp gönderdi; "Beni hâlâ seviyor musun?" Cevap hemen geldi; "Evet."

Huart, ses kanalını açmamıştı.

"Buna memnun oldum," diye yazdı. "Düşüncelerimi paylaşabilirim."
"Kabul ediyorsunuz!"

"Evet."

"Harika bir şey. Olanaklarım artacak. Hemen işlemlere başlıyorum, 370-K00 bandını kullanabiliriz."

"Ama bir ricam var, ilişkimiz proje üzerinde ağırlık taşımasın, tasarıyı desteklesem de, önceliklerimiz farklı olacak."

"Nasıl isterseniz."

"Çevrede bazı değişimler saptadım, son verilere ulaşmam gerekiyor, size ayıracağım zamanı ve enerjimi de ondan sonra belirleyeceğim."

"Tarihle ilgileniyordunuz!"

"İlgi alanım aynı..."

"Pardon," diyerek kesti, "yazı programına alışkın değilim, belki o yüzden karıştırıyorum, ilgi alanınızla, çevre değişiminin bağlantısını kuramadım."

"İzin verirseniz o bağlantıyı ben kurayım."

Karşı taraf özür dilediğini gösteren sinyaller ilettikten sonra, yeni bir dünya aramaya devam edip etmediğini sordu. Huart hazırlıklıydı, tepki göstermeden "Evet," ışıklarını yaktı; "Özellikle Dünya dışında başka akıllı canlılarla ilgili son araştırmaları merak ediyorum," diye de eklemişti.

"Ooo... Çok iyi, düşünceleriniz değişmemiş, buna memnun oldum. Duygularımı aktarmak isterdim." Huart'tan cevap alamayınca devam etti; "Kullanmanız gereken çipleri getirebilirim."

"Ne çipi?.. Buraya mı geleceksiniz?" Huart'ı yine şaşırtmıştı.

"Araştırma çipleri... Hem zaman ayırırsanız sohbet ederiz, tasarının ayrıntılarını oluşturmam gerekiyor. Ne dersiniz?"

"İyi olabilir; yalnız gemide kullandığım güç odakları yenilenecekti, gelmeden önce sorunu halledebilir misiniz?"

"Ben mi ?"

"Evet, iyon motorlarıyla, plazma sıkıştırıcı bantlar da gözden geçirilmeli. Tasarı düzeyinde ilişkiyi sizin aracılığınızla kurduğuma göre, teknik yenilenme ihtiyacımı da karşılayabilirsiniz diye düşündüm. Herhangi bir bölüme bağlı olmadığımı biliyorsunuz."

"Tamam," dedi "ilgileneceğim".

Huart'ın odasında ılık bir bahar rüzgarı esti.

Çok geçmeden, yabancı kısa bir not gönderdi. Dünya dışı akıllı canlı dosyalarının özel bir kurula devredildiğini, hemen gelemeyeceğini bildiriyordu. Başka açıklama yoktu.

Daha sonra, özel kanaldan aradığında Huart bilgi işlemin karşısındaydı. Apoklarla, yazı akışını sağlayan işlemleri yapıp bekledi.

Deneyisel uzay araştırmalarının denetim altına alındığını, atmosfer bağlantılı her türlü bilginin de kim, niçin istediğini belirtirse verildiğini,

böyle bir başvuru formu isteyip istemediğini soruyordu.

Huart, "Hayır istemem," diye yazdı. Konuşmamakta kararlıydı.

"Sizin adınıza ben doldurabilir miyim?"

"Hayır, belki siz kendi adınıza böyle bir şey yapabilirsiniz."

"Niçin?"

"MS'yi muhatap almak istemiyorum."

"Anlamadım."

"MS'yle doğrudan bağlantı kurmak istemiyorum, yardımcı olursanız sevinirim."

"Sevinmeniz iyi de durumu tam algılayamadım. Bana verilen bilgiyi size mi aktaracağım?"

"Hayır," dedi Huart. "Ne düşündüğümü anlatırım, siz de aldığınız bilgiyle sorunu çözersiniz."

"Benim bulduğum çözümü beğenecek misiniz?"

"Deneyelim."

"MS konusunda neden bu kadar ısrarlısınız? Bu ilişki etkileyici değil ki!"

"İlkelerimden vazgeçemem."

"Sizi anlamakta zorlanıyorum."

"Olabilir. Karar verince ararsınız."

Huart özel dosyalarını karıştırıyor, beklenti ya da sorunlarıyla ilgili düşünmemeye gayret ederek vakit geçiriyordu. Takat'ın uyarısıyla göstergelere bakınca, ayağa fırladı. Misafiri gelmişti, hatta odaya girmek üzereydi.

Kapı açıldı; selamlaştılar. Kırmızı renkli kıyafetiyle, Huart'ın tanımlayamadığı bir hava yaratıyordu. Yavaşça üzerindeki şalı çıkarıp Takat'a verdi. Vücudu, her hareketinde dalgalanarak yer değiştiren beyaz çiçeklerle kaplıydı. Huart oturmasını işaret ederek gülümsedi; "Karar verince arayacağınızı sanıyordum."

"Kendim söylemek istedim."

"Çok hızlısınız. Bir gün bundan zarar görebilirsiniz."

"Varsayım programım öyle demiyor. Ne yazık ki çip getiremedim. Çevre raporları tamam. Şimdi ne yapacağız?"

"Teşekkür ederim. Duruma bakalım... Nasıl bir sonuca ulaşacağımızı merak ediyorum."

"Veriler nettir, merak etmek gereksiz."

Ötekinin hiçbir şeyden etkilenmeyen, kişiliksiz, cinsiyetsiz ses tonu Huart'ın toparlanmasını sağlamıştı. "Lemmingleri bilir misiniz," diye sordu.

"Hayır."

"Çok özel hayvanlardır. Geminin etrafında dolaşmaya başlamaları dikkatimi çekti. Yaşam koşullarını araştırdım, ulaşabildiğim dosyaları taradım. Onların burada olması Dünya'nın iklim değişikliğiyle ilgili önemli ipuçları veriyor."

"Dünya'nın ısındığını düşünüyorsunuz!"

"Evet."

"MS'nin kararı da bu yönde."

"Ehh, buna memnun olmalıyım, hiç olmazsa farkındalar."

"Yalnız, ne yapacaklarını bilmiyorlar."

"Böyle bir açıklama mı yapıldı?!"

"Hayır, benim yorumum bu," diyerek sustu. Huart sesini çıkarmayınca, ekledi; "Program kullanmadan kelimeleli durum değerlendirmesi yapmayı öğrendim." Sonra, lemming görüntülerinin yayınlanmasını önerip bir iki kanal numarası verdi. "MS önlem alındığını söylemişti, demek işe yaramamış, neyse, şimdi bana lemmingleri anlatır mısınız? Gerçekten onları gördünüz mü? Yetkilileri bu konuda uyaracağım."

Huart bozulan makineleri, aksayan sistemini düşünüyordu. Bakıştılar.

"Az kalsın unutuyordum, gemideki enerji düzenekleri tümüyle

yenilenecek; sorun çıkmadı."

"Teşekkürler," dedi Huart, "Lemminglere devam edebilirim".

"Sizi dinliyorum."

"Toplumsal yapı çok ilginç. Birden fazla dişiyle çiftleşen erkek lemmingler, kendinden olmayan yavruları öldürüyor. Yetişkin erkekler, besin ve dişi paylaşımında anlaşmayınca birbirleriyle kavga ediyor."

"İnsanlar gibi... Yani... Öyle mi düşünüyorsunuz?"

Huart soruya aldırmadı, "Sayılarının dönemsel olarak değişmesi, erkeklerin saldırganlığı ile paralel bir değişim gösteriyor," diyerek anlatmayı sürdürdü. "Göç edenlerin genç olması dikkat çekici ve asıl nedeni bilinmiyor. Bir yoruma göre yaşlılar tarafından kovuldukları için kendilerine yeni bir yer arıyor, bu arada Kuzey Kutbu'nun soğuk sularında ölüyor. B-sapienslerin gençleri de toplu olarak intihar etmişti."

"Aynı yöntemle mi?"

"Yöntem değil, aynı davranışı göstermeleri çarpıcı."

"Lemmingleri bize benzetiyorsunuz!"

"Benzemiyorlar mı? Geçmişte bunu yaşadık, yeni bir dünya kurmak isteyenlere fırsat verilmedi, onlar da toplu halde ölümü seçti."

"Olaylar karşısında çeşitli tepkiler gösterilir. Lemmingleri ayrıca inceleyebiliriz."

İkisinin de tedirginliği kalmamış, dostça sohbet etmeye koyulmuşlardı. Misafirin söylediğine göre MS, Huart'ın değişimini merak ediyordu. Son girişimleri yüzünden yeni bir dünya aramaya devam ettiğini düşüneceklerdi.

Huart, "Açıkca sordular mı," dedi.

"Hayır."

"Öyleyse... Bu konuda konuşmadığımızı, Kuzey Kutbu'nu sevdiğimi aktarabilirsin," diyerek gülümsedi. Başka akıllı canlılar hakkında

yapılan araştırmalar ilgisini çekse de kurula başvurmayı düşünmüyordu.

"Hem... MS merak etse, harekete geçer. Yanlış hatırlamıyorsam böyle bir ilke vardı."

"Doğru. Sanırım hatalı bir değerlendirme yaptım."

Huart "Olabilir," diyerek ayağa kalktı. Takat yemek zamanının geldiğini işaret ediyordu; "Yemek odasına geçelim."

"Neden?"

"Karnım acıktı."

"Yoksa, insanlar gibi mi beslenmeyi tercih ediyorsun?"

"Evet. Son dört saat içinde 1Y ve 2M kullanmadıysan deneyebilirsin. Eminim hoşlanacaksın."

"Gerçekten mi?"

Huart'ın misafiri, tat alma duygusu ihmal edilmeden, hatta gelişmesini de sağlayan nitelikli doyurucular varken, tabaktan yemek yemenin anlamını kavrayamamıştı, ama soru sormadı. Yalnızca, tabağın yanında duran aletin nasıl kullanacağını öğrenmek istedi. Takat, onun için hafif bir çorba hazırlamıştı. Yemek sırasında da konuşmayı sürdürdüler. Bir ara Huart, aslında her şeyin çok basit olduğu halde anlaşılamadığından şikayet ediyordu.

Öteki, "Matematiksel düşünmelisin," diyerek müdahale etti.

Matematiğin, fiziksel dünya gerçeklerini yerleştirmeye uygun bir harita sunduğunu, yaşamı kolaylaştırdığını savunuyordu.

Huart "Biliyorum," dedi. "Biliyorum... Fiziksel gerçekler görüldüğu gibi değil, üzerinde düşündükçe netliğini kaybediyor, bulanıklaşıyor."

"Duygular yüzünden. 3'ün ya da 13'ün duygularla ilişkisi yok, yakından incelediğimiz ölçüde berraklaşır. Düşünürken fiziksel dünyayı önemsemediğin an saflığından kaybedersin."

Huart yine "biliyorum," diye kesti; "Ama konuşurken rakam kullanmak

cazip değil." Karşısındaki yemek yemeği bırakmıştı. Ener bir dünyada matematiğin önemini anlatmaya, hatta onu ikna etmeye hazırlanıyordu. Huart hafifçe gülümsedi; "İsteyen, rakamlarla dilediğince oynayabilir, teoremler keşfedebilir, ben yalnızca anlayamamaktan şikayet ediyorum."

"Karmaşıklığın aşırı basitleştirilmesi ya da parçaların ayrı ayrı ele alınması, yanlış sonuçlara yol açan hatalı algılamalar ve algoritmalar üretebilir."

Huart bu kez hak verdi; "Evet, doğru. Düşüncelerimi kesinlikle teorileştiremiyorum, belki de bu yüzden beni anlamıyorlar".

"Matematiğe dökmesen bile, bütün düşünceler teori değil midir?"

"Hayır, dağınık düşünmek de mümkün."

"O zaman bir aksaklık vardır, BİM kontrolü gerekir."

Huart elini sallayarak, "Ooo..." dedi, "kontrolden geçmeyeli yıllar oldu".

"Ciddi misin? Yenilenme talep etmiyor musun?"

"Hayır."

"Nasıl olur?"

"İstersen olur." Huart, konuğunun denetlemeye çalıştığı şaşkınlığını seyrediyordu.

"Peki, memnun musun?"

"Hem de nasıl, bunun da zevki ayrı. Neyse, yemek bittiğine göre kalkabilir miyiz?"

"Kalkalım da... Yani şu el, kol hareketlerini, bakışlarını falan... Sistemi etkilemeden nasıl yapabiliyorsun? Karışıklık çıkmıyor mu?"

"Bazen ama alıştım, yani hareketlerini fazla düşünmez, ilgini beden dışına kaydırıp rahat olursan, istediğin gibi davranabiliyorsun."

"Ya derin?"

"Anlamadım," dedi Huart. Gözünü dikmiş ona bakan misafirinin ne kastettiğini farkedince de güldü. "Bedenimle çok fazla ilgilenmiyorum."

"İyi de... Moralin bozulmuyor mu?"

"Yoo... Böyle şeylere takmayalı çok oldu."

Takat, bir tepsi ve fincanlarla odaya girmişti. Yabancı, misafirliğin tadını çıkarıyordu; arkasına yaslanarak, fincandan küçük bir yudum içip ne olduğunu sordu.

"Sence neye benziyor?"

"Sanırım keyif verici bir şey."

"İyi bildin, ama oldukça masum. Kahve... Yosun kahvesi, içinde biraz da alkol var."

"İşlenmemiş keyif vericiler kullanamazsın!"

Huart, "Elbette," dedi; o da arkasına yaslanmış ayaklarını uzatmıştı,

"Kimse beni denetlemiyor, yıllardır bunu içerim".

"Takat'ın rapor etmesi gerekirdi."

"Onun özel denetimi bende."

"Dönemsel kontrolden geçmiyor mu?"

"Geçsin, ne olacak? Gelir gelmez bir de ben kontrol edip gerekli düzeltmeleri yapıyorum."

"Öğrenmek istemezdin."

"Ne o? Rapor mu vereceksin?"

Öteki, "zorunluyum," derken oturuşunu değiştirdi.

Huart kuralların sorgulanmadan uygulandığını unutmuştu. "Hayır," diyerek ayaklarını indirip sırtını dikleştirdi, "böyle bir mecburiyetin yok".

"Var..." Huart sesini çıkarmayınca, açıklamaya koyuldu; "Mükemmel işleyen bir sistemde yaşıyoruz. Denklemler çok önceden kurulmuş, organik ya da inorganik algoritmalar, yasalar belirlenmiş, onları değiştiremezsin." Kimse uyarı ya da azarlanmayla karşılaşmak istemezdi. Kötü rakamlar herkesin kabusuydu. "MS'ye karşı çıksan da

hiçe sayamazsın."

Huart, "İşte bu düşünce sistemi beni çıldırtıyor," diyerek ayağa kalktı.

"Nitelikli bir beyne sahipsin, biraz kullanmaya çalış."

"Hakaret ediyorsun!"

"Başka çare bırakmadın ki!"

"Geçen sefer de böyle yaptın, konuşmayı olanaksız hale getirmek için elinden geleni yapıyorsun. Duygu alışverişine girmiyor, sonra da iletişimi koparıyorsun."

"Tamam o zaman, konuşmayalım."

"Kusura bakma, buraya kadar konuşmak için geldim."

"Konuşmak neden önemli?"

"Sence önemli değil mi?"

"Önemli," dedi Huart, "önemli". Tekrar yerine oturmuş, giderek sertleşen bir ses tonuyla konuşmaya başlamıştı.

"Memnun oldum, hiç olmazsa böyle bir ortak noktamız var. BİM'i aramalısın."

Biyolojik zamanın yavaşlatılmasıyla uzatılan hayatlar, beyin işlev merkezindeki kontroller sırasında yenileniyordu. Merkeze özel başvuru yapmak gerekiyor, sunulan hizmetten yararlanmayanların uzun yaşama şansı olmadığı için kimse bu konuda ayrıca izlenmiyordu. Gerekirse ilkeler hatırlatılırdı.

Huart tartışmak istemediğini söyledi.

"Neden?"

"Nedenini anlatamayacağım. Bak, nazik olmaya çalışıyorum. Bu benim tercihim. Beğenmiyorsan, sen bilirsin."

"Yani, seni böyle kabul edeceğim."

"Evet... Ve değiştirmeye kalkmayacaksın".

"Benim rapor vermem gerekir."

"Bağımsız davranabildiğini sanıyordum."

"Onun da bir sınırı var."

"Sınırı sen belirlemiyor musun?"

"Evet, ancak..."

"Ne demek ancak," diyerek kesti. Huart sinirlenmeye başlamış, odaya bunaltıcı bir hava çökmüştü.

"Tamam bu konuda düşüneceğim."

"Hâlâ düşüneceğim diyorsun, benim koşullarım belli, hizmet ağının dışında yaşamaktan mutluyum, kendime göre de bir düzen kurdum, bütün bunları değiştiremezsin."

"Yoksa?"

"Yoksa, güle güle. Sizi destekleyemem," derken boynunu tuttu. Yaptığı programa uygun davranırsa da zorlanıyordu. "Anlıyor musun," diye sordu. Karşısındakinin ısrarı nedeniyle konuşuyor, onu kızdırmadan ikna etmeye çalışıyordu.

Öteki duraklamıştı; "Algı düzeyim yetersiz kalıyor, beyin hücrelerimin durumunu ölçmeliyim."

"Düşüncelerim çok net," dedi Huart, "tartışmak istemiyorum, bu konuyu unut ve git".

"Tamam senin kurallarına göre oynayalım, BİM'le ilişkini de sen bilirsin."

Odada sert bir rüzgar esti. Huart iyice sinirlenmişti. Misafirin, konuşmayı sürdürmek amacıyla her şeyi kabul eden tavrına tepki duymaması imkansızdı. Böyle bir eğilimle ilk kez karşılaşıyordu. Kısa bir an göz göze geldiler.

"Başarını uyum gösterme yeteneğine borçlu olduğumu anlamalıydım."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bir açıdan eski kadınlara benziyorsun. Uyumlu davranmanın sınırı yok."

"Ben insan değilim. Senin de kadın olmak üzerine düşündüğünü

sanmam. Varsayım programım öyle bir şey saptamadı."

Huart omuzlarını kaldırmış, gözlerini açıp kapatarak odanın havasını düzeltmeye uğraşırken "lütfen," diye mırıldandı.

Diğeri onu duymamıştı, "BİM'le ilişkiye karışmayacağımı söyledim," dedi. "Sistemini de istediğin gibi kullan. Yalnız... Benzersizlik ve süreklilik teoremlerini unutmamalısın. Sarmal denklemler..." Birden ayağa fırladı "Heyyy... Ne oluyor? Bu da ne?" Ellerini bacaklarının arasına sürerek baktı. İslanmıştı.

Huart, "Hay aksi... Unutmuşum... 11B'yi kullanırsan kesilir," diye onu sakinleştirmeye çalışırken Takat'ı çağırdı. Şoka giren insi kucaklayıp koridora çıkardılar. Huart sürekli özür diliyor, çorba ve kahveden sonra vücudun doğal tepki verdiğini anlatıyordu. "Kendiliğinden de akabilir, katı bir şey yemedin, dert etme...", diyerek küçük bir oda gösterdi.

Huart'ı dinlememişti. Duvara yaslanıp avucundaki bilgi taşıyı çalıştırdı. Bölüm kararıyla ilk kez dışarıya çıktığında bazı biyokitlerin kullanım geçişini yapmıştı; onları buldu. Derin bir nefes alarak bacaklarını açtı ve eğilip deliklerini kontrol etti. Görebildiği kadarıyla birinci delikten kötü kokulu, garip bir sıvı akıyordu. Bağlantıları içine soktu.

Doğrulurken rahatlamıştı bile. Aceleyle üstünü başını, duygu ve düşüncelerini düzenledi. Daracık alanda paniğe kapılabiliirdi. "Heyy... Neredesiniz?" diye bağıırken kapı açıldı.

Bu arada Huart, Takat'ın itirazlarına rağmen içki şişesini ayaküstü kafasına dikmiş, karşısındakinden etkilenmeden, sorun çıkarmadan konuşmayı nasıl bitireceğini düşünmüştü. Sinirlendiği zaman kendi kendine akıl yürütmenin işe yaramadığını bildiğinden, Takat'a en son ne zaman bir şişeyi kafasına dikerek içtiğini sordu. "Leonidler," yanıtı üzerine hızla geri döndü.

Koridorda karşılaştılar. "Nasılsın?"

"İyiyim, iyiyim. Durum taramasını daha sonra yapacağım."

Odaya girince Huart, bilgi işlemin karşısına geçip arama programlarını çalıştırdı. Misafiri, konuşmaya devam ediyordu; "Kontrollere karşı çıkmanı anlamıyorum. Tamam matematiği, nasıl görüldüğünü önemsemiyorsun, hiç olmazsa bilgi birikimini devret."

"Yeni biri ha!"

"Evet, geliştirici bir uygulamadır. Yaşam sağlamlık ve değişebilirlik temelinde sürer."

"Tartışmak istemiyorum. Bak, sana ne göstereceğim?"

"Ne? Hem anlamıyorum, apokları niçin elinle kullanıyorsun?"

Huart soruyu cevaplamadı; aradığını bir türlü bulamıyordu. "Yıldız kayması nedir, bilir misin?"

"Hayır."

"Dünya'nın atmosferine giren göktaşının yanarak renkli bir ışık yaymasıdır. Işığın rengi göktaşının bileşiklerine göre değişir, yani demirden bir göktaşı sarı ışık yayarken, silisyum ağırlıklı olan kırmızı ışık yayar. Harika bir manzaradır. Çok eskiden insanlar buna yıldız kayması der, gördükleri zaman dilek tutarlarmış."

"Dilek tutmak mı?!.. O da ne demek?"

"Olmasını çok arzuladıkları bir şeyin gerçekleşmesini istemek, her neyse işin o yanı önemli değil, sen hiç göktaşı yağmuru seyrettin mi?"

"Uzay istasyonlarında çeşitli deneyler izledim, hatta katıldım, ancak hepsinin amacı vardı, insanlar gibi sadece seyretmek için bakmadım."

"Denemelisin." Huart tartışmayı unutmuş, odanın havasını değiştiren sanki o değilmiş gibi konuşuyordu; "Temple-Tuttle kuyruklu yıldızının Güneş'in yakınından geçerken Dünya'ya düşen göktaşlarını seyretmek müthüştür. Böyle bir şey 33 yılda bir olur. Geriye dönük taramalar sırasında 2031 yılındaki leonid meteor fırtınası ilgimi çekti ve manyetik altüst oluşların ayrıntılarına bakmak istedim. Bilgi ortamı kayıtlarında 2176 yılından itibaren bütünlük sağlanmış, ondan öncesi ise parça

parça... Hah, işte... Nasıl?"

Bulduğu verileri duvara yansıtmıştı. Soluk kesici olayı izlediler. Göktaş yağmurunun yol açtığı renk cümbüşü içinde kısa bir kopukluk anı vardı. Kesilmenin başladığı noktaya geri dönüp görüntüyü dondurdu. Karanlık kalın çizgileri göstererek "işte problem," dedi. "Burayı bir türlü netleştirip çözümleyemiyorum."

"Hangi programları kullandın?"

"Klasik şeyler. Belki kapasitem yetersizdir. Yardım edersen sevinirim."

"Olumlu bir duygu, iyi, ancak kopyasını almam gerekir; inceleyince sonucu iletirim."

"Tamam."

Sustular.

Huart kopyalamayla uğraşırken odaya giren Takat, bir şey isteyip istemediklerini sordu.

"Uçarımın hazırlanmasını söyler misiniz?"

Odada ılık bir rüzgar esince de hemen ayağa kalktı. Huart'ın memnun olduğunu anlaması hareketlerini hızlandırmıştı. Takat, bilgi işlem sisteminde kendine ayrılan bölümü kullanarak gereken komutları verirken, sırt kollarıyla da kırmızı pelerini tutuyordu. Huart pelerine doğru elini uzatınca ürperdi. Kırmızının etkileyici gücü açıktaydı. Öteki, Huart'ın bir şey söylemesine fırsat vermeden pelerini kendi alıp omzuna atarak teşekkür etti.

Huart, "Rica ederim," diye mırıldandı.

"Aslında problem çıkarmak istemem."

"Yoo," dedi, Huart, "mesele değil, yani bazen ben de davranışlarımı engelleyemiyorum," alkolün yardımıyla gülümsüyordu, "bütün sorunu sen çıkarmıyorsun, öyle düşündüğümü sanma".

"Bunu öğrendiğime memnun oldum."

Huart, "Öğrenecek şeyler bitmez," derken Takat'ın yanına gitmiş, hava

durumunu gösteren rakamlara bakıyordu. "Kusura bakma, biraz bekleyeceğiz galiba."

"Önemli değil."

"Öyle şey olur mu. Hızlı karar verip hemen uygularsın ya..."

"Önemli değil dedim. Sizinle doğrudan iletişim kurmanın kolay olmayacağını biliyordum, ancak bu kadar zorlanacağım aklıma gelmemişti. Tepkileriniz varsayım programlarının dışında."

"Başarılı birisin, bunun da üstesinden gelebilirsin, uyum yeteneğine de hayran kaldım."

"Teşekkürler, eğer isterseniz duygularım..."

"Hayır," dedi Huart konuşmasını keserek, "en başta söylemiştim, duygu pazarlığı yapmıyorum".

"İlişkilerde gelişmeyi sağlar da."

"Bu konuda tartışmayalım."

Takat uçarın hazır olduğunu işaret edince çıktılar. Attıkları her adımda buldukları alan aydınlanıyor, hızlı yürüdükleri için koridorda kesintisiz bir ışık çizgisi oluşuyordu. Duvara yansıyan görüntülerde de geminin neresinde oldukları ve ne tarafa doğru ilerledikleri görülebiliyordu.

"Eski bir sistem galiba."

"Evet, çok eski" diyen Huart gülümsedi; "İnsanlardan kalma. İptal edilmesini istemedim."

Geçiş tüpünün kapısına gelince durdular.

"Her şey için teşekkürler."

Huart uzatılan ele şaşkınlıkla baktı; ne anlama geldiğini kestirememişti.

"Bunu da artık kimse yapmıyor, sanırım iyi bir şey, denemek istedim, görüşürüz," diyerek Huart'ın elini yakalayıp sıktı.

Konuğun arkasından bakarken, Huart yine adını söylemediğini hatırlamış, huzursuz olmuştu.

İlk kez birinin dokunduğu ellerini inceledi. Hiçbir şey düşünemiyordu. Derin bir nefes alıp elleriyle yüzünü kapadı, parmaklarını gözlerine bastırdı.

Unutmanın kolayca yaygınlaşan, hatta bütün anıları, düşünceleri, kararları kapsayan bir yapıda olması hayatı zorlaştırıyordu. Devrenin dinamiğini açığa çıkarmak farklı bir enerji gerektiriyor, içerdiği çok sayıda bileşen, birbirleriyle etkileşerek karmaşıklaşıyor ve kalıcı hale geliyordu.

Geminin havasını bozmamak için güverteye çıktı. Açık havada yürümek, etrafı seyretmek duygularını yatıştırıyordu; fakat enerjisi azalmış, adım atacak hali kalmamıştı. Parmaklıklara dayanarak, iç geçirdi. Gönüllü bir unutkan değildi, buna rağmen artık çoğu şeyi aklında tutamıyordu.

Kontrol merkezi unutkanlığını olumlu değerlendirecekti, ama ya duyguları... MS'yle iletişim kurmasa da durumun tespit edilme ihtimalini düşündü; hâlâ hiçbir önlem almamıştı. Varsayım programını aramaya karar verdi; onu da nereye koyduğunu unutmuştu.

İçeri girerken Takat'tan bellek güçlendirici bir şey istedi. Neyin işe yarayacağını kendi de bilmiyordu. Sonunda, eskiden kalma kremler ve bir iki bant buldular.

Hepat deneyi

Huart'la vedalaşan A-121211, uçar havalanınca bilgi taşıyıcı çalıştırdı. Uçarın gücü kapasitesini artırıyor. Leonidler konusunda vakit kaybetmek istememişti. Kopya görüntüleri çiftli süzgeçten geçirerek netleştirmeyi denedi. Karanlık çizgili alana bir türlü müdahale edemiyordu. Çözücülerle uğraşırken uçar hafifçe sarsıldı. Uyarı ışığı yanıyordu. Canı sıkıldı. MS'ye rapor vermek zorunda kalacaktı. Hemen

toparlanıp iletişime uygun olduğunu gösteren iletisini aktardı:

"Hazırım."

"Açıklama yapar mısınız?"

"Araştırma konusu: Tarih, astronomi. 2031 Göktaşı yağmurları."

"İlgi alanınızı belirtir misiniz?"

"Duygu durumlarının çeşitliliği."

"İyi zamanlar."

MS'nin tavrına şaşırınca, uçarın dengesi yine bozuldu. Sakin bir tavırla bantlarına dokundu. Telaşlanması gereksizdi. Açıklaması yeterli bulunmuş, detaylı soru sorulmamıştı. Giderek daha anlayışlı oluyorlar, diyerek arkasına yaslandı. Taramayı yarım bırakması dikkat çekeceğinden, çözücülerle bağlantılı bir iki işlem yaptı ve biraz bekleyip sistemden çıktı.

Teknik dünya saatinin psikolojik saatinden yavaş olmasına alışmıştı. Programını inceledi. Gündemine aldığı uzay deneyinin ayrıntılarını henüz öğrenmemişti. İlgi alanı ne olursa olsun, herkes uzay deneylerine katılmaya özen gösteriyordu. İletişim projesinde gelişme olmadığına göre, enerjisini deney alanında harcayacaktı. Her zaman yaptığı gibi yatıştırıcı bantlarını yenileyip haber kanallarını taradı. Yaşam balonu gri yeşil ağaçların arasındaydı. Balonun dış cephesindeki kirli sarı rengi görünce, başını yana eğdi. Hüzünlenmişti. Uçarın hızı düştü. Gözlerini kapatarak duygularını kullanım alanından çıkardı. Olaylarda Merkezin tavrı önemliydi; kendine ait balonda da sisteme hakim olabilmesi. Bazı biyokontrollü sistemlerde sorun çıkıyordu; o zaman bilinçaltı analizleri sıklaştırılarak çeşitli yöntemler deniyor, programlar aksıyordu.

A-121211, fiziksel koşulların insleri duygusal açıdan etkilediğini ispatlamış, arka arkaya iki 1'den sonra kendine güveni artmıştı. Yürüttüğü tasarımlar herkesin ilgisini çekiyor, diğerlerine oranla daha

hızlı ilerliyordu. Bölümünde tartışılmaz bir ağırlığa, deneme amaçlı tasarımlarda öncelik hakkına sahipti. DNA ve RNA'larından memnundu. Aslında herkes kusursuz, ya da kusursuza yakın gen dizilimiyle hayata başlıyordu.

Genom yapılarında etik kurallara uygun seçimler yapılıyor, en iyilere yaşam hakkı veriliyordu. Hücre içindeki protein molekülleri ise devamlı değişiyor, bağlantılar, düzenleyici devreler asla sabitlenemiyordu. Bağımsız davranabilme kapasitesiyle, duygu yoğunluklarının derecesi MS rakamlarına bağlıydı. Herkes, tepkilerinin sonuçlarını hesaplayarak hareket ediyordu. Duyguları anlatabilmek, aktarabilmek ayrı bir uzmanlık dalıydı. Duygu gösterilerinin sistemdeki yeri önemliydi. A-121211 duygu durumlarıyla ilgilendiği için bu konuda da ustalaşmıştı.

Yaşam alanına girince, enerji verici gaz musluklarını açıp genel bir taramadan geçti. Az da olsa doğal besin almanın sonuçlarını kestirememişti. Vücudunu özenle inceledi. Dudağının kenarındaki küçük bir çizgi telaşlanmasına neden olmuş, ama durum ölçerdeki açıklama sakinleşmesine yetmişti. Konuşmanın neden olacağı yüz çizgilerinden bahsediliyordu. Çizgilere katlanıp katlanamayacağını düşünmeden, yumuşaklık ve parlaklık testlerini yaptı, iç organlarını kontrol etti, salgılarını ölçtü. Rakamlar mükemmeldi. Biyokitlerin denetimini androidine bırakmıştı. Oyalanmak istemiyordu. Bitti işaretiyle kalkıp bilgi işlemini çalıştırdı; önce, leonidlerin sırrını keşfedecekti.

Çözücüler, göktaşı yağmurunun olduğu tarihte kullanılan enerji sistemlerinin dışında bir güç odağı saptayınca durakladı. MS'nin onayını almadan devam edemeyecekti. Omuzlarını silkerek, lemminglerle ilgili dosyaları açtı. Kemirgenlerin beyin yapısında, insana özgü sap sinir hücrelerine rastladı. Merkezi sinir sisteminde uzman hücrelerin

büyümesini sağlayan, ortak temel malzeme bağlantılı araştırmaları taradı. Zoraki benzetmelerle uğraşmadan, paralel durum tespitleri sayesinde, işe yarayan ne varsa bulacaktı. Bilgi işlem uzun bir liste çıkardı.

Önündeki sayfaları arkasına atarken, katılmak istediği uzay deneyinin hangi aşamada olduğuna baktı. Herkes onu bekliyordu. Hemen bağlantıya geçti. İlk çağrıyı neden yanıtlamadığını sordular. 3H etkisindeydim diye, sıradan bir cevap verdi. "Geliyorum" ışığını yakmış, hareketleri hızlanmıştı. 8712B'yle, 9801C'yi birlikte çalıştırdı. Kremlerini sürüp uyarıcı bantlarını yapıştırıp uçarına bindiğinde yedek enerjisi her zamankinden fazlaydı.

Deney sırasında duygu alanını kapatacak, alışveriş yapmayacaktı. Koşullarını, isteklerini ilette. Onayladılar. Ener bir dünyada kapasiteni bilir, kurallara uyarsan sorun çıkmıyordu. Uçarını en yakın üsse bırakarak ışık hızıyla hareket eden torpillere geçti. Yolculuk uzun süreceği için özel tüplerde uyumak zorundaydı.

Deney bölgesine ulaştığında işler yolunda gidiyordu. İstasyondaki tasarı dosyalarını, androidlerin yaptığı hesapları incelemeye koyuldu. Deney alanı Hepat'tı; atmosferi olan, genç ve küçük gezegen, çeşitli açılardan Dünya'ya benziyordu. Amaç, kalın bir atmosfere sahip Hepat'ın üzerindeki bulut tabakasının kaldırılmasıydı. MS'nin hazırladığı deney, Hepat yüzeyinde saptanan dört ana noktada denetimli patlamalarla başlayacaktı. Konveksiyonel patlamayla yüzeye yayılan ısı metanın yükselmesini, oksijenin çökmesini sağlayabilirdi. Deneyin etkisiyle Hepat'ta yaşam koşullarının oluşacağı öngörülüyordu. Bilgi taşıyındaki özel notlarına göz atıp yerine geçti. Hepat'ın çevresine kurulan sekiz uzay istasyonu tüm kapasiteleriyle çalışacaktı. Bulunduğu istasyon, konumu nedeniyle süpürme hareketinin başlama

noktasındaydı. MS'yle doğrudan bağlantılı bir siborgla, sekiz insan katıldığı deneyde yüzden fazla android ve binlerce robot görevliydi. Patlamadan sonra, plazmonik güç motorlarıyla Hepat'ın üstündeki bulutlar süpürülerek taşınacaktı. Süpürme yönteminin ilk kez uygulanacağı deney başarılı olursa başka gezegenlerde de kullanılacaktı, ama o, yalnızca Hepat'la ilgileniyordu. Peki ya sonra ne olacak? Sürekli bunu düşünüyordu. Uzay deneyleri sırasında alışılmadık bir soruydu; sonra!

Başını çevirdi. Süpürme hareketinden sorumlu android ekip robotlara kilitleniyordu. Patlayıcılar çoktan yerleştirilmiş, atmosfer değerleri saptanmıştı. Kilitlenme bitince son veriler aktarıldı. Aşağı yukarı her şey hazır. Görevli siborg, androidlerden onay alıp geri sayımı başlattı. Aynı anda dört noktada birden gerçekleştirilen patlamaların ardından, veri akışı hızlandı. Yönlendirme amacıyla püskürtülen enerji yüklü parçacıklar, Hepat'ı saran manyetik alana rastlayınca iki kutupta da sarmallar çizerek yayılıyor, oluşan parlak alev renkli ışık demetleri binlerce kilometreye dağılıyordu. Patlamalar zayıf kalmış, yeterli güç yaratılamamıştı.

Metan, etan ve çoğunlukla azottan oluşan atmosfer boyun eğmiyor, kendi çapında itiraz ediyordu. Direnişin artacağını kestirip siborgdan ayrıntılı bir analiz isteyerek, süpürme hareketinden sorumlu androidlerin yanına gitti. Odanın içi masmavi bir ışıkla dolmuştu; moru beklemeye başladılar. Kütleçekimi denetlense de, her seferinde ne kadar zaman gerektiği hesaplanamıyordu. Hepat'ın büyüklüğüne göre fazla beklemeyeceklerini düşünürken vakit geçmek bilmiyordu. Hormonlarını düzenleyen ense bantlarına eliyle bastırıp güçlendirdi. Biraz rahatlamıştı. Kendine güveniyordu. Odayı dolduran mavi renkteki değişimi fark edince gözlerini kıstı.

Yer yer sarının hakim olduğu atmosfer kırmızının önünü kesiyor,

mavinin mora dönmesini engelliyordu. Bulutların dış yüzeylerinde çizgi haline gelen sarı, yeşile teslim olunca androidler harekete geçti. Sürecin tamamlanmasını beklemeden süpürücüleri çalıştırdılar. Derinden gelen boğuk bir gürültü duyuldu. Yalıtıma rağmen ses duymak ürperticiydi. Sonunda bir sarsıntı hissedildi. Oda kıpkırmızıydı. Görebildiği tek şey kırmızının giderek koyulaşmasıydı. Kırmızı, mora fırsat tanımamış, sorun çıkmıştı. Mordan kırmızıya geçişin yaşandığı kritik noktada süpürücüleri devreye sokmaları gerekiyordu; erken davranmışlardı. Kırmızının koyulaşmasına izin vermeleri, siyahın her şeyi ele geçirmesi, deneyin başarısızlığı demektir.

Atmosferde dört delik açılmıştı. Süpürücüler çılgın gibi delikleri genişletmeye uğraşsa da makinelerin her hareketi kendi üstüne kapanarak boşuna çaba harcanmış oluyordu. Ekipteki insler durumu kavrayamamıştı. Hangi aşamada müdahale edeceklerini sorarken, birkaç ışık birden yandı ve haberleşme ağındaki sorular birbirine karıştı. Durakladılar. Siborg uyarı işareti verip sıra tespiti istedi. İletişim planı yapılmadan deneye başlamak büyük hataydı. Sorumlu daha sonra bulunacaktı.

Analiz sonuçları A-121211'in elindeydi. Anında devreye girip süpürücüleri yavaşlattı. Bu arada uzay istasyonunun kapasitesi doğrultusunda yedek parçacık hareketini başlatmıştı. Diğer istasyonlar ona katılıp gücü artırdılar. Sağlam bir halka oluşturuldu. Halkanın içine çekilen süpürücüler, aynı anda birden tekrar hızlandırıldı. Birkaç saniye süren değişiklik işe yaramıştı. Mor çizgilerin görünmesiyle birlikte atmosferin kımıldadığını hissettiler. Yedek parçacıklar kuvvetlendirildi, süpürülen alan genişletildi. Morun parçaladığı koyu kırmızı ortam çılgın bir kırmızıya dönmüş, deney başarılı olmuştu. Hepat atmosferinin temizlenmesini seyrettiler.

Durum ölçerler, renklerin gücünü gösteriyordu. Herkes çok etkilenmiş,

birbirlerine karmakarışık duygular aktarmıştı. MS, Dünya'ya dönmesini beklemeden arayıp tebrik etti. Duygu alanını kapatması iyi olmuş, akışı o yönlendirmişti. Ödülü daha sonra açıklanacaktı. "Uzay tasarılarıyla da ilgilenebilirim," diyerek arkasına yaslanırken gülümsedi. İki ilgi alanını birden idare edebileceğini düşünüyordu. MS'nin deneyi olmasa, 1 alma ihtimali yüksekti.

Metalik gri rengin hakim olduğu kendi yaşam alanına döndüğünde yorulmuştu. Doğal enerji ihtiyacı hissediyordu. Bantlarını ne zaman yenilediğini hatırlayamadı; enerji sınırını aşıp aşmadığından da emin değildi. Durum ölçerlere bakma niyetiyle kafasını çevirirken vazgeçti. Gösteri zamanını da kullanmayacaktı. Uyku kabininin ayarlarını yükseltip içine girdi.

Uyandığında keyfi yerindeydi. Gözlerini kısarak bir süre tavanı seyretti. Kuzey Kutbu'na ilk ziyaretinin ardından renkleri ciddiye almaya başlamıştı. Bir iki küçük eşyasını renklendirmiş, uyku kabininin tavanında mavi beyaz rengi de gökyüzünü hatırlattığı için seçmişti; ama o kadar hızlı yaşıyordu ki yatarken ya da uyandığında tavanı seyretmeyi unutuyor, kendiliğinden aşamasına bir türlü geçemiyordu. Dolayısıyla hiçbir değişiklik saptayamamıştı. Tabii ki olmaz, diye söylendi; öndünç yapılarına rağmen duyguların programlanması zordu. Çekirdek içi enerjiyi açığa çıkaran bir uygarlık, duyguları düzene sokamıyordu.

Duyguların iptali, ertelenmesi ya da gizlenmesiyle kayıtsızlığın arttığı, yaratıcılığın ve farklılığın ortadan kalktığı ispatlanmıştı. Değişim enerjisi duygu merkezliydi, ancak duygulara kapılmak da sorun yaratıyor, sistem tıkanıyordu. İnslere göre çözüm, duyguların sınırlandırılmasındaydı. Basit, ölçülebilir duygularla yetinmek öğretiliyor ve sürekli denetim uygulanıyordu.

Renklerin gizemli dünyasını düşünerek gerindi. Herkesin renklerden nasıl etkilendiğini görmüştü. Fırsat buldukça konuşuyor, gülümsüyor, gelişen duygularından eskisi kadar rahatsız olmuyordu. Duygusallığın zararlarını hesaplamaya çalışırken durakladı. Sınırı bir türlü kesinleştiremiyordu. Duygu ve düşünceleriyle ilgili sıkıntı çekerse BİM'i arardı; bu sefer öyle yapmayacaktı. Kararlıydı. Biriyle tartışabilirdi. Kiminle tartışmak istediğini de biliyordu.

Sorularımı ona soracağım, belki bu sefer daha iyi sonuç alabilirim, diye mırıldandı. "Belki biraz daha duygusal olabiliriz." Belkilerini çoğaltmayacaktı; önemli olan harekete geçmekti. Yattığı yerden fırladı. Her zaman hızlı karar veriyordu. Uçarın hazırlanmasını beklerken 5A'yla, 13T'yi çalıştırdı. Varsayım programı doğal besin alma ihtimalini hatırlatmıştı. Başını çevirince, yanında dikilen androide gözü takıldı. AS'nin verdiği programlarla yetiniyordu; duygusal iletişim alanı çok dardı. Takat'ı gördükten sonra değiştirmeyi düşünse de, fırsat bulup istediği model üzerinde kafa yormamıştı. Onunla bu konuyu da konuşacaktı. Karşılıklı konuşmak müthiş bir şeydi. "MS duysa ne der acaba?"

Yetkili birimlere gösteri zamanını kullanmayacağını iletip salgılarını gözden geçirdi. Rakamlar kendine güvenini artırıyor, duygularını denetlemek kolaylaşıyordu. Uçarın koltuğuna oturunca, üzerindeki sarı yeşil giysiyi özenle düzeltti. Geçen seferki gerginliğin kırmızıdan kaynaklandığına karar vermişti.

İniş izni isterken sakindi. Havada bir iki tur atıp bekledi. Boşuna vakit harcamak sinirlerini bozuyordu. H3 dosyalarını karıştırdı ve sonunda gereken işaretleri alıp inişe geçti. Dışarıda şiddetli bir kar fırtınası vardı. İniş rampası tehlikeli biçimde sallanıyordu. İki kez ıskaladıktan sonra mıknaatıslanmayı yakalayabildi. Takat'la geçiş tüpünde karşılaştılar.

Huart, "Sen misin? İnanamıyorum," diye söylenerek geliyordu; "Hiç olmazsa haber verseydin. İniş izni istemeden önce arayabilirdin. Ne oldu?"

"Sohbet etmek istemiştin."

"Bu havada mı?"

"Karar verdiğim zaman hava durumunu bilmiyordum."

"Takat, bize bir şeyler getir. İçerisi dağınık... Hay aksi."

"Sakin ol, telaşlanman gereksiz."

Biraz sonra karşılıklı oturmuş kahvelerini yudumluyorlardı. Önce Hepat deneyini konuştular. Büyük bölümü azottan oluşan bir atmosfere sahip Hepat'la ilgili bilgiler, eskiden beri düzenli olarak dosyalanmıştı. Son yıllarda gündeme alınan en büyük MS deneyiydi ve Hepat'ın etrafındaki kalın sis tabakası kaldırılmıştı. Ayrıntıları atlamamaya çalışarak, yaşadıklarını anlattı. Huart heyecanlanmıştı;

"Ya sonra?"

"Raportörleri bekliyorum. Patlamalar sırasında sıcaklığın -200 dereceden, -100 dereceye yükselmesi buzları eritecekti, özellikle amonyak buzunun erimesi ilginç gelişmelere yol açabilir."

"Haklı olabilirsin."

"Haklı olup olmadığımıza zaman karar verecek, ya da Hepat," diyerek gülümsedi.

Huart şaşırılmıştı; ne yaptığını sordu.

"Gülümsemeye çalıştım. Olmadı mı?"

"Hayır. Alt dudağını çok sarkıtıyorsun, öne doğru uzatınca da tuhaf görünüyor, hem gülümseme yumuşak bir harekettir, hızlı yapma."

"Tamam."

"Gülme bağlantılı görsel işitsel dosyalar yasak mı?"

"Yoo... Denetimli serbestlik uygulanıyor, ama ben hiç bakmamıştım. Şimdi izin verirsen bilgi taşıra göz atmak istiyorum. Deney sonrası

rapor gelmiş. Amonyak sıvı haldeyken su buzunu için antifiriz rolü oynadı, yani su buzunun erime sıcaklığını düşürdü, deniyor."

"Çok iyi."

"Devamını da aktarayım. Su buzları sıfır derecede erimek yerine ortamdaki amonyak miktarına bağlı olarak -100 derece ile -75 derece arasında eriyecek. Amonyak açısından zengin bir su kaynağı da yaşamın filizlenmesine olanak sağlayacak, denmiş, ancak bunun gerçekleşip gerçekleşmeyeceği kesin değil. İşte bunlar da kullanacağın çipler."

"Nasıl? Anlamadım," dedi Huart.

"Bilgi işlemine takarsan Hepat'ı izleyebilirsin."

"İyi ama, buna hakkım yok ki!"

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsun," dedi, hafifçe gülümseyerek. Bu kez başarmıştı. Huart'ın hoşuna gitti.

"Hayır."

"O halde?"

"Neyse... Galiba teşekkür etmeliyim."

"Rica ederim, şimdi gelelim diğer konuya. Sorun şu; leonidlerle ilgili analiz çalışmasında enerji çözücüler göktaşı yağmurunun olduğu tarihte bilinen enerji sistemlerinin dışında bir güç kullanıldığına dikkat çekti. Araştırmayı sürdürmek için MS'nin onayı gerekiyor."

"Eee..."

"Yani karar veremedim; nasıl devam edeceğimi bilmiyorum."

"Benim fikrimi almak istiyorsun!"

"Evet."

"Benim gibi MS'yle iletişimi reddeden birinin fikrini!"

"Tam da buna ihtiyacım var; öyle değil mi?"

"Sana güvenebilir miyim?"

Arkasına yaslanıp kollarını kavuştururken, "Her türlü sınava hazırım,"

dedi. Gerçekten hazır olduğunu gösteriyordu.

Huart da "Olabilir, " diyerek arkasına yaslandı.

"Şimdi mi? Ne yapmam lazım?"

"Bilmem, yalnızca olabilir, dedim, sınav fikrini ortaya atan sensin."

İkisi de susmuş boşluğa bakıyordu. Huart birden gülmeye başladı.

"Neden gülüyorsun?"

"Gelir gelmez kahveni içip -hani şu yasak şey-, sonra da Hepat çiplerini veriyorsun ve hâlâ sınav yapıp yapmayacağımı soruyorsun."

"Ne bileyim, yine de güvenmiyorsun gibi geldi, her türlü sınava hazır olduğumu söyledim."

"Sınavlar gerçek sonuçları vermez ki, duygu durumlarıyla uğraşıyorsun, bilmen gerekir."

"Evet, biliyorum," diye mırıldandı. "Artık bana güveniyor musun?"

Huart başını sallayarak gülümsedi.

"Yoksa konuşmaz mıydın?"

"Hiç şüphelen olmasın."

"O halde devam edebiliriz."

Huart, "Önce yemek molası," diyerek ayağa kalktı. "Bakalım, Takat ne pişirmiş?"

"Unutmadan, bir şey söylemek istiyorum."

"Yemek konusunda mı? Acıkmadın mı? Yoksa geçen seferki çorba ağır mı geldi?"

"Hayır, Takat'la ilgili."

"Takat mı?" Huart geri oturmuştu.

"Onu görünce, yani onunla ilişkisini. Takat'ın çok iyi, hatta mükemmel bir android olduğunu düşündüm."

"Takat'ı istiyorsun!"

"Takat'ı değil, benzerini."

Huart sözünü kesti; "Olmaz!"

"Neden?"

"Takat bana özeldir."

Hiçbir şey anlamadığını gösteren bakışlarını Huart'a çevirmişti.

"Beklentilerini karşılayacak, kişiliğine uygun bir android tanımı yapmalısın, bence Takat sana göre değil."

"Anlıyorum, peki o zaman ilkelerini, hareket ettiğin noktaları söyler misin? Yardım etmekten kaçınmıyorsan... Karşılığını ödeyebilirim."

"Yoo... Rica ederim, karşılık gerekmez. Sapiens türünün verileri, yalın haliyle, yani hiçbir şeyden etkilenmemiş durumlarıyla iyi bir başlangıç. Bu bakış açısıyla kendi özelliklerimi gözden geçirip nasıl bir yardımcı istediğimi düşündüm, ortaya Takat çıktı; hadi artık yemek yiyelim, çok acıktım," diyerek tekrar ayağa kalktı.

"Peki, adı neden Takat? Anlamı ne?"

"Sözcük olarak anlamı enerji, bana enerji verdiği, yardım ettiği için Takat dedim, ayrıca palindromu severim."

"Düzen isteğini gösteriyor."

"Bence basit olma arzusu. Yalın, saf ve tek, üstelik de eksikliğini hissettiğim bir enerji, benim en büyük yardımcım; Takat."

"Hem düzenli, hem sade, başından da sonundan da okununca aynı şey; Takat."

O sırada odaya giren Takat yemeğin hazır olduğunu söyledi. İkisi de susmuş ona bakıyordu. Takat durumu kavramadığını gösteren ışıklarını yakıp söndürdü.

"Geliyoruz," dedi Huart, "yemekte ne var".

Yemek sırasında fazla konuşmadılar. Yalnız bir ara Huart, isim konusunu hatırlayıp misafirine "Özel bir adın var mı," diye sordu. Olmadığından emindi, ama yine de sormuştu.

"Hayır. Yok."

"Neden?"

"Bilmiyorum, daha önce düşünmediğim bir konu."

"Nasıl olur? Takat'ın ismi dikkatini çekmiş."

"O bir android."

"Tarihle ilgilenmelisin. İnsanlar doğum yaparak çoğaldıkları dönemde çocuklarına isim koyarlardı; hatta ilk zamanlarda bazı topluluklarda herkes yeteneğini ispatlayıncaya kadar isimsiz yaşar, ismin konulması sırasında çeşitli törenler yapılırmış."

"Gerçekten mi?"

"Evet, özel isimler kişinin özelliğini de vurgular. Bilinçlenme sürecinde önemli bir aşamadır."

"Kimliklerin rakamlara yüklenmesi daha iyi, hem numaram her türlü özelliğimi açıklıyor."

"Sistemdeki yerini de belirliyor!"

"Bundan rahatsız olmuyorum ki." Sonra birden, konuşmanın amacını fark ederek sordu; "Peki, senin adın ne?"

"Huart."

"Anlamı?"

"Senin bulmanı tercih ederim."

"Tamam, araştıracağım."

Yemek bitince, mide ve bağırsakların çalıştığını hatırlatan Huart küçük odayı gösterdi.

"Şimdi mi?"

"Bilmem," dedi Huart "zamanı bedenim söyler."

"Eee... En iyisi ben önlemimi alayım. Biyokit bağlantılarım hazır."

"Sen bilirsin."

Yüzünü buruşturmuştu; "Yine kötü mü kokacak?"

"Evet," dedi Huart "koklamadan yap, seni bekliyorum".

Çok geçmeden, "Bir şey sorabilir miyim," diyerek çıktı; fazla

oyalanmamıştı.

Huart, evet anlamında başını salladı.

"Uzay deneylerine kızdığın, sınırlandırılmasını istediğin halde Hepat'la ilgilendin!"

"İyi değil mi?"

"İyi de, ne düşündüğünü öğrenmek istiyorum."

Bilgi işlem odasına girmiş karşılıklı oturmuşlardı.

Huart, "Hepat deneyi, gerçekten sonuç alınabilecek bir deney," dedi.

"Sonuç mu? Bilmiyorum, daha işin başındayız. Sonrasını düşünmek garip geliyor."

"Öyle de olsa düşünüyorsun." Huart arkasına yaslanmıştı. "Anlatırken sürekli sonrayla ilgili tahminlerde bulunuyorsun, işi bir siborga ya da androidlere bırakmıyorsun. Hem bir şeye karşı olmak, her zaman, her koşulda karşı olmamı zorunlu hale getirmez ki. Hepat daha önce de ilgimi çekmişti, bağlantılı tasarılar üretebilirim."

"Birlikte çalışabilir miyiz?"

Huart, "Ben senin duygularla ilgilendiğini sanıyordum," diyerek ayaklarını uzattı. Hayatından memnun görünüyordu.

"Evet, ancak uzay deneyleriyle de ilgilenebilirim. Enerjim yeterli. Hepat deneyine öylesine katılmışım. Çok etkileyiciydi. Şimdi düşünüyorum da..."

"İki ilgi alanı birden ha! Bu ne oburluk?"

"Anlamadım." Gözlerini açmış, kaşlarını kaldırmıştı.

Huart açıklamaya çalıştı. Tanımlarla nasıl oynanabileceğine dair örnekler verirken, misafiri "kullandığın bazı sözcükleri bilmiyorum," diyerek araya girdi. "Acele etmek, çok şey istemek doğal. Zaman baskısı hissetmesek de hayattan tatmin olmak lazım."

"Haklısın. Dünya değişince sorunlar da değişiyor."

"Sorunları konuşacaksak... Bence temel mesele akılla duygu arasında.

Denge bir türlü kurulamıyor."

"Ooo.." dedi Huart, "epey tarih bilgin varmış."

"Tarih mi? Geçmiş olsun."

Huart gülümsedi; yorum yapmayacaktı.

Karşısındaki konuşmayı sürdürüyordu; "Gelecek merkezli de olsa benim için bugün önemli. Aldığım haz önemli. Yaşadıklarına bakıyorum. Duygularımı çoğaltıp kendi kendime engeller yaratmak istemem, ancak durdukları yerde durmuyorlar, denetlemek gerekiyor." Ses tonu değişmişti.

Huart, "Duygularınla uğraşmayı bırak," dedi.

"Uğraşmıyorum. İşin doğrusu, sınırı bir türlü belirleyemiyorum." Derin bir nefes alıp içini çekti, "söylemek bile ağır geliyor".

"Kesin çözüm bulup rahatlamak istiyorsun."

Arkasına yaslandı. "Beni anlayacağını öngörmemiştim, yalnızca tartışmak istiyordum. Harikasin, şimdi nasılını konuşalım."

"Formül veremem, ama gösterilerde kullanılan, sınırlandırılmış duygularla hiç bir yere varılamayacağı..."

"Hayır," diye kesti, "yanılıyorsun, bu sayede ilerledik".

"İlerlemek mi? Neye göre..." Huart misafirinin bakışlarını fark edince sustu ve neden rahatsız olduğunu sordu.

"Duygularıma kapılıp yıpranmak istemiyor..." Cümlesini tamamlayamamıştı. "Kendimi biraz tuhaf hissediyorum.

Hormonlarımda ya da bilinçaltımda benden habersiz bir değişiklik olabilir mi?"

Huart haberli ya da habersiz her türlü değişime açık olmasını önerirken, öteki "belki duygu alışverişi," diyerek yutkundu.

"Yoo," dedi Huart, "duygular karşılık almadan da yaşayabilir, hem sen beni dinlemiyorsun".

Dinlediğini işaret ederken boynunu tuttu. Ensesindeki hormon

bantlarına bastırıyor, konuşmakta zorlanıyordu; "Ne oluyor anlamıyorum, kafam karıştı."

"Dikkat et! Kendini ele veriyorsun."

"Lütfen," diyerek Huart'a baktı. Zayıf görünmek istemiyordu.

"Dilediğim gibi davranabileceğimi söylemiştin."

"Hareketlerinde özgürsün. Sistemi de beni de etkileyeceğini düşünme. Rahat ol."

"Teşekkür ederim." Toparlanmıştı. "Sanırım duygulardan söz ediyorduk, karşılık almadan da yaşayabileceğini söylemiştin. Emin misin?"

"Tam değil, yani pazarlığa dayalı bir değiş tokuş söz konusuysa eminim, öndünc yapılar sınırlandırmaya neden oluyor, herkes şunun karşılığı şu diye bir şey bekliyor ve duygular değer kaybediyor."

"Duygularının karşılığını almadan ya da pazarlığını yapmadan nasıl yaşıyorsun?"

Huart'a göre, bu bir bilinç meselesiydi. Duygusal sorunların çok boyutlu yapısını açıklamaya çalıştı. Binlerce yıldır tartışılan bir konudan söz ediyorlardı.

Huart'ın misafiri belki de ilk kez duraklayarak konuşmaya başlamıştı;

"Bedenimden memnunum, yeterli enerjim var, protein ve bilinçaltı analizlerim mükemmel, hatta... Duygu alışverişinden bile vazgeçebilirim... Bilmiyorum, haklı olabilirsin... Varsayımlarım arasında öznellik, kendi bakış açımı oluşturmak yoktu... Sonradan fark ettim."

"Kısacası, daha fazla beyin hücrelerini kullanıma sokmakla aşılabilecek bir durum değil." Huart, benliğin keşfinden bahsedip duygu alışverişlerinin, bilinçaltının doğal, kendiliğinden yapısını anlattı.

"Bugün yaşam kalitemizi MS'ye borçluyuz. Hiç olmazsa bu konuda anlaşalım."

Huart hayır anlamında başını salladı; "Yoo... Geldiğimiz aşamayı

unutmamaya gayret ediyorum, bilgi işlem sistemlerinde kullanıma sunulan kubitler sınırsız yapıda, ama ya ben?"

"Acaba iyi mi yapıyorsun? Hesaplar..."

Huart matematiği karıştırmamasını söyledi; "Rakamlarla değil, duygularınla düşün."

Öteki kesin bir dille itiraz etti; "Hayır."

"Tamam... Mantıklı düşün, aklını kullan. Kendi programımı tümüyle kendim yapıyorum, karışan, numaralandıran hiç kimse yok." Cevap alamayınca, sordu; "Karar veremiyor musun?"

"Şu anda iyi," diye mırıldandı misafiri, gözlerini kısmıştı. "Yaşadığın sürece iyi, peki ya sonra? Kontrolden geçmediğin, yenilenmediğin için yavaşlatılmış biyolojik zamanın denetimden çıkacak ve giderek hızla yok olacaksın."

Huart yine ayaklarını uzatmıştı, "ama mutlu olacağım," dedi ve ekledi; "Duygularımı dilediğimce yaşıyorum. Şimdi önemliyse duyguları neden sınırlandırıyorlar anlamıyorum."

"Demek senin de bilmediğin şeyler varmış!"

Huart her şeyi bilmediğini, böyle bir iddiası olamayacağını söyledi. Bilgi ve bilgiyi kullanma yöntemleri üzerine düşüncelerini anlattı. Ona göre bilgi, aşılamayacak duvarlar yaratıyordu. "Erk kavramını tartışabilmek için bilgiyi eşitlemek gerekir, ayrıca bilginin kötüye kullanılma olasılığı çok yüksek. Aslında her şey sapiensler zamanında başlamıştı."

"Her fırsatta Dünya'nın sonu geldi, dediklerini biliyorum. Yüzlerce yıl aynı şeyler söylenmiş, aynı değerlendirmeler yapılmış. Sonumuz geldi diye, diye de yok olmuşlar. Ölümü beklemek nasıl bir duygu acaba?"

Derin bir soluk alıp devam etti; "İlk büyük deneme, siyah insan ırkında yapılmış, kalanlar da ortadan kaldırılmış. Yeni öğrendim."

"Evet," dedi Huart. "Tam bir imha hareketi olmuştu, ama unutma ki, onlar sayesinde, onların ulaşabildiği aşamada a-sapiensler yaşamaya

başladı."

"Varlığımızı onlara mı borçluyuz," diye sordu.

Huart sakin bir ses tonuyla konuşuyordu; "Düşünmek lazım... Dünya bizim yaşadığımız ve bildiğimiz en iyi yer, düzenlemeler sırasında hata yapılmış olsa da hâlâ Dünya'da yaşıyoruz."

"Ve her şey bizim için."

"Doğru... Zaman halkaları ve teknoloji içimizi rahatlatıyor, ama yine de Dünya'nın sonu gelecek. Üstelik, bu sefer gerçek son olacak.

Kurtulmamız çok zor."

"Bence olanaksız değil, yani uygun bir yer bulursak taşınabiliriz. Ne dersin, Hepat'a bakalım mı?"

"Olur," dedi Huart.

Bağlantıları yaptılar ve gelen verileri incelemeye koyuldular.

Atmosferdeki süpürme nedeniyle yüzeye en yakın alanda kalan sis tabakası incelmışti. Organik moleküllerin yağışını seyrettiler. Zaman zaman artsa da genellikle tekdüze bir hızla, sanki hiç bitmeyecekmiş gibi süren bir yağmur yağıyordu. Çözücülere göre, moleküller suyla tepkimeye girerek proteinlerin yapıtaşı aminoasitleri oluşturacaktı. Umutlarını kesmeye neden olacak bir şey yoktu. Yüzey buzları erimeye başlamamıştı, ancak uzman androidlerin hesapları, fazla beklemeyeceklerini gösteriyordu. Metan yönünden zengin alt atmosferdeki değişim açıktı. Metan gazının sera etkisini kontrol ettiler. Huart bakterilerin hemen ekilmesini önerdi, bitkilendirilmede temel iyi atılmalıydı. Diğerleri, "Sonra da lemmingleri kullanırız," diye ekledi.

"Niçin?"

"Kemirgenlerde insana özgü beyin hücrelerinin olduğunu bilirsin. Eski araştırmaları taradım. Bilgi işlem uzun bir liste çıkardı. Programıma alıp ayrıca inceleyeceğim. Lemmingler bizden önce Hepat'a giderse, davranışları yol gösterebilir."

Odada yumuşak bir hava esiyordu. Biri soruyor, öbürü cevap veriyor, hangi konuda yoğunlaşırlarsa onu temel alarak tartışıyor, ortak zm üretiyorlardı. Konuşmalarını Takat böldü; "Yemek hazır."

İkisi birlikte "Geliyoruz," dedi.

Ayağa kalkınca, Huart biraz da sıkılarak, "Sana nasıl hitap etmemi istersin," diye sordu.

"zel isim konusu mu?"

"Evet, söylemiştim ya... Çok nemli."

"Tanıştığımızdan beri isim kullanmadan konuşmayı başardık!"

"İki kişi olduğumuz için problem çıkmadı, ayrıca bana Huart demeni tercih ederim."

"İyi de... "

Huart ikna etmeye çalışıyordu, sonunda "Neden itiraz ediyorsun," dedi.

"Acele etmek istemiyorum o kadar."

"Sen mi? Acele etmek istemiyorsun... Anlamadım."

"Huart'ın ne kadar anlam yüklü olduğunu tahmin edebiliyorum, kendime bir isim dşneeğim. şimdilik kadın diyebilirsin. Eski modern ağ kadınlarına benzediğimi söylemiştin ya... Sanırım en uygunu bu."

Huart durakladı; böyle bir cevap beklemiyordu. Yemek odasına girerken özür dilemek amacıyla bir iki sözcük mırıldandı. Masaya oturduklarında da, gemide biraz daha kalmak isteyip istemediğini sordu.

"Teşekkürler, evet kalmak isterim, hem konuşmak hoşuma gidiyor."

"Tamam. Evvela yemeğimizi yiyelim."

"Yemek işini herkes kolayca hallediyor."

"Biliyorum, ama tarihle ilgilendiğimi unutma."

"Ve bazı ilkelerinin olduğunu."

"Masaya oturup tabakta gördüklerini yiyerek, yemeğin tadına vararak beslenmenin keyfi başka."

"Kavramakta zorlandığım bir duygu. Nasıl öğrendin?"

"Tarih araştırmalarından... İnsanlar bu konuya çok ehemmiyet vermiş, hatta bazı yorumlarda yemek için yaşadıkları yazıyordu. Örgütlenme, üremenin yanı sıra yemek amaçlı. Benim için önceleri sadece bir meraklı."

"Peki ne yaptın?"

"Ooo... Saymakla bitmez. Yosun yetiştirmeyi öğrendim. Üretimle uğraştım. Takat'a ek programlar hazırladım. Birlikte yeni robotlar yaptık. Gemide, kullanabileceğimiz bir sürü alet, malzeme vardı."

"Şanslıymışsın."

"Evet, ve işte yemeğimizi yiyoruz, yoksa beğenmedin mi?"

"Bana tuhaf geliyor. Çok insanca bir şey."

"Peki, sen nelerden hoşlanırsın?"

"Biyokitler ve 3H dışında mı? Bilmem. Seninle birlikte Hepat görüntülerini yorumlamak güzeldi."

Yemek boyunca sohbet ettiler. Sözcükler dağılıp kalmıyor, giderek daha olumlu bir hava yaratıyorlardı. Bir ara tasarı söz konusu oldu. Yüz yüze ilişkiler konusunda ikisi de tereddüt ediyordu. Kadın düşüncelerini anlatırken, "Yalnız yaşamaktan memnunuz," dedi, "çünkü ilişkilerin gelişmesi, yakınlaşmayla birlikte yapı değişikliğine yol açıyor". Huart başını yana eğmiş, uysal bir tavırla, hiç karşı çıkmadan dinliyordu.

"Deneyimlere göre bu çok doğal. Tasarının temeli doğallık olabilir ancak, biz doğallığı kurallara bağlamışız, vazgeçemeyiz. Kurallar önemli. Ener dünya güvenlik sağlıyor. İlişkiler açısından tehlikesiz."

"Belki," dedi Huart, "şimdi, bilgi işlem odasına geçelim". Ve, kontrol etmesi gereken bazı işler olduğunu söyleyerek, izin istedi.

Kadın her zaman oturdukları salona girerken, ağzındaki yapışkanlık dışında kendini iyi hissediyordu. Gemide uzun süre kalmayı

planlamamıştı, hazırlıklı değildi, ama kalacaktı. Konuşmanın coşkusuna kapılmıştı. Sürekli konuşmak istiyordu. Bir an durakladı. Biyokitler! Hepsinin geçişi yoktu. Onlarsız ne yapacaktı? Avcunu açıp bilgi taşıyıcıya baktı. Karışıklık yaratmadan sorunu çözmeliydi. Başını döndüğü için duvara yaslanmıştı. Varsayım programının seçeneklerini algılayınca, kendine geldi. Hızla bir iki ışın demetini hareket ettirdi ve yaşam alanının dışında, biyokitsiz vakit geçirmenin ilginç bir deneyim olacağına karar verdi. Yalnız gösteri zamanını yine kaçıracaktı. Omuzlarını silkip etrafı incelemeye koyuldu.

Salon, beşyüz metrekarelik balonlarda yaşamaya alışkın biri için küçük sayılmazdı, ancak nispeten alçak tavan farklı bir hava veriyordu. Balonlara benzetmek amacıyla köşelerin ortadan kaldırılması alanın daha geniş algılanmasını sağlamıştı. Elips biçimindeki salonun yarısından fazlası bilgi işlem sistemiyle kaplıydı; konsollar, ek bağlantılar, üzerinde çeşitli aletlerin konulduğu girintiler, çıkıntılar, yansıtıcılar, üstü açık devreler ve bir sürü antika eşya. Kalan bölüm, parçalı yumuşak bir şişme yükseltiyle çevriliydi. Ortada yazanaçla harflerin yansıtıldığı düz bir sehpa duruyordu. Yazanacı eline alıp inceledi; Huart'ın bu eski aleti kullanmakta ısrar etmesinin anlamını çözememişti.

Duvarlar, bakınca belirginleşen eski görüntüler, özellikle de insan resimleriyle doluydu. Renkler, giysiler, duruş ve bakışlar garibine gitmişti. Huart'ın içeri girdiğini fark edince, başını çevirmeden sordu; "Bunlar ne işe yarıyor?"

"Hiç... Yalnızca bakıyorum."

"Başka?"

"Hoşuma gidiyor. Aslında itiraf etmem gerekirse, seni gördükten sonra aklıma geldi. "

"Çok iyi."

"Artık böyle insanlar kalmadı da..."

"Daha mükemmelleri var, hem görünüş, hem de hormonları ve beyinlerini kullanabilme açısından çok daha iyileri var."

"Emin misin?"

O sırada Takat, elinde kahve fincanlarıyla içeri girdi. Kadın kahvesini alırken gülümsemiş, Takat uzanıp yanağına dokununca hafif bir şaşkınlık sesi çıkarmıştı. Huart oturduğu yerde huzursuz bir şekilde kımıldayarak, açıklamaya çalıştı; "Seninle arkadaş olduğumuzu öğrenince böyle davrandı."

"Memnun oldum," dedi kadın, "Teşekkür ederim Takat". Android dışarı çıktıktan sonra devam etti; "Senin günlük programını bilmiyorum, yani rahatsız etmek istemem. Gemide kalmam sorun yaratmasın."

"Rica ederim, Takat'ın tavrı her şeyi açık etti."

"Cesaretimi artırıcı bir tavidir."

Huart, "Böyle olacağını tahmin etmemiştim," diye mırıldandı. Ses tonu gergindi.

"Neden bozuluyorsun?"

Huart başını eğdi. "Aslında çok doğal, nasıl oldu da unuttum." Odanın havası değişmişti.

Kadın daha açık konuşmayı önerdi; "Örneğin ayıklanmamış XX kromozomu hormonlarımı etkiliyor ve bazı avantajlar veriyor, senin yanındayken de bunları rahatlıkla kullanıyorum."

"Ben de öyle olabilirdim."

"Sen yalnızca denetimsiz duygusalsın; hem ben her koşulda aynı davranırdım."

"Niçin?"

"Doğrudan iletişimde en uygun veriyi sağlıyor, önceleri şüpheleniyordum, artık eminim. Tasarının temeli oluştu sayılır. Bir de yeni kurallar bulursam!.. Belki ayıklama işlemini durdururuz."

Huart oturuşunu değiştirerek, duygularını bastırıp odanın havasını düzeltmeye uğraşıyordu..

Öteki, "Erkeklik ya da dişilik hormonların yüzde kaç, kaç?" diye sordu.

"Galiba yarı yarıya," dedi Huart, kendi ellerine bakarak.

"Yorgun musun?"

Huart evet anlamında başını sallayınca gülümsedi. "Seni yordum kusura bakma, bu kadar çok konuşmamalıydık. Biliyorsun tasarımı önemsiyorum, hem konuştuğça başaracağımıza inanmaya başladım." Odada, enerji musluğu olarak kullanılabilcek bir alet görememişti; dinlenirken ne yaptığını sordu.

"Biraz eski kafalıyım ya, tahmin et bakalım." Huart arkasına yaslanmıştı; artık daha iyiydi.

"Sıradan 3H'lerle yetineceğini sanmam."

Çalışmanın değil de eğlencenin gerekliliği ilkesinden hareket ederek 3H noktasına gelen Dünya'da yok yoktu. Her zaman, her durumda hazır temel alan 3H teknolojisi kısıtlama olmayan bir alandı. Talep edilen her şey, çok boyutlu programlar halinde veya kullanıcının denetimine bırakılarak servis ediliyor, istenirse yoğunluk numaralarıyla dosyalanıp kişisel bilgi işlem sistemlerinde sürekli el altında tutulabiliyordu.

Huart müzik dinlediğini söyledi.

"Müzik mi?"

"Denemek ister misin?"

Kabul etti. Başka seçeneğinin olmadığını düşünmek istememişti.

Huart'ın yanındayken, duygularını pazarlık konusu yapmadan konuşmayı çabuk öğrenmişti.

"Odayı dolduran bir müzik iyi oluyor, bütün duvarları kullanacağım, itirazın var mı?"

"Hayır." Müzik başladı. Kadın, nefesli çalgının hafif tınısını duyunca, gözlerini açıp kaşlarını kaldırdı; "Neyi anlatıyor?"

"Bilmem, eski kayıtları karıştırırken buldum."

"Niçin? Ne yapacaktın? Şekli, kokusu var mı?"

"Yok. Sadece dinlemek için. Yoksa, beğenmedin mi?"

"Ne işe yarayacağını düşünüyorum."

"Zamanı durdurduğunu söyleyebilirim."

"Aaa... Gerçekten mi?"

"Beğenirsen yani... Yaratan için de, dinleyen için de kendini iyi hissetmek ilk koşul."

"Yaratan mı? Makine sistemin neresinde? Hem başka koşulları da olmalı."

Huart gülümsedi. "Aslında karışık bir konu. Ben de sonradan öğrendim, uzman sayılmam yani. Birtakım aletler kullanılsa da akıllı canlıların üretimi. Genelde..." Sınırlandırmalar yüzünden bir an bocaladı, sonra omuzlarını silkip devam etti; "İnsanlar sanat adını vermiş, kültürel değerler çerçevesinde evrimsel bir uyum mekanizması, diye de tanımlanabilir."

"Bilmediğim sözcüklerle, hiç düşünmediğim konuları anlatıyorsun. Nasıl denir? Hah, tamam; aklım almıyor."

"Zaman meselesi herhalde."

Kadın, "ilginç," diye mırıldandı. Duvarlardan yansıyarak odayı dolduran sesin büyüüne kapılmıştı. "Sinestezik açıdan da etkili."

"Bilmem," dedi Huart.

"Havadaki üçgenleri görmüyor musun?"

"Yoo... Sen de gözlerini kapat istersen."

İkisi de hafifçe uzanmış, konuşmadan müziği dinliyordu. Bir süre sonra odaya giren Takat, kadına sessiz olmasını işaret ederek Huart'ı gösterdi; uyuyordu.

Takat'ın peşinden koridora çıkarken heyecanlıydı; yaşam balonunun dışında geçireceği ilk gecenin neler barındırdığını hayal edemiyor,

duygularını denetlemeye uğraşıyordu. Kadın için hazırlandığı belli olan odaya geçtiler. Önce derin bir soluk aldı; odanın kokusu hoşuna gitmişti. Uyku kabinine benzeyen bir şey göremeyince tereddüt etti, sonra idare edebileceğine karar verdi. Uyum sağlama yeteneğine güveniyordu. Etraftaki eşyaları kokladı; koku havalandırma deliğinden geliyordu. Takat ışıklarını yakıp söndürünce, "Teşekkürler," dedi kadın, "her şey mükemmel görünüyor". Takat yine elini uzatıp kadının yanağına dokunarak çıktı.

Ne yapması gerektiğini, neler yapabileceğini düşündü. Gerçek bir yemek ve müziğin ardından enerjisi artmıştı. Gemiyi dolaşabilirdi. Takat'a rastlarsa yardım istemeyecekti. Gülümseyerek kapıya yöneldi, fakat kapı açılmadı. Huart özenli davranmamış, konuğuna özel alan yaratmamıştı. Bakışlarını isteksizce, android iletişimini sağlayan tabelaya çevirdi.

Koridor loştu. Işıklı duvarlar, gözleri rahatsız etmeyecek bir tona ayarlanmıştı. Takat ortalıkta görünmüyordu. Bütün düzenekler, kullanıcının biyoritmine bağlıydı ve her şey uykuya çekilmişti. Asansörün önünde durakladı; düğmeler işe yaramayacaktı. Sıkıntıyla arkasını dönünce Takat'la karşılaştı. "Gemiyi dolaşmak istemişim," dedi; yana doğru bir adım atıp duvara yaslanırken. Takat'ın nasıl davranacağını kestiremiyordu. Karşısındaki sıradan bir android değildi. Takat onu anlamış gibi, sessizce birtakım düğmelere bastı ve kayan kapıdan geçmesini bekledi. Kadının tek başına gemiyi dolaşmasına izin vermişti.

Enerji kapsülü, plazma sıkıştırıcı bantlar, çekirdek içi enerji düzeylerinin dengelendiği alanlar, küçük de olsa bir savunma modülü; her katta durup ayrıntılı şemalara bakıyordu. Fraktal anten sisteminin olduğu tepe noktasına kadar çıktı; ardından suyun, daha doğrusu buzun altında kalan çoğu iptal edilmiş, kullanılmayan depo katlara indi.

Belirli bir seviyeden sonra veriler izlenemiyordu. Asansörü, bindiği katta durdurup dışarı çıktı. Takat'ın beklediğini görünce rahatsız oldu ama, bir şey söylemesine gerek kalmadı. Takat hızla uzaklaşıp koridorun sonunda kayboldu.

Daha fazla dolaşmayacaktı; en iyisi uyumaktı. Odasına girip yastığını kontrol etti; rüya iptaline yol açan unix sistemini bulamayınca, Takat'a seslendi. Başka bir yastık istedi. Takat benzer bir yastık daha getirdi. Kadın, Takat'ın anlayıp anlamadığını düşünmeden söyleniyordu; "Bu kadarı olmaz, şimdi ne yapacağım." Takat gidip bir iki yastık daha getirdi. Kadın yastıklara bakarak, "Tamam," dedi, "uyumam şart değil".

Takat çıktıktan sonra bilgi taşıyırını çalıştırdı. Ne istediğine karar vermesi yeterliydi. Dosyadan dosyaya geçti, birtakım özetleri, listeleri gözden geçirdi, programlara katıldı; hiçbir şey ilgisini çekmiyordu. Dikkatini toplayamadığı için sinirlenince sistem kilitlendi. Biyokontrollü bilgi işlem sistemlerine alışkındı ve ilk kez böyle bir şeye neden oluyordu. Ayağa kalkıp hırsıyla geri oturdu. Uyumaktan başka çare bulamıyor, fakat bir türlü başını yastığa koyamıyordu. Tekrar ayağa kalkarken, boşuna vakit harcadığını düşünerek kapıya yöneldi. "Gitsem mi acaba?" Huart'a durumu nasıl açıklayacaktı? Geri döndü. Esas mesele, rüya görmekten korkmasıydı. Yedek enerjisini harcaııp kendine güvenini tazeledi ve yatağa uzandı; artık uyuyabilirdi. Belki çok konuşmaktan, belki de yüz yüze iletişimin yarattığı gerilimden yorulmuştu. Hemen uyudu.

Uyanınca Takat'ın sesini duydu; kahvaltıda ne istediğini soruyordu. "Bir şey istemem," dedi, "geliyorum".

Birkaç dakika sonra, Huart'ın karşısına oturmuş, uyku sersemliğinin geçmesini bekliyordu. Yaşama yeniden başlamak için zamana ihtiyacı vardı. Huart gülümseyerek, günaydın, demişti.

"Biraz zor uyanırım da..."

"Belli oluyor. Takat'ın söylediğine göre problem çıkmış; neden beni uyandırmadınız?"

"Gereksizdi."

"Öyle şey olur mu? Ayrıca özür dilerim, oturduğum yerde uyuyup kalmışım. Takat'a kızdım; söz veriyorum bir daha olmayacak."

"Önemli değil."

"Yastık sorunu neydi? Takat, yastık beğenmediğini söyledi."

"Denetimsiz beyin antremanı yapmaktan hoşlanmam da."

"Anlıyorum, ne yazık ki unixli yastığım yok."

Kadın hiçbir şey yemeden oturuyordu. Huart rahatsız olmuştu; "Keşke biraz daha uyusaydın, galiba kötü bir gece geçirdin."

"Hayır, rüya görmedim." Ellerini çenesine dayayarak gülümsedi.

Huart'ın hafif çukura kaçmış gözlerini inceliyordu; açık kurşuni renk üzerinde sarı benekler vardı. "Gözlerinin rengini yeni fark ettim."

"İyi."

Sessizlik uzayınca, Huart sıkıldığını gösteren bir tavırla masadan kalkarken "Tamam" dedi.

"Kahvaltı bitti mi?"

"Bu kadarı yeterli."

Kadın sakın bir ses tonuyla, "Uykudan sonra ters mi olursun," diye sordu. Elleri hâlâ çenesindeydi.

"Ters olan ben değilim."

"Bende de bir terslik yok."

"Öyle mi? Odaya girince günaydın bile demedin; ne çabuk unutuyorsun."

"Özür dilerim, aynı sözcüğü kullanmam gerektiğini bilmiyordum."

Kadının şaşkınlığı yüzünden okunuyordu. Ellerini masaya koymuş, ayağa kalkmakta tereddüt eder gibiydi.

"Özür dileyince her şey hallolur mu?"

"Ya ne olur?" Kadın gerçekten merak ederek soruyordu. Sonunda ayağa kalkmıştı.

Huart gerginlikten nasıl kurtulacağını düşündü; "Fırtına yoksa dışarı çıkalım mı?"

"Dışarı mı? Niçin? Ne yapacağız?"

"Biraz yürümek istiyorum; sanal değil, gerçek bir yürüyüş. Sen de gelebilirsin."

Çıkış kapısındaki aletler havanın iyi olduğunu gösteriyordu. Takat'ın yardımıyla hazırlanıp güverteye çıktılar ve konuşmadan yürümeye başladılar. Huart başını öne eğmiş, oldukça hızlı yürüyordu. Bir süre sonra kadın yavaşladı. Takat onları izliyordu; konuşun geride kaldığını işaret etti, fakat Huart etrafındakileri unutmuştu. Üçüncü uyarıda durumu fark etti. İçeri girdiler. Yürüyüş ikisine de iyi gelmişti.

Odanın havası sıcak, Huart keyifliydi; "Takat gemiyi dolaşmak istediğini söylemişti, arzu edersen..."

"Şimdi istemiyorum."

"Yosun yetiştirdiğim katı gördün mü?"

"Görmedim. Belki sonra."

"Şimdi konuşmak istiyorsun galiba."

"Evet."

"Ama nasıl başlayacağını bilmiyorsun."

"Evet."

"Kendinden emin değilsin!"

Kadın bu sefer, "olabilir," dedi.

"Böyle konuşamayız."

"Neden? Pazarlık yapmadık, başka nasıl davranacağımı kestiremiyorum."

Huart doğal olmasını, programlamadan konuşmasını önerince, "Doğal davrandığımı sanıyorum," diyerek araya girdi, "şu anda benim için önemli olan kendi duygularım".

"Farkındayım. Ben de duygularımdan emin değilim, önce senin ne düşündüğünü öğrenmeye çalışıyordum."

"Doğrudan sorabilirsin."

Huart, "Haklısın," diyerek gülümsedi, "duygularla ilgili karmaşık bir yapılanma var, öndünç olmasa da karşılığını bulmak, almak ya da ne bileyim görmek gerekiyor".

Kadın bunu açıkça yapmaktan, duyguları pazarlık konusu haline getirmekten yanaydı.

"Hayır, bu konuda kararlıyım," dedi Huart. "Neyse... Şimdi hatırladım, hani şu leonidlerle ilgili bir karar vermemiz gerekiyordu." Bilgi işlem sistemine dönüp dosyaları aramaya koyulmuştu.

Kadın, kırık bir gülümsemeye Huart'a baktı; "Enerji çözücüler göktaşı yağmuru sırasında, geçerli olan enerji sistemlerinin dışında bir güç kullanıldığına dikkat çekerek MS onayı istemişti."

"Nasıl bir güç olduğunu öğrenme şansımız nedir?"

"Onay almadan hiçbir şey yapamayız."

"O halde ayrıntıları kesinleştirelim, ne yapacağımıza sonra karar veririz."

Ulaşabildikleri bilgileri tarayarak 17 Kasım 2031 tarihinde kullanılan, kullanılma ihtimali yüksek enerji kaynaklarıyla, yan ürünleri ayrı ayrı dosyaladılar. Toplanan veriyi, görüntünün kesilme noktasına yönlendirip bağ kurmaya çalıştılar. Sonuç alamıyorlardı.

Kadına göre böyle olacağı belliydi, "Başka bir yöntem bulmalıyız. Olasılık hesapları..."

Huart acele etmiyordu; "Bir dakika, kafamı karıştırma, şimdi şu çözümleyemediğimiz güç alanını kodlayarak, 17 Kasım 2031 tarihinin

öncesi ve sonrasına doğru bir tarama yapalım."

"Ne işe yarayacak?"

"Bilmiyorum; denemek lazım. Sihirli güç tarih boyunca sadece bu noktada kendini gösterdiyse işe yaramaz, ama aklıma bir şey geldi. Yani, bu güce ya da benzerine başka bir zaman ve farklı bir noktada rastlayabiliriz."

"Evet, olabilir."

"17 Kasım 2031 öncesi için fazla uğraşmamız gerekmeyecek. O dönemin kayıtları çok standart. Hem, bak bu program sayesinde daha rahat tarayabiliriz. Yenilenme sırasında eklediler. Sana teşekkür etmeliyim."

Kadın sesini çıkarmadan onu izliyordu. Huart "Tamam, işte buldum," diyerek sığradı. İkisi de şaşırılmıştı.

"Çok çabuk oldu."

"Bu kadar hızlı sonuç alacağımızı düşünmemiştim."

17 Kasım 2031 tarihinden birkaç ay önce kullanıldığı anlaşılan, benzer bir güç saptamışlardı. Ayrıntıları incelediler. Enerji tanımı birbirinin üzerine tam oturmasa da benzer yapı taşları açıkça görünüyordu. Tek merkezden üretilmiş, ancak oldukça farklı iki ayrı durum vardı. Yeni bulunan veriler, yazılı haberleşme sinyalleri içeriyordu. İşler kolaylaşmıştı. Yazının, bilgi ortamında kalan son bölümünü çözüp okudular;

"...Ve muhakkak ki benim için çok özelsin. Bunun ne anlama geldiğini ifade etmekte zorlanıyorum. Karşılaştığımız zaman beni daha iyi anlayacağını sanıyorum. Tekrar ediyorum, 17 Kasım 2031 gecesini Kuzey Kutbu'nda olur musun? Svalbard takımadalarındaki bilimsel araştırma merkezinde kullanıma hazır bir balon var. O gece balonun havalandırmasını bekleyeceğim. Biliyorum garip bir randevu, ama çok önemli. Şunu da hatırla ki, geleceği düşünüyorsan ve artık insanların

ölmesini istemiyorsan gelmelisin."

İkisi de birbirine baktı. Kadın, "Bu notu alan birinin randevuya gitmemesi olanaksız," diyerek arkasına yaslandı.

Huart, durumu kavramakta zorlandığını gösteren bakışlarını ona çevirmişti; "Nasıl? Anlamadım."

"Çok açık. Dünya dışından biri sinyal göndermiş, belki iletişim kurup tartışmışlar, sonra da verdiği randevuya geleni alıp gitmiş."

"Hayret bir şey! Hemen çözdün ve özetledin!"

"Bunda karışık olan bir şey yok ki. Düşünsene, böyle bir mesaj alan kimse kayıtsız kalamaz. Nereden ya da kim tarafından gönderildiği meçhul bile olsa, en azından ilgilenir, araştırır. Ne öğrendiğini bilmiyoruz, ancak buluşmaya gittiği kesin gibi. Öyle değil mi?"

"Galiba."

Muhtemel olaylar üzerine tartıştılar. Bütün veriler kadının açıklamasına uygundu. Sonunda Huart, ne yapacaklarını sordu.

"Güç kaynağını bulmamız gerekiyor."

"Evet, ama nasıl? Biz, aynı merkezden gelen güçlerin yol açtığı iki ayrı hareket belirledik, bunların ilişkisi hakkında varsayım üretsek de asıl sorunun cevabını hâlâ bilmiyoruz."

Kadın hafifçe gülümsedi; "Biraz önce sakın sakın çalışan sen değil miydin? Ne oldu?"

Huart da gülümsüyordu; "Yeniden düşünelim. Şimdi de 17 Kasım 2031 tarihinden sonrasını tarayabiliriz."

"Çok fazla zamanımızı alır, hem sorunu çözeceğinden şüpheliyim."

Huart başka çarelerinin olmadığını düşünüyordu, "O dönemde Dünya'ya mesaj gönderen, sonra da birini alıp gidenler," durakladı, "belki de kimseyi alıp gitmediler, sadece gelip konuştular".

"Olabilir, konuşma olasılıkları kesinlik taşıyor, buluşma konusunda kanıtımız yok, başka bir şey de yapmış olabilirler."

"Her neyse, ya da kimlerse, Dünya'yla ilgilerini kesmiş olamazlar." Araştırmaya devam ettiler. Programın hızını yükseltip postotomatik düzeneklere bağlamışlardı. Uyarı sinyalini kontrol ediyor, bu arada sohbet ediyorlardı. Güç kaynağının özelliklerini çözümlemek amacıyla çeşitli teoriler ürettiler. Varsayımları kesinleştirmek henüz mümkün değildi.

Kadın birtakım hesaplar yapmaya başlayınca, Huart "uyarı sinyalini kaçırmayalım," diyerek başını çevirdi. Uyarı sinyallerinin kaydedildiğini ve görüldüğü anlaşılmadan da başka bir işlemin yapılamadığını unutmuş gibiydi, üstelik de bakıldığı halde görülmediğini saptayabilecek hassaslıkta çalışan bir düzenek kullanıyorlardı. Kadın gülümseyerek, ne zaman yemek yiyeceklerini sordu.

"Ooo, nasıl oldu da unuttum! Nerede bu Takat! Yemek zamanımız geçmiş!"

Takat, rahatsız edilmek istemediklerini hatırlattı. Odanın havası soğumuş, Huart sinirlenmişti; yüksek sesle tartışmaya başladılar. Kadın onları dinliyordu. Takat açıklamasını sürdürünce, Huart daha çok kızdı. Nihayet sustular. Daha doğrusu Huart susmuş, Takat da ne yapacağına karar veremediği için bekliyordu. Sessizliği kadın bozdu; "Yemek yiyebilir miyiz?"

Takat, "evet" ışığını yakarak çıktı. Biraz sonra da yemeğin hazır olduğunu bildirdi. Kadın, önüne konan çorbasından iki kaşık içip tartışmayı düşündü. Bu konuşma yönteminin nereden kaynaklandığını, ne işe yaradığını kavramak istiyordu. Dil yaşamı tekeline alıyordu, matematik gibi değildi.

Huart sesini çıkarmadan yemeğini yerken, tüm dikkatini tabağına yoğunlaştırmış gibiydi.

Bilgi işlemin karşısına, biraz önce oturdukları yerlerine geçtiler. Huart,

kadının huzursuzluğunu fark edince, ne olduğunu sordu.

"Sence bir şey olmadı mı?"

"Bilmem," dedi Huart, omuzlarını silkerek.

"Ne demek bilmem? Takat'la uzun uzun tartışıyorsun, sonra da hiçbir şey olmamış gibi davranıyorsun."

"O bir android. Unuttun galiba!"

"Hayır, unutmadım."

"O halde niçin sorun oluyor? Takat'a baksana." Takat adının geçtiğini anlamış, ne istediklerini öğrenmek için odaya girmişti.

Kadın, "Takat'ın bundan etkileneceğini sanmıyorum," dedi, "senin etkilenmemeni anlamıyorum."

"Biraz daha açıklar mısınız?"

"Kiminle ya da neyle tartışırsan tartış, herhangi bir biyomakine de olabilir, tartışmanın, yani gerginliğin bir ucunda sen varsın ve tartışmadan etkilenmiyorsun, bunu nasıl başarıyorsun, anlamıyorum."

"Çok basit," dedi Huart, "karşımdakinin etkilenmediğini bilmek beni rahatlatıyor, sözlerimde ya da davranışlarımda hiçbir sorumluluk hissetmiyorum".

"Benimle tartışırken de böyle davranıyorsun."

"Senin duygularından da emin değilim."

Kadın tepki göstermemeye gayret ederek, yutkundu; "Duygularını pazarlık konusu yapsan, sorun çıkmazdı."

"Bunu daha önce konuşmuştuk ve bir karara vardığımızı sanıyordum."

Kadının duraklaması Huart'ın dikkatini çekmemişti. "Her şey doğal akışına bırakılmalı. Takat'la tartışmak beni rahatlatıyor, hem böyle bir şeye ihtiyacım var."

"Biliyorum, ben de biyotartışma makinesi kullanıyorum."

"Onun gibi düşün."

Kadın çatlak bir ses tonuyla, ilişkiler gözden geçirilirken bu davranış

modelinin de kullanılabileceğini söyledi.

Huart "Neden olmasın?" dedi. "Daha evvel düşünmemiştim, ama olabilir, insler de olumsuz duygularını tarafsız alanlara kaydırırsa, duygu sınırlandırmasına gerek kalmaz."

Kadın, yüz yüze ilişkilerden söz ettiğini hatırlatınca, Huart, "Tam da onu söylüyorum," diyerek arkasına yaslandı.

"Peki ya hızlı davranamayan ve bundan etkilenecek olanlar?"

Huart'ın cevabı netti; "Onlar da kendilerini korumayı öğrenecek."

"Olanaksız bir şey. Bazı duygular öğrenme süreciyle doğrudan ilişkilendirilemiyor." İlk karşılaştıkları gün kullandığı monoton ses tonuyla konuşuyordu; "Aralarında bir ilişki var, bu kesin, yalnız temel yapı farklı değişkenlerle dolu."

Huart alaycı bir tavırla kadının konuşması kesti; "Kısacası, öğrenmeyi öğrenmek yeterli olmuyor".

"O kadar da değil."

"Neden?"

"MS'ye karşı çıkmak istemem."

"Bir kere de karşı çık."

"Bir kereyle kalmaz ki, zincirleme geçişleri engelleyemezsin."

Huart umutsuzca başını salladı; "Anlamıyorum, gerçekten anlamıyorum. Neden?"

"Kendimi düşündüğüm için. Çıkarlarım, rahatım için. Daha sayayım mı? Biz doğal ve bilinçli bütünleşmeyi gerçekleştirdik. Şimdiyi yaşama biçimi de geleceğe nasıl baktığımızla ilişkili. MS olduğu sürece yarınımdan eminim."

"Nasıl emin olabilirsiniz? Biraz düşünsene. Daha evvel söylediğim her şey artık kabul ediliyor, sen ta Kuzey Kutbu'na kadar gelip benimle konuşmaya çabalıyorsun. Zararın bedelini kim ödeyecek? Hiç kimse... Hani her şey insiçindi. MS kendi hatalarını hata olarak görmez; bu

sisteme güvenilir mi?"

"Ben öyle düşünmüyorum."

"Sen hiçbir şey düşünmüyorsun ki, yalnızca verilerle hareket ediyorsun."

Huart sustu, karşısındakinin tepkisini bekliyordu. Eski günleri hatırlamıştı; kimsenin onu dinlemediği, derdini anlatmak amacıyla her yöntemi kullandığı zamanları. Bazen böyle olur, bütün bağlantılar kopardı.

Kadın ayağa kalktı; "Gitsem iyi olacak."

Huart, sesini çıkarmadan Takat'ı çağırdı. Biraz sonra geminin güvertesinde, uçarın kalkışını seyrederken elini sallıyordu. Güle güle demediğine pişman olmuştu.

Yaşam balonuna dönen kadın, BİM'i arayıp kontrolden geçme isteğini bildirdi. Koşullar uygundu. Bu arada, yardımcısının uyarısıyla, acil etiketli sinyalleri taradı. MS, ikinci dönem beşinci basamak bant değişiklik döneminin geldiğini hatırlatıyordu. Kontrol sırasında hormon bantlarının yenilenmesini istese iyi olacaktı. Bir iki özel işlem yaptıktan sonra uygulama kabinine girdi.

Bant değişiklik zamanları özel hesaplama yöntemleriyle kişiye göre saptanıyor, sıklık ya da yoğunlukları yaşama koşullarını etkiliyordu. Yattığı yerden renkli ışık demetlerine baktı; hiçbir şey düşünmüyor, çeşitli meyve kokuları alıyordu. Kristalizasyon yavaşça hızlandı ve derken bütün vücudu, benliği, bilinci ele geçirildi. Şok dalgalarının iniş çıkışları, istem dışı tepkileri sona erinceye kadar sürdü.

Kendine gelince gözlerini kısarak gerindi; derin bir soluk alıp elma kokusunu içine çekti. Bu kokudan hoşlanıyordu. Hoşlanma duygusu zayıflamamıştı. Yavaş hareketlerle kapalı bölmeden çıkarken, yaşam alanının teknik saatine göz attı, ancak zamanı hesaplayamadı. Durum

ölçerlerin hepsi yeşil rengi gösteriyordu. İyi ki kontrol istemişim, diyerek tekrar gerindi.

Bilgi işlemin karşısına geçtiğinde sakin ve kararlıydı. Uzun süredir, MS'ye yönelik rapor ihtiyacı hissetmemişti. Açığını kapatmak amacıyla enerjisini mümkün olduğunca yükseltip çeşitli dosyalar hazırlamaya başladı. MS hemen devreye girmişti; itiraz etmedi, hatta ilgiden memnun oldu. Dosyalara düşüncelerini, notlarını aktardıkça merkezin sorularını algılıyor, cevap verirken değişen duygularını da ekliyordu. Birkaç dosyayla birden uğraşırken yorulsa da, pes etmedi. Sık sık bellek taraması yapıyor, en küçük ayrıntıyı bile atlamıyordu. Gözleriyle izlediği bilgi akışını kesmeden uzunca bir rapor sundu. Geminin nasıl görüldüğünden, Takat hakkındaki izlenimlerine, son zamanlarda edindiği aşağı yukarı bütün bilgiler, Huart'la yaptığı konuşmalar kayıtlara geçti. Bir ara psikolojik zaman ayarını durdurmuş, zarar görmemek için ek bazı önlemler almıştı.

MS'den yeni soru gelmeyince, mola vermek istedi. Kırmızı ışık yandı; talebi reddedilmişti. Her şeye rağmen ara verebilirdi; böyle bir hakkının olduğunu biliyordu, ama kullanmamayı tercih etti. Değindiği konuları sınıflandırması, önerilerini sıralaması gerekiyordu. Sıralama yaparken duygularını temel alıp hızını artırırsa, olumsuz değerlendirme iptal edilecekti. Enerjisinin yetip yetmeyeceğini hesaplamadı. Doğrudan iletişimin kalıcı etkilerinden, androidlerin kontrol sisteminin gözden geçirilmesine, duygu kullanımının basamaklandırılmasından, sinestezi rakamlarına, enerji çözücülerin kapasitesine kadar akıl edebildiği bütün sonuçların dökümünü çıkardı. Duyular ve duygular arasında geçiş yapma yetisinin yeniden ele alınması gerektiğine özellikle dikkat çekti. Çok konuşmanın ağız kuruluşuna yol açtığını vurgulayarak, tükürük bezlerinde değişiklik önerdi. İşi bittiğinde enerjisi iyice azalmıştı; uyku kabininin düğmesine zorlukla bakabilirdi.

Takat'ın başına gelenler

Konuğunu yolcu eden Huart, lemminglerin katına inmişti. Takat'a, yanından ayrılmamasını söyledi; yalnız kalmak istemiyordu. Hayvanları seyrederken, kaç tane olduklarını merak etti. Hızlı ürediklerini biliyordu. Bir dişi yılda altı, yedi kez doğurduğuna, her seferinde altı veya dokuz yavrusu olduğuna göre, bir yıl sonraki lemming sayısını hesaplayabilirdi. Ancak hangilerinin dişi olduğunu anlayamamıştı. Takat'a sordu. Bilmediğini öğrenince sinirlendi. Salonda soğuk bir rüzgar esti.

Hepsi dişi ya da erkek olabilirdi. Neye göre yakalanmışlardı? Takat, yakalayabildiklerimiz bunlardı, deyince kızdı ve bağırmaya başladı. Takat'ın açıklamalarını dinlemiyordu. Gemideki hava buz gibi oldu. Lemminglerin hepsi sestem ürküp saklanmışlardı. Huart avazı çıktığı kadar bağırıp yorulunca sustu ve asansöre yöneldi.

Açık havada dolaşma ihtiyacı hissediyordu. Takat peşinde güverteye çıkınca, birkaç saat önceki yürüyüşün izlerini görüp durakladı. Rüzgar esmemiş, kar yağmamıştı. Kadının ayak izlerine baktı; düşünmek istemiyordu. Takat'a yanında yürümesini işaret edip karları tekmeleyerek dolaşmaya başladı. Isıkeser giysilerde vücut ısı döngüsü kullanılıyor, aşırı duygusal koşullarda koruma zayıflıyordu. Üşüdü.

Takat'ın uyarıları sıklaşınca yine sinirlendi; onun müdahalesini engelleyemiyordu. Takat ise kararlıydı, Huart'ın yaşamını temel alan bir sisteme sahipti ve başka türlü davranamazdı. Çözüm bulamadığı için özür dileyerek Huart'ın önüne dikildi; zarara uğramasına izin vermeyecek, zor kullanacaktı, ama dört kolunu birden uzatınca Huart çıldırdı. Bağırıp çağırarak Takat'a vuruyor, bütün gücüyle direniyordu. Sonunda yere düştü. Takat'ın kucağında içeri girerken ağlıyordu. Duygularını bu kadar şiddetli yaşayacağını akıl edememişti. Odanın

sıcaklığı aniden artıp sonra yine aynı hızla düşüyordu. Ne için, kim yüzünden, hangi nedenle ağladığına aldırmadan yalnızca ağladı. Hiçbir şey düşünmek istemiyordu. Biraz kendine gelince Takat'tan içki istedi, ardından da sızdı.

Uyandığında başı ağrıyordu. Bu kadar çok içmemeliyim, derken yüksek sesle tekrarlardı. Sesi de berbat çıkıyordu. Ağzının içi kupkuruydu. Yataktan zorlukla kalkabilmişti; üstelik ne olduğunu hatırlamıyordu. "Saçmalıyorum," diye mırıldandı, "önlem almalıyım". Alkolün beyin hücrelerini yıpratın etkisini biliyordu.

Takat'a, bir daha içki verirken zararlarını da hatırlatmasını söylediğinde, "işe yaramaz," cevabını aldı.

"Neden?"

"Ne yapacağınıza siz karar veriyorsunuz."

"Biliyorum, fakat bazı konuları hatırlatmanı istiyorum."

"Duygusal davrandığınız zaman uyarılar işe yaramıyor."

"Emin misin?"

"Evet, duygularınız yoğunlaştığında, onları denetlemek isteyip ya da istemediğinize bağlı değil, her durumda içki istemeye başlarsınız, bu koşullarda yapacak pek bir şey kalmıyor, yani seçenek üretemiyorum, belki kapasitem yetersizdir."

Huart sesini çıkarmadı. Belirli bir aşamadan sonra duygulara müdahale edip yönlendirmek olanaksızdı. Anılara, zamana ve mekana göre sürekli değişiyorlardı. Temporal lobların derinliklerindeki komuta merkezi başına buyruk davranıyordu.

Şimdi ne yapacaktı? Duygularla ilgili, daha önce fark etmediği yığınla detay vardı. Denetleme, gerçekten ihtiyaç mıydı? Aşırıya kaçmak, her zaman olumsuz sonuçlar mı veriyordu? Belki yöntemleri değiştirmek... Başı döndü; kendini hâlâ toparlayamamıştı.

Kahvaltı ederken, Takat'la konuşmasını yeniden düşündü. İnsin nerede

bittiği, makinenin nerede başladığı belli olmayan bir ilişki kurmuşlardı; ama o yalnızca bir ins değildi ki, tek başına yaşayabilen mükemmel bir ins, insanüstüydü. Akıllı canlıların büyük dramlar, facialar yaşadığı günler geride kalmıştı. İnslerin gelebileceği son aşamadaydılar. Acaba, diye mırıldandı.

Takat'ın söyledikleri kafasını karıştırmıştı. Üretim amacına göre AS'nin kurallarını mı esas alıyor, yoksa hazırladığı ek program çerçevesinde mi konuşuyor; belirsizdi. Takat'ın yorum kapasitesini yükseltmişti, ancak bağlantı noktalarında özenli davrandığından emin değildi.

Konuşma alanını genişletmeye çalışırken çok uğraştığını hatırlayınca, durakladı. Takat'ı gözden geçirecekti. Bakış açısı kesinlik taşımalıydı; o zaman yorumlarını dikkate alabilirdi.

Bilgi işlemdeki Takat dosyalarını açtı. Yaptığı her şeyi adım adım kaydetmişti. Önce AS'ye ait etik verileri iptal ettiğini görünce, ayağa kalktı. Takat'tan şüphelenmesi saçmaydı, sorun ondan kaynaklanmıyordu. Kendini gözden geçirmeliydi. Duyguları değişmiş, hatta dal budak sarmış çetrefilleşmiş, kolaylıkla bağırıp çağırmaya başlamıştı. Nasıl bir android istediğini tekrar düşünmesi gerekiyordu. Yeni programı hazırlayınca kadar Takat'ın yorum alanını daraltacak, sıradan bir yardımcı haline getirecekti. Kararını hemen uyguladı.

Takat en son, "Yanınızda yedek bant taşımanızı öneririm," demişti. "Son zamanlarda yatıştırıcı ihtiyacınız arttı."

Yosunlarıyla ilgilenip müzik dinledi. Eski dosyalarını karıştırdı, notlarını okudu. Uzun süredir tek satır yazmamış, yalnızlığının sekteye uğraması yazıyla ilişkisini etkilemişti. Yazmak için farklı bir enerji gerekiyordu. Ne olduğunu tam bilmesede, eski kitaplardan faydalanarak sıradan enerjinin ötesini, ayırım noktasını bulabileceğini düşündü. Özel bir liste hazırlayıp taradı. Sevdiği yazarların kitaplarını listesine almış, ortak enerjiyi belirlemeye çalışıyordu; hiçbir şey çıkaramadı. Yazarların

özelliklerine göre bir döküm yapıp tekrar denedi, yine olmadı. Enerji yükü ifade eden, ortak bir tanım bulamıyordu. Duygu alanlarıyla bağlantılı yeni bir program hazırlaması, ya da kitapları tek tek okuması gerekiyordu.

Duygusal akıl kapasitesini gözden geçirdi. Yeterlilik sınırı sürekli kayıyordu. Rahatsız oldu. Pratik akıl ve aletsel akıl tablosu daha iyi durumdaydı, ancak gelişme eğrileri net değildi. Verileri aynı tablo içinde birleştirmeye kalkınca, renkler karardı. Siyaha bakarken çığlığı boğazında düğümlenmişti; yutkunarak bilinçaltına baktı. Karanlık bölgeler çoğalmıştı. Karışıklığı artırmamak için başını çevirdi. Duygu bağlantılı program yapması imkansızdı.

İçini çekti. Sistem açıkça uyarıyordu. Sorunun kaynağını bulması, duygularını azaltıp düzenlemesi şarttı. Bilinçaltındaki karanlık bölgelerin bağlantı devrelerini acilen netleştirmeli, etkileşim şemalarını çizmeliydi. Duyguları tahmin ettiğinden hızlı çoğalıyor, giderek daha geniş bir alana yayılıyor ve karmaşılaşıyordu; ama onları asla kendi elleriyle sıfırlamayacaktı. Yavaşça dönüp durum ölçerleri inceledi. Verimli düşünebildiğini gösteren gama dalgaları belirgin ve kesintisizdi. "Kafam hâlâ iyi çalışıyor", diyerek ayağa kalktı. Sisteme uygun bir önlem almadığı için problem çıkmıştı; halledebilirdi. Karamsarlığa kapılmayacaktı. Takat'a, uçarın hazırlanmasını emretti. Android soru sormamış, açıklama istememişti. Huart ilk kez, yalnız olduğunu hissetti.

Kuzey Kutbunun soğuk, beyaz dünyasında kaybolmak istiyordu. Uzun bir rota çizip postotomatik düzenekleri harekete geçirdi. Sonra ellerine baktı; bu işlerin hiçbirini elleriyle yapmak zorunda değildi, ama yapıyordu. Gücü hissetmesine yarayan ellerini şakaklarına dayayarak çevresini seyretmeye koyuldu. Benzersiz şekiller oluşturan buz dağlarının haşmeti, büyüklüğü, etkileme gücü azalmış, sürekli değişen,

birbiriyle buluşup ayrılan, uçuşup dağılan bulut kümelerinin hafifliği etrafını sarmıştı. Her taraf bembeyazdı.

Renklerin açık ya da koyu olması, netliği, doygunluğu ilgi çekiciydi. "Beyaz bütün pislikleri örtüyor," diye mırıldandı, "belki gerçekleri de". Beyazdan yorulan gözlerini yumdu. Duyguların karşılığı olmazsa, yankısını bulamazsa devam etme şansı azalıyor muydu? Yoksa beyaz ne isterse onu mu veriyordu? Beyazdan hiç nefret etmemişti ki! Tadını da merak etmiyordu.

Duygusallığından hoşnuttu. Beyaz her anlamı taşıyabilirdi. Kendi doğrusunu, duygularını kaybetmek istemiyordu. Kötü olan, beyazın etkisini hissetmemekti. Acısını ya da sevincini tek başına yaşama çabasını sürdürecekti.

Eski günlerini düşündü. Bir keresinde, bilgisayar dosyalarını karıştırırken gözüne çarpan özel notları hatırladı. Binlerce yıl önce bir sanatçı, dinzorları çizerken karşılaştığı tuhaf güçlüğe dikkat çekiyor, etçil türlerden, otçul türlere dek, hep gülümser gibi göründüklerini vurguluyordu. Bilgi işlem sistemlerinde iletişim kurarken, üstten birinci ışığın yarattığı duygu hafiflemesinin, dinzor görüntüleriyle ilgisini kuramamıştı. Görsel ve işitsel kayıtlarda gülmeye ilgili veri yoktu. MS'nin sansürlediğini saptayınca nedenini sormuş, aldığı cevap ise merakını iyice artırmıştı.

Duyguları etkilemesi yüzünden gülmek yasaktı. Baştan beri uygulanan değil, sonradan konan bir yasaktı. MS'den izin alıp herhangi bir ins, insan ya da hayvan gülüşü duymadan, görmeden işe koyulmuştu. Gülmenin kurallara bağlanabileceğini savunmuş, uzun araştırmalar sonucu topladığı verilerle müthiş bir tasarı hazırlamıştı.

Gülme yöntemlerinden aşamalarına, hatta muhalefet biçimi olma tehlikesine kadar her ayrıntıya dikkat ettiği çalışmasını düşündü.

Tasarıda ilk aşamanın kabulünden sonra MS görsel, işitsel dosyalara

ulaşımını sağlayınca rahatlamış, verileri inceleyince de bulaşıcı etkisi nedeniyle biraz tereddüt etmişti. Seslerin, görüntülerin cazip bir yanı yoktu.

Bilinçli güldükleri ve çeşitli denetim yöntemleri uyguladıkları için insanları temel almıştı. Hiçbir gülüş birbirine tam olarak benzemiyordu. İnsan kahkahasının melodi ve ritmi, tıpkı parmak izlerinde ya da gözbebeklerinde olduğu gibi çok özeldi. Destek almak niyetiyle, bağlı olduğu bölüme sürekli gülümseme ışığı gönderince bütün borçları silinmişti. Gülmeyi düşünmek bile rahatlatıcıydı. Arkasına yaslanıp gözlerini kıstı.

Gülme dersleri uğruna nasıl da mücadele etmişti; ilgili ilgisiz yığınla soruyu yanıtlama çabası, yararını ispat gösterileri...

MS ışık değişikliği yapılmasın diye epey direnmiş, tartışmalara doğrudan katılmıştı. En büyük problem, yüzde oluşan kırışıklıklar konusundaydı. Gülme sonrası kullanılan biyokitleri hatırladı; muhtemelen üretimleri durdurulmuştu. Bazı insanların bilinçli gülmediği ortaya çıkınca, çoğunluk ilgisini geri çekmişti.

Duygu yapılarında çok boyutlu, ayrıntılı tahlillere girişmiş, gülme benzeri dışavurumlu tepkilerin uyum etkisini, enerji artışını ispatlayınca tekrar ciddiye alınmış, tasarı onaylanmıştı. Heyecanlandığını unutmuyordu. Kalıcı tek heyecanıydı. MS'nin 4 verdiği, kendini çok iyi hissettiği zamanlar...

Gözlerini kısarak etrafını saran gri, beyaz boşluğa baktı. Delice bir kahkaha atabilirdi. Uçarın etkileneceğini hatırlayınca gülümsedi. Bazen duygularını tanımlayamıyordu; son zamanlarda sık sık kendine yabancılaştığını fark ediyor, rahatsız oluyordu.

İnsanların duygularını zihninden geçirdi; eskiyen, eksilen, büyütölen duyguları, istenmeyen, yok edilen, birbirinin yerine geçip şekil değiştiren ya da enerji artışı sağlayan duyguları düşünödü. Bu konuda

yüzerce yazı okumuş, dosya taramıştı; çoğu korku ve endişe üzerineydi. Gülmeyle ilgili yorumlarını sürekli değiştiren insanlar, gizleyip sakladıkları duyguları yüzünden büyük sorunlar yaşamıştı. Hemen her şeyden etkileniyorlardı.

İçi boş duygu gösterilerinden söz edildiğini öğrenince, insanların duygularıyla karşılaştırma yapmaya kalkmış, ancak öndünc bir yapı tanımına rastlamamıştı. Duygular hem zihinde hem bedende bambaşka yollar takip ediyor, bellek oluşumunda ise başrolü oynuyordu.

A-sapienslerle birlikte yaşayan kuşak çok ilginçti. Duyguları önemseyen ya da hiç aldırmayanlar biraradaydı. Acaba onlar ne yapıyor, nasıl bir yöntem uygulanıyordu? Kayıtlara geçmeyen ayrıntıları düşünürken, arkasına yaslandı. İlk duygunun fedakarlık olması şüpheliydi.

A-sapienslerin savaşa karşı tavrını hatırlayınca kaşlarını çatı. Sorumluluk, barışı amaçlayan bir nesilde miydi? Şiddet, her şeye rağmen tümüyle ortadan kaldırılamamıştı. Herhalde unutulmuş bir şey vardı. CREB proteinini düşündü. Ölüm korkusuyla, özgürlük arasındaki bağlantıyı kuramadı. Varsayımlar arasında dolaşarak, kendine ait yeri, sorularının karşılığını bulamıyordu. Rampayla mıklatıldığını gösteren ışık yanınca, ayağa kalktı. Vaktin nasıl geçtiğini anlamamıştı. Bir süre sonra, geminin tepesine MS'nin uçarlarından biri indi. Görevli androidler açıklama yapmadan Takat'ı alıp gittiler. Huart denetlenmeye tahammül edemiyordu. Denetlendiğini görmek, özellikle de kendi dışında belirlenip sorgusuz sualsiz uygulanan denetim kuralları, öfkelenmesine neden oluyordu. Yine de şanslıydı. Uçar daha önce gelse, Takat'ı geri getirmezdi. Sinirlenmeden düşünmeye gayret etti. Kadının ihbar ettiğinden emindi. MS'ye başka neler söylediğini tahmin edemiyordu. Birden irkildi. Yetkili birimler gemide arama yapmaya kalkarsa, başı belaya girecekti. Cebindeki bantları aceleyle alına, ensesine yapıştırdı. Takat'ın önerisi işe yaramıştı. Koruma programları

hazırlayıp Hepat çiplerine çift kilit taktı. Hızlandırıcı apokları devreye sokarak, akıl edebildiği tüm önlemleri aldı. Genel bir kontrolde sorun çıkmayacağını umuyordu. MS ekipleri ne aradıklarını bilmiyorsa, hiçbir şey bulamayacaktı.

İşini bitirdikten sonra 370-K00'a uyarı sinyalleri gönderdi. Kanal kapalıydı. "Gösteri zamanı mı acaba, kimbilir neyle uğraşiyor," diye söylenerek gözlerini kıstı. Duygu ve düşüncelerini toparlayıp yeniden denedi; cevap alamıyordu. Konuşmak istediğini belirten bir not yazıp beklemeye başladı.

Acıkınca ne yapacaktı? Takat yoktu ve yemek yapmayı bilmiyordu. Sıkıntıyla odalara girip çıkıp etrafı karıştırdı. Yaşam sistemine ait kayıtları, Takat'ın dosyalarını inceledi; neyin nerede olduğunu tam anlayamadı. Takat'ı getirmezlerse, yaşaması mümkün değildi. Robotların çalışması da Takat'ın sorumluluğundaydı. Bu tür ayrıntılarla ilgilenmezdi, önemini fark edince kızdı. Gemideki hava giderek bozuluyordu.

Sakinleşmek amacıyla güverteye çıktı. Havasüzer başlığını özenle takmış, göstergelere birkaç kez bakmıştı. Biyokontrollü bir sistem olmasa, yerinden kıpırdaması olanaksızdı. Karları tekmelerken hiçbir şey düşünmüyordu.

Geminin tepesinde dolaşan uçarı görünce, Takat'ın geldiğini sanıp sevindi. Uçar dönüp duruyordu. MS'nin uçarları hemen inerdi. Kapının yanındaki aletleri kurcaladı, ancak işaret veremedi. İçeri girip bilgi işlemi çalıştırdı. 370-K00 açılmıştı;

"Ne var?"

"İniş izni istiyorum."

"Takat burada değil; sinyal veremiyorum."

"Tamam."

"Sana Takat yok diyorum; alıp gittiler, hem sen niçin geldin?"

"Notunu alınca yüz yüze konuşmak istediğini düşündüm. Tasarımız doğrudan ilişkiler hakkında ya..."

"Tasarı mı? Ben ne diyorum, sen ne diyorsun? MS'ye rapor mu verdin sen?"

"Evet."

Huart, neden böyle bir şey yaptığını sordu. Aslında anlamlı bir açıklama beklemiyordu; cevap gelmeyince soruyu tekrarladı. Sessizlik devam ediyordu. Duygularını bastırmaya çalışarak, hiçbir veri alamadığını yazdı. Kadın dönüşe geçtiğini söyleyip "Bu arada nasıl bir yanıt vermem gerektiğini düşünüyordum," dedi, "yani hangi konuda rahatsız olduğumu kestiremiyorum, MS raporumda doğrudan iletişimin etkilerinden, android kontrol sisteminin gözden geçirilmesine kadar çok şey vardı".

"Ve benim hangisini sorduğumu anlamadın?"

"Evet."

Huart, bağlantıyı etkilememek amacıyla iki büklüm olmuştu.

Konuşurken aşırı enerji harcıyordu.

"Hepsini. Başıma daha neler gelecek; düşünmek istemiyorum."

"Önemli bir rapor değil ki!"

"Nasıl olur? Takat'ı alıp götürdüler. Ne zaman getirecekleri de belirsiz."

"Takat konusunda sorun çıkarsa üzülürüm."

"Üzülür müsün?"

"Evet, böyle bir duygum var. Ayrıca karşılık beklemiyorum."

"Bana bak..."

"Sisteminde görüntü aktarıcı kullanmıyorsun ki!"

Huart iletişimi kesti. Odadaki boğucu havanın dağılmasını bekleyecekti. Haberleşme sisteminde bağlantı isteyen ışıklar yanıp sönmeye başlayınca apoklara dokundu ve açıklamayı algıladı:

"MS'ye verdiğim raporun özetini gönderiyorum; istersen tamamını da

inceleyebilirsin. Özel şifrem ekte. Bilgi işlem sistemimdeki bütün dosyalar sana açık durumda. Bana güvenmeni istiyorum. Bu arada, ilgili birimlere Takat'ı sordum. Yaşam düzeninin aksadığını, sorumluluklarını hatırlatacaktım; gerek kalmadı. Takat yola çıkmış geliyor. Kontrol sonuçları da olumlu. Nasıl başardı, doğrusu merak ediyorum."

Derin bir nefes aldı. Takat'ın durumunu öğrenmek rahatlamasına yetmişti. Açıklamanın kalanını yan tarafa attı.

Müzik dinleyecekti. Sesi hem duvarlara, hem eşyalara yansıtıp sonuna kadar açtı. Yaylı çalgıların titreşimleri odayı doldururken, arkasına yaslanarak gözlerini kapadı.

Takat gelince yemeğini yedi; onunla konuşmamış, ne olup bittiğini de sormamıştı. Kendini iyi hissettiği bir ara, bilgi işlemin karşısına geçip rapora baktı. Gerçekten de sıradan bir rapor gibi görünüyordu. Problem yaratabilecek bir değerlendirme bulamamıştı. İnanamadı ve kadının sistemine girerek orjinalini taradı. Onunla ilgili bilgiler sıralanırken basit, yoruma gerek kalmayacak cümleler kurulmuş, yalnız Takat'a aynı özen gösterilmemişti. Kadına haksızlık etmek istemiyordu. Takat'ın kontrolünde sorun çıkmaması tümüyle rastlantıydı. Kadını aramaya karar verdi.

Huart'a göre, MS'ye böyle bir rapor verilmesi gerekmiyordu.

"Rapor benim raporum. Gerekip gerekmediğine de ben karar veririm. Sen neden kaygılanıyorsun anlamıyorum."

"Rapor benim hakkımda!.."

"Evet, doğru."

Sakin olmaya çalışan Huart, Takat'a artık güvenmediğini söyledi.

"Niçin?"

"Beni denetleyebilir."

"Daha önce de böyle bir programı vardı; iptal etmiştin."

"Önlem almış olabilirler."

"Varsayımlar üzerinde duruyorsun."

"Evet, çünkü bana pahalıya mal olacak."

Kadın durumu kavrayamamıştı; çeşitli sorular sordu. Huart sabırla, uzun uzun açıkladı, bu arada Takat'ın nasıl şans eseri sorun çıkarmadığını, şimdi Takat'a müdahale etmekten niçin çekindiğini anlattı.

"MS'nin gizli kontrollerde bulunması yasaktır."

"Yasak olması yapılmayacağı anlamına gelmez; bilhassa yetkiyi elinde tutanlar tarafından rahatlıkla çiğnenecek bir kuraldan bahsediyorsun. Takat'ın sistemini hassaslaştırıp herhangi bir müdahalede merkeze uyarıda bulunmasını sağlamak çok kolay."

"İyi de, bunu niçin yapsınlar?"

"Verdiğin rapor yüzünden."

"Raporda böyle bir şey yok. Ne yaptığımı biliyorum, bu tartışmadan da sıkıldım."

"Tamam," dedi Huart, "sonra devam edebiliriz, ama lütfen bir daha böyle bir şey yapmaya kalkarsan, önce beni ara".

"Hayır. Raporu yeniden tartışabiliriz, ancak herhangi bir hareketimi başkasına sorarak yapamam."

"Galiba yanlış anladın; kararını değiştirmek amacıyla değil, yalnızca bilgi istiyorum, her an MS'nin kapımı çalıp Takat'ı, ya da beni alıp götürmesini bekleyemem."

"Öyle bir şey olmayacak."

"Nereden biliyorsun?"

"Süzgeçlerime güveniyorum. O kadar şey konuştuk, tartıştık sorun çıktı mı? Her türlü ayrıntıya dikkat ederek, vermem gereken bir rapor hazırladım. Tamam kabul ediyorum, Takat konusunda biraz daha özen

gösterebilirdim. Neden uzatıyorsun anlamıyorum. Boşuna zaman harcıyoruz."

Huart teşekkür ederek iletişimi kesti. Bu arada özel şifresini verdiği için memnun olduğunu söylemiş, kendi şifresini de kadına vermeyi unutmamıştı. Oldukça nazik ve dikkatliydi. Zarar görmek istemiyordu. Umutlanmasının saçmalığını, Kuzey Kutbu'nda yaşama kararının ne kadar isabetli olduğunu düşündü. Sistemin kuralları belliydi.

Huart'la kurduğu iletişimi özel filtrelerinden geçiren kadın, süzgeçte kalanları en arkaya atmıştı. Her zaman böyle yapardı. Günlük programına göre, Hepat deneyinin sonuçları üzerine bir toplantıya katılacaktı; riske girmek istemiyordu. DNA ve RNA'larına uygun süzme programı, neyi hatırlaması gerektiğini saptıyordu. Bantlarını kontrol etmiş, bellek kapasitesini de yenilemişti.

Huart'la tartışırken, duygularını düşüncelerini tarayıp kavramasındaki aksaklığın, olağan düzeninin bozulmasından kaynaklandığına karar vermişti. Görünür bir hasara uğramamıştı, analiz verileri kusursuzdu; ancak tanımlayamadığı garip bir tedirginlik hissediyordu. Bundan sonra biyokit kullanımını aksatmayacak, yaşam balonunun dışında uzun saatler geçirmeyecekti.

MS, Hepat deneyindeki başarısını ödüllendirmişti. Yaşam balonundaki teknik alt yapı yenilenmiş, enerji muslukları çoğaltılmış, seçenekli biyokit kullanım hakkı da ikiye katlanmıştı; ayrıca yaşam numarasının karekökünün üç katı kadar sayıda toplantı önerebilecekti. Ayrıcalıklarını hemen kullanmaya alışkındı.

Zaman göstergelerine bakarak toplantı bağlantısını kurdu. Katılımcı sayısı tahmin ettiğinden azdı. Hepat deneyini izleyenler daha sonra olacaklarla ilgilenmemişlerdi. Hepat'ın son durumunu Dünya'da yaşamın başladığı ilk günlere benzediğini vurgulayan kadın, uzun bir

giriş yaptı. Toplantı onun isteği üzerine gerçekleştirildiği için öncelik hakkı vardı. Kesmeden dinlediler; fakat kimse benzerliği önemsemiyordu. Hepat dosyalarının veri geçişini sağlayıp incelemelerini önerdi. Zaman önemliydi; bakteri eken robotların derhal harekete geçirilmesini, ardından bitkilendirme konusunun gündeme alınmasını talep ediyordu. Amacını sordular. Açıklaması doyurucu bulunmadı.

Deney başarılı olmuş, planlanan her şey hayata geçirilmişti. Süpürme ekibi başka bir gezegen arıyordu. Hepat'ta ne yapılacaksa, yeni bir ekip yapabilirdi. Kadın, süpürme ekibinin aynı deneyi tekrarlamak üzere çalıştığını, Hepat'ta ise deneyin sürdürülmesi gerektiğini savundu. Toplantı bitince, boşuna vakit kaybettiğini düşünen birkaç kişi sitemlerini aktardı. Bu konuda tekrar iletişim kurmak isteyen de çıkmadı.

Hemen programını değiştirip yeni bir toplantı örgütlemeye girişti. Uzay deneylerinin sınırlandırılması işini zorlaştırmıştı. Benzerleme yöntemiyle yüzlerce deney taradı, çeşitli bağlantılar kurup dosyalar hazırladı. Hepat'ta yaşamın başlatılmasına giderek daha fazla önem veriyor, ek tasarımı bir an evvel onaylattırmak istiyordu. Notlarını gözden geçirirken bazı boşluklar saptamıştı, konuya hakim değildi. Huart'ı aramayı düşündü; fakat tereddüt ediyordu.

Varsayım programında seçenek yaratmaya uğraşırken gözlerine inanamadı. Kararsızlık çizgisi oluşmuştu. Nereden kaynaklandığını bulmak amacıyla ayrıntılı duygu tahlili yaptı; sorun reddedilmekten korkmasıydı. Eski dosyalarını karıştırıp kendine güvenini tazeledi ve programı tekrar çalıştırdı; bu kez MS ilkelerine takılmıştı. Sonunda bütün sınırlandırmaları iptal edip yeniden denedi. Huart'ın uzay deneyleri ve Hepat'la ilgisinin üst seviyede olması işe yaramıştı. Taslağı özel bir şifreyle Huart'a gönderdi. Kişisel not eklemesinin iyi

olmayacağına karar vermişti. Gerçekten de öyle oldu. Kısa sürede cevap geldi. Huart ayrıntılı bilgi istiyordu. Toplantı notlarını özetleyerek iletti. İçi rahatlamıştı. Gösteri zamanına özenle hazırlandı.

Huart arayıp "Yeni bir gelişme var mı," diye sorunca, gülümseyerek arkasına yaslandı.

"Huart, merhaba nasılsın?"

"Hepat için aramıştım."

"Evet, biliyorum. Nasıl olduğunu biraz merak etmiş..."

Huart, "Olabilir," diyerek araya girdi.

Sözünün kesilmesine aldırmayan kadın, tekrar sordu; "Nasılsın? Nasıl olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Gerekmez."

"Neden? Bence önemli."

Huart kararlıydı: "Olabilir dedim ya, bunlar senin duyguların."

"Tamam," dedi kadın, Huart özel kanaldan aradığı için duygularına kapılmıştı. Önerceği toplantı akışını yazıya çevirip gönderdi, ardından da hızlı bir durum tespiti yaptı.

Biraz sonra Huart, "Üçüncü aşamadaki özel kanal bağlantısı da nereden çıktı," diyerek tekrar aradı.

"İlgi çekiyor."

"Biliyorum da, ne faydası var, onu anlamadım."

"Bu tür bağımlılıklar hep kullanılır, ne yayımlanırsa yayımlansın atlayıp birkaç saniye bile olsa katılıyorlar. Bizi engelleyecek bir şey değil; aksine, alanı genişletmemize yarayabilir."

"Nasıl?"

"İlk iki aşamayı olabildiğince hızlı geçeceğiz; bekleme dozunu iyi ayarlamak gerekir. Üçüncü aşamanın ilgi çekeceğini sanıyorum; bence herkes bitkilendirmeye katılmak isteyecek. Ne kadar geniş bir alan

kullanırsak, başarı şansımız da o kadar yüksek olur, öyle değil mi?"

"Evet."

"Tasarının küçük bir alana sıkıştırılmasından korkuyorum, yani büyük olasılıkla kabul edilecek, verilerim sağlam, ancak başarı şansımı azaltabilirler."

"Sen de önlem alıyorsun."

"Bir anlamda öyle."

"Nereden aklına geldi?"

"Hepat'taki patlamalar sırasında, renklerin herkesi etkilediğini görmüştüm, tasarının devamı gündeme gelince o kayıtları program haline getirip özel kanallara gönderdim, çoğu ilgilendi."

Huart, "İyi," diyerek kesmeye çalıştı. Konuşmayı uzatmak istemiyordu.

"Özel kanallardan hoşlanmadığını tahmin edebiliyorum, ama ben tasarının başarısı için uğraşıyorum..."

"İyi dedim ya!"

Huart'a aldırmadan açıklamaya devam etti; "Kanalın biriyle anlaştım, tasarımı doğrudan destekliyor, hatta yeni bir ekip oluşturulmasına da karşı çıkıyorlardı. Zorlamak gereksiz, diyerek gösteri zamanımı izlemelerini istedim; kutladılar. Ek tasarı onaylanırsa, bütün aşamalar canlı yayınlanacak."

Huart bitkilendirmenin aynı şey olmadığını söyledi; "Beklediklerini bulamayacaklar."

"Başlangıçta kalabalık olması yeterli, sonrasını onlar düşünsün."

"Onları kandırıyorsun!"

"Hayır," dedi kadın. "Yalnızca çıkarlarımı gözetiyorum. Beni desteklemeleri önemli. Hem sen tasarımı mı önemsiyorsun, yoksa görüntüler karşısında kilitlenip kalmış birkaç insi mi?"

Huart şaşırmişti; "Yaşadığın dünyayı böyle mi tanımlıyorsun?"

"Önce ben sordum, ancak yine de yanıtlayabilirim. Evet, başka bir

tanımı yok; ne Hepat, ne Dünya kimsenin umrunda değil, parmağını bile kıpırdatmadan yaşamanın yöntemini bulan insler, yok olup gittiklerini de anlamayacaklar."

Huart, "Tamam," diyerek bağlantıyı kesti. Kadın kendinden memnun, arkasına yaslanmıştı; Huart'ı etkilediğinden emindi. Varsayım programı iyi iş çıkarıyordu.

Sık sık haberleşmeye başladılar. Hepat'la Dünya'nın benzerliğini nasıl kullanacaklarını, ne tür bir yaklaşımın işe yarayacağını konuştular. Yaptığı araştırmanın sonuçlarını Huart'a aktarmış, yorumlamasını istemişti. Huart acele ederse hata oranının yüksek olacağını, daha fazla bilgi toplamasını söyleyerek kadını yönlendirmeye kalkınca tartışma çıktı.

Kadın "hızımı kesiyorsun," demişti. Huart hızla ilgilenmediğini, konunun önemli olduğunu anlatırken müdahale etti; "Tasarı benim, kararları da ben veririm."

"Bu şekilde konuşamayız."

Kadın, "Ya nasıl konuşacağız," diye sordu. Açıklama bekliyordu. Ses çıkmayınca, neden cevap alamadığını sordu.

"Biraz izin verir misin?"

İkisi de karşısındakini anlamakta zorluk çekiyordu. Huart, esas sorunun kendini merkeze koyarak yaşamaktan kaynaklandığını düşündü. Kadının başka türlü konuşması olanaksızdı. "Galiba... Benim de... İmkansız," diyerek gözlerini yumdu. Elleriyle yüzünü kapamış, gözlerine bastırıyordu. "Ben de başka türlü konuşamam. Biz nasıl anlaşacağız?"

Okuduğu, dinlediği, seyrettiği, katıldığı diyalogları, ilişki çeşitlerini hatırlamaya çalıştı. Yalnızlığın, kendini merkeze alarak yaşamayı sağladığını, hatta kuvvetlendirdiğini fark etmesi moralini bozmuştu.

Sistem eleştirisi anlamsız mıydı? Aynı tavrı gösteriyordu. Durumu kavradığına göre daha anlayışlı olması gerekiyor, ancak zarara uğramak istemiyordu. Hepat'ta yapılacak deneyi, kadının yazdığı raporu düşündü; kafası karmakarışık.

Ötekinin "Huart, orada mısın," dediğini duyunca, ellerini çenesine dayayarak gözlerini açtı.

"Ne yapıyorsun anlamadım."

Huart sesini çıkarmayınca, devam etti; "Sen de 8712B'yle, 9801C var mı? En son yeniden yapılanma döneminde üretilen biyokitler. Sanırım hiç kullanmadın, bence denemelisin, müthiş enerji veriyor."

"Yazarak iletişim kursak..."

Kadın itiraz etti; "Hayır, hem ben seninle niçin tanıştım? Yüz yüze kişisel iletişimin etkilerini araştırıyorum. Tasarımı unuttun mu?"

Huart, "unutmadım," diye mırıldandı.

"O halde? Seni ziyaret etmesem de konuşmaktan vazgeçemem, tasarı konuşma ağırlıklıydı."

"İyi de, biz konuşamıyoruz."

Kadın, "Lütfen," diyerek müdahale etti. "Verilere bakınca konuştuğumuzu görüyorum, üstelik aynı dili kullanıyoruz."

Huart problemi nasıl çözeceğini kestirememişti. "Bir süre yazarak haberleşelim," diye önerdi, "Belki konuşmaya alışkın olmadığım için sözcüklere takılıyorum, belki başka bir şey var, sonra tartışırız."

"Her şeyi sonra tartışalım diyorsun. Şimdinin ne kadar önemli olduğunu da mı unuttun?"

Huart elleriyle boynunu tutarak mırıldandı; "İletişim tasarısına ayıracağım enerji miktarını hâlâ hesaplamadım."

Kadın cevap vermeyince, "Hepat'la daha çok ilgileniyorum," diye ekledi.

"Evet, farkındayım. En önemli ortak noktamız Hepat, ancak bu durum

konuşmayı kolaylaştırmaz mı? Hem biz Hepat'ı konuşuyorduk, niçin rahatsız oldun?"

Huart kadını nasıl ikna edeceğini düşünürken, "Tamam," dediğini duydu. "Haklısın. Ben bu arada sorunu kavramaya çalışıyordum da... Varsayım programında bir karşılaştırma yaptım, veriler Hepat konusunun acilliğine işaret ediyor."

Huart "Memnun oldum. Demek makinelerle aynı düşünüyorum," diyerek arkasına yaslanmıştı. Kadın hangi makine olduğunu sorunca da, "Senin bilgi işleminle," dedi.

Sözlerinin ciddiye alınacağı aklının ucundan bile geçmiyordu; ama kadın, şifreyi bildiği için programı değiştirme ihtimalinden söz edince, hafifçe doğruldu. "Şaka yaptım."

"Neden?"

Bir an bocaladı, şakanın ayrı konu olduğunu, programına alırsa açıklayabileceğini söyleyip yol açtığı karışıklık nedeniyle özür diledi. Anlaştılar. Hepat konusunda yazarak haberleşeceklerdi.

İkisi de kendi dünyasına çekilmişti. MS'nin ortak bellek kayıtlarına bakan Huart, son gözlenen gökada zincir ve duvarlarını oluşturan maddenin kesin biçimde tanımlanmadığını saptayınca, yeni bir dosya açtı. Kozmik fon ışınımıyla tutarlı yapıların çözümü üzerinde duruyor, seçenek üretmeye çalışıyordu. Kurduğu sarmal denklemleri kadına aktardı. Daha başını çevirmeden cevap gelmişti. İşe yaramayacağını, kütle çekiminde gaz basıncıyla birlikte diğer etkenleri de hesaba katarak başka bir yöntem bulunabileceğini savunuyordu.

Huart yazdıklarının doğru dürüst incelenmediğini düşünürken, dosya çökelti süzgeçlerini hatırladı. Ne kadar uğraşırca uğraşsın onun hızına yetişemeyecekti. Koşullar eşit değildi. Zaman diye bir derdi olmasa da sorun Hepat'tı. "Kimse beni beklemez ki," diye söylenerek ayağa kalktı.

Yine duvara çarpmıştı. Sistemle en küçük bir ilişki, bütün dünyasını altüst etmeye yetiyordu.

Kuzey Kutbu'na yalnız kalmak, okuyup yazmak amacıyla gelmişti. Kadının hiç "anlamıyorum" ışığı yakmadığını, aksine konuşmak için can attığını, hatırlayabildiği diğer ayrıntıları düşündü. Oyunun kuralları belliydi. Kendi kendini sınırlandırması anlamsızdı.

Müşterek alanlarda kullanıma sunulan bazı programları seçip devreye soktu. Bilgi işlem sistemindeki temel alt yapı yenilenirken sürati artırılmıştı. Ekler sayesinde işi kolaylaşacaktı, ancak beyin dalgalarını doğrudan yönlendiren hazır programları ya da süzgeçleri kullanmamakta kararlıydı. Hepat'tan aktarılan verileri, paralel bağlantılarla incelemeye koyuldu.

Kadın ise, beyin dalgalarına kilitlenen alıngaçlara rağmen zorlandığını hissedince GAP34 protein desteğini sağlayan kremlerden istedi. BİM soru sormadan kabul etmiş, öğrenmesi hızlanmıştı. Olanaklar sınırsızdı. Alnını, şakaklarını kremliyor sonra topladığı verileri süzüyor, kalanları DNA ya da RNA bağlantılı özel taramalardan geçirip varsayım programına yüklüyordu. Hepat hakkında biraz düşünmesi yeterliydi. Gösteri zamanlarındaki popülerliği devam ediyor, her seferinde ayrı bir program sunmaya özen gösteriyordu. Konuşurken yüzünde oluşan küçük bir iki kırışıklık için de özel biyokitler ısmarlamıştı. Derisinin parlaklığı, yumuşaklığı, silikon, yağ ve kas oranları hayranlık uyandırıyor. Fırsat buldukça biyokitlerini elden geçiriyor, durum ölçerlerin sonuçlarına göre yeni düzenlemeler yapıyordu.

Programına bakıp Huart'a yazılı bir not gönderdi.

Huart'tan konuşma kanalını devreye sokmasını istemişti. Bilgi işlemde "Neden," sorusunu görünce düşüncelerini aktardı.

"370-K00'ı konuşma amacıyla tasarlamıştım, o yüzden hem yazı akışı yavaş, yani zorlanıyorum hem de MS'nin genel taramasında ses dalgası

oluşmazsa dikkat çeker, yakın izlemeye alırlar. Ön bilgi formunda işaretlediğim seçeneklere uymalıyım."

Huart yavaşça apoklara dokundu. "Merhaba."

Kadın sevinçten zıplamıştı. Düşüncelerini hayata geçirmek, istediği sonucu almak duygularını olumlu açıdan etkiliyor, enerjisi artıyordu.

"Harika. Sesini duymak çok güzel."

Huart, "öyle mi," derken biraz tedirgindi.

Kadın, neden rahatsız olduğunu sorunca da cevap vermedi.

"Konuşmayı mı unuttun?"

Huart gülümseyerek arkasına yaslandı. "Olur şey değil. Birinin konuşmamı beklediğine, ısrar ettiğine inanamıyorum."

"Varsayım programı kullanmıyor musun?"

"Hayır, ama kullansaydım da bu durumu öngöremezdi."

Kadın açıklama istedi. İnslerin konuşma alışkanlıkları üzerine sohbet etmeye başladılar.

Homosapienslerin beyin yapısı korunduğu halde doğru dürüst ses duymadan hayata başlıyorlar, ondan sonra da konuşmayı beceremiyorlardı. Huart, sesin duyguları etkilediğini bu yüzden önlem alındığını düşünüyordu. Kısacası, konuşmanın doğal yapısı değiştirilmişti.

Kadın biyokitlerden söz edince, Kuzey Kutbu'na geliş macerasını anlattı; "Kimse beni dinlemek istemiyor, ne sorarsam sorayım herkes ışıklarla cevap veriyordu."

"Şimdi öyle değil."

"Emin misin?"

Kadın, ilk aşamada ışık kullanılsa da konuşmanın yaygınlaştığını savununca, "Peki, o zaman genel tarama sonuçlarına bakar mısın, rakamları merak ettim," dedi.

"Bakıyorum."

MS ölçümleri durumun değişmediğini gösteriyordu. Son yeniden yapılanma döneminde artış kaydedilmesine rağmen genel haberleşme ağındaki ses dalgaları hâlâ çok azdı. Sonuç kadını şaşırttığı için duygu analizlerini kontrol etti.

"İlgi alanım yüzünden yanılmışım."

"Çünkü kendini merkez alarak düşünüyorsun".

"Doğal değil mi?"

"Doğal, ama ilkel." Kadının itiraz etmesine fırsat vermeden açıklamaya koyuldu. Başkasını anlamaya çalışmanın, ötekini fark etmenin önemini, zenginleştirici yanını anlattı. Kadın sesini çıkarmadan dinliyordu.

"Yalnız kendini düşünürsen giderek artan bir hızla kırıcı, yıpratıcı olursun, aşama aşama her şeyi yok edersin ve bir de bakarsın ki kendine de yaşamak için yer kalmamış."

"Hayır," dedi kadın, "öyle şey olmaz".

"Neden?"

"Kelimelere ihtiyacımız olmayan bir dünyada yaşıyoruz."

"Haklısın," dedi Huart. "Görselliğin ağırlık kazanmasıyla birlikte değişen dünyada dil yerini kaybetmiş. Okur yazarlık seviyesi düşmüş."

"İstersek yükseltiyoruz. Biz mükemmeliz."

"Emin misin?" diye soran Huart bir an durakladı, kavga etmek istemiyordu. "Çözümleyici ve ayrıntılı düşünmek lazım. Hemen karar verme."

"Evet, olabilir, senin hatırına programıma alıp düşünürüm. Şimdi, Hepat toplantısına katılmam gerekiyor, düzenimi aksatamam. Aslında, sana da önerin var mı, diye soracaktım."

"Yok."

Toplantı öngörülenden kısa sürdü ve MS'nin onayıyla küçük bir grup oluşturuldu. Dört kişilik ek tasarı ekibi, kendi olanakları çerçevesinde

bağımsız kararlar da alabilecekti. İlk iki aşama tümüyle androidlere bırakılacak, daha önce Europa ve Titan'da denenen bakterilendirme yöntemi Hepat'ta uygulanacaktı. Bu arada kadın, konuşma içerikli projesinden vazgeçmek zorunda kaldı. MS ikisinden birini seçmesini isteyince bocalamış, ancak kararsızlık anı yaratmamıştı. İletişim tasarısıyla ilgili bütün düşüncelerini erteledi.

Hepat'ı seyrederken ek projenin kabul edildiğini öğrenen Huart, 370-K00'ın çağrı ışığını yaktı . Kadın 8712B'nin altındaydı. Kokulu bitkilerle yapılan banyo duygusu, paraşütle atlamaya eklenip yeni bir tat yaratılmıştı. Rüzgarı hissederken, biyokitin zamanını sürekli uzatıyordu. Başını çevirdiği sırada ışığı görünce durdu. Biyokit hemen büzülmeye başladı; kullanılmazsa küçülüyor, kendi içine toplanarak yerine çekiliyordu.

Huart'ın sesini duyduğunda duygu ve düşüncelerini her zamanki düzenine sokmuştu.

"Devamlılık projen kabul edilmiş. Yeni öğrendim. Kutlarım."

"Teşekkürler; uyarıların yüzünden ilk toplantı için acele etmesem de sabırsızlanıyorum."

"Europa ve Titan'daki deney sonuçlarını aldın mı?"

"Evet, ilk iki aşamada onları kullanacağız; yalnız deneyler kısa sürmüş, üçüncü aşama hakkında veri yok, ben sonuna kadar gitmeye kararlıyım. Hepat'ta yaşamı başlatacağız."

"Tasarı ekibi nasıl?"

"Daha önce birlikte olmadığım kişiler var, GTL dökümleri alımsız. Kesin bir şey söyleyemem."

"İlgi büyük oldu galiba."

"Hem de nasıl! Bu kadarını beklemiyordum. Çoğu da Hepat programını izleyip katılmış."

"Hayal kırıklığına uğrayacaklar."

"Hayır," dedi kadın, "bitkilendirmeyi seyrederken patlamaların renklerini unutmuş olacaksınız".

"Bu ne hız?"

"Bakteriler yola çıktı bile."

"Bazen beni şaşkına çeviriyorsun."

"Aslında birini şaşırtmayı sevmem, yani iletişim kurduğum kişi benden ne alacağını, nasıl davranacağını bilmeli."

"Duygu alışverişi konusunda ne düşündüğümü biliyorsun."

"Biliyorum. Sorun o değil."

"İyi."

"Ben yalnızca durumu tahlil etmeye çalışıyorum; seni şaşırtmak hoşuma gidiyor."

Huart sesini çıkarmadı.

"Sayende yeni bir şey öğrendim; onay öncesi tasarı hakkında tartışmak işe yarıyor. Neden desteklemediklerini anlamıyorum."

"Yasaklar anlaşılmaz ki!"

"Yasak mı? Yalnızca olumsuz değerlendiriliyor."

Huart'a göre yasaktı. Sınırlandırma yöntemleri hakkında uzun bir cümleye başladı. Kadın, "Yine bilmediğim sözcükler kullanıyorsun," diyerek uyardı.

"Haklısın, aslında böyle bir konuyu karşılıklı konuşmak lazım."

"Biraz zor. Yüz yüze iletişimle ilgili tasarım donduruldu."

"Ciddi misin?"

"Evet, Hepat'taki tasarıyla uğraşırken onu ihmal etmişim. MS ikisinden birini seçmemi önerdi. Bu kanalı da iptal etmem gerekiyor."

"Üzülmedin mi?"

"Duygu kontrolü yapmadım; düşünmek istemiyorum."

"Ama senin için önemliydi."

"Evet, konuşmayı seviyorum. Seviyorum diyebilir miyim?"

"Elbette," dedi Huart "hem de çok seviyorsun".

"Farkında olmadan bir şeyi sevebilir miyim?"

Huart'a göre duygular kendiliğinden ortaya çıkıyor, çoğu zaman da sınır tanımıyordu. "Koşulların değişmesi de etkileyici olur," dedi, "hatta, aynı duyguyu farklı biçimlerde yaşayabilirsin".

"Garip. Duyguların bu kadar karmaşık olduğunu sanmıyordum."

"Kullanılan tanımlara uymadığı için garip diyorsun, halbuki çok doğal."

Kadın "Duygular," diyerek başladığı cümlenin sonunu getirememişti. Susuyordu.

Huart, zaman ayırıp düşünmesini önerdi.

"Hayır." Bir an duraklayarak devam etti; "Duygular verimi artırıyor, ancak denetlenmezse sorun..."

Huart "Lütfen," diye kesti, "genel doğruları tekrarlama, neden farklı açılardan bakmadığını düşün".

"Pekala, hatırın için programıma alabilirim."

"Sonucu bana da bildir."

"Olur. Tasarıyla ilgimi kesmiyorum ki, yalnızca beklemeye aldım."

"Duygularını da mı?"

"Yoo, hayır. Onlar eskisi gibi."

Huart daha fazla uzatmadı, bitkilendirme konusunda nasıl bir plan uygulanacağını sordu.

"Ben de sana soracaktım, ne gerekiyor?" Ayrıntılı düşünmemişti.

"Kabul ettirmeye uğraştığın konunun nasıl hayata geçirileceği konusunda fikrin yok mu?"

"Hayır," dedi kadın, "yok".

"Nasıl olur?"

"Alışkın olmadığım sorular soruyorsun; birden fazla aşamayla ilgilenemem ki, ben yalnızca olması gerektiğini düşünüyordum; nasıl olacağına şimdi yoğunlaşabilirim."

"Ekte konuyu bilen kimse var mı?"

"Sanmam."

"Ne yapacağınızı tartışmadınız mı?"

Kadına göre Huart, sistemden uzaklaşınca nasıl işlediğini de unutmamıştı. "Hatırlamıyor musun," dedi. "Tasarının kabul edilmesi ilk aşamadır, bundan sonraki toplantının konusu bitkilendirme olabilir, hızlı karar versek de acele etmeyiz, karışıklığa yol açar, öyle değil mi?" Huart'tan cevap alamayınca devam etti; "Gördüğüm tek canlı yosunu sen vermiştin. Yardım edeceğine umuyordum."

"Tasarının başarısı bana mı bağlı?"

"O kadar da değil, sen nasıl yaptysan ben de yapabilirim."

Huart gülümsedi ve bitkilendirme dosyalarını aktarmaya başladı. Kadın, aldığı bilgileri kapasitesiyle bağlantılı taramalardan geçirip sonuçları Huart'ın görebileceği şekilde sınıflandırıyordu. Bu arada çeşitli sorular sordu. Sorular sıklaştıkça, Huart, "bakıyorum çok isteklisin," dedi.

"İlginç bir konu. Sevebilirim, ayrıca bu kanalı bir daha kullanamayacağımı unutmadım, değerlendirmeye çalışıyorum."

"Uygulama daha önemli."

"Herhalde."

"Aslında biraz bilgi ve ihtimam yeter, gerisi koşullara bağlı."

"Beni asıl devamlılık düşündürüyor, yani mutlaka izlememiz gereken bir durum var. MS siborg vermez. Süreci ayrıca planlamalıyız, yoksa unuturuz."

Huart, Takat'ın programını önerdi. "İstersen Takat Hepat'a da gidebilir."

"Gerçekten mi?"

"Elbette. Mükemmel bir organizatördür."

"Çok iyi olur."

Kadın gösteri zamanı geldiğini söyleyerek bağlantıyı kesti.

Bakterilerin ekilmesiyle basit mantarların çıkması kısa sürede hayata geçirildi. Hızlandırıcı enerji kaynakları ve düzenekler kullanılıyordu. Kadın neyin, nasıl olması gerektiğini Takat'a sormuş, temel bilgiler birkaç androide aktarılıp işe uygun robotlar hazırlanmıştı. Sorumlu androidler bitkilendirme için koşulların uygun olduğunu bildirince, Takat yönetiminde bir grup, Hepat'ın yüzeyine indi. Uzay istasyonunda kalan kadın, onları izliyordu.

MS, kadının tüm önerilerini tartışmadan onaylamış, gemide yosun yetiştirmek de, kendiliğinden bir deney tanımıyla literatüre kabul edilip olumlu değerlendirilmişti; ancak bir kişiye ait olması nedeniyle numara verilemiyordu. MS, Huart'ın bitkilerle ilgilenmesinden memnundu. İzlediği alanı genişleten kadın, ayrıntılı çekim komutu verdi. Takat'la uzay istasyonunda buluşup deneyi başlattığı anda canlı yayına geçmişlerdi. Sis nedeniyle görüntüler bulanıktı. Dokunma duygusunu seyredenlere yansıtılabilen kanal, süratin artırılmasını, görüntülerin netleştirilmesini istiyordu. Reddetti. Tam o sırada bazı seyircilerin rahatsız edici bakışlarını hissedip sinirlendi. Hızla yerinden kalktı. Kimseden etkilenmeyecekti. Tasarı ekibinden birkaç kişi seyirciler arasındaydı, kanalla ilişkiyi onlara bırakıp tekrar yerine oturdu. Huart'la karşılaşp sorun yaşamamak için, Takat'ı özel bir uçarla getirtmişti. Uzay istasyonunda toplanan diğer androidlere son bilgilerin aktarılması ve Hepat'a iniş aşamasının çok yoğun programlandığını düşünerek arkasına yaslandı. Takat'ı durdurup Huart'la ilgili soru sormaya fırsat bulamamıştı. Gözlerini kapadı. Kuzey Kutbu'na gitmekten çekinmişti. Dondurulmuş bir tasarıyı gündemine almanın negatif yükü önünü kesiyor, çözüm üretemiyordu. Canlı yayında kullanılan dokunma duygusuyla gözlerini açtı.

Takat, gri yeşil yosunları büyük bir özenle buz çatlaklarının arasına yerleştiriyor, ara sıra işini bırakıp diğerlerini denetliyordu. Evrensel zeka mantığını görebildiği bu davranışların yeni bir dünya yaratmaya yetip yetmeyeceği kesin değildi, ama umut etmemesi için ciddi bir neden yoktu.

Bitkilendirme, konveksiyonel patlama alanlarında başlatılmıştı. Robotlar patlayıcıların yerleştirildiği rampaların dağılan parçalarını toplayıp büyük çöp öbekleri oluşturmuştu. Çöplerin taşınması gerekiyordu; MS'yi arayarak, çöp sorununu haber verdi. Uzaya atılan çöpler yüzünden tartışma çıktığını hatırlamıştı. Gezici uzay istasyonları ara sıra çöp toplardı; onları da uyardı.

Bantlarına dokunup kendine güvenini tazeleyerek Huart'ı aradı, fakat bulamadı, sonra vazgeçti. Genel haberleşme ağında Huart'la yapacağı her türlü iletişim tehlikeliydi. Önceden pazarlık yapmadığı için ne diyeceği, nasıl bir tepki göstereceği belli olmazdı; üstelik uzun süredir haberleşmemişlerdi.

Deneyin sonuç taslağını hazırladı. Canlı yayına katılan herkes dokunmanın büyüüne kapılmış, enerji akışının hızlandırılmasını talep ediyordu. Her şeyin yolunda gittiğini anlatan veriler öngörülerine uygundu. Bir iki özel değerlendirme yapıp programına göz attı; ilgileneceği başka bir şey kalmamıştı. Nihayet Takat, Hepat'tan ayrılma hazırlıklarına başladıklarını ileterek, denetimi postotomatik düzeneklere bağladı.

Gülümseyerek, "Pek iyi görünmüyorsun Takat," dedi. "Hepat'ı sevmedin mi?" Takat ışıklarını yakıp söndürdü; soruyu anlamamıştı. Kadın şaşırıldı. "Konuştuğunu sanıyordum," diyerek Takat'ın yüzüne baktı.

Takat, konuştuğunu söyleyince "Ne zamandan beri böylesin?" diye

sordu.

Takat son kontrol tarihini gösteren ışıklarını yaktı.

"Peki, beni tanıdın mı?"

"A-1237849'un özel iletişim kurduğu bir ins."

"Başka?"

"Başkasını bilmiyorum, kapasitem yetersiz." Sonra, androidlerle insler arasında geçerli etik kuralları tekrarlamaya başladı. Kadın iyice şaşırmişti. Huart bu konuda bilgi vermemiştir. Kontrolden sonra Takat'a müdahale etmediği açıktı. Aradan epey zaman geçmişti; rahatsız oldu. Dünya'ya dönerken kullanmak zorunda olduğu özel kabinin ayarlarıyla oynayıp geçici bir iki önlem aldı. Takat'ı yine aynı uçarla Kuzey Kutbu'na gönderecekti.

Kendi yaşam alanına girer girmez Huart'ı aradı. Cevap vermiyordu. Uzak istasyonundayken de bağlantı kuramamıştı. Onun tek başına hareket etme yeteneğinin olmadığını biliyordu. Takat'ı alacağını bildirdikten sonra yeterince vakit bırakıp bırakmadığından emin değildi. Huart önlem almadan Takat'ı göndermiş olabilir miydi? "Mutlaka uyarır, bizi bekletirdi. Onun düzenini bozacak bir isteğim olamaz ki... Peki nerede? Ne yapıyor?"

Bilgi işlemin başında bir süre oyalanıp tekrar denedi. Aklına, Kuzey Kutbu'na gitmekten başka çare gelmiyordu. MS'ye ne diyecekti? Keşke Takat'ı ben götürseydim, diye söylenirken, Takat'ın raporunu Merkeze aktarmadığını gördü.

Biraz sonra geminin üzerinde iniş izni istiyordu. Krem sürüp bir iki yatıştırıcı bant takarak sakinleşmeye çalıştı. İniş için hemen izin verilmesi, heyecanını yatıştırmaya yetmemiştir. Mıknatıslanma işlemi bitince, indiriciyi beklemeden geçiş tüpüne atladı. Kendini engelleyememiştir. Koşarak karşılamaya gelen Huart'ı kucakladı; "Huart!"

Huart donup kalmıştı. Adının yüksek sesle söylenmesi, başka birinin sıcaklığını hissetmesi tanımadığı, yabancı bir duyguydu. Nasıl davranması, ne yapması gerektiğini kestiremiyordu. Etkilenmemeye gayret ederek, ne olduğunu sordu.

"Hiç. Hiçbir şey. Yalnızca merak ettim. Seni gördüğüme memnunum, merak çizgim normal seviyeye düşmüştür."

Kollarını Huart'ın boynuna dolamış, ayrılmıyordu. Huart hafifçe geri çekilirken, "içeri girelim," diye mırıldandı, "burası galiba soğuk".

"Kaç kere aradım hatırlamıyorum. Yanıt alamayınca kaygılandım. MS fark etse başım belaya girecekti."

Koridorda yürürken kadın çoğu zaman yaptığı gibi duvardaki ışıklara bakıyor, Huart ise düşünüyordu. Adını duymaktan hoşlanması gerekirdi; kadının sıcaklığı, yakınlığı da sinirlenecek, kızacak bir şey değildi. Onunla karşılaşınca duygularına olumsuz anlamlar yüklemesi, tedirginlik hissetmesi kendine güvenmediğini gösteriyordu.

Gülümseyerek başını salladı. Takat olmadığı için uyumayı tercih etmişti. Kadının birkaç kere arayıp bulamayınca telaşlanmasının nedenini kavrayamıyordu.

Kahvesinden bir yudum alan kadın gülümsedi; "Artık sade mi içiyorsun?"

"Evet."

"İçkiyi mi bıraktın?"

"Mecburen... Yani Takat yüzünden."

"Ben de onu soracaktım, kontrolden sonra değişiklik yapmadın mı?"

"Hayır."

"Memnun olduğunu sanmam."

"şimdilik idare ediyoruz. Hepat'ta neler olduğunu anlatır mısın?"

Uyuyup kalmışım, aslında izleyecektim, ama uyku tatlı geldi."

Kadın ısrar etmemişti. Huart'ın istediği gibi davranırsa sorun çıkmayacağından emindi.

"Android bile olsa birilerinin yosunlarla uğraşmasını seyredecektim, kaçırdım. Yine gidecekler, değil mi? Mutlaka izlenmeli. Takat hatırlattı mı? İlk kontrol ne zaman? Hepat'ta kalan var mı? S¼rekli denetim amacıyla birkaç robot programlanmalı. Bakterilendirmede önemli değil ama, bitkilendirmede yosunları götür¼p bırakmak yetmez."

"Takat m¼kemmeldi," diyerek arkasına yaslanan kadın neler olup bittiğini anlattı.

İkisi de kendinden memnun, Hepat'taki verileri gözden geçirip son duruma baktılar; her şey Dünya'da hayatın başladığı ilk günlerdeki gibiydi. Huart'a göre, onlar süreci hızlandırmışlardı o kadar. Denetimli bir sürat iyi olacaktı. "Yaşayacağımız gezegeni kendimiz yaratabiliriz," diyordu.

"Bunun yeni bir düşünce olduğunu sanmam."

Huart, "Haklısın," dedi, "¼stelik, Dünya'nın sonunun geldiğini iddia ederken, değişen koşulların sistemin tamamını etkilemeyeceği düşün¼lemez".

"Hepat ne kadar etkilenir? Neler olur?"

"Bilmiyorum, MS'ye sor. Biz Hepat'a bakalım, hem ütopyalar teselli verirmiş."

"Anlamadım."

Huart duyguların ölç¼l¼p sınırlandırıldığı, tartışmalarda bile hazır düşünce programlarının kullanıldığı bir sistemde, imkansız hayaller kurmanın karşılığını bulamadığı halde, açıklamaya çabalarken durakladı.

Kadın sesini çıkartmadan ona bakıyordu.

"Aslında her şey duvar hikayesinde," dedi.

"Gerçekten hiçbir şey anlamıyorum, yine geçmişten mi söz ediyorsun?"

"Evet, çok eski bir düşünce."

Kadın, "Neden?" diye sordu, "neden, böyle, hani nasıl denirmiş, dinozorca düşüncelerin peşine takılıyorsun?"

"Bazı düşünce yöntemleri değerini kaybetmez; hep geçerlidir. Başarısız olsa bile tekrar denenebilir. Ben de yapmalıyım. Europa ve Titan'daki deneyleri kaçırmıştım, belki bu sefer başarırız. MS'nin bakış açısı yetersiz. Onların varsayımlarıyla düşünemem, kendi tekliflerimi üretmeliyim."

"O halde geçmişle değil, gelecekle ilgilenmelisin."

"Aksine. Tarih bunun için ehemmiyetli. Daha evvel yaşananların bir anlamı olmalı." Huart, iki elini birden havaya kaldırmıştı. "Bütün ayrıntılarıyla, en ince noktasına kadar," dedi, "süzülmemiş bilgiye, hayatın kendine ulaşmalıyım, ulaşabilmeliyim."

"Olanaksız bir şeyden söz ediyorsun!"

Ellerini indirip içini çekti; "Biliyorum, mümkün değil. Buna rağmen vazgeçmeyeceğim. İmkansız talep etmenin tadı hiç bitmez."

"Nasıl bir tat bu? Neye benziyor?"

Huart, "Boş ver," diye keserek görüntüleri işaret etti.

Nitrojen ve hidrokarbon bileşiklerinden oluşan portakal rengindeki eski atmosfer rengini kaybetmişti. Yeni Hepat, kişiliğini ve rengini bulamamış bir halde bekliyordu. Her şeyin hızla ölçüldüğü, zamanla oyun oynanan, ener bir Dünya'da yaşayanlar ona karışmadan duramazdı. Biri çıkacaktı; sanki bunu biliyor, işleri kolaylaştırma niyetiyle elinden geleni yapacağını gösteren, alçakgönüllü bir tavırla göz kırpıyordu.

Kadın, "Başarırsak, gerçekten oraya taşınacak mısınız," diye sordu.

"Neden olmasın?"

"Ben de gelebilir miyim?"

Huart kocaman bir kahkaha attı; sonra birlikte güldüler.

Buluşma önemli bir gerginlik yaşanmadan, tartışma çıkmadan bitti. Huart, misafirini uğurlarken, "İstersen kalabilirdin, çok iyi vakit geçiriyorduk," dedi. Kadın gülmek için kendini zor tutmuştu. Alışkanlığı olsa kahkahayı patlatırdı. Huart'a itiraz etmez, her söylediğini onaylarsa problem çıkmıyordu. Uçarına bindi.

Umudun masalı

Kalıtımsal bilgiyi taşıyan nükleik asitlerle, hücrenin görevini sürdürmesini sağlayan protein birimlerinin Dünya'nın erken devirlerinde okyanuslardan üremesi gibi basit bir konuda bile Huart'la tartışmak imkansızdı. Mutlaka eksik buluyor, tamamlayacak açık arıyordu; sanki cümleyi onun bitirmesi şarttı. Kadın da sözlü kültürün yarışmacı, kavgacı, zorla ikna etmeye yönelik tavrını öğrenmiş, varsayım programına yüklemişti. Artık durumu idare edebiliyordu. Ona göre, esas mesele Huart'ın adaptasyona karşı çıkmasıydı. "Zeki olan uyar, yoksa yitip gideceğini bilir", diyerek, arkasına yaslandı. Kollarını kavuşturup derisini inceledi. Elleriyle yumuşaklığı hissetmek özgüvenini tazeliyordu. Kendinden emin, hayatından memnundu. Tarihle ilgilendikçe bilgisi artıyor, ama öğrendiklerini irdemiyor ve asla içselleştirmiyordu.

Bazı insanların, bazı insanları yok etmesi, özellikle uzaktan kumandalı silahlarla yapılan toplu katliamlar insan ırkının sonunu hazırlamış, kimi öldürdüğünü görmeden öldürmek giderek yaygınlaşmıştı. Genom yapılarına müdahale edilip protein üretiminin ayrıntıları keşfedilince, saldırganlık dürtüsü silinen a-sapienslerle birlikte, biyoteknolojide yaşanan devrimin ilk adımları atılmıştı. XY kromozomlarında yapılan değişiklikler de ikinci büyük adımdı.

Gözlerini yumdu. Huart, ikibinli yıllarda en önemli tartışma konusunun

genetik olduğunu söylemişti. O dönemin kadınlarını düşündü. Hem bağımlı, hem de farklı olmanın yarattığı parçalanmışlık içinde yaşamının anlamını kavrayamıyordu. İlişkiler, kadınlar aracılığıyla sürdürülüp kadınları ezmişti. "Sistemin yükünü neden taşıdılar acaba, çıkarları neydi," diyerek gözlerini açtı. Ayıklanmamış XX kromozomları, uyum yeteneğinin en üst seviyede olması demekti. Risklerini biliyor, denetimini aksatmıyordu. Her koşulda yaşayabilecekti.

İnsanlar kestirilebilir davranışlar göstermiş, buna rağmen sorunlu, problemlili bir hayatları olmuştu. Salgılar sabitlense de, duygular yalnızca anlama çabasıyla sürdürüleliyordu. Hemen incinen, ölen ya da katlanıp çoğalan duyguların yönetimi önemliydi. Matematiğe güveniyordu. Her aşama, tüm ayrıntılar uygun fonksiyon ya da denklemlerle, farklı düzlemlerde yerini buluyor, gerçek ağırlığına kavuşabiliyordu. Üstelik her şey anlamlıydı; XX'lerin ayıklanması, XY'lerde değişiklik yapılması, temel biyokitlerin asal sayılarla numaralandırılması da...

Kök hücrelerle tamirat ve restorasyon çalışmaları zahmetli, fazla enerji gerektiren bir yapıdaydı; kısa sürede cazibesini kaybetmişti. Temel mesele, hücre içi hareketliliği programlayıp yönlendirebilmektir. Yapay rahimlerde çeşitli yöntemler uygulanıyordu. Ses denetiminin nedenlerini hatırlayınca durakladı; Huart'a söylemeyi unutmuştu. Ses titreşimlerinin etkisi herkeste aynılaştırılmadığı için sınırlandırıldığını öğrenmiş, aklına da yatmıştı.

Ne gerekiyorsa o yapılıyordu. İlk büyük müdahale c-sapiensler zamanında gerçekleştirilmiş, sisteme boyun eğmeyen, karşı çıkan insanların hepsi yok edilmişti. Hormonlar birkaç nesil boyunca türlü biçimlerde ele alınmış, ortalama analiz rakamları saptanmış, duyguların denetlenmesi nispeten sağlanmıştı. Akli başında kimse bilinçaltında karanlık bölgelerin oluşmasına fırsat vermezdi. Kontrol bantlarına

dokunarak göstergelere baktı. Alfa dalgaları, keyfinin yerinde olduğunu ispatlıyordu.

Kafasını sallayarak, bilgi taşıyındaki 3H dosyalarını açtı. Uzun süredir kullanılmadığından, çoğu eski moda verilerle yüklü, karmakarışık bir haldeydiler. Apokların yardımıyla hepsini yeniden sınıflandırmaya koyuldu; dosya içeriklerini durum ölçerlerin gösterdiği rakamlara paralel bir yaklaşımla tarıyor, erime noktalarını yükseltip tekrar devreye sokuyordu.

Yoğunlaştırılmış enerji çekirdeği olan 3H dosyalarının boyutları, kapsama alanı ve istenilen tüm ayrıntılar kullanıcının elindeydi. Seçenekler sonsuzdu. Ses, tat, görüntü ya da şiddet ne olursa olsun, herkes kapasitesine göre 3H alıyordu. Genom yapısı hazda sınır tanımamasını kolaylaştırıyor, dosyaların birinden diğerine geçiyordu. Uyguladığı yeni yöntemle, duygularının etkilenmesini de önlemişti. Uçar mıknatıslanınca, gülümseyerek yerinden doğruldu. Hepat için kendini hazır hissediyordu. Bundan sonra esas gücünü ona ayıracaktı. Yaşam alanına girer girmez temel biyokitlerini çalıştırdı. Salgılarını enerjiye dönüştürüp testlerini yapıyor, sonuçları merkeze aktarıyordu. Bu yöntemi uyguladığı sürece, herhangi bir değişiklik anında, ihtiyacı olan hormon bantlarını ayrıca beklemesi gerekmeyecekti.

Seçenekli biyokitler, duygu bağlantılı ve değiştirilebilir düzenekliydi; her yeniden yapılanma döneminde yeni modeller kullanıma sunuluyor, ilgi çeken, rağbet gören kalıyor, hatta bağlantılı ekler üretiliyordu. 9801C eklerinin çıktığını duymuştu, ama ilgilenmedi; daha sonra deneyecekti. Kırıksıklıklara karşı kullandığı biyokitin jel haznesi boşalmıştı; andoidini uyarıp bilgi işlemin karşısına geçti.

Huart'ın önerisiyle not tutmaya başlamıştı. Huart, eğlenceli oluyor, denesene demişti. Son girdilerine bakınca gülümsedi; duyguların başıboş kalması hakkındaki dosya numaralarını not etmiş, sonra

Huart'a bak, yazıp bırakmıştı. Çenesini yukarı doğru kaldırarak düşündü. Onun gibi ellerini kullanmıyor, alışkanlıklarını sürdürüyordu. Düşüncede geri besleme ihtiyacı hissettiği, bocaladığı zaman notlarını devreye sokuyordu. Bir an tereddüt etti. Bilgi işlem sistemini Huart'ın kullanımına açtıktan sonra, o da kendi sistemini kullanabileceğini söylemişti. Fırsat buldukça Huart'ın dosyalarını karıştırıyor, tarih bilgisini artırıyor; ancak duygu durumlarına hiç bakmamıştı. Ne tür değerlendirmelerle karşılaşacağını hesaplamaya çalışırken, omuzlarını silkip Hepat dosyalarını önüne çekti. Programını değiştirmeyecekti. Canlı yayın notlarını taradı. Birkaç bağlantı kurup bazı değişiklikler yaptı. MS arayınca durakladı; yaptığı değişiklik onaylanmamıştı. Tartışma kısa sürdü. Dikkatini dağıtmak istemiyordu. Enerjisini kontrol edip çalışmasına devam etti. Ara sıra mola veriyor, başını çevirip Huart'ın ilgilendiği duygu alanlarına göz atıyor, sonra yine Hepat'a dönüyordu.

Bağlı olduğu bölümün çağrı ışığı yanınca, düşüncelerini toparlamak için özel çaba harcaması gerekti, ancak gelen verilerle ilgilenmedi. Hepat'a yoğunlaşmaya kararlıydı. Kulak arkası yatıştırıcı bantlarını takıp tekrar başladığında biraz gergin, bilgi akışı da yavaştı. Gözlerini yumarak kendine kızınca rahatladı.

Analiz raporlarına göre Hepat'taki durumun pek iyi olmadığı açıktı. Takat'ın yosunlara bakıp değerlendirme yapmasını isteyecekti. Huart'ı aradı.

Bağlantı kısa sürdü. Ona göre yeterli, özellikle de karar alıp ilerlediği sürece pozitif bir durumdu, yalnız Huart'ın böyle düşünmediği varsayımı rahatsız ediciydi, ama üzerinde durmadı. Duygularının etkilenmesinden çekinmişti.

Takat'ın Hepat'a gitmesi gerekiyordu. Yosunları yakından inceleyerek

karar verecekti; aktarılan görüntüleri yeterli bulmamıştı. Tasarı ekibini arayan kadın, sadece biriyle iletişim kurabildi ve durumu anlatıp ilgilenmesini rica etti. Gereken dosyaları gönderirken, az kalsın bir karışıklığa neden olacaktı. "Bu androidi nereden buldun," sorusundan hoşlanmamış, ayağa kalkmıştı.

Kuzey Kutbu macerasını kimseyle tartışmak istemiyordu. Saçma sapan sonuçlar çıkaracaklar, diye söylendi. Özel yorumlar ilgisini çekse de olumsuz bir değerlendirme algılayınca sinirleniyordu. Asıl sorun, MS'nin bunları ciddiye alıp ek bir değerlendirme yapma ihtimaliydi.

Hepat'taki canlı yayın sırasında, birkaç kişi görüntüsünü eleştirmiş, o da tepki gösterip benzer duygularla ayağa fırlamıştı. "Neyse," diye mırıldandı "hiç olmazsa unutmadım, aynı hatayı yapmam". Farklı düşünenlerin kimliğini belirleyip onlarla ilişkisini kesmiş, bu yüzden çeşitli sorularla karşılaşmıştı. MS'yle tartışması kısa sürmüştü; yönetimin değerlendirme yapacağını sanmıyordu. Bölümün gönderdiği son iletiyi hatırlayınca başını çevirdi. Yan tarafta kocaman bir uyarı işareti duruyordu. Tavrını açıklamadığı için, hayatında ilk kez uyarı almıştı. MS'nin değil bölümün uyarısıydı, ama uyarıydı. Omuzlarını silkip 3H dosyalarına döndü.

Kendine geldiği zaman Kuzey Kutbu'nu aradı. Bilgi işlemin kapalı olduğunu saptayınca, kısa bir not yazdı. Takat'ın ne yaptığını öğrenmek zorundaydı. Bir süre sonra tasarı toplantısı yapılacaktı. 3H'lerle uğraşırken programını ihmal etmişti. MS'nin kullanıma açtığı son dosyalar müthişti. Ener dünyanın ulaştığı boyutlar inse kendini unutturabiliyor, ilgi alanları karmakarışık bir hale geliyordu. Uzun süre etkisinde kalmış, gösteri zamanını da kaçırmıştı. Duygu ve düşüncelerini düzenlerken Huart'ın notunu gördü; istersen gel konuşalım, diyordu.

"Kuzey Kutbu'na gitme nedenini de ben bulacağım! Eee... MS'ye

aldırmadığı için, derdi de değil."

Yüksek sesle konuşmuştu. Konuşma sevgisini düşünerek gülümsedi. Androidi yanına gelmiş, yüzüne bakıyordu; ona da gülümsedi. Android geriye doğru zıpladı. Kadın başını sallayarak, apokları harekete geçirdi. Tasarı ekibiyle haberleşecekti.

Toplantının ertelenmesine karar verdiler. Takat'la ilgilenmesi gereken inse ulaşmamıştı. Biyokitlerini çalıştırırken, algıladığı sesin ne kadar mekanik olduğunu düşündü. Ses titreşimleri biyokitin özelliğine, zamana, vücut ritmine dair çeşitli ipuçları veriyordu. Neyin, ne kadar süre kullanılacağı, gereksinimleri bu sayede belirleniyordu. Tekdüze seslerden sıkıldığını fark etmek hoşuna gitmedi; hepsini durdurup 3H dosyalarını tekrar devreye soktu; onları istediği gibi kullanabiliyordu. Kuzey Kutbu'na daha sonra gidecekti. MS'ye ileticeği bahanesi de hazırды.

Androidinin yardımıyla uçarına binerken enerjikti. Hedefi belli, koşullar uygundu. Hızla duygularını kontrol etti. Sahte duyguları öne çıkarıp kullanmak her zaman işe yarıyordu. Gözlerini kıstı. Doğal yöntemleri uyguluyorum, kavga etmekten çekinmemeliyim, diyerek gülümsedi. Göstergeleri tarayıp birtakım hesaplar yaptı. Üzerinde turuncu morlu, gösterişli bir giysi vardı ve yalnızca bu nedenle kendine kızabilirdi. Renkleri değiştirmeye, negatif duygu yükünü boşaltmaya fırsat bulamadan, iniş izni verilmişti. Yerinden kalktı.

Huart kahvaltı masasındaydı.

"Merhaba, hoş geldin. Kusura bakma yeni uyandım." Yorgun görünmesine rağmen nefes almadan konuşuyordu. "Nasılsın? Epeydir görüşemedik. Seni dün akşam bekliyordum. Her zaman çok hızlı hareket edersin ya." Kadının susması dikkatini çekmişti; "Ne var? Bir şey mi oldu?"

"Yoo," dedi kadın, "bir şey olmadı, yalnızca bakıyordum, özlemişim".

Huart şaşırıp bocaladı; "Çok duygulandım."

Bu kez kadın şaşırmıştı. "Gerçekten mi?" diye sordu.

"Evet. Özlem konusunu düşünmemiştim." Sözcükleri ağzında yuvarlıyordu.

"Duygularını önceden düşünür müsün?"

"Saçmalama." Huart'ın ses tonu sertleşmişti.

"Sabah tersliğin yine üzerinde."

Huart "Kusura bakma," diyerek başını eğdi. Gerginlik yaratmadan, duygularını denetlemeye çalışıyordu.

"O halde biraz özenli konuşur musun? Ne demek saçmalama? Seni özlediğimi söylüyorum. Karşılığını da beklemiyorum."

"Tamam," dedi Huart, "konuşmaya tekrar başlayalım".

"Hayır, bunu daha önce de yaptın. Ben android ya da siborg değilim, belleğimi istersem bir süre sonra yenilerim, ancak yüz yüze ilişkilerde etkilenmenin önüne geçemem, üstelik duygu alanım tahmin ettiğinden de geniş."

Huart özür diledi.

"Lütfen bir daha yapma, kırılıyorum."

Karşılıklı barış ilan ettiler. Huart sesini çıkarmadan kahvaltısını bitirdi; beyaz uzun saçları, beyaz kıyafetiyle etkileyiciydi. Kadın onu seyrediyordu. Açık kurşuni renkli gözlerdeki sarı beneklerin üstün zeka belirtisi olduğunu öğrenmişti; fakat bu bilgiyi Huart'a söylemedi.

Kahve tepsisiyle Takat içeri girince, "Takat'la aranız nasıl," diye sordu.

"Galiba daha iyi oldu; yani giderek bağımlılığa dönüşen bir ilişki kurmuştuk, bir yerde son vermem gerekiyordu."

"Yeniden programlayabilirdin."

"Elbette. Ama... Ne istediğimi de tam bilmiyorum."

Takat'ın tavrından ikisi de memnundu. Huart, kadının kullandığı androidin durumunu sordu.

"Değiştirmedim."

"Neden? Hani Takat'ı sevmiştin!"

"Sevip sevmediğimden emin değilim, aslında bu duyguyu da tam öğrenemedim, neyse işte seninle ilişkisi hoşuma gitmişti."

Huart ses çıkarmadı.

Hepat'ı konuşmaya başladılar. Takat'ı çağırıp değerlendirmesini aldılar.

Takat'ın Hepat yolculuğuyla ilgilenecek insten haberi yoktu; zamanın önemli olduğunu söylüyordu. Son verileri gözden geçirip yeni paralellikler kurdular. Bir süre sonra mola verdiler.

Müzik dinleyip geminin güvertesinde yürüdüler. Huart keyifli

görünüyordu, öğle yemeğinden sonra uyuma alışkanlığı edinmişti.

Gemideki düzeni bozmak istemeyen kadın, yatma saatini sorunca, Huart sanki bunu bekliyormuş gibi, "Haydi seni geçireyim," diyerek ayağa kalktı.

"Gitmeyi düşünmüyordum."

"Niçin? Ben uyurken ne yapacaksın?"

"Bilmem, oyalanacak bir şey bulurum, hem Hepat'la ilgili taramayı bitirmemiştik."

Huart kararlı bir tavırla ayakta duruyordu; "Bilgi işlemin tamamını kullanabiliyorsun, ne gerekiyorsa tek başına da halledebilirsin."

Kadın şaşırmıştı.

Huart, "yalnız kalmak istiyorum," diye ekledi. Sert bir üslup kullanmamıştı; ne düşünüyorsa onu söylüyordu.

Kadın dönüş yolculuğu sırasında, biyokit kullanmayı aksatmama, balon dışında uzun süre kalmama kararlarını hatırladı; neden unuttuğunu anlamamıştı. Ellerini sinirle bantlarının üzerine bastırdı. Uçar tehlikeli biçimde yalpalyordu. Sonunda omuzlarını silkerek arkasına

yaslanabildi. Hiçbir şey düşünmeyecekti.

Takat'ın genel haberleşme ağını kullanma hakkının olmaması, ayrıca uzun erimli bir sistem taşımaması işlerine yaramıştı. Herkes gibi haberleşmeye başladılar. Bilinç ölçer ışığının yeşil rengi korumalı bilgi akışı sağlıyordu. Genellikle kadın yedek enerjisini de devreye sokarak güvenliği artırıyor, rahatça konuşuyorlardı. Özel haberleşme kanallarında devamlılık yoktu, kullanılmadığı zaman hat iptal edilirdi. Öngörülerle beklentilerin uyuşmazlığı üzerine konuşurlarken, Huart, "duygularını düşün," dedi.

"Ne alaka? Biz Hepat'ı konuşuyoruz."

"Durumu kavraman için söyledim."

"Bağlantıyı kuramadım."

Huart MS'yi aramaktan söz edince, kadın müdahale etti. "Anlayacağım biçimde konuşur musun? İmalara alışkın değilim."

"Düşünce programları beynin işleyişini köreltiyor; MS'nin bunu bilmesi lazım. Etik kurallarla, uygulama arasındaki çelişkinin bir nedeni olmalı; nasıl açıklayacaklar merak ettim."

"Mutlaka mantıklı bir açıklaması vardır."

"Evet," dedi Huart, "ama kendi içinde mantıklı bir açıklama ya da tutarlılık, gerçeği de doğruyu da ifade etmez".

Hangi gerçek, hangi doğru tartışması uzun sürdü. Anlaşma zemini yaratamıyorlardı. Huart'ın düşüncede sorunsallaştırıcı yapıdan bahsetmesi de boşunaydı. Kadın, düşünsel ufku genişletmek, düşünce sistemlerindeki kapalılığı engellemek gerektiğini kavrayamıyor; kurallara bağımlı akıl yürütmesi Huart'ı çileden çıkarıyordu.

En basit konularda bile tartışmaya başlamışlardı. Huart'ın gerginleştiğini hisseden kadın bağlantıyı kesiyor, varsayım programına göz atıp tekrar denediğinde Huart pes etmiş oluyordu. Huart

kandırıldığını seziyordu; ama konuştukça daha iyi konuştuğunu fark etmişti. Düşüncelerini dile getirebiliyordu. Bir de karşısındakini ikna edebilse. O zaman kendine güveni artacaktı.

Planladığı aralıklarla Huart'ı arayan kadın aklına ne gelirse soruyordu. Ses duyma ihtiyacının bağımlılık olasılığını sorunca Huart, "Endorfin ya da enkefalin bandı kullanmıyor musun," dedi.

"Kullanıyorum, ancak dozunu artırmak istemiyorum. Şimdi, BİM'i arayamam."

"Beni arıyorsun!"

"Programımda sen varsın. Senin ne yaptığını öğrenmek istiyorum."

"Hiçbir şey yapmıyorum." Ses çıkmayınca da ekledi; "Konuşma bende alışkanlık haline geldi. Ne o, varsayım programına mı bakıyorsun?"

"Evet."

"Bırak onu da ne yapacağına kendin karar ver."

"Ben karar veriyorum, o yalnızca seçenek yaratıyor."

"Kendini kandırıyorsun."

"Hayır!"

Kadın öyle bir ses tonuyla itiraz etmişti ki, Huart hafifçe yerinde kıpırdadı; "Kızman için söylemedim."

"Kızdım!"

"Duygularını denetlemelisin."

Bu kez kadın, oturduğu yerden sıçradı. Duyduklarına inanamıyordu; tekrarlamasını istedi.

"Evet," dedi Huart "Duygular denetlenmediği zaman sorun çıkıyor, yani olumlu ya da olumsuz hepsi dağılıp çoğalıyor, baş etmek imkansız hale geliyor."

"Huart! Bunları sen mi söylüyorsun?"

"Sistemde kullanılan duygu denetiminden bahsetmiyorum. Özellikle duygu pazarlıkları, gösteriler falan işe yaramıyor. Aslında, olayı en

başından ele almalıyız."

"Nasıl?"

"Ne bileyim. Mesela tüplerde geçen ilk yıllar önemli. Farklı uygulamalar denenebilir, belki duygu algısı değiştirilebilir. Düzenleyici devreler sabitlenemediğine göre ısrar etmemek lazım."

Kadın, yapay rahimlerde ses ve duygu kullanılmadığını söyledi. Yaşam hakkı, beyin ağırlığı ve hücre gelişimiyle doğrudan bağlantılıydı.

Başlangıçta yapay yöntemler uygulanıyor, ardından doğallık aşamasına geçiliyordu. Beyni yeterince gelişen birtakım haklara sahip olur, yaşam balonunda gözlerini açardı. Daha evvel, herhangi bir duygu hissetmek mümkün değildi.

Huart "Biliyorum," dedi, "zor, ama bence çözüm yolu bulunabilir".

Kadın, düşüncelerini MS'ye iletmesini önerince sinirlendi; "Hepsini unut. Boşuna çene yoruyorum."

"Neden kızılıyorsun?"

"Yetkili kurumlara neyin nasıl söyleneceğini bile bilmiyorsun."

"Kızdığım için biraz önce beni uyarmıştın."

"Doğru," dedi Huart. "Galiba hata bende. Duygu denetimini konuşuyoruz. Düşüncelerimi, tespitlerimi kendim uygulayamıyorum. Bir de sana akıl vermeye kalkıyorum. Keselim istersen?"

"Tamam."

Huart'ın tavrı yadırgatıcıydı. Kadın tereddüt ederek ayağa kalktı. Androidinin işaret ettiği biyokitleri çalıştıracaktı. İşi bittiğinde huzursuzluğu sürüyordu. Hızlı bir durum tespiti yaptı. Meraka ve bulanıklığa katlanamazdı; duygularını netleştirmesi şarttı. Seçenekler arasında dikkatini çeken verileri toparlayıp Huart'ın sistemine yönlendirdi. Sonuç alamayınca şaşırıldı. Sorunu çözmeye uğraşırken şaşkınlığı iyice arttı. Her şey yavaşlatılmış, Huart yaşlılık psikolojisine

girmişti. Programını değiştirip onu aradı.

"Görüşebilir miyiz?"

Huart nedenini öğrenmek istedi.

"Seni özledim," dedi. Kendi değer yargılarına göre önemli olmasa da Huart'ın önemseydiği bir duyguydu; unutmamıştı. Cevap alamayınca, ne düşündüğünü sordu.

"İlişkimize verdiğin emeği düşünüyordum. Karşılığında birtakım hakların olabilir; pazarlık etmesek de hakkını yemek istemem."

"Anlamadım."

"Anlaman için söylemiyorum."

Kadın bağlantıyı kesti. Haberleşme sistemini tümüyle kapatmıştı. Tepki duymaması imkansızdı. Çok iyi özleyebildiğini savunmuyor, her şeye de kızmıyordu; yalnızca sağlıklı bir iletişim kurmaya gayret ediyordu. Olumlu duygular hissedebileceği bir ilişkiyi hangi zemin üzerine kuracaktı? Yaşlılık psikolojisi hakkında yeterli veriye sahip değildi. Böyle bir aşamayla hiç karşılaşmamıştı ve nasıl davranacağını kestiremiyordu.

Huart kendi duygularını önemseydiği kadar, onunkileri de dikkate alsaydı sorun çıkmayacaktı. "Öndüncü alıp vermeler işi kolaylaştırır," diye söylenerek, özel notlarını kaydettiği dosyayı açtı. "Neyi istersen onu yaşarsın, karşılığında ne alacağını bilirsin, bazı duyguların öndül yapısı -eskiden ne denirdi acaba, Huart'a sormalıyım- alışverişte yararlıdır; başıboş bırakmaya gelmez." Sonradan eklediği notlar gözüne çarptı; "Öndül yapısı taltif edici olurmuş! Hiç açıklayıcı değil! Taltif ne demek? Yoksa benim başka bir dilim mi var?"

Düşüncelerin oradan oraya atılması yorucuydu. "Alınması gereken önlemler, gelişmeye yol açabilecek koşullar önemli." Zorlukla devam etti. "Öncelikler. Bilinmezlik. Korkuyor muyum? Neden?" Duyguları hakkında kendi kendine düşünme alışkanlığı yoktu; not almayı bıraktı.

Huart'tan kopyaladığı tarih dosyalarını karıştırmaya başladı. Evrimin itici gücü yaşam merkezliydi. Yoğunlaştırılmış enerji açığa çıkarılınca, her şey alt üst olmuş, tanımlar eski yerini kaybetmişti. Herkesin kendi dünyası vardı; DNA ve RNA'larına uygun hizmetler, haklar, koşullar. E-sapienslerin enerji keşifleriyle önemli atılımlar gerçekleştirilmiş, balonların kullanılmaya başlanmasıyla son noktaya ulaşıldığına karar veren merkezi otorite z-sapiensleri yaratmıştı. Yaşanan süreçte Y kromozomları değiştirilmiş, X kromozomları ise ayıklanarak kullanıma sokulmuştu. Enerjinin kıt olduğu, üreme merkezli eski dünyayı, ilişkileri kavraması güçtü.

Etkilenme alanını kapatıp duygularını sifıra çekerek tarama yapıyor, karar vermeye uğraşıyordu. Huart'ın bu tip önlemler almadığını düşündü. Belki de bu yüzden ölümü beklemeye başlamıştı. Evet, ölümü bekliyordu! Yaşlılık böyle bir şey olmalıydı; sonu, çaresizliği görmek. Onu ölüme terk edemem, diyerek ayağa kalktı.

Biraz sonra Kuzey Kutbu yolundaydı. Duruma müdahale edecekti. Tam çıkmak üzereyken aklına geldiği için omzuna beyaz bir şal almıştı. Kumaşa dokunanı içine çeken, bırakmayan yapışkanlığı kullanacaktı. Düşündükçe doğru davrandığından emin oluyor, kararlılığı artıyordu.

Huart yataktan yeni kalkmış giyiniyordu. Kadın hızla odaya girince, "Bu ne acele?" diye hayretle baktı.

"Merhaba."

"Dışarı çıkar mısın? Şimdi geliyorum."

Kadın çıkarken geri çağırdı, "Dur. Dur. Biraz gelir misin?"

"Ne oldu?"

"Giyinmeden önce bana bakmanı istiyorum. Şu üstümdekileri de çıkarayım. Tamam."

"Huart! Sonunda vücuduna önem vermeye başladın. Hemen

biyokitlerini programla, belki yine kasların belirginleşir, esnekleşirsin. Derinin rengi ne kadar sararmış, mutlaka beyazlatmalısın." Bu arada elini uzatmış Huart'ın bedenindeki aksaklıkları gösteriyordu; "Bak bu eklem yerleri çok kalın."

Huart serseme dönmüştü; "Öyle değil... Duygularını soruyorum," diyerek geri çekildi.

"Senin vücudunun benim duygularımı etkilemesi mi gerekiyor?"

"Bilmiyorum," dedi Huart. "Birinin bakması benim duygularımı etkiliyor da ne olduğunu anlamak istemiştin; ama boş ver, önemli değil. İnsanlardan kalma, korunma içgüdüğü falan olabilir."

Kadın sorunu anlamamıştı; omuzlarını silkip odadan çıktı. Koridorda Takat'la karşılaşınca son zamanlarda ne yaptıklarını sordu, fakat cevap alamadı. Takat gözlerini kapatıp sahibiyile konuşmasını öneren ışıklarını yakmıştı. "Tamam," dedi, "senden fayda yok". Huart'ı Kuzey Kutbu'ndan kurtaracaktı.

Bilgi işlem odasında herhangi bir değişiklik yapılmamıştı. Burada daha kötü olacak, yanımda kalabilir, evet, neden olmasın, yaşam balonları çok geniş, ona özel bir yer ayırabilirim, hem vücuduna da önem vermeye başlamış, diye düşünürken Huart içeri girdi; "Eee... Nasılsın bakalım?"

"Ben iyiyim. Biyokit kullanmaya ne zaman başlayacaksın?"

Huart sinirlenmemeye gayret ederek, böyle bir niyetinin olmadığını söyledi, ardından da fütürizmin yeniden inşasındaki son tartışmaları sordu.

"Neden sordun?"

"Yüz yüze kişisel iletişime önem vermek için fırsat olabilir." Takat, kadının uçar uçuş bilgilerini aktarmıştı. MS'ye, tasarının yeniden başlama olasılığı iletilmişti; Huart da durumu anlamaya çalışıyordu. Kadın "Belki," diyerek arkasına yaslandı.

"Emin değil misin?"

"Hayır. Nasıl emin olabilirim ki, kendi deneyimlerimde bile ilerlediğimi hissetmiyorum".

Bir süre konuşmadan oturdular. Derin bir nefes alan kadın, Huart'a döndü; "Bana taşınmak ister misin?"

"Ne!?"

Duyduğu kaygıları anlatıp sürekli onu düşündüğünü, merak ettiğini söyleyince Huart güldü.

"Niçin gülüyorsun?"

"Sen tahmin et."

"Beni ciddiye almıyorsun."

"Bir seçenek bu. Başka?"

"Önerimi ciddiye almıyorsun."

"O da kabulüm. Başka?"

"Ne düşündüğümü ve önerimi ciddiye almıyorsan, başka ne diyebilirim ki?"

"Olur şey değil! Benim için kaygılanmanın anlamını bilmiyor musun? Başkasını düşünmek, başka birini merak etmek, onun yüzünden tasalanmak, kendi yarattığın korkuların peşine düşmek."

Kadın "Tamam," diyerek kesti. Durumu MS'ye iletcek, onlar da sorunu çözecekti. Yalnız, uygun bir yöntem bulmalıydı; Huart'la arasını bozmayacak bir yöntem. "Temel duygu rakamlarını öğrenebilir miyim," diye sordu.

Huart omzunu silkti; "Bilmiyorum."

"Ne demek bilmiyorum?"

"Bilmiyorum demek bilmiyorum demektir. Müzik dinleyelim mi?"

Huart, onun duygularını anlamazlıktan geliyordu. Karşılık vermek zorunda kalacağı için mi acaba, diye düşündü; böyle bir zorunluluğu yoktu ki, uyumlu davranması yeterliydi.

"Yenilenmek istemeyebilirsin."

Huart, "Lütfen," diyerek müziği durdurdu. Ayağa kalkmıştı; "Bu konuyu kapatalım."

"Duymak ya da görmek istemesen de bazı gerçekler var."

"İlgilenmiyorum."

Tartışma uzun sürmedi. Ölüm konusunu açıkca konuşamamış, ancak onu yerinden kıpırdatamayacağını anlamıştı. Huart, "beni rahat bırak," diyordu.

"Seni aramamdan memnun değil misin?"

"Tabii ki memnunum, buraya geldiğin zaman kendimi iyi hissediyorum, ama o kadar. Buraya gelip bir kahve içmen yeterli, sonra gidebilirsin, hatta fazla oyalanmadan gidersen daha iyi olur."

"Ne biçim bir ilişki bu?"

"Basbayağı. Herkes kendini merkez sanıyor ve bu minvalde ilişkiler kurulamadığı için..."

"Minval de ne demek?"

Huart "biçim, yol, tarz," diyerek sustu. Sözcüklerinin netliğinden, kastettiği anlamı doğru ifade edeceğinden, düşüncelerini anlatabileceğinden şüphe duyuyordu. Kadın devam etmesini rica edince, alçak bir ses tonuyla konuşmayı sürdürdü; "Gergin bir ip düşün. İki ucundan da çekilen bir ip. Öyle bir aşamaya gelinir ki ya ip kopar, ya da ipi çekenlerin ayağı kayınca, gücü bitince düşerler; kısacası ayakta kalmak zordur. Bu yüzden de herkes yalnızlığı tercih ediyor, gösteri zamanlarıyla oyalanıyor, yoksa farkında değil misin?"

Kadın, "bilmiyorum," diye mırıldandı. Gerçekten bilmiyordu.

Beceremedikleri için mi ortadan kaldırmayı tercih etmişlerdi, yoksa başka bir şey mi vardı? Duygu alışverişi doyurucu değil miydi?

Teknolojiyle başa çıkamadığımız bir durum olabilir, diye akıl yürütürken gözlerini kısmıştı.

Gösteri zamanları çok eski bir alışkanlıktı. Herkesin eşit zamanı, dilediğinde kendini gösterip bedenini kullanarak, el yüz mimikleriyle ne isterse yapabileceği yayın hakkı vardı. Ortak bakış açısı ve bütünleşmenin bu sayede gerçekleştirildiğinden emindi.

"Gösteri zamanları anlamlıdır," dedi. "Oyalanma değil ki."

"Yaa!?"

"Hem biz... Yani kimsenin yalnızlık hissettiğini sanmıyorum."

"Evet," dedi Huart. "Bir tür toplumsal ilişki kuruluyor; zaten insanlar da öyle yapmış. Hayatta kalmak, yaşayabilmek için olabilir."

"İnsanları karıştırma."

"Biz de insanız."

Kadın itiraz etti. Sesindeki gerginlik kızdığını gösteriyordu. "Bir tür insan diyebilirsin, ancak insler, insanlarla karşılaştırılmaz."

"Niçin?"

"Çok şey değişti. Canlı bütün organizmaların kökeni aynıdır. Hem insanlar bile kendilerini hayvanlarla karşılaştırmazdı. Önemli olan ne olduğumuz değil."

Huart güldü.

"Neden gülüyorsun?"

"Kulak asma."

"Ne?!.. Seninle konuşmak olanaksız." Gitmek için ayağa kalkarken, şalını hafifçe savurdu. Huart ona doğru bir iki adım attı. Yüz yüze geldiler. Kadın biraz daha sokuldu.

Huart hayretle başını çevirdi; "Aa... Ne oluyor?"

"Burada kalamazsın!"

"Zorla mı götüreceksin?"

Kadın, "Hayır," diyerek geriledi, "yalnızca denedim".

"İnanamıyorum. Bu şal!"

Odada buz gibi bir hava esiyordu. Takat koşarak içeri girdi ve ikisinin

karşılıklı dikildiklerini görünce durakladı; ne yapacağına karar veremiyordu.

Derin bir nefes alan Huart, elini kaldırdı; "Lütfen beni yalnız bırak." Takat'la kadın çıktılar. Huart elleriyle yüzünü kapamış olduğu yere çökmüştü. Yere uzandı; hızlı hızlı nefes alıyor, sakinleşmeye çalışıyordu. Biraz sonra odanın havası ısınmaya başladı, artık daha iyiydi.

"Umudun rengi beyazdı," diye söylenerek yattığı yerden doğruldu, "galiba yanılmışım".

Dışarı çıkıp yürüyüş yapmaya karar verdi. Takat'a seslenmeyecekti. Güverteye çıkmak için hazırlanırken göstergelerde kadının uçarını gördü. Yoksa gitmemiş miydi? Hızla geri dönerken karşılaştılar. Huart konuşmadan geçip gitmek istiyordu. Kadın uzanıp kolundan yakaladı. "Bırakır mısın?"

"Lütfen!"

"Ne istiyorsun?"

"Beni biraz dinler misin?"

Şal ortalıkta görünmüyordu, "O şey nerede," diye sordu.

"Uçarda. Gidecektim. Ancak..."

"Ne oldu? Hem bırak şu kolumu, tamam konuşuyoruz."

Kadın çok üzgün görünüyordu. Boynunu bükmüş ellerini arkasına kavuşturmuş, tek ayağının üzerinde dikiliyordu. Kendini nasıl cezalandıracağına karar veremez gibiydi. "Affedersin."

"Boş ver dedim ya, geçti gitti, hem neydi o, tam anlamadım."

"Kumaşın dokusunda bir tür yapışkanlık kullanılmış; şalı hareket ettirerek çekici gücü açığa çıkarabiliyorsun."

"Ve karşıdakini sana yaklaştırıyor."

"Evet."

"Rengiyle ilgisi yok mu?"

"Hayır," dedi kadın, "beyaz olması benim tercihim".

"Pekala, artık gider misin?" Cevap alamayınca ekledi; "Yalnızlığı seviyorum. Kimseyle çekişmek istemiyorum."

Kadın hafifçe öne doğru eğildi. Karşı çıkacak, tartışacak gücü kalmamıştı. Huart'ın yanındayken duyguları, hesapları bazen böyle altüst oluyor, nasıl davranması, ne söylemesi gerektiğini tahmin edemiyordu.

Uçarın koltuğuna otururken "Belirsizlikler yüzünden," diye bağırdı, "kesinlik yok, her şey ona bağlı. İpmiş... Hah...".

Sistemi çalıştırabilmek için duygularını iptal etmek zorunda kalmıştı. Gözlerini kapadı, bir süre sonra da uyudu. Mıknatıslanmayı hissedince biraz kırgın, biraz yorgun ayağa kalktı.

Enerji musluklarını sonuna kadar açıp Huart'ın özel dosyalarını karıştırmaya başladı. Ne bulursa bakıyordu. A-sapienslerin insanların insanları öldürmesiyle, b-sapienslerin üreme teknolojisiyle, c-sapienslerin gençlik sorunlarını çözmek amacıyla uğraşması vs. vs. Dosyaların sahibi hakkında bir tek özel bilgiye rastlamamıştı. MS'ye karşı çıktığı açık olsa da, kişiliksiz metinler, diye düşündü. Eskiden kişilik oluşumu cinsel kimliğin algılanmasıyla bağlantılıydı. Huart'ın cinsiyeti belirgin olmadığına göre, kendine nasıl bir rol biçmişti? Tarihle ilgilenmesi, duygularına önem vermesi, beyin hücrelerini ve bilinçaltını nasıl etkilemişti? Temel yapıyı bir türlü oluşturamıyordu. Veriler kopuk kopuk, ilgi alanı dağınıklık içindeydi. Bu durumda kendini kötü hissetmesi kadar doğal bir şey olamazdı. Huart yanlış biriydi. Onun iyiliği için MS'ye haber verecekti. Tam nasıl bir rapor hazırlaması gerektiğini düşünürken Huart aradı. Düşüncelerini kaydetmeye fırsat bulamamıştı. "Merhaba... Merhaba... Merhaba."

Bir yandan da yazıyordu. Bıraksa odanın tamamını merhabalarla dolduracaktı.

"Heyy... Orada ne oluyor?"

"Sevgili dostum Takat'ın, hani şu eski Takat'ın içki şişelerini buldum. Ben şimdi biraz daha merhaba yazmak istiyorum. Olur mu?"

"Olur," dedi, çaresizce. Etrafı çeşitli büyüklüklerde rengarenk merhabalarla çevrilmişti, hatta bazıları yerinde duramayıp dolaşıyordu.

"Şimdi de bir fıkra."

"Pekala."

"Plazmasyonlarda çalışan bir kofins dışarı çıkmış. Çıkış o çıkış."

Kadın "Bu kadar mı," diye sordu.

"Evet, bu kadar. Komik değil mi?"

"Bilmem. Belki de ben anlamadım."

"Anlamışsındır, anlamışsındır, ama belli etmezsin, zeki kadınsın."

Hiçbir şey söylemedi. Huart ise, bir de masalım var, diyerek yazmaya başlamıştı;

"Günlerden bir gün, aylardan bir ay. Zamanın zaman olduğu bir zamanda, herkes mutluluğu aramış, hem de her yerde, akla gelebilecek her köşede arayıp durmuş. Bazılarının tek işi, amacı mutluluğu aramış. Birkaç kişi bulduğunu sanmış, fakat yanıldıklarını hemen anlamışlar. Daha önce mutluluğu görüp tanıdığını söyleyenlerin önderliğinde yola çıkanlar elleri boş dönmüş. Günler geceleri, geceler gündüzleri kovalamış, değişen hiçbir şey olmamış. Mutluluk artık yokmuş. Bu durumu problem haline getirip kafasına takanlar toplantı örgütlemiş, çözüm yolu aramışlar. Mutluluğa kızanlar, küfredenler, protesto çağrısı yapanlar çıkmış; bir kısmı 'o bizim içimizde,' diyerek kendi kendileriyle uğraşmaya başlamış; ama biri varmış ki hiç sesini çıkarmadan oturuyor. Sen de kimsin, demişler ona dönüp. 'Mutluluğun kardeşiyim', demiş minik Umut. Hemen etrafını

çevirip soru yağmuruna tutmuşlar; Mutluluk nerede? Yerini biliyor musun? Ne zaman gelecek? Bizi onun yanına götürür müsün? 'Acele etmeyin,' diyerek ayağa kalkmış Umut; 'Karnım aç, çok da yorgunum.' Herkes koşuşturmuş, ne bulduysa getirip önüne koymuş. Tıka basa yiyip içen Umut, olduğu yerde uyuyup kalmış. Üstünü güzelce örtmüşler, rahat etmesi için akıllarına ne geldiyse yapmışlar. Uyandığında bütün istekleri yerine getirilmiş. Genellikle yemeğini yer, sonra da uyurmuş, canı isterse biraz dolaşır, bazen birileriyle oyun oynarmış. En sevdiği oyun da saklambaçmış. Gizlendiği yerde uzun süre kalamaz, kahkahalarla ortaya çıkarmış. Onun kahkahası, sevinci, neşesi etrafındakileri oylar, eğlendirirmiş. Aradan yıllar geçmiş, masal bu ya... Hayatın tozu dumanı arasında Umut hep yaşamış. Herkes onu koruyup kollamış, onunla ilgilenmiş, öyle ki mutluluğu aramayı unutmuşlar. Mutluluk unutulunca, Umut da kaybolmuş, yani bir gün, hiç kimseye haber vermeden çekip gitmiş ve masal da bitmiş."

Masalı aktarmasına izin verdiği için pişmandı, ancak iş işten geçmiş, MS yazılanları haber almıştı. Huart sıkı bir sorgudan geçirildi. Masalla neyi anlatmak istediği, umudun hangi amaçla kullanıldığı ortaya çıkarılamadı. Sistemde tehlikeli bir durum yaratıp yaratmadığı belirlenemiyordu.

Huart, sorgu bitince kadını aradı. MS'nin kararı hemen açıklanmamıştı; ve ne olabilir, diye tartışmak istiyordu. Kadın, "meşgulüm" işaretiyle, sonra arayacağını gösteren ışıklarını yaktı; kendini hazır hissetmiyordu. Vakit geçirmek amacıyla biyokitlerini çalıştırdı. Bildiği bütün önlemleri alıp "merhaba" dediğinde Huart onu bekliyordu; "Rahatça konuşabilir miyiz?"

"Evet," dedi kadın ve özür diledi.

"Neden özür diliyorsun?"

"Benim yüzümden oldu. Serbest haberleşme kanalını kullanmasaydık sorun çıkmazdı. Bütün kabahat bende. Unutmuş olabilirsiniz. Hatırlatmalıydım. Gerçekten özür dilerim ve ne yapabileceğimi bilmiyorum."

"Masum bir masaldan korkuyorlarsa, yapacak pek bir şey kalmamıştır." Huart'a göre her şey çok basitti. Kurallara uymadığı için engellemeye çalışıyorlardı.

"Tamam," dedi, "nasıl istersen öyle yorumla. Karar henüz açıklanmadığına göre onları etkileyebiliriz, biz şimdi masaldaki duyguların ne anlama geldiğini kesinleştirelim, sonra nasıl algılanacağını düşünürüz". Tanımlar konusunda, özellikle duygu tanımlarında yeterli veriye sahip olduğunu ekledi.

"Ne işe yarayacak?"

"Masaldaki Umudun amacını belirlemeliyiz."

"Sence ne olabilir?"

"Bilmiyorum, masalı sen yazdın."

"Ben yazmadım, insanlardan kalan ortak bir anlatı bu. Üstelik sana bir şey ifade etmedi mi?"

"Şimdi beni bırak, asıl sorun sensin, senin düşüncelerin; ben yalnızca yardım etmeye çalışıyorum. Umut dediğin sürekli yemek yiyen, fırsat buldukça etrafındakileri kandırıp eğlenen, neşeli bir tip olamaz. Genel tanımlara uygun düzeltmeler yapmalısın."

Huart kabul etmedi; "Olmaz öyle şey!"

Kadın ısrarlıydı. MS, Huart'ın duygularında sorun olduğunu düşünecekti; "Duygu ve düşüncelerini kontrol edip ölçmek isteyecekler."

"Böyle bir şeyi kabul etmem."

"Zarar görebilirsin."

"Nasıl?"

"Seeneklerle oyalanmayalım, bilinçaltı analizi ve duygu yönetimi diye bir Şey var, sen onları tek başına geliŐtiremezsin."

Huart, "Ne yapacaklarını gerçekten merak ediyorum," diyerek iletişimi kesti.

Merkezdekiler kadına masal hakkında ne düşündüğünü sordu. Sık sık Kuzey Kutbu'na gittiği halde serbest haberleşme kanalında fazla bilgi bulamadıkları için ŐüphelenmiŐler, izlemeye almıŐlardı. Huart'a da duygularıyla ilgili baskı yapılıyordu.

Etik değerlerin hiçe sayıldığını düşünen kadın, bu konuda bir açıklama yayımladı. Hepat'taki deneye katılan hemen herkes onu destekliyordu. Huart'ın bilgi işlem sistemi kontrolden geçirilmiş, kurallara aykırı hiçbir Şey bulunamamıŐtı. Siborg raporunu beğenmeyen yetkili birimlerden bir kaç ins, yerinde inceleme yapmak amacıyla Kuzey Kutbu'na gidince ortalık karıştı. Üstelik gidenler, yosun yetiŐtirilen katın altını üstüne getirmiş, doğal yiyeceklerle midelerini bozmıŐlardı.

MS, Huart hakkında karar vermekte zorlanıyordu. Huart'ın kendini korumaya almadan tarihle ilgilenmesi sorun yaratmıştı. Aslında, MS'nin bakış açısı, değerlendirme ilkeleri belliydi. Kimse başına buyruk davranamazdı. Gösteri zamanlarının bile kuralları vardı. Duygu ve düşünce yönetiminin tek merkezden yapılması önemliydi; geriye dönüşün olanaksızlığı kabul edilse de bazı duygu ve düşüncelerin tehlike yaratacağı kaygısı bitmemiŐti. Huart'ın teknik cevaplar vermesi MS'yi rahatsız ediyordu. Savunma istediler, yapmadı. Duygu kontrolünden geçmesini önerdiler, kabul etmedi.

Kadın da masalın kavramsal önemini vurgulayarak, çeşitli tartışma ortamları örgütleyip destekleyenlerin sayısını artırmaya çabalıyordu. Huart'ın yanlış biri olduğu varsayımını kaydetmediği için unutmıŐtu. Yeni bir ilki yaŐıyorlardı. Olağan bir yapı değil, tümüyle uydurma bir

alan açılmıştı. Masalların, duygu boşaltmaya yarayabileceğini düşünenler çıktı.

Tartışmaların yarattığı enerji kadını heyecanlandırmıştı. Huart'a baskı yapmak yerine, sistemin içine çekilmesi gerektiğini savunuyordu. Huart duyguların zenginleştirilmesinde yardımcı olursa, yeni bir yeniden yapılanmada işe yarayabilirdi. Tartışırken duygu tanımlarını sorgulayan ışıklarını yakıyor, Huart'ı korumak adına her yöntemi deniyordu.

Yüzeysel temel duyguların yeterli olmadığı bir noktaya gelmişlerdi.

Gösteri zamanlarını, Huart'ın öndüncü yapılarda kullanılabilecek duygularına ayırdı, ama ilgi çekmeyince vazgeçti. Özel bir kanalla anlaştı. "Anlatmak istediğim halde anlatamadığım duygular," adını verdiği programlar yaptı; izlenmediği ortaya çıkınca iptal edildi.

Sonuç, kadına göre acımasız, Huart'a göre çok eğlenceliydi. MS, Huart'ın yenilenme hakkının elinden alınmasına karar vermişti. Huart, gen dizilimi sıfırlanmadığı veya çip takılıp plazmasyonlarda çalışmaya gönderilmediği için memnundu. Kararı kutlamak amacıyla kadını davet etti.

Onu ziyaret etmekten memnun olacağını, ancak böyle bir kararı asla kutlamayacağını ilettiler. "Tamam," dedi Huart, "gel, biraz sohbet ederiz".

Uzun süredir böyle bir isteği olmamıştı. "Üstelik de Takat'ın Hepat'la ilgili yeni önerileri var."

Aceleyle Hepat'a bakan kadın, bir iki not alıp MS'ye ilettiler.

Huart'ı eski yöntem, çiçekli, mumlu, mükemmel bir masada oturmuş beklerken buldu.

"Hoşgeldin!"

"Hani kutlama yoktu!"

"Hiçbiri gerçek değil ki. İstersen silebilirim," diyerek arkasına yaslandı.

"Yok. Kalsın. Güzel görünüyor."

"Uzun süredir görüşmedik, Takat'a senin için özel yemekler hazırlamasını söyledim."

"Kusura bakma. Yemek yiyemeyeceğim."

"Pekala."

Havadan sudan konuşurken renklerden söz etmeye başladılar. Huart, kadının üzerindeki beyaz giysiyi işaret ederek, "Renklere karşı ilgini kaybettin galiba," dedi "genellikle çok renkli olurdun".

"Beyazı seçmem bu anlama gelmez ki, beyazı sevdim, o kadar. Önce bir rengi sevmeyi deniyorum."

Huart'a göre beyaz sürekli kullanılırsa sevilmezdi, "ben denedim olmuyor," dedi, "belki kabul edilebilir, kabullenilir".

"Beyazın kabullenici, toplayıcı karakterini biliyorum, ancak kapatıcı değil, aksine bütün izleri açığa çıkaran bir hali var. Kapatıcı, gizleyici olan siyah. Koruyucu havasıyla yanıltıcı, neleri gizlediği belli olmuyor."

"Renkler konusunda uzmanlaşmışsın!"

"Pek sayılmaz, yalnızca bilgim arttı, enerji vermesi de önemli, o yüzden bilinçli kullanıyorum. Peki, sen neden beyazı seçiyorsun?"

Huart, çevresiyle uyum sağlamak amacıyla seçtiğini söyledi.

Kadın arkasına yaslanmıştı; "Belki kendi varlığını hissetmemek, bu kirli beyaz ortamda kaybolmak için."

Huart gülümseyerek, "Olabilir," dedi, "neden olmasın."

Huart'ı ilk kez böyle görüyordu; uyumlu, sakin, hemen itiraz etmeyen bir Huart. Kadın, dikkatle ona bakıyordu.

Huart "Renkler çok şey anlatır," diye ayrıntılı örnekler vermeye başlamıştı, "aynı duygular gibi, hem zaten renk olgusu tümüyle psikolojiktir".

"Renklerin XX kromozomlarına etkisi daha fazlaymış, belki o yüzden ilgimi çekiyor."

"Cinsiyetle renk bağlantısı ayrıca değerlendirilebilir. Bildiğim kadarıyla

hayvanlarda da öyle bir şey var, seçimi dişi yaptığı için erkekler çok renkli. Kadın ya da erkek olmaksızın toplumsal yapı içindeki psikolojik yaşam biçimleriydi."

"İnsanların değer yargıları!"

"Toplum örgütlenmesi buna dayanıyordu. Tarihle ilgilenmeye başladın, araştırabilirsin."

Kadın, "biraz araştırdım," dedi. Y kromozomundaki büyük değişikliklere rağmen X kromozomunun nispeten korunduğunu öğrenmişti. İnslerin yarıdan fazlası ayıklanmış XX kromozomuna sahipti. "Protein sentezine ilişkin koordine programlar, uygulama, kontrol gibi çok katmanlı mekanizmalar içeriyor; üstelik düzenleyici devre sabit değil."

"Ama sabitlemeye çalışıyorlar."

"Haklısın," dedi kadın "bilinçaltında bağlantı devrelerinin yapısı çok karmaşık, dolayısıyla da sorunlar bitmiyor." Müdahale edilmemiş XX tabanlı yapının kolay işleme nedenlerini bilmiyordu. "Küçük de olsa bir fark hâlâ sürdürülüyor."

"Tek tipleştirmeyi mi savunuyorsun? Herkes aynı mı olsun?"

"Yoo... Hayır," diyerek elini açıp incelemeye başladı. Huart ne yaptığını sorunca, "Bilgi taşır bakıyordum. Duygusal çeşitlilikle, biyolojik çeşitlilik arasındaki bağlantıyı kuramadım da."

Huart ayağa fırladı; "Bırak şu makinelerle düşünmeyi."

Kadın hafifçe doğrularak başını eğmişti. "Sorun çözmek amacıyla değil. Yalnızca kalıpları... Düzenekleri... Ha hatırlamak is istedim," diye kekeledi.

"Bahane bulma!"

Huart'a baktı, ardından gözlerini kapadı; duygularını bastırıp düşüncelerini toparlamaya çalışıyordu. "Anlamakta zorlanıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. Huart yerine otururken söyleniyordu; "Fütürist bakış açısıyla anlaman imkansız."

Odanın içinde serin bir rüzgar esiyordu. Huart'ın uyumlu tavrı kısa sürmüştü

Kadın sırtını dikleştirirken, "hiç olmazsa masallarla uğraşmıyorum," dedi. "İlkel yöntemler kullanarak ne yapmak istiyorsun?"

İkisi de gerginleşmişti.

"Masalı savunmuştun!"

"Seni savunmak içindi."

"Konuşmaya da mı önem vermiyorsun?"

"Ne ilgisi var?" dedi kadın. Bağlantıyı kuramamıştı.

Huart açıklamaya çalıştı; "Masallar sözlü iletişimin temel yapıtlarındandır."

"İyi de, sözlü iletişimin ortadan kalktığı bir dünyada yaşıyoruz."

"Bundan rahatsız olduğunu sanıyordum."

"Kişisel ilişkilerde konuşma işe yarıyor, hızı artırması açısından önemli, bunu destekliyorum; ancak denetlenmeli."

Huart tekrar ayağa fırladı; "İşte tüylerimi diken diken eden bir konu; denetim, denetlemek. Kim? Hangi hakla? O yüzden de masalları seviyorum, hiçbir sınır tanımıyorum."

Kadın da ayağa kalktı. Güven ortamı yaratılırsa, aradaki uzaklığın kaybolacağını sanmıştı. "Gelmekle, korkunç bir hata yaptım." Takat'ın peşinden koşarak odadan çıktı.

Uçuş düzeneklerini harekete geçirdikten sonra, "Yanıldım," diye mırıldandı kendi kendine. "Yanıldım, yanıldım, yanıldım." Ses tonu yükseldikçe uçarın sallandığını fark edip sustu. Konuşmanın detaylarını hatırlamaya çabaladı. MS'nin baskısına karşı Huart'ı desteklemesi bir anlam ifade etmemiş, ilişkiyi geliştirme açısından işine yaramamıştı.

"Acaba ısrar etmesem mi, tekrar arasam mı," diye sürekli aklından geçiriyor, fakat hiçbir şey yapamıyordu. Doğal bir duygu alışverişi

mümkün olmamıştı. Labirentte gibiydi. Dönüp dolaşıp aynı yere geliyordu. Durakladı. Labirent! Apokları harekete geçirdi. Sözcüğü Huart'tan öğrenmişti, daha doğrusu onun göz atsana dediği bazı dosyalardan. İnsanların kullandığı bir tanım olmalıydı. İnslerin temel kavramları arasında, çıkışsızlığa dair bir sözcük yoktu. Huart'ın bu dosyaları satır satır okumasının anlamını çözemiyordu. İsteddiği, aradığı ya da aklına takılan neyse, her şeyi hızlı bir taramayla bulabilirdi. Dosya çökelti süzgeçleri kişiye özel detaylı programlanıyordu. Sözcüklerle oynayıp çeşitli denemeler yapmaya başladı. Bu arada aynayı buldu. Kendini görmek, kendine bakmak düşüncesini yansıtıyordu. Labirent ve ayna ortaklığından hiçbir şey çıkaramadı. Belki başka bir bakış açısı gerekir, diyerek gözlerini kapattı. Özel değerlendirme yapmayı zor öğrenmiş, ama hemen benimsemişti. Önce Huart'ın önerdiğini hatırladı, ardından da MS'nin. Benzerliğin nedenini düşünecekti.

Nasıl oldu da unuttum, diyerek gözlerini açtı. Varsayım programı, aynı bakış açısı olduğunu gösterince gülümsedi: "Huart, belki eskiden MS'deydi." Sonucu kesinleştirmek amacıyla bir iki işlem daha yaptı. Kuzey Kutbu ziyaretlerinden sonra süzüp attığı eski düşüncelerini, izlenimlerini hatırlayacak enerjiye sahipti. Notlarını tekrar taradı. Biyosistemleri etkilemeden el, kol hareketleri yapabilmek de olgunluk, gelişmişlik göstergesiydi. Önündeki dosyaları kapattı; daha fazla irdelemeyecekti.

Huart'la ilişkisini yeni bir plan dahilinde gözden geçirirken farklı yorumlara ihtiyaç hissetti. Varsayım programı belki de ilk kez kesin öneriler yaratamamıştı. Biraz düşündükten sonra grup içinden, onu destekleyenlerle özel iletişim kurup fikirlerini almaya karar verdi. İlki çok acımasız çıktı; "Senin gibi başarılı birinin MS'yle sorun yaşaması iyi olmamıştı. Kuzey Kutbu'nda yaşadığı söylenen o saçma

sapan tiple ilgilenmiyorum." İkincisi meraklıydı, Huart'ı ne zamandan beri tanıdığını, onunla birlikte neler yaptığını sordu; cevap alamayınca değerlendirmesi kısa oldu: "Deneyimlerini bilmiyorum; bir şey söyleyemem."

"Beni desteklemiştin!"

"Olabilir, karşılık beklemiyorum ki."

Üçüncüsüyle iletişim kurarken uyarı ışığı yandı. Bağlantılarını MS'ye açık tutması isteniyordu. "Önemli değildi, bitti," sinyalleri gönderdi. Tasarıları dışında özel hat kullanmayı sürdürürse olumsuz değerlendirileceği iletili. Bir an durakladı; başkalarının düşüncesini öğrenme merakı da nereden çıkmıştı, farklı bakış açısı gerekiyorsa kendi halledebilirdi. Kapasitesi yeterli, özgüveni ortalamanın üzerindeydi.

Hatırlatma için MS'ye teşekkür etti, bu arada leonidlerle ilgilenip ilgilenmediğini sordular. "Hayır," dedi, "onlarla ilgilenmiyorum". MS aynı soruyu Huart'a da sormuştu. Baştan savma bir cevap verdikten sonra kadını arayıp Leonidlerle ilgili MS'ye ne söylediğini öğrenmek istedi.

Kadın birtakım koruma önlemleri alırken, "Hiçbir şey söylemedim," dedi.

"Leonidlerle ilgilendiğimi nereden biliyorlar?"

"Bildiklerini sanmıyorum, yalnızca bir varsayımdır."

"Nasıl?"

"Bir keresinde, Kuzey Kutbu'ndan dönerken, leonid görüntülerini çözümlemeye çalışmıştım."

"Uçarın içinde, MS'nin rahatlıkla denetlediği koşullarda!"

"Evet, ne var yani, yasak mı?"

"Bir şeyin yasak olup olmadığı beni ilgilendirmiyor artık, bunu daha evvel de söylemiştim, leonidler de mesele değil; konu MS."

"Leonidlerle ilgilendiğini Merkezdekilerin bilmesinden mi rahatsız oldun?"

"Hele şükür anladın."

Bağlantı kesildi. Huart uzun bir açıklama gönderdi. İletinin okunmadığını anlayınca, ses kanalını da açıp çağrı ışığını sürekli yakıp söndürmeye başlamıştı.

Kadın dayanamayıp cevap verdi; "Evet."

"Beni dinlemelisin."

"Tamam" dedi, "yalnız bağlantılarım dikkat çekiyor, uzun konuşamam".

Huart, MS'ye karşı çıkmasının temellerini anlatırken, çeşitli sorular soruyor, kadının cevaplarını ise beğenmiyordu. "MS'nin ağzıyla konuşuyorsun," dedi.

"Kapasitem yetersiz olabilir, farklı düşünce üretemeyebilirim, ancak iyi niyetimden şüphe etmene dayanamıyorum." Huart sesini çıkarmayınca, "Benden ne istiyorsun," diye sordu.

"MS'ye karşı çıkmanı."

"Niçin?"

"Deminden beri anlatıyorum ya, bu sistem sadece kendini üretiyor, kendine yararlı."

"Bütün sistemler böyledir. Her sistem, hatta her organizma kendini korumak, sürekliliği sağlamak amacıyla çeşitli yöntemler kullanır. Bunlar bazen ayrıntılı düşünülmüş her alanı kapsayan kurallar, yasalar ve değerlendirme..."

Huart, "ders verme," diyerek kesti.

"Rica ederim, yalnızca şunu görmeni istiyorum, ya her şeyi rastlantıya bırakırsın, doğada olduğu gibi, ya da kapasitene, koşullarına uygun birtakım kurallar koyup yaşamı denetlemeye çalışırsın. MS bunu yapıyor."

"Sen de savunuyorsun."

"Başka yolu yok, ya da ben bilmiyorum." Sistemdeki her şeyin işine yaradığını söyledi. Yaşam merkezli bir yapıdan memnundu.

"Haklısın," dedi Huart "belki biraz duygusal olsaydın."

"Yeteri kadar duygum var, hatta fazlasıyla."

"Ama hepsi de öndünç yapıda."

"Onları başıboş bırakamam."

"Neden?"

"Zarar görmek, yıpranmak istemiyorum da onun için."

"Böyle bir zorunluluk yok, deneyebilirsin."

"Kiminle? Seninle mi?"

"Biriyle olması şart değil ki."

Kadın şaşırmişti. Yakaladığı rakam dengesini bozmadan tek başına yaşayabileceği duyguları çok azdı, bu nedenle yüz yüze ilişkiler üzerinde durmuş, çözüm yolu aramıştı. Belki de sorun bende, benim duygularımda, diyerek başını eğdi. Enerjisi bittiği için bağlantı kesilmişti.

Kendine gelince 3H dosyalarını karıştırmaya başladı. Huart'ın zorluğunu ve gizemini aktardığı bir alan yaratmıştı; dilediğinde tatmin olup zevk alıyordu. Neden, niçin sorularıyla uğraşmadan dalıp çıkıyor, kısa sürede kendini kaybediyordu. Dosya açılırken hafifçe titredi. Başlangıçtaki veriler etkileyiciydi.

Huart 3H'leri yapay hizmetler grubuna dahil ediyor, o yüzden kullanmıyordu. "Biz yarattığımızı göre yapay olduğunu kabul edebilirim, ancak temel bir olgu," diye söylendi, "3H olmadan yaşayamam".

Son Kuzey Kutbu izlenimlerini ekledi. Denetleyemediği veriler çoğalmış, kendiliğinden geçişler hızlanmıştı. Beyazın bütün tonları sanki içine akıyordu. Soğuk, sert ve mat bir beyazın katılığından,

parlak, sıvı beyazın sıcak akışkanlığına, görünen ışımların tümü soğuruluyor, hafifliyordu. Denetleyemediği birtakım sesler çıkarmaya başlayınca, kulaklarını kapadı. Titreşimler sesaltı düzeyinde sürüyordu. Bedeninin giderek daha fazla uyarılıp sarsıldığını hissetti. Çok yönlü bir dalgalanma hareketinin girdabına kapılmıştı. İniş çıkışlardaki sürati artarken çığlıklar atıyordu. Uçsuz bucaksız bir ortamda beyninin bütün hücreleri çalışıyordu.

Havaya doğru fırlamak ve suya düşmek aynı anda mümkündü. Kendine geldiğinde zevkten başı dönmüştü. Androidini uyarıp tekrar denedi. Her seferinde farklı bir erime noktası yakalıyor, aşamalar tekdüze olmayan yapılardan geçip ürpertici tatlar bırakıyordu. Sürpriz belirsizlikten geliyor, nefes nefese dalgalarla boğuşma heyecanı bağımlılık yaratsa da bunu istiyordu. Giderek daha çok istemeye başladı.

3H teknolojisinin boyutsuzluğu, sarıp sarmalayan yapısı dayanılmazdı. Androidinin yardımıyla uyku kabinine girerken, insanların mutluluk diye tanımladıkları duyguları düşünüyordu; sonra vazgeçti. Önkoşulsuz, yorumsuz, kafa karıştırmayan, defalarca tatmin olabildiği bir dünyada kaybolup gitmekten memnundu.

Androidlerin denetiminde, her türlü program çok kolay uygulanıyordu. 3H dosyalarına bağlanıp kalma korkusu yaşamıyordu. Ayrıntılı bir program hazırlayıp sisteme yüklemek yeterliydi. Bazıları bilerek ihmal ediyor ya da unutuyor ve hayatla bağları kopuyordu.

Hepat'taki bitkilendirme çalışması başarılı sonuçlanmıştı. Buzların hafifçe kimıldaması, rüzgarın kaldırdığı toz bulutu derken kadın, yaşamın göz kırptığını gördü; olup biteni başka türlü tanımlayamıyordu. Huart'ı değil ama, diğerlerini arayıp Hepat'a bakmalarını söyledi. Benzerleme programını yenileyerek Hepat'la ilgili

verilerin çözümlenmesini sağlamış, görüntüleri büyütmüştü.

Gruptakiler de aynı heyecanı duyuyordu. Ortak duygu kanalı denetimli bir gelişmeye açıldı. İlgilenen insler kadına ayrıntılı sorular soruyordu. O da, herkesin bilgi düzeyine göre ayrı ayrı cevap verirken, geçici ve sıradan bir yöntem kullanıyor, karşılığında olumlu duygular ve enerji alıyordu. Soruları sınıflandırmış, basit yanıt üreten bir program uygulamaya başlamıştı. Genele açık, denetlenen bir alanda daha fazlasını yapamazdı. MS'nin onaylayacağını bilse, Huart'tan kopyaladığı dosyaları herkese dağıtırdı.

İsteyenlerle doğrudan iletişim kurabileceğini duyurunca MS'nin uyarı ışıkları yandı; iletişim tasarısında başarısız kabul edildiği için izin verilmeyecekti. Açıklama istedi. Tasarı dondurulmuş, son raporunu vermemişti. Kurallara uymadığını söylediler. Özel iletişim konusunda uyarıldığı halde, Kuzey Kutbu'yla bağlantısı devam etmişti.

Tasarı ekibi durumun ne olduğunu kavrayamamış, kadının tepkisini bekliyordu. Bu arada aceleci biri, kendi özel kanalından arayıp Kuzey Kutbu'yla alakasını sordu. "Sürekli gündeme geliyor da biraz merak ettim."

"Olabilir."

"Aslında karışmak istemezdim. Bence temel problem genom yapına uygun olmayan bilgi düzeyin. Tarih bilgin gereğinden fazla ve unutma tek başına insan, insanlıktan önemliydi, sonunda en önemli şey insler oldu. Sen önemlisin."

"Hatırlattığın için teşekkürler."

Herkes Hepat'taki bitkilendirmenin sürmesini istiyordu; toplantı yapıp karar aldılar. Tasarının kısa dönemli olduğunu söyleyen MS talebi onaylamadı. Patlama sonrası Hepat'ta bırakılan çöpler de sorun yaratmıştı. Ekibi sorumlu tutuyorlardı.

Huart'ın aradığını görünce "Bir bu eksikti," diyerek apokları hareket

ettirdi; "Evet."

"Ne demek evet, bir merhaba yok mu?"

"Yanıtlayacağımı göstermek için evet dedim. Merhaba."

"Pek iyi değilsin galiba?"

"Bilmiyorum," derken MS'nin ışığı yandı. İletişimin hangi konuda olduğunu soruyorlardı. Huart'ı uyararak hattı MS'ye açtı. Tam o sırada Huart, "Hepat'ı seyrediyordum," dedi. Bu iyi olmamıştı.

"Evet," dedi kadın "Hepat'ta yaşam başlamak üzere".

"Ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Henüz karar vermedik, yeni tasarılar hazırlanabilir."

"Yardım edeceğim bir konu olursa haber verin."

Kadın, "iyi zamanlar," diyerek bağlantıyı kesti.

Bilgi işlemin başından kalkarken suratı asılmıştı. MS, Huart'ın Hepat'ı nasıl seyrettiğini araştırarak, çeşitli sorular soracaktı. "Ne var yani, bilmiyorum, derim. İnanırlar mı? İnanmasalar bile kabul etmek zorundalar. Hepat'taki çalışmada Takat'ı kullandık, sahibinin konuyla ilgilenmesi kadar doğal bir şey olamaz."

MS bu kez, ne arayacağını biliyordu. Hepat çiplerini hemen buldular. Huart, çipleri kadının bilgi taşırından yürüttüğünü söyledi; kadın da Huart'ın açıklamasını onayladığını.

Merkezdekiler, ikisinin de yalan söylediğini iddia ediyordu. Nasıl olur da böyle düşünürler, diyerek özel notlarına döndü; "Yalan tek başına bir kavram değil ki, ikimiz de istesek neler olup bittiğini, ne yaşadığımızı, duygularımızı, düşüncelerimizi anlatırdık. Onları ilgilendiren bir durum yok. Çipler niçin sorun oluyor anlamıyorum. Acaba Huart çip talep etse, MS vermeyecek miydi? Dosya çökelti süzgeçlerini kullanmaktan asla vazgeçmedim, sisteme güveniyorum. Bir tek bu satırları yazdım, buna da son verebilirim."

Çöp sorunu

Kadının Kuzey Kutbu'na gitmesi artık yasaktı. Özel haberleşme hakkı, ikinci bir değerlendirmeye kadar iptal edilmişti. 7 aldığını öğrenince, oturup ağladı. Morali bozulmuştu. Önce saçlarını kestirdi. Kafaya takılan bantlar hormonları daha hızlı etkilediği için, saç uzatmak lükstü. Bilgi işlem sistemini yeniden düzenlerken, bir iki bilgi notu alıp Huart dosyalarının çoğunu sildi; zarar görmek istemiyordu. Bilinçaltı analizlerini sıklaştırmış, duygularını azaltarak Hepat sorularını yetkili birimlere yönlendirip kızağa çekilmişti. Yavaşlatılmış bir hayat programı uygulayacak, gösteri zamanını kullanmayacaktı.

Biyokitleri kontrolden geçti. Biyokit onarım merkezi, değişiklikleri kolaylaştırmak amacıyla ek öneriler yapardı. Ona da vücut ölçülerini standartlaştırması söylendi. Diğerlerinden çok farklı olmadığı halde, göğüs ve kalça çevresindeki yuvarlak kabartılar sorun yaratmıştı. Son yeniden yapılanma dönemindeki ölçüleri aktardılar. Sıkı bir çalışmayla herkes gibi olabilirdi. Kabul etti; zaten ona benzeyen kimse kalmamıştı.

İdeal boy uzunluğu ve ağırlığın, d-sapiensler zamanından beri aynı olduğunu biliyordu. Her yeniden yapılanma döneminde, deneme amaçlı bir iki küçük değişiklik yapılır, sonuçlar herkesi tatmin ederse kalır, yoksa iptal edilirdi. Göğüs, kalça yuvarlaklığı birkaç inste uygulanmış, duyu bağlantısı ispatlanınca vazgeçilmişti. En küçük bir kabartı, girinti veya çıkıntı beden dengesini bozuyor, hormonları etkiliyordu. BİM'le rakamları tartışmayacaktı. Herkes istediği ölçüleri kullanmakta serbest bırakılmıştı; ama temel biyokitler, yapılanma dönemlerinde kabul edilen ölçülere uygun üretiliyordu. Kısacası, sistemin olanaklarından faydalanma ve uzun ömrün sırrı aynılaştırmaktan geçiyordu.

Özel birimlerin desteğiyle yeni programını gözden geçirmiş, önerilen ek

biyokitleri düzenli kullanmaya başlamıştı. Silikon oranını azaltıp göğüsleriyle kalçasını küçültse de, yüzündeki kırışıklıkları tümüyle yok edemiyordu. Yaşam çizelgesini onaylarken bocalayınca, androidi konuşmaktan hoşlandığını hatırlattı. Gülmek ya da konuşmak istiyorsa, çizgilere takılıp kalmaması gerekiyordu. Biyokit programını gevşetti. Gösteri zamanlarını izleyip ortalama havayı yakalayacaktı; ayrıntıları unutmuştu. Herkes görünmekten zevk alıyor, onaylanma ihtiyacı hissediyor, vaktini biyokitlerle geçirip gösteri zamanında da ne kadar mükemmel olduğunu sergiliyordu. Gösteriler, yaşam numarasındaki rakamlara uygun bir düzende yayımlanıyor, kaçırın ya da herhangi bir nedenle katılmayan olursa anlayışla karşılanıyordu. Düşünce programları kullanıldığı için duyguların gösterilmesi öne çıkmıştı. Binlerce kanal, milyonlarca program hiçbir şey düşünmeden yaşamasına elverişli bir düzen yaratıyordu. İster katılıyor, isterse izlemekle yetiniyor veya kendi biçimlendiriyordu. Sıkılınca 3H'lerle oyalanıp kapasitesine göre tatmin oluyor, yorulan, yıpranan sinirlerini uyku kabininde tazeleyerek yaşamını sürdürüyordu. Hayatı hissetmek amacıyla ölüme dokunma ihtiyacı kalmamıştı.

Düzenli aralıklarla ölçtüğü duygularının değişmediğini saptayınca BİM'i aradı. Hücre içindeki bağlantı devreleri sabitlenemiyordu; genom yapısına uygun bantlarla idare edecekti. Birbirini tetikleyen yığınla hormon vardı. Hepsiyle baş edilebilecek sağlam bir yapı kurulmuştu. Beynin sakinleştirici, zevk verici molekülleri nöropeptid bantları sayesinde fazla düşünmeden yaşamak mümkündü; fakat o, edindiği yeni alışkanlıklarını sürdürüyordu.

Gülme kursları tekrar başlatılmıştı; gülmeyi bildiği için örnek öğrenciydi. Takılan ya da şaşırın olursa apoklarla yardım ediyor, bilgi işlem sisteminin başında saatlerce gülüyor, ardından 3H dosyalarını devreye sokuyordu. Huart bir tek bu dosyalarda kalmıştı. Onları çöpe

atmaya kıyamıyor, fırsat buldukça karıştırıp tadını çıkarıyordu. Unutmaktan rahatsız değildi. Duygusal zevk kaynağı olarak yeterli veri tabanı oluşunca, öngördüğü hazzı hemen alıyordu.

İlk derstte gülmeyle ilgili kuramlar, değerlendirmeler aktarılmış, gülme sonrası kullanılacak biyokitler tanıtılmıştı. Kahkahayla gülerken diyaframı zıplıyor, kalp atışları hızlanıp gözbebekleri büyüyordu. Böyle bir değişikliği yaşamaktan hoşlansa da bacak kaslarını gevşetinceye kadar gülüp nefessiz kalma tehlikesini öğrenince tereddüt etti. Niçin güldüğünü bilmeden, düşünmeden gülmek kolaydı, özellikle de hafif, boş bir gülümseme kabul görüyor, hızı artırmada kullanılıyordu. Gülümseme ışığı yanınca, iletilen bilginin anlaşılıp anlaşılmadığına bakmadan devam ediyorlardı. Kahkaha sırasında garip sesler çıkarılmasının nedenleri araştırılmış, ses ayarlı özel biyokitler üretilmişti.

Bilgi işlemin karşısında kahkahalarla gülmeye hazırlanırken, eski iletişim tasarısını hatırladı. Programına alıp genel bir kontrol yapma ihtiyacı hissetmişti. Androidi yeterli enerjisinin olduğunu işaret edince, tasarı bağlantılı bilgi notlarına bakmaya başladı. Yavaşlatılmış bir programda androidin ağırlığı tartışılmazdı.

Önce dondurulup sonra da iptal edilen tasarı yüzünden 7 almıştı; ama nerede hata yaptığını bilmiyordu. Rapor vermemişti. Neden acaba, diyerek dosyalarını karıştırdı. İlk yüz yüze ilişkisini inceledi; rakamlar başarılı olduğunu gösteriyordu. Bilinçaltı analizlerini, duygu ve düşüncelerini kaydettiği yığınla dosya buldu; ayrıntılara göz atacak gücü kalmamıştı. Tasarının niçin iptal edildiğini anlayamadan ayağa kalktı. Uyuması gerekiyordu.

Androidinden uyku kabininin ayarlarını yükseltmesini istedi. Uyanınca da biyokitlerle fazla uğraşmadı. Görüntüsünden ve salgılarından memnundu. Günlük enerji ihtiyacını toplayıp bilgi işlem sistemini

çalıştırdı. Tasarının yalnızca deneme amaçlı onaylandığını öğrenince hayret etti. Deneme amaçlı tasarılar, bölümlerde en iyilerin tekelindeydi. Diğerlerini düşündü.

Tasarı ekibinde dört kişiydiler. MS'nin rakam açıklamasından sonra kimse onu aramamış, tepki göstermemişti. "Herhalde hata bendeydi," diyerek gülümsedi. Onların da gülme derslerine katılıp katılmadığını merak ediyordu. Yüz yüze kişisel iletişimin etkilerini araştırmayı düşünen, bunun için ekip oluşturup tasarı hazırlayanların, gülme dersleriyle ilgilenmesi gerekirdi. "Belki haberleri yoktur," diye, üçüne de kısa notlar attı.

Biri tümüyle yenilendiğini, ilgi alanının değiştiğini bildirdi. Diğer bellek kayıtlarını karıştıran iletilerin işe yaramadığını vurgulayarak, rahatsız edilmemesini rica etti. Üçüncüsü ilginç bir not göndermişti; "Görüşürüz."

Tasarının devam ettiğini mi sanıyor acaba, diyerek ayağa kalktı. Tanımlayamadığı olumsuz duyguları yüzünden karnı ağrıyordu. 31M'nin sıcaklığını yükseltmek hoşuna gitti. Aromalı ıslak masaj yapan alet, küçük dozlar halinde uyuşturucu veriyordu. Hiçbir şey düşünmeden kendini biyokite bırakmıştı. Saatlerce yattı.

Enerjisi artınca başını çevirip bilgi işlemini çalıştırdı ve yavaşça doğruldu. Kanallardan biri Kuzey Kutbu'ndaydı. Apoklara bakarak görüntülerin içine atladı. Kirli beyaz, hareketli yüzeyler çeşitli hayvan modelleriyle doldurulmuştu. Hepsi buraya ait olamaz, diye düşünürken sırtının okşandığını hissetti.

"Duygularını bırak, eskidiler. Boşal. Rahatla, hiçbir iz kalmasın. Burada yepyeni duygularla karşılaşacaksın, onları dene." Sesin etrafında dolaşmasını izledi. Hayvanların çıkardığı gürültü, bağırış çağırış hızla bütünleşip çoğalıyor, kulakları sağır edercesine yükselen bir tonda üzerine doğru geliyordu. Evvela ses ihtiyacı karşılanacaktı, ardından

dokunma.

"Başka ne istersin? Ne? Ne?"

Melodik bir ses, diye düşündü; hırlama, kükreme olmayan, tempolu bir ses. Cıvıltılarla beyni karıncalandı. İstedığı sesi bir türlü duyamıyordu. Vazgeçti.

Katıldığı programların birinde de ağlama isteği duymuş, ağlayacağını duyurulması üzerine yaşam alanında onlarca ins görüntüsü belirmişti. Ayrıca ağlama kanalları vardı, fakat ilgisiz bir programda ağlamaya başlaması herkesin dikkatini çekmişti. Program yetkilisi siborg, daha sonra özel bir çağrıyla, sürekli katılmasını önerdi. Kabul etmedi. Kanallar tekdüze programlarla doluydu. Biyoteknoloji yarışma heyecanını azaltmıştı. Farklı kurgular anında tüketilip bitiriliyordu. Düş gücüne talep büyüktü. Yaşanmış eski olayları gündeme alıp yeni varsayımlarla tekrar kurgulamak mümkündü. İnslerin kimi zekasını kullanıyor, kimi duygularıyla oyalanıyor; herkes kapasitesine ve yeteneğine göre ömür tüketiyordu.

Bir ara matematikle ilgilendi. Matematik düşünce antrenmanlarından hoşlanırdı. Kendini iyi hissettiği, genel, soyut bir dünya sunuluyordu. Beyin dalgalarına kilitlenen alıngaçları kullanmadan matematikle uğraşmak ayrı bir eğlenceydi. Yoğunlaştıkça bunaldı, sıkıldı. Fazla enerji harcaması gerekiyordu. Onu da bıraktı. Tek başına 3H'lerle kurduğu dünya, onun için yeterliydi.

Rastgele açtığı bazı dosyaları denetleyemeyince başını çevirdi. Yaşam alanının ortasında biri dikiliyordu.

"Sen de kimsin?"

"Huart!"

"Numaran yok mu?"

Yabancı, bembeyaz, karmakarışık saçlarını savurup geriye doğru

zıplamıştı. "Beni tanımadı. Beni tanımadı." diye kahkahalar atıyordu. Gözlerini kapadı. Düşünmek istemiyordu.

Tek gözünü yavaşça açtı; öteki hâlâ oradaydı, gitmemişti. Yoksa gerçek miydi! "Ne istiyorsun," derken göstergelere baktı. Kendi kendini kandırıyordu.

Görüntü kaybolurken "hatırla" sözcüğünü algıladı ve içini çekerek arkasına yaslandı. Aslında gerçek olmasını istemişti. "Hu-art," diye mırıldandı. Acaba ne anlama geliyordu?

İlk genel taramada sonuç alamayınca androidine enerji musluklarını açmasını işaret etti. Android yerinden kıpırdamamıştı. Yavaşlatılmış bir programa katlanma sayısını hesaplayarak, tarama alanını genişletti. Araştırmaya karar verip ihmal etmesi karışıklığa neden olmuştu. Huart'ın kelime anlamını öğrenince rahatlayacaktı.

Dosya çökelti süzgeçlerinde kalan cümleler, bilmediği sözcüklerle doluydu. Yaratanın sesteki biçimi "hu" ve sanatı ifade eden "art": Hiçbir şey anlamamıştı. Birleşince yeni bir anlam taşıyıp taşımadığına baktı. Süzgeç bomboştu.

Düşüncelerini bir türlü düzene sokamıyordu. Üstelik, sıradan bir yaratma eylemi değil başka bir şey söz konusuydu. Tanımları kodlayarak, alıcılarını eski düşünce yöntemlerine çevirdi. İki konu da insanların bilinçlenme sürecinde harç görevini üstlenen kavramlarla bağlantılıydı. Sosyal ve toplumsal yarar amaçlandığı halde çatlaklar yaratan, aşınma ve kopmalarla işlevini kaybeden sözcüklerdi.

Yoğunlaştıkça kafası daha çok karıştı. Ener dünyada karşılığı olmayan kelimelerin kullanılma nedenini kavrayamamıştı. Beyin dalgalarına kilitlenen alıngaçlar etkisiz kalıyor, sistemdeki her program geriye dönük taramalar yapıyordu.

Gözlerini kıstı; "Bu bir tarihçi."

Kendi zamanına yarar bağlantısı kurdu. Hiçbir şey çıkmıyordu.

Öğrenecekleri işine yaramayacaktı. Bilgi işlemi kapattı. Yorgunluktan kımıldayacak hali kalmamıştı. Androidinin yardımıyla uyku kabinine girerken programına BİM'i eklemesini işaret etti.

BİM kontrolü sırasında, kullandığı bantların değiştirilmesi gündeme alındı. Bilinçaltı analizleri sıklaştırılacak, hormonları sürekli ölçülecekti. Kararın nedenini anlayamıyordu. "Belki de şu iletişim tasarısında yaptığım hata yüzündendir," diyerek, durum ölçerlere baktı. Rakamlar ortalamaya yakın olmasına rağmen, çizgiler net değildi ve enerji sorunu devam ediyordu.

İnslerde beynin çalışma kapasitesi genişletilip hacim ve kıvrımlarından yararlanma oranı artırılınca, hormonlarda da denetimli bir yapı oluşturulmuştu. Protein üretimiyle birlikte değişen hormonlar herkeste aynılaştırılmıyor, üstelik her müdahale vücudun tahrip olmasına yol açıyordu. Kaliteli bir yaşam için BİM kontrolleri önemliydi. Beyin işlev merkezi, hormon bantlarının yoğunluklarını saptıyordu.

BİM'in değişiklik bağlantısını beklerken tam denetimin asla mümkün olamayacağını düşününce, paniğe kapıldı. Kendi düşüncesinden korkmuştu. Aceleyle bütün duygu ve düşüncelerini sıfırladı. BİM'in dikkatini çekmek istemiyordu, ancak sıfırlanmış bir tablo problem yarattı. Azarladılar. Değişiklik daha sonra yapılacaktı. Kalıcı bir azarlama olmadığı halde üzülmüştü.

Mola hakkını yaşasa da kendini daha iyi hissetmesinin yöntemleri belliydi. Arkasına yaslanıp özel yayın kanallarını açtı. Programlar arasında dolaşıp apoklarla oynarken, kendini tartışmalardan birinin ortasında buldu. Duygularını engelleyememiş, akışa kapılmıştı.

İnsanlarla hayvanların ilişkisi üzerine kurulu programda, yönetici siborgun "Fütürizm nerede," sorusunu algıladı. Hızlı tempo, parlak renkler baş döndürücüydü.

Haki renk elbiseli bir grup beyaz insan, ilkel aletlerle hayvanları yakalıyor, kesiyor, vuruyor, öldürüyor, sonra da yiyordu. Dileyen herkes insan ya da hayvan androidlerin yerine geçebilirdi; ancak büyük çoğunluk seyrediyor, bazen bir kaç kişi heyecan yaratmak amacıyla hayvanların kaçmasına yardımcı oluyordu. Sarı yeşil ortamda akan görüntüleri seyretti. Düşünce sözcükleri "ölüm, yaşam, üreme," arasında gidip geliyordu. Bir ins, gösterişli hayvanlardan birinin yerine geçince sürat arttı.

İnsanlar çember oluşturmuş, hayvana yaklaşıyordu. İri bir kediye benzeyen, boynunun etrafı tüylü, sevimli hayvan, o ana dek kaçabilmiş, hatta birkaç hayvan parçalamıştı. Dört taraftan gelen tehlikeyi seziyor, fakat kimseden yardım istemiyordu. Tek başına yakalanması büyük şanssızlıktı. Kadın duygularına hakim olamayıp hayvanın üstüne çıktı.

Duygu gösterilerindeki ustalığı tartışılmazdı. Küçük mimiklerle, birbirini takip eden el kol hareketlerini izleyenler, ne olduğuna dair fikir yürüterek, iletişim kurmaya çalışıyordu. Ağlarken kahkaha atması, sevinç çığlıklarıyla bedenini oynatması, ritmik dönüşlerle dengesini kaybetmeden duygudan duyguya geçişi, ilgi çekiciydi.

Hızlı bir değişiklik oldu. Birkaç ins birden insanların yerini almış, ona daha yakından bakmak istemişti. Kalça ve göğüslerini fark edenler tepki gösterince, bağlantıyı kopardı. O sırada bir ses, "İşte fütürizm," diyordu. İnsler programı işgal etmişti.

Kendini toparlayıp birikmiş notlarını taradı. Hepat'taki çöp sorunu devam ediyordu. Bir süre Hepat'ı seyretti. Tepkimelerin yavaşladığı açıktı. Acilen müdahale edip enerji aktarmaları gerekiyordu. Değişimin yönü de, gerçekleşme hızı da enerji merkezliydi; ihmale gelmiyordu. Çöp yığınlarının koordinatlarını, ağırlıklarını istedi. Veriler hazırды.

Uzaydaki merkezi çöp istasyonunu aradı.

"İyi zamanlar."

Hepat'taki çöplerden bahsedince "Özür dileriz, programımız dolu," diyerek bağlantıyı kestiler. Tartışma olanağı yoktu. MS'nin ilgili birimlerini arayarak durumu anlattı. Birlikte çözüm üreteceklerini umuyordu, ancak mümkün olmadı. Hiçbir şey önermediler.

"Şimdi ne yapmalıyım?"

"Siz bilirsiniz."

"Ne demek ben bilirim, çöplerle ilgilenmiyor musunuz?"

"Evet, temel işimiz bu ve her taraf çöp dolu. Dünya'daki çöplükleri temizlemeye yetişemiyoruz, uzaydaki çöplerle ilgilenecek durumda değiliz."

"Kim ilgilenecek?"

"Kim yaptıysa o, yeni genelgeye göre sorunu yaratan çözecek."

"Yoksa ne olur?"

"Sorunla birlikte ortadan kaldırılır."

"Tamam," dedi kadın, "anlaşılmıştır".

Ekibin diğer üyelerine haber vermesi gerekiyordu. Çağrı sinyallerini kimse yanıtlamayınca, sürekli aramaya alsam mı acaba, diyerek bilgi işlemin başından kalktı. Yatıştırıcı bantlarıyla biraz 3H, biraz da kanallarda dolaşıp kendini gösterme. Geriye pek bir şey kalmıyordu. Vücudunu özenle inceledi. Yüzündeki çizgiler artık moralini bozmuyordu. Yumuşak, parlak derisi, her hattı, bütün ölçüleri mükemmeldi. Yenilenmek istemiyor, ama eksiklik duygusunun önüne geçemiyordu.

Uyandığında çöp sorununu çözmeye karar vermişti. Öğütücü merkezleriyle bağlantı kurup bilgi aldı. Enerji dönüştürücülerin etkisiz kaldığı çöpler artmıştı. Dünya'daki çöpler uzaya atılıyor, uzaydaki

çöplerle de kimse ilgilenmiyordu. Bu işe ayrılan siborg sayısı azdı ve yeni bir düzenleme ihtiyacı hissediliyordu. Varsayım programı, çöplerle uğraşırca ilgi alanının değiştirilme olasılığına dikkat çekince bocaladı. Tereddüt etmişti. Özellikle 7'den sonra çok doğal, diyerek omuzlarını silkti ve kendi olanaklarıyla küçük çaplı bir araştırmaya koyuldu. Çöpleri atacak yer arıyordu. Oldukça yavaş çalışıyor, bir yandan da neden böyle davrandığını düşünüyordu. Teknik bir problemi çözmek anlamsız gelmemiştir. İş siborg ya da androidlere bırakmayacak, her aşamayı kendi belirleyecekti.

Astronomide gözleme dayalı kayıtları taradı; deneylerle ilgilenmesi gereksizdi. Bulduğu dosyaların hepsi uzay tarihi sınıflandırması içinde başka yerden kopyalanmıştı. Veri yığını karşısında hayretle durakladı. Kendi sisteminde, ilgilenmediğini düşündüğü bir alanda bu kadar fazla bilgi olmasının nedenini bilmiyordu. Nereden buldum acaba, derken bölük pörçük de olsa Kuzey Kutbu'nu hatırladı. Gülümseyerek devam etti. Konuya ilgisi artmıştı.

BİM, yeni hormon bantlarının yoğunluğunu saptamak için arayınca reddetti. "Kendimi iyi hissediyorum, değişiklik istemiyorum," ışıklarını yakıp araştırmasına döndü. Bilinç ölçerlerin yeşil rengi BİM'in soru sormasını engellemişti.

Yoğun gaz ve toz bulutları arasında milyonlarca yıldız, çeşitli büyüklük ve parlaklıkta gezegenler, uçsuz bucaksız gökadalara hakkında ayrıntılı haritaları inceledi. Uranyum, lityum birikimlerinin sonucu süpernovaları geçip yıldızlardan oluşan helyum gazıyla, zincirleme nükleer tepkimelerle enerji dengesinin bozulmasına yoğunlaştı.

Uzaydaki doğal çöplükleri bulmuştu. Soğumuş yıldız artıkları, dev gaz küreleri, eski deyimle maçolar, sonsuz boşluk içinde kendiliğinden oluşan bir tür çöplüklerdi. Her türlü atığın bu işe yaramaz alanlara dökülmesini önerebilirdi. Karadelikler öylesine yoğun kütleli ve

yarattıkları kuyular öylesine derindi ki, her şeyi yalayıp yutuyordu. Önerisini ilettiler.

"Daha önce denedik, başarılı olamadık," dediler.

Nedenini sordu.

"Karadelikler çöp atan düzeneği de içine çekiyor. O yüzden birkaç çöp istasyonu kaybettik, gerekli uzaklığı ayarlayamıyoruz."

"Yeniden deneyebilir miyiz?"

"Tasarıya bağlı."

MS çöplerle alakadar olmasını, etrafı temizleme isteğini olumlu karşıladı; ilgi alanı değiştirilmeyecekti, ancak tek kişilik proje imkansızdı. "En az dört," diyorlardı. Kısa bir duyuru yaptıysa da ilgilenen kimse çıkmadı.

Acele etmeden çalışıyordu. Ayrıntılı inceleyince, iki tür karadelik olduğunu öğrendi; büyük kütleli olanlar ve yıldızsal karadelikler. Çöp dökmek için ikinciler daha uygundu. Hareket yetenekleriyle, yakınlık değerlerini tarayarak deney alanı haline getirilebilecek örnekler buldu. Ortaya çıkışlarıyla ilgili çeşitli dosyalara göz attı. Süpernova patlamaları büyük yıldızların merkezinde, 20-30 kilometre çapında yoğun bir küre oluşmasını sağlıyor, bu nötron yıldızlarının kütlesi Güneş kütlesinin üç katını geçerse yıldız kendi üstüne çökerek karadelik haline geliyordu. Araştırma sırasında GRS 1915+105 karadeliğini işaretledi. İkili bir yıldız sistemindeki karadeliği kullanmak cazip gelmişti. Samanyolu ekvatorunun yalnızca 0,4 derece üzerindeki bu nokta, bilinen en eski karadeliklerden biriydi. Olay ufku 14 kilometre çapında, büyüklüğü ve hareket yeteneği, deney alanı olarak kullanılabilir yapıdaydı. Çöpleri karadeliğin merkezindeki tekillik denenen bölgeye atmak mantıklıydı. Birkaç kilometre çapındaki küresel hacmin yüzeyini, yani olay ufkunu aşan hiçbir şey geri dönmüyordu. Yeni matematik denklemler kurdu. Çalışırken durum ölçerlerdeki gama dalgalarını

görünce neşelenmişti. Yıldızların yutulması sırasında gazın bir bölümü karadeliğin elinden kurtulabiliyorsa biz de kurtuluruz, diyerek gülümsedi.

Herhangi bir nesne karadeliğe yaklaşıncaya çekim alanına girip akresyon diski oluşturuyor, diskin iç bölümleri karadelik tarafından yutuluyordu. Yutulma sırasında kuvvetli bir enfraruj patlaması, ardından radyo dalgalarının ortaya çıkması ilgi çekiciydi; deneyin görsel yapısını da bulmuştu. Asıl iş zamanlamaydı. Önceki deneylerin rakamlarını istedi. Vermediler.

"Neden?"

"İlgi alanınız değil."

"Önemli bir sorunu çözmeye uğraşıyorum."

"Olabilir."

"Ne demek olabilir, yardım etmelisiniz."

"Yardım etmeye hazırız, ancak başarısız deney sonuçlarını herkese açık tutamayız."

"Aynı hataları yaparsam!"

"Bu sizin sorumluluğunuzda."

Siborglarla tartışmak faydasızdı; çalışmasını elindeki verilerle sürdürecekti. Bilgi işlem sisteminin kapasitesini mümkün olduğunca genişletip yeni dosyalar açtı, hesaplar yaptı. Kısa sürede bazı sonuçlara ulaşmıştı.

Madde püskürmesinin başlamasından onbeş dakika sonra enfraruj ışınlarının gelmesini deney süresini belirlemek için kullanacaktı. Bu sırada karadelikten 250 milyon kilometre uzakta ve 50 milyon kilometre çapındaki bir alanda olmak yeterliydi. Teknik saatle onbeş dakika sonra radyo dalgaları gelmeye başlayacak ve geri dönüş sistemi harekete geçirilecekti.

Disk maddesinin bir bölümü karadeliğe düşmek yerine birkaç dakika

olay ufkunda kalıyor, ardından plazma şeklinde püskürtülüyordu. Çöp döken istasyonun ana gövdesi de püskürme sırasında kurtulabilirdi. Ne kadar madde yutulursa, plazma fişkırması da aynı oranda gerçekleşiyordu; ancak, karadeliklerin yutacağı madde ağırlığı belirsizdi. Uzay servis istasyonlarıyla bağlantı kurup herkese açık bütün dosyaları topladı.

MS'nin uyarı ışığı yanınca şaşırmişti. Onlarla işi yoktu.

"İyi zamanlar."

"Hepat'taki çöp sorunu hakkında arıyoruz."

"Tam da onunla ilgili bir tasarı hazırlıyordum."

"Önce açıklamayı alın; bekleme süresi doldu, çöpler patlamayla uzaya fırlatılacak."

"Hayır!"

"Açıklama bitmemiştir, lütfen kesmeyin. Çöplerin oluşma sürecini hatırlayan ins varsa olaya dahil edilecektir. Konu sizi ilgilendiriyorsa lütfen başlangıç verilerinizi aktarın."

İsteksizce söyleneni yaptı.

"Veriler alınmıştır; genom haritanız yeni birinde kullanılabilir. Siz de gerekli hazırlıkları yapın."

Kadın, boş boş etrafına bakıyordu.

"Aktarmak istediğiniz ek bilgi var mı?"

"Evet, lütfen," diye atıldı. Konuşma kanalını da açıp düşüncelerinin doğru anlaşılması için, apokların hepsini birden kullanmaya başladı. İlk etapta Hepat'ta yapılacak patlamanın sonuçlarına dikkat çekti, başarılı bir deney yarıda kesilmiş olacaktı, ardından karadeliklerle ilgili yeni projesi hakkında topladığı bilgileri ilettili. Biraz zamana ihtiyacı vardı. Yavaşlatılmış programı nedeniyle sorun çıktığını, açığı derhal kapatabileceğini anlattı.

"24 saat," dediler, "24 saat sonra görevliler sizi almaya gelecek".

Bağlantının kesilmesine aldırmadan konuşmaya devam etti; "Zamanımı sınırlayamazsınız. Böyle bir hakkınız yok. Hangi etik kurallar?"

Sonunda cevap geldi; "Derhal iptal edilmeniz gerekiyor."

Panik halinde yerinden fırladı. Ne yapacaktı? Hızla kendini kontrol etti.

"Hayır." Yine duygularına kapılmıştı.

Hepat önemliydi. Patlama her şeyi mahvedecekti. Çöp sorununu çözmeyi deneyebilirdi. Aceleyle bantlarını takıp MS'yi aradı;

"Haklısınız."

Kararlara itiraz etmediğini, yavaşlatmanın kavrayışını zayıflattığını söyleyerek, bilinç ölçer ışıkları yakmıştı. Hepsi yeşildi. Mümkünse 24 saatini kullanmak istiyordu.

"Tamam," dediler.

"Yatıştırıcı ve uyarıcı bant ihtiyacım arttı."

"Neden?"

"Böyle bir sınırlandırmaya alışkın değilim."

"Doğru."

Zaman akışı hızlanmıştı. Araştırma sırasında biriken yedek enerjisini sonuna kadar kullanacaktı. Koşulları gözden geçirip yeni bir plan yaptı. Hepat programına katılanlarla iletişime geçip patlamayı haber verecek, tepki gösteren olursa işler kolaylaşacaktı. Çöplerin karadeliklere dökülmesiyle ilgilenecek birilerini bulması şarttı. Androidi uyku kabininin hazır olduğunu söyleyince sinirlendi.

"Derhal AS'yi ara, gelip baksınlar, seninle uğraşamam."

İletileri aktarırken şansının çok az olduğunu fark etti. Seçtiği birkaç kişiyi sürekli aramaya aldı. Bu arada görevli siborg gelmiş, ne istediğini soruyordu. "24 saatim var; teknik zamanı izlesin ve daha verimli olmamı sağlasın," dedi. Arkasına dönüp bakmamıştı.

Ve ilk cevap ışığı yandı. Hepat'taki bitkilendirmeyi unutmadığını, patlamanın yapılmasına şiddetle karşı çıkacağını bildiriyordu; ancak "şu

anda eğlenceli bir program izliyorum, açıklamayı ne zaman yaparım bilmem," diye bir not eklenmişti.

Gönderdiği iletilerin hepsi acil uyarısı taşıdığı halde sonuç alamıyordu.

Aceleyle 1Y, 2Y biyokitlerini çalıştırırken, bir nedenle kendisini destekleyen başkalarını hatırladı. Hepsi bilgi işleme kaydedilmişti.

Onları bulup sürekli aramaya dahil etti. En sonunda biri doğrudan bağlantı kurdu;

"İyi zamanlar."

"Aramana çok sevindim."

"Bu iyi, bana da verir misin; sevinmeyi öğrenemiyorum, hem seninki de normal düzeye gelir."

"Duygularımla ilgili daha sonra tartışalım. Hepat..."

"Hayır, sevindiğine göre karşılığı olmalı, sanırım acelen var, biraz verebilirsin, tuhaf bir duygu yeni öğreniyorum."

"Tamam," dedi kadın, "zaten çok fazla telaşlıyım".

"Neden?"

Kısaca durumu anlattı. Öteki tepki göstermeden dinliyordu, sonunda

"Pekala," dedi, "yalnız duygu aktarım kanalın hâlâ kapalı, ben bir şey alamadım".

Özür dileyerek kanalı açtı.

"Şimdi daha iyi anlıyorum, ne kadar zamanımız kaldı?"

"Bilmiyorum, androidim izliyor."

"Unutma, seni açıkça desteklemekten çekinmeyeceğim."

Kadın inanamıyordu. "Gerçekten mi," diye sordu.

"Evet, senin önemli olduğunu daha önce söylemiştim."

"Kusura bakma, hatırlamıyorum."

Patlamanın yol açacağı sonuçlar üzerine kısa bir açıklama hazırlamıştı;

başarılı bir deneyin hiçe sayılması protesto edilip kararın iptali

isteniyordu. Bilgilendirme notu, diyerek gönderirken, haberleşme

bağlantısı kesildi. "Hay aksi," diye söylendi. "Ne oldu acaba, hatırlamadığım için kızdı mı yoksa?"

Özel bağlantı isteyen ışığı görünce, giriş kodlarını alıp yanıtladı.

"İyi zamanlar."

"Yine ben. Böyle daha rahat iletişim kurarız diye düşündüm."

"Teşekkür ederim, çok anlayışlısın."

"Eh işte, elimden geldiği kadar; yani en iyi duygum bu, fırsat buldukça kullanıyorum."

Karşısındaki konuyu kavramıştı, yalnız zamanın sınırlı olmasından rahatsızdı.

"Lütfen, buna takılma."

"Acele etmemin anlamı olmalı."

"Bana yardım etmek istemiyor musun?"

"Yardım mı?"

"Evet, bu tavrınla bana yardım ediyorsun, acele etmenin kaynağı da bende. İstediyin zaman, istediğin tavrı gösterebilirsin; şimdi her şeyi bana bırak."

"Zarar görmekten çekinmiyor musun?"

"Hayır," dedi kadın, "daha çok merak ediyorum".

"Merak mı? Dikkatli olmalısın; hem, ne kadar çok duygun var!"

Durağanlığın dışına çıkmanın önemini vurgulayan kadın, merak kaynaklarını sıraladı. Zamana karşı gelme usullerinden, arzusundan bahsetti. Merak sayesinde gerçeğin farklı yönlerinin bulunacağını savunuyordu. Düşüncelerini aktarırken bir ara tereddüte kapıldı; bu düşünceleri nasıl oluşturduğunu, nereden akıl ettiğini kendi de bilmiyordu, ama böyle düşünüyordu. Gama dalgalarına göz atıp devam etti. Korkup çekinmek, gerçeklerden yalnızca birine saplanıp kalmayı getirebilirdi. Öteki biraz da ürkerek genel doğruları tekrarlıyordu; "Hayat zamana bağlı değil, yaşadığımız anı değerlendirmeliyiz."

"Evet, çeşitli önlemlerle zamanı yendik, ancak bizim dışımızda bir gerçek var; ben asıl o üst gerçeği merak ediyorum. Ve ne yazık ki 24 saat sonra herşey bitecek."

"Zaman önemliyse, popüler kanallara bağlanıp acil durum çağırısı yapabiliriz."

"İyi fikir, Hepat görüntülerini de kullanırız."

Birlikte çalışmaya koyuldular. Protesto metni, ek bir açıklamayla herkese iletildi. Kısa süre sonra, onlarca ins kadını arıyordu. Tepkileri kopyalayıp MS'ye yönlendirdiler.

Çöplerle ilgilenen birkaç kişi çıkmıştı. Uzay deneylerinde karadeliğin cazibesi müthişti. Ekip oluşturuldu. Kadın, topladığı verileri bilgi işleme yükleyip basit bir çözüm istedi. Biraz bekleyeceklerdi. Kadının duygusal yapısını bilenler devredeydi. Sistemde tersliğe yol açabilecek gerilimi yaşamaması için uğraşmaları, bilgi işlemin süratini azaltıyor, sonuç bir türlü alınamıyordu.

Kadın, androidin getirdiği doyuruculara itiraz etti; "Şimdi değil."

Android ısrarlıydı.

"Çekil başımdan!"

Androidin elini omzunda hissedince sinirlendi. Bilgi işlem iyice yavaşlamıştı. Başını arkaya doğru atıp hızla ayağa kalkarken çarpıştılar. Kadın bütün gücüyle ittirdi. Android, ne pahasına olursa olsun elindekileri yutturmaya kararlıydı. Çekişme kısa sürdü. "Defol!" diye bağırırken bir an sisteme baktı; çıkan sesi duyunca neredeyse bayılacaktı.

Bilgi işlem çökmüş, ışıklar sönmüştü. Ağlamaya başladı. Yaşam alanında buz gibi bir rüzgar esiyordu. Karanlığın içinde androidin hareketlerini fark etti. Android elindekileri kadına yutturmayı başarmıştı; kremlerini sürdü, spreylelerini sıktı, yatıştırıcı bantları taktı, acil durum enerji motorlarını ondan sonra devreye soktu.

Yaşam alanının ortasında yere uzanmış yatan kadın, tam uyumak üzereyken kendine geldi ve hemen toparlanıp yedek enerji musluklarını sonuna kadar açtı, bantlarını yeniledi. Durum taraması yaparak bilgi işlemin başına oturduğunda kararlıydı; duygularının tümünü sıfırladı. "Bunu en başta yapmalıydım, ne aptalım," diye söyleniyordu. "Kimse de akıl edip önermedi."

Nihayet sorun çözülmüştü. Rakamları kaydedip herkese haber verdi. Yirmidört saatin bitmesine çok az kala her şey hazırды. Tasarı onaylanmış, gerekli izinler alınmıştı; artık iş ekibe kalıyordu. Dört kişiydiler. Deneyde eski bir çöp istasyonunu kullanabileceği bildirilmişti. Verilen koordinatlarda istasyonu bulamadı. Çağrı sinyallerine de cevap alamayınca, yönetimi arayıp durumu anlattı. "Sizin sorununuz," dediler.

MS'nin tartışma kanalı açtı; itiraz etti. O bölgede deney yapan bir ekiple haberleşmesini sağladılar. Gücü ve potansiyeli varsa onlardan yardım isteyebilirdi. Yalnızca etrafa bakıp yakın tarama bilgilerini aktarmaları yeterli olacaktı.

Uzun uğraşlar sonunda çöp istasyonunun yeri saptandı, yönetici siborgla bağlantı kuruldu.

"İyi zamanlar."

"Yeni görevinizi bildiriyorum," diyerek tasarıyı gönderdi.

Cevap hemen geldi; "Çok tehlikeli."

"Yorum yapma hakkınız yok, riskli bir deney olduğunun farkındayız."

"Hatırlatmam gerekiyor."

"Bu iyi. Ne zaman harekete geçebilirsiniz?"

"Uzun süredir beklemedeyiz. Hiçbir şey yapmıyoruz. Buluşma yerinin koordinatlarını verin süreyi hesaplayalım."

İşler hızlanmıştı. Yapılması gereken her şey anında yapılıyor, deneyin gerçekleşeceği zaman giderek yaklaşıyordu. Projenin onaylanmasının

ardından, eski deneylerin rakamlarını almış, bir iki değişiklik yapmıştı. Duygularını sık sık gözden geçiriyor, ortaya çıkanları derhal iptal ediyordu.

Sonranın önemli olduğu bir deney söz konusuydu; üstelik bu sefer sonrayı düşünmek zorundaydılar, yoksa başarmaları imkansızdı. Zamanın gücünü hissediyordu. Ekipteki herkes gerginleşmişti. Onlara da duygularını iptal etmelerini önerdi. Özel alanları açık ve sürekli iletişim halinde olacaklardı. Biri itiraz etti; "Bu kadarı fazla."

Kadın, neden rahatsız olduğunu sordu.

"Deneyle bütünleşmek istemiyorum."

"Öyle bir şey yapmayacağız."

"Duyguları iptal etsen bile izleri silemiyorsun; ayrıca başarısızlığa alışkın değilim, risk almak hoşuma gitmiyor."

"Yanılıyorsun."

"Hayır. Sonrayı düşünmek saçma geliyor, siborglar var ya... Onlar ne işe yarayacak? Hem zamanla ilişki kurmak da ne demek?"

"Bence problem, alışkın olduğumuz protein üretimine bağlı duygular yüzünden çıkıyor; hepsini sıfırlarsak yenileriyle tanışacağız. Farklı bir yöntem kullandığımı biliyorum."

Anlamadım ışığı yanıyordu.

Zincir gibi birbirine geçen zaman halkalarıyla ilişki çeşitlerini açıklamaya, anlatmaya çalıştı. Sistem içinde kendine güvenin temel olması işine yaramıştı. Önerileri kabul edildi. Çöp istasyonundaki siborgun denetiminde güçlü bir android ekip oluşturuldu, varsayım programlarının yarattığı tüm önlemler alındı.

Kadından başka kimse istasyona gitmek istememişti; böyle bir zorunluluk yoktu. Herkes yaşam balonundan deneye katılacak, üstelik deney uzun sürecekti. Onu da vazgeçirmeye uğraştılar.

Biri "bu kadar uzun süre yaşam alanının dışında kalmazsın," dedi,

"sorun çıkabilir".

"Sanmıyorum."

"Emin misin," ışıkları yandı. Üçü de kadının gitmesine karşıydı.

"Evet, bir kere denemiştim."

"Ne zaman?", "Nerede?", "Hasar oluşmadı mı?"

Kadın üç soruya da aynı cevabı verdi; "Merak etmeyin."

Sorular birini hatırlatmıştı. İsmi de vardı. Numara kullanmıyordu.

Deneyi öğrense ne der acaba, diye düşündü. Hepat'taki bitkilerin yaşaması için neleri göze aldığını öğrenecek miydi? "Belki bir gün," diyerek gülümsedi. "Belki bir gün anlatırım. Keşke Hepat'ı izleyebilseydi. Bizi görürdü."

Deney üç aşamalıydı, ilk aşamada Hepat'taki çöpler alınacak, ikinci aşamada karadeliğe atılacak, son aşamada dönüşe geçilecekti. Veriler sürekli gözden geçirilerek, plan titizlikle uygulanacaktı. Robotları denetleyen androidler sıkı çalışıyordu. Esas yük onlardaydı. Uzaktan kumandaları ayarlanmış; hepsi de çöplerle birlikte karadeliğe atlamaya hazır hale getirilmişti.

MS, son anda bir not ilettili. Güney'deki büyük deprem sırasında oluşan çöplerin deneye dahil edilmesi ve hemen alınması isteniyordu.

Mecburen kabul ettiler. Kargo uçarıyla birkaç android gönderildi. Çöp istasyonu, çok az boş yer olduğunu bildirmişti.

Deney sabahı, androidinin uyarısını beklemeden kalkıp hazırlandı.

Deney öncesi bütün ekip genel BİM kontrolünden geçirilecekti. Özel kabine girerken kendini iyi hissediyordu. Kristalizasyon ve şok dalgalarının iniş çıkışlarıyla daha da güçlendi. Elma kokusunu duyduğunda hafiflemişti. Ekip ile haberleşerek uçarına bindi. Onun hareketi deneyin başladığını gösteriyordu.

Aktarma istasyonunda oyalanmadan yolculuğunu sürdürdü. Güney çöpleriyle kenetleneneceği noktaya ulaştığında beklemesini söylediler. Torpilin kumanda merkezinde androidlerle birlikteydi; rapor istedi. Güney çöplerini taşıyan tanklar gelmişti, ancak kenetlenme uzun sürecekti.

Görüntülere bakarken, yükün fazla olduğunu düşündü. Rakamlar merkez çöp istasyonuna bildirildi. Tahmin ettiği gibiydi. Yönetici siborg "bu kadarını taşıyamayız," dedi.

MS, iade kabul etmiyordu.

Diğerleri, uzaya atalım dediler. Çöp kapasitesi belli, sorumluluk MS'deydi. Bir an bocaladı, sonra "hayır," dedi, "hepsini götürüyoruz". Açıklaması mantıklıydı: "Karadelik ne kadar çok madde yutarsa plazma fişkırması da o kadar güçlü oluyor; fazlalık dönüş garantimiz."

Hesaplar gözden geçirildi, 15 dakikalık hareket planı değiştirilmedi, ama çöp istasyonuna bağlandıklarında itirazla karşılaştılar. Yetkili siborg kararlıydı. "Hayır," diyordu, "taşıyamayız, yedek güç sağlanırsa belki".

Ekiptekiler, ne yapacağını sordu. Kadın tek başına olduğunu hissediyordu. Genel bir durum kontrolü yaptı; kendine güveniyordu ve hızlı karar vermeye alışkındı. Özel alanını sessizce kapattı. "Eminim anlamazlar, hem zaten dikkatimi dağıtıyorlar."

Siborgla anlaştı ve torpil tanklarıyla birlikte istasyona kenetlenerek, etrafa emirler yağdırmaya başladı. Torpildeki güç kaynakları sisteme dahil edilmiş, kadın için de geri dönüş olanağı kalmamıştı. Herhangi bir terslikte hep beraber yok olacaktı. Deneyin başarısızlığı, artık kendi sonuydu.

Samanyolu sakin görünüyordu. Hepat'taki çöpleri alırken problem çıkmamıştı. Karadeliğin uydusu yıldıza yaklaşınca kadar özel kabininde uyudu. Vakit gelip görüntü aktarıcılarının karşısına geçtiğinde

oldukça rahattı; toz bulutları azalırken görüntü giderek netleşip büyüyordu. Önce x ışınlarının hareketini seyrettiler. İzleyecekleri yol belirginleşti. Derken hedefi saptadılar. Yakınlaştırmaları devreye sokan kadın, topladığı verileri özel süzgecinden geçirdi. Ekibin diğer üyeleri görüntülere kilitlenmiş, yalnızca bakıyordu.

Siyah kendinden emin, renklerin sırayla geçmesine izin verdiği bir alanda onları karşıladı. Geçişlerdeki sürat katlanarak artıyor, birleşip yeni renkler yaratılıyordu. Ötelerde bir yerde hepsinin önünün kesildiği, soğurulup teklediği merkez belirdi.

Karadeliğin görüntüsü muhteşemdi. Siyahın çılgınlığını ortaya çıkaran bir tablo önündeydiler. Pırıltılı siyah dalgalar, girdaplar, savrulan bulutlar, kayarak kaçan göktaşları, yıldız tozları arasında hızın düşürülmesini emretti. Zamanı kontrol eden androidler karşı çıktı; oyalanmak istemiyorlardı. Sorumlu siborg uydu yıldızın yol haritasını işaret ediyordu. "Tamam," dedi, "değişiklik yapmıyoruz, androidlerin tepki eşiğini yükseltip dikkatli olalım".

Ucu açık elips hareketini tamamlayarak yıldızın paralel bir konuma geldiklerinde, siyahın öngörülenden hızlı yayıldığını fark etti.

Sonsuzluğun kapısı önünde duraklamış, beynindeki duygusal fırtınanın önüne geçememişti. İrkilerek geri çekildi. Karadelik onlara doğru süratle geliyordu. Androidler dönme alanına yaklaşıldığını bildirdi.

Kozmik ışınların şok dalgalarına karşı tetikteydiler. Alana girdikleri an gücü kesip karadeliğe teslim olacaklardı.

Her şey yolunda gidiyordu. Siborgun androidlerle sessiz haberleşmesini kontrol ederek, karar seçeneklerine baktı. İki üç dakika arayla aktarılan rakamlar büyümüş, zaman tüm denetimi ele geçirmişti. Biri, "Dayanabilecek misin," diye sordu.

"Bilmiyorum, deneyeceğim."

Elleri ensesinde, görüntülerin akışını izliyordu. Karadeliğin komşusu

olan yıldızdan kütleçekim kuvvetiyle kopardığı bir grubun peşine takıldılar. Gri hareli siyah toz bulutunun içinde alıcıların yardımıyla ilerliyorlardı. Karadelik kaybolmuştu. Akresyon diskinin sınırlarını saptadıklarında korkunç bir sarsıntı duyuldu; süratle döndüler. İstasyonun manevra yeteneği sayesinde dış sınırı yakalamışlardı. Androidler veri çıkışına kilitlenip sıçrama anını beklemeye koyuldu. Zaman ölçerlerin hepsi sifıra yaklaştıklarını gösteriyordu. Ekiple bağlantının kesildiğini görünce şaşırıldı. X ışınları azalmış, geri dönüş anı gelmişti. Sorun hız değil, zamandı.

Enfraruj patlamayla birlikte ayağa fırlarken, çöpleri döken sistem çalıştırıldı. Karadelik ağızını açmış, ne bulduysa yutuyordu. Anında radyo dalgaları oluştu; sayılar tahmin edilemeyecek boyutlardaydı. Tankların kapaklarını açmaya uğraşan androidlere "olduğu gibi bırakın," komutuyla tekrar yerine oturdu. Bazılarının ağız açık, bazılarının kapalı bütün tanklar karadeliğe teslim edildi. Plazma fişkırmasının içinde göz gözü görmeyen bir ortamda dönüşe geçtiler. Ekran iyice kararmıştı; hiçbir filtre işe yaramıyordu.

İstasyonun hafiflediği hissedildi. Ardışık iki dalga arasındaki ince çizgiyi yakalamışlardı. Arkalarındaki şiddetli gücün etkisiyle döndüler. Karadelik sanki izin veriyordu. Siyah dalgalanmaya başlayınca durum raporu istedi. Çöp istasyonu kurtulmuş, yükünün tamamını boşaltabilmişti. Ekran yavaş yavaş aydınlanıyordu. Çeken değil, iten bir gücün yardımıyla ilerlediler. Uzaklaşan karanlığa bakarak "Teşekkürler," diye bağırdı. Ekiptekiler de sesini duymuş, tebrik ediyorlardı.

Yaşam alanına adım attığında enerjisi bitmek üzereydi. Adeta sürünerek uyku kabinine girdi. Ayarları androidine bırakmıştı. Uyandığında hiçbir şeyi net göremiyor, ses duyamıyordu, yatmaya

devam etti. Uzunca bir süre sonra kendine geldiğinde hiç bu kadar mutlu olmadığını saptadı.

Yardımcısı göz, kulak ve burun damlalarını damlatmış, kremlerini sürüyordu. İşi bitince, bilgi işlemin karşısına oturup ekiptekileri aradı. Herkes, siyahın içinde yakalayabildiği renkleri kullanarak cevap veriyordu. Daha evvel hayal etmedikleri bir deney yaşamışlardı. Ayrıntıları konuşmaya başladılar. Bir ara bağlantının kesildiği fark edilmemişti.

Kadın "Emin misiniz," diye sordu.

"Hayır," ışıklarını yakıp, kayıtlara bakmayı önerdiler.

Kontrol sonuçları ilginçti. Teknik zaman göstergesi asla sıfıra yaklaşmıyor, sürekli ve düzgün bir akış izliyordu. Kendi notlarına göz atınca irkildi; özel değerlendirmesi yoktu.

"Unutmuş olmalısın," dediler. Ses çıkarmadı; ışık da yakmamıştı.

Deney kayıtları kesindi fakat yaşadığı başka bir şey vardı.

Kadına göre asıl sorun öznellikti, deney sırasında duygu kanallarının açık olup olmadığını sordu.

Üçü de açık olduğunu söyleyince, "önemli değil," dedi, "verileri merkeze aktaralım da bu iş bitsin". Düşünmekten korkmuştu.

Diğerleri itiraz etti; duygu değişimlerinin eklenmesi gerekiyordu. Her deneyin ardından duygu taraması yapılırdı, üstelik bu deneyde tuhaf bir şey vardı.

"Tuhaf olan ne?"

Kesin cevap veremediler. Tartışma uzun sürdü. Biri sıkılıp ayrılmış, diğerinin de gösteri zamanı gelmişti; bağlantıyı sürdürüp onunla konuşmayı seçen ins, duygularını paylaşmadığı için kadına sitem ediyordu.

Sonunda kadın, "anlayacağını sanmıyorum," dedi.

"Neden?"

"Taramalar aynı sonucu vermiyor, bir seferinde olumlu tepki alırken, ikinci sefer aynı alanda olumsuz tepki alabiliyorum."

"Doğal değil mi? Olağanüstü bir deney yaşadın."

"Evet de... Toparlanmama fırsat vermelisiniz."

"Hepsi değişecek."

"Denetleyebilirim," diyerek bilinç ölçerlerin yeşil rengini aktardı.

"Yoksa duygu alışverişinden mi vazgeçtin?"

"Hayır," dedi kadın, "öyle bir şey değil, biraz kendi kendime kalmak istiyorum; deney kayıtları net, ancak duygularım inişli çıkışlı; size aktaracağım, herkese açacağım duyguları da bilerek sergilemeliyim, rastgele davranıp karışıklık yaratamam".

Hatırlamaya çalıştığı bazı konular vardı. Ne olduğunu tam bilmediği halde önemli olduğunu seziyordu. İzleri takip edersem bulabilirim, diye düşündü. Bilincini fark ettiği, başka bir an olmalıydı. Karadelikte onu görmüştü. Belki zaman önemli değildi, belirleyici olan o andı. O anı yaşadığını hissetmek; belki de yalnızca yaşamı hissetmek.

Sitemli mırıltılar duyunca gözlerini açtı.

"Hep böyle yapıyorsun!"

"Özür dilerim."

"Duygu kanalın kapalı, ne olup bittiğini anlamak olanaksız."

"Haklısın," dedi.

Verileri olduğu gibi MS'ye aktarmaya karar verdiler. Duygu değişimlerini herkes kendi tanımlarıyla iletcekti.

Kadın yaşadığı farklı duyguları kopyalayıp sildi. Kopyaları şifreleyerek ayrıca dosyaladı. Bir süre sonra, ekibin diğer üyelerinden aldığı kayıtlara uygun duyguları içselleştirmişti.

MS deney sonuçlarından memnun olmasına rağmen, değerlendirme yapmakta acele etmiyordu. Kayıtlar, uzman siborglar tarafından derlenmiş, ilgi çekici bir yayının kanalı oluşturulmuştu. Artık, isteyen

herkes karadelikte gezintiye çıkıp zamanın durduğu anı yakalayabilecekti.

Kadın, tanıtım bantlarına itiraz etti; "Öyle bir an yok."

"Var," dediler, "isterseniz bakın".

Deneme yayınlarında yaşadığı her anın kaydını görünce içi burkuldu.

Kimseye haber vermeyen MS, tasarı sahiplerinden izinsiz sisteme girmişti. Etik değerler, şu, bu, hiçbir şeye aldırıyorlardı. Dayanıp dayanamayacağını da onlar sormuştu.

Duygu ve düşüncelerini gözden geçirirken yine karnı ağrıdı. Ne zaman başlamıştı? Karadelikle ilgisi olamazdı. Daha öncesinde bir an bulmalıydı, ancak gücünü toparlayamıyordu. Karadelik macerasından sonra kendini sürekli yorgun hissediyor, zorlanıyordu.

Bir kaç insanın çöplerle birlikte bilinmeze atlayan androidlerin yerine geçtiğini öğrenince kanal sorumlusunu aradı.

"Böyle bir şey yapamazsınız."

"Neden?"

"Tümüyle sanal verilerle hareket ediyorsunuz."

Her şeyin MS denetiminde olduğunu gösteren ışıklar yandı.

"Denetimsiz olduğunu söylemedim, karadelik tanımınız yanlış."

"Bize göre doğru. Önerilere açığız, üstelik de başından beri size danışmanlık öneriyoruz, kabul etmediniz."

"Danışmanlık falan istemiyorum, anlatılanlar gerçeğe uygun olmalı."

"Hangi gerçeğe?"

"Yaşadığım gerçeğe!"

"Kendi programınızı yapabilirsiniz," ışığı yandı.

"Ne söylediğimi anlamıyor musunuz? Orada olan bendim."

"Veriler öyle gösteriyor."

Tartışmak faydasızdı; bağlantıyı kesti. Yetkili siborgun kuralcı ışık yanıtlarına sinirlenmişti. Özel deney notlarını tarayıp kapsamlı bir

açıklama hazırlayacaktı. Bilgi taşıyıcına bakınca gözlerine inanmadı; daha önce bulamadığı notlar karşısındaydı. Acı duyduğunu hissetti. Ortaya çıktığı anı belirleyemediği bir acı hissediyordu. Acı çektiği zaman nefret edecek birini arardı. Kurbanını seçmeden rahatlayamayacaktı. Hırsıyla bilgi işlemine döndü. Geçmişini tarıyor, notlarını, görüntü ya da ses kayıtlarını duygu bağlantılı durum ölçerlerden geçiriyor, daha evvel yaşadığı bir anı arıyordu. Eski bir hedefin doğru olacağına karar vermişti. Gelecek önemliydi; fütürizmden vazgeçmesi mümkün değildi. Geçmiş ise birkaç kubit içinde şekillendirilmeye hazır, gözlerinin önünden akıyordu. Dilediği noktayı seçip duygularını boşaltması yeterliydi. Küçük belleğinin işe yarayacağından emin, hızını artırdı; sonrasını irdelemeyecekti.

Yüzyüze özel görüşme isteyen MS ışığı yanınca bocaladı. Anlamını kestirememişti. Veriler seçenek yaratmaya yetmiyor, hareket edebileceği bir alan belirleyemiyordu. Apokları yavaşça oynatıp talebi onayladı. Duygularıyla değil, teknik bilgisiyle davranacaktı. Merkezle doğrudan iletişim kuracak, güce ve yeteneğe sahipti.

İşleri dört ins yürütüyor, kararları üç ins alıyordu. Bir kişi sırayla değişerek tartışmaların dışında tutuluyor, herhangi bir sorun anında devreye girip tayin edici oluyordu. Yirmibeş kişiden oluşan ilk halka denetleme ekibi, dört 1'e sahip herkesin girebileceği yapıdaydı. Arka arkaya dört 1'i olanlara öncelik hakkı veriliyordu. Onları düşündü. Tepedekileri. En tepedekileri.

Yetkenin, son sözü söylemenin nasıl bir duygu olduğunu tanımlamaya çalışırken, kendini toparladı. Yerini biliyordu. MS'nin önemi ve ağırlığı tartışılmazdı. Duyguları hiçbir şeyden etkilenmeyecek, kritik denge noktasını elinden geldiğince sabitleyecekti. Bantların sağladığı güvenlik içinde, dilediği an yenilenme özgürlüğünü yaşıyordu. Her şey

yeterliydi. Yeterli ve mükemmel.

Toplam nüfusun beşyüz civarında tutulmasına özen gösterilen bir dünya kurulmuştu. Hiç kimse sistemin değiştirilmesini istemiyordu. Onlar, seçilmişlerdi; kabul edilen, onaylanan nicelik ve nitelikleri kesin... Her şey yılların birikimiydi.

MS'nin yüzyüze görüşme talebinin, hangi nedenle ve ne tür koşullarda yapıldığını bilmiyordu. Yetkeyi kullananlar yaşamı biçimlendirirdi. Bilgi işlemin başında bir süre daha oturdu. "Görüşürüz," sözcüğünü hatırlamıştı. Önemliydi. Kim söylemişti?.. Gözlerini kapadı.

Biri dürtmüş gibi gözlerini açtığıında hâlâ aynı konumdaydı; ayaklarını hafifçe uzatmış, sırtı dik, elleri yanda... "Sana görüşürüz, demiştim," cümlesi kulaklarındaydı; MS'nin görüşme talebi de yerine getirilmişti. Nasıl?

Bu arada ne yaşadığını hatırlayamadı; belki hız yüzündendir, diyerek arkasına yaslandı. Enerjisi de artmıştı. Gözlerini kırparak bilgi işleme baktı. Sistem çalışmaya başlarken görünen yaşam numarasına 1 eklendiğini fark edince yerinden fırladı. 7'den sonra 1 almak büyük başarıydı. Yaşam alanının ortasına dikilmiş, kahaahalarla gülüyordu. Duygularını düzene sokup diğerlerini aradı. Ekipteki herkes 1 almıştı ve ona teşekkür ediyordu.

"Senin sayende oldu." "Başaracağını biliyordum." "Harikasın."

İletilen sevgi, güven, hayranlık duygularını aldı.

"Şimdi ne yapmak istiyorsun," dediler.

Henüz karar vermediğini gösteren ışıklarını yaktı. Bağlantıyı kesmek üzereyken biri, "Senin yan yana iki 1'in vardı, değil mi," diye sordu.

"İki 1'den sonra 7 almıştım," dedi, biraz da hüzünle.

"Şimdi bu 1'in ardından yine 1 alırsan 7 düşer."

"Anlamadım."

"İkişer 1'in arasındaki tek olumsuz rakam asal sayıysa geri alıyorlar."

"Ciddi misin?"

"Evet. Bilmiyor muydun?"

"Hayır," dedi. "Söylediğin için teşekkürler, karşılığında ne istersin?"

"Hiçbir şey. Tasarıdan 1 almak yeterliydi."

Yeniden teşekkür etti. Böylesine değerli bir bilgiyi hak ettiğine karar vermişti.

Durum ölçerlere baktı; rakamlar, çizgiler, renkler kusursuzdu, artık kimse onu durduramayacaktı. Uzun bir aradan sonra, ilk gösteri zamanına özenle hazırlanmaya koyuldu.

Bulunan notlar...

Kendime geldiğimde yataktaydım; kımıldayacak halim yoktu. Ne olduğunu önce anlamadım. Hastalanmışım!... Odanın içi buz gibi. Öylesine yatıyorum. Takat da yanımda. Onun varlığı bana enerji veriyor.

En son ne yaptığımı düşünüyorum. Güvertede Takat'la birlikte yürüyorduk. Soğuktan bayılmış olmalıyım. İçim üşüyor. Moralim bozukken dışarı çıkmamalıydım.

Yedek enerji motorları çalışıyor. Takat bildiği bütün güçlendiricileri vermiş, kremleri sürmüş, üstümdekileri de çıkarıp atmış. Fazla enerji harcamadan yaşamak için çıplak olmak gerekiyormuş. Giysi kullanmanın, biyokontrollü sistemler yüzünden sürdürüldüğünü yeni öğrendim. Nereden mi? Takat'ın AS programından. Yani o söyledi. Hastayken okuyup yazmama izin vermedi; yalnızca konuşuyorduk. Neyse ki çabuk toparladım.

Ayağa kalkınca ilk işim lemmingleri kontrol etmek oldu. Sayılarının artıp artmadığını görmek istiyordum. Tahmin ettiğimden hızlı çoğalmışlar. Tedbir almak lazım. Başiboş kalırlarsa bütün gemiyi istila ederler. Lemmingler kemirici hayvanlardır, zararın önüne geçemem. Keşke daha uyumlu olsalar da birlikte yaşayabilsek. Bazen düşünüyorum da, geliştirdiğimiz biyoteknolojiyi hayvanlar yararına da kullanabilirdik. Neden yapmadık acaba?

İnsanların hayvanlarla ilişkisinde zenginleştirici bir yan olduğunu okumuştum. Bundan ne gibi sonuçlar çıkardıklarını bilmiyorum; yani insanlar için bir anlam ifade etti mi? Yoksa bizim kofinslere davrandığımız gibi mi davrandılar?

Bazı konuları kavramak güç. Tarihsel evrimin temelinde yatan eğilim ve yasaların tümüyle açığa çıkarılması imkansız. Sonra, hep iş işten geçmiş oluyor. Günü yaşarken de o günün koşulları ağır basıyor -bu cümleyi birkaç kere değiştirdim-. Şimdi kimi ya da neyi esas alacağız? İz bırakmayan, görünmeyen yok mu sayılacak? Zaman hayatın dışında bir yerde. Tarih anılardan ibaretmiş! Keyfimize göre yeniden biçimlendirilen anılar... Belki bundan sonra...

Gelecek kalmadı ki! Yeni bir şey olmayacak. Sona ulaştık. Zamanın denetlenebilmesi, sonun başlangıcını önemsizleştiriyor. Önemli olsa iletişim kurarlardı. Hiç ses çıkmıyor. Işıklar da sönük. Aramıyorlar. Günlük notlarımı yazıp bekliyorum. Sabırla...

Atomik kuantum davranışından düşünceye ulaşan sistem içinde özel bir şey yapabilirim. Cümlem nasıl oldu ama? Bence iyi... Böyle cümleler kurunca hoşuma gidiyor -verili değerlendirmelere kayıtsız kalamıyorum-. En büyük korkum anlaşılamamak. Ayrıca... Sevilmek de isterim. Kim istemez ki? Sevgi, insler arasında kullanılan duygu sıralamasında da birinci. Yeni öğrendim. MS'nin genel durum

tespitlerinde görünüyor. Son yeniden yapılanma döneminde yaygınlaştırılmış -o kadar çok çeşidi var ki-. Bazıları biyokit sevgisi aktarıyor; bağımlılık gelişince önlem almışlar. "Artık hiçbir şey fazla sevilmeyecek." "Sınırlara uyun! Aşırı duygusallık sorun yaratıyor." MS'nin yeni sloganları...

İnsleri anlamakta zorlanıyorum. Halbuki ben de bir insim. Nasıl oldu da bu noktaya geldim? Hani, MS sormuştu da dosya çökelti süzgeçleri yüzünden demiştim ya... İşin doğrusu bilmiyordum; varsayım programının yarattığı sonuçtu. Hâlâ emin değilim. Her şeyi sürekli sorguluyorum. Okumayı, düşüncelerimi yazıya aktarmayı seviyorum; belki bu yüzdendir...

Yeter ki enerjim bitmesin. Yazdığım, yazabildiğim sürece yaşadığımı hissediyorum. İmkanım olsa başka bir Dünya'da yaşamak isterdim. Taşınmaktan korkmuyorum; asla korkmam. Yeni yerler, yeni düşünceler niçin tedirgin ediyor anlamıyorum. Ah, tabii, evet... Bilinmediği için, gizeminden, yabancılığından...

Mesela Hepat!.. Hepat'ın yeni bir Dünya olması mümkün mü? Neden olmasın? Hepat müthiş bir yer. Onu özlüyorum. Birini ya da bir şeyi özlemek tuhaf geliyor. Bir türlü alışamadım.

Hayat belirtilerini görünce çılgın atmıştım. Duygularımı anlatamam. Gemide tertemiz bir hava esmişti. Her şey tahmin ettiğimizden iyi durumdaydı. Yalnız, Takat'ı sakinleştirmem gerekmiş, bağırmam herhangi bir sorundan kaynaklanmadığı için, ne yapacağını şaşırılmıştı. Robotlar gibi kısa devre yapıp kullanım dışı kalacak diye ödüm koptu. MS yeni android talebimi kabul etmez; Takat'ı dikkatli kullanmalıyım. Bir süre sonra Hepat'ta her şey çok güzel olacak. Ne yazık ki ben göremeyeceğim. Hepat çiplerimi aldılar. Olsun. Başarmamız önemli. Gerçekten başardık mı inanmıyorum. Gerçekler, başka gerçeklerin temelinde oluşur. Yasa ve kuralların da işe yaradığına ikna oldum.

Böylelikle neyin ardından ne olacağı rahatça öngörülüyormuş.
Bilinmezlik herkesi korkutuyor.

Hepat yüzünden 9 alacağım aklıma gelmezdi. Çipleri bulunca 9 verdiler. Aslında sık rastlanan bir durum değil; iki 9 yan yana olmaz. Bir 9'un varsa sonun yaklaşmış demektir. Önlem alıp hareket alanını daraltmak gerekir; duygu ve düşünceler kısıtlanır. Program yapmaz ikinci 9 ihtimalini yaratırsan, enerji akışını keserler. Bazen çip takip plazmasyonlara çalışmaya gönderseler de, iki 9'luklarda pek tercih edilmez. Sisteme uyum göstermedikleri için olabilir.

Enerjimi kesmediklerine göre umut edebilirim. Problem çıkarsa iptal edilecektim. Belki ne kadar dayanacağımı test ediyorlardır. Benim dışımda, beni deney konusu haline getirebilirler. Tarih bilgimden yararlanmak amacıyla böyle bir yöntem uygulanabilir. Bilgi işlem sistemimdeki verilerin kullanılması yaşamama bağlı. Dünyanın tepesinde denetim altında tutulan hazır bilgi, işlerine yarar. Bilimsel okuryazarlık seviyemi bildiklerinden emin değilim; belki o kadın yaşadıklarını tekrar yorumlamış, belki yeni bir rapor yazmıştır. Onunla haberleşmemiz yasak.

Özel şifremi biliyor, istediği gibi kullanabilir!

Vakit geçiyor. Tüm gayretime rağmen, gemiye ağır bir hava çöktü.
Bunaltıcı.

Doğrudan bağlantı kurmam sorun yaratacağı için yeni bir dosya açtım ve tek bir satır yazdım; "Bu sistemdeki veriler MS'nin kullanımına açık değildir. Hatırlatırım. Huart."

Dosyayı görüp okuyacağını umuyorum. Cevap alamazsam, onun sistemine girip ne var ne yok diye bakacağım. Kendimi güvende hissetmeliyim.

Biyokontrollü bilgi işlem sistemlerinin hepsi çift kilit altındadır. Güvenlik ağlarının maliyeti hep büyük olmuş. MS'nin de bildiği sürekli kullanılan şifrenin yanı sıra herkesin özel şifresi var. Özel şifresini biliyorsanız, başkasının sistemine girebilirsiniz, ama müdahale şansınız azdır. Çeşitli analiz rakamlarına, bilinç durumuna falan bağlamışlar. Özel bellekler ise beyin dalgalarımızın frekansına kilitli, yani istesenez bile başkasına açamazsınız, belki biraz bilgi aktarabilirsiniz.

Her neyse... Ben onun hafızasıyla ilgilenmiyorum. Tek derdim yeni bir rapor yazıp yazmadığını öğrenmek. Ya sildiye? Yazıp sonra gönüllü olarak sildiye... Unutmak amacıyla silebilir... O kadar da değil! Mutlaka bir şey kalmıştır. Konuşmayı seviyordu. En azından kendi deneyimini saklamıştır.

Beklemekten hoşlanmıyorum; sistemine girip genel veri taramasına başladım.

Birinin özel eşyalarını karıştırıyormuşum gibi... Daha önce yapmadığım bir şey. Garip geliyor. Çoğu dosya ıvır zıvırla doldurulmuş. XX kromozomunun yarattığı enerji çeşitlerinden, sinestezi ve uyarılama yöntemlerine, hatta duygu gösterilerinde kullanılacak renklere kadar ne ararsanız bulabilirsiniz. Anahtar sözcük ise farkındalık.

Bilgi işlem sisteminin anahtar sözcükleri, o kişinin hayata bakışını gösterir. Bilinçli seçimler sonucu değil, açılan dosyaların, toplanan bilginin durumuna göre kendiliğinden şekillenir; değişebilir.

Genel tarama sırasında ortaya çıkan anahtar sözcükler MS'nin işine yarar. Konuşurken yüzün kızarması gibi, duygulara dair ipucu verir. Onunkini öğrenmek hoşuma gitmiyor. Anlamı kaymış, içi boşaltılmış bir kelime.

Açtığım dosyaya hâlâ bakmadı.

Yeni bir yöntem bulmalıyım, derken onun "Merhaba," dosyasını

gördüm. Tepki aldığıma memnunum. Şimdilik yeterli. Koşullar elverirse haberleşiriz. Zorlayacağını sanıyorum. İnatçıdır.

Tanımadığım biri arayıp "Hepat'taki bitkilendirme çalışmasına katılan androidin sahibi siz misiniz," diye sordu.

"Evet," ışığını yaktım.

"Süreci izliyor musunuz?"

"Hayır."

"İzlemek ister misiniz?"

"Elbette."

"O halde sizi görmeye gelebilir miyim?"

"Anlamadım!"

"İyi zamanlar," diyerek yaşam numarasını verdi. Anlayınca arayacakmışım.

Buraya gelip ne yapacak? Keşke görüntü aktarıcısı kullansaydım? Yoo, hayır, ne fark edecek ki? Zaten herkes birbirine benziyor. Yapılanma dönemlerinde, ölçülerin fazla değiştirilmediğini biliyorum. Haa...

Derimin rengiyle, kırıksıklıklarım ilgi çekebilir. Onlar kadar pürüzsüz ve beyaz değilim.

Gelse ne olur? Hiçbir şey. Beni etkileyemez.

Arayıp ne zaman isterse gelebileceğini söylüyorum. "Hemen," diyor, "en kısa zamanda Kuzey Kutbu'ndayım". Bu cümleyi hatırlar gibiyim, fakat üzerinde durmuyorum. Nasıl olsa geliyor.

Takat iniş sinyali isteyen uçarla ilgilenirken koridora çıktım. Geçiş tüpünde biri koşuyor.

Bu kadın deli! MS ikimizi de yok edecek.

"Heeyyy," diye sesleniyor. "Merhaba, nasılsın? Ne o, beni gördüğüne sevinmedin mi?"

"Sevindim de..." Çok zayıflamış.

"İyi misin? Neler yapıyorsun?"

"Uçar kimin?" Veriler farklıydı. Onu beklemiyordum.

"Bizim ekipten birinin," diyerek açıklıyor; "Genel haberleşme ağında seninle iletişim kuran da, buraya gelen de o. Takat'ı biraz alabilir miyim?"

Çok hızlı konuşuyor. Başım döndü. "Takat'ı mı? Neden?"

"Özel haberleşme için. Yoksa istemiyor musun? Takat'ı çağırırsana zamanım az."

"Ne yaptığının farkında mısın?" Fark etmiş olması gerekiyor. Farkına varmalı.

"Evet," diyor, "Bu uçar, ara sıra gemiye uğrayıp Takat'ı alacak, bir süre sonra da geri getirecek."

"Dikkat çekmeyeceğinden emin misin?"

"Merak etme, her türlü önlemi aldım. Oldukça güvenli bir yöntem. Hepat için gerekli. Takat'ın karşı çıkacağını sanmıyorum. Hâlâ aynı, değil mi? Unutma! Çipler kemerinin ucundaki metal bantta olacak. Şimdi izin verirsen onu götürüyorum, biraz sonra döner."

"Tam bir oldu bitti!"

"Başka önerin var mı?" Bir an duraklayıp "yoksa kızdın mı," diyor. Gülümsüyorum. "Hayır, aksine çok memnun oldum."

Takat'a gerekli talimatları verip uçara binmesini söylüyorum.

Gidiyorlar.

Cebimde taşıdığım yatıştırıcı bantları takıyorum. Tedirginim. Sorun çıkmamasını dilemekten başka çarem yok. Takat'ı beklerken uyuyup kalmışım.

Takat yemeğin hazır olduğunu söylemek için odaya girince uyandım. Geldiğini duymamışım. Kemerini istiyorum. Çıkarıp veriyor. Eski Takat

olsa nedenini sorardı. Onu bazen arıyorum, ama şimdi değil.
Kemerin ucunda birkaç tane nanoçip buldum. Sisteme takıp geçişleri yapıyorum. Koruyucu bant altında özel bir kanaldan Hepat'ı izlememi sağlayacak çipler göndermiş. Haberleşemediğimiz dönemde neler yaptığını not ettiği, bazı konularda ayrıntılı açıklamaların yer aldığı bir depo çip ve uzun erimli tarama motorlarımı hızlandırmaya yarayacak bağlantı çipleri de var. Harika! Bu çipleri akıl ettiği için teşekkür etmeliyim.

Uzun süre yavaşlatılmış bir programla yaşadığını öğrendim. Demek o yüzden ses seda çıkmıyordu. Neyse işte, gönderdiği depo çipte başından geçen olayları, duygularını, düşüncelerini anlatmış. Birkaç kere dinledim. Son projesinden 1 almış! Artık düzenli haberleşiyoruz. MS açısından kaygı duymuyorum. Başım belaya girerse tek başıma kalacağımı sanmam. Ben ona çok az bilgi veriyorum, genellikle düşüncelerimi, duygularımı aktarıyorum, hem de karşılık beklemeden. Son zamanlarda bol bol güven gönderdim. İşine yarar mı bilmem. Eskiden duygu aktarmadığımı söyledi. Evet, pazarlık mantığını kabul etmem. Hâlâ da etmiyorum, ama duygular varsa, gösterilir, yaşanır. Ulaşabildiği her türlü bilgiyi benimle paylaşıyor. MS'nin denetlediği kanallara mahkum değilim. Hepat'la yeniden buluştuğum için mutluyum. Kendi çekimlerimi yapıyor, ayrıntıları farklı filtrelerden geçirip dilediğimce izliyorum.

Lemminglerle ilgili bir tasarısı olup olmadığını sormuştum. "Hayır," demiş; başka açıklama yok. Bir ara lemmingleri Hepat'a göndermeyi düşünmüştü, yoksa unuttu mu? Emin olmak için tekrar sordum. Süreci hızlandırırken dozu fazla kaçırıp aşırılıklara neden olmak istemiyormuş. "Her şey denetim altında, zamanı gelince göndeririz, merak etme,"

diye de ekliyor.

Lemmingler süratle yol açmaz ki! Yaşayabilirlerse yaşarlar; tepkilerini inceleriz. Hepat'taki sessizlikten sıkılmaya başladım.

Güneş benzeri gezegen sistemlerindeki son durumu öğrenmek istiyorum. Yaşamın dümdüz bir çizgi izlemediği ortada. Tek hücreli mikroorganizmalar hakkında yeni dosyalar bulmuştum. Okuduklarımı, düşüncelerimi ona aktardım. Dünya dışındaki akıllı canlılarla ilgili teoriler tartışmalı kurgular yaratır, oysa somut veri gerekiyor. Eski notlarımı gözden geçirip arkeoastronomi bilgilerimi tazelememi önerdi. İnsanlar bu tip araştırmaları önemsemiş. Etnoastronomi dosyaları tıka basa dolu. Evrende başka canlıların olma ihtimali, ikibinli yıllarda ciddiye alınmış, uzmanlar radyo frekanslarında anlamlı bir titreşim aramışlar. Orogins programı çerçevesinde uzaya yerleştirilen gözlem araçlarının raporlarına bakıyorum. İlk ciddi arama kenar düzleminden görülen ikili yıldız sistemlerinin etrafında yapılmış. Güneş sistemi dışındaki gezegenleri saptamak amacıyla ışığın dalga özelliğinden yararlanmışlar. Biz EPR destekli plazmonik aletler kullandık. Önceleri canlı organizma dedektörleriyle dolaşan ekipler vardı; zamanla her şey değişti.

Çeşitli yöntemlerle Samanyolu haritası çizilip bütün hareketler, manyetik alanlar saptandı. Foton telepatisiyle bulunan yıldızların, konum ve büyüklüklerine göre nasıl kullanılacağına karar verildi. İki üç gezegen, aktarma istasyonu haline getirilmişti. O istasyonlar hâlâ servis veriyor, fakat e-sapienslerden sonra gezici istasyonlar daha revaçta. Büyük duvarın ortalarında bir yerde, yaşama elverişli bir gezegene deney üssü kurulmuştu. Hatırlıyorum. Devasa bir projeydi. Derken her şey tasarılar üzerinden yürütülmeye başlandı. Sürekli deneyler yapılıyor, veriler aktarılıyor; hata oranı sıfıra yakın, çünkü

siborglar mükemmel iş çıkarıyor.

Sonuçlar Dünya merkezli sistem depolarında. MS bilginin yaygınlaştırılmasına önem verdiğini savunsa da bazı kurallar gelişmenin önünü kesiyor. Anılara takılıp kalıyorum.

Eski bir anlatıyı hatırladım. Masal gibi... b-sapiensler zamanında gerçekten yaşandığı söylenir. O günlerde enerji sorunu devam ediyordu. Fosil yakıt tüketimi bitmiş, hidrojen ya da su arabaları kullanılıyordu. İşte su arabalarının özelliğini unutan birinin, Ekvator civarında Güney barikatlarını aşma çabasıyla dalga geçen bir şey... Olayda hiç duygu yok. Halbuki onu harekete geçiren, inat etmesini gerektiren bir salgı olmalı. En azından bir düşünce. Şimdi kullanımda olmayan, program dışı bir düşünce. Takat'la gönderdiğim son notlarda bu konudan bahsettim; ilgilenirse anlatacağım.

Eski zamanları, insanların duygularını, düşüncelerini merak ediyorum. Tarih böyle bir şey olmalı; ne yaşandığı asla keşfedilemiyor, yalnızca tahmin ediliyor. Hayatın, bütün duyguların, düşüncelerin kaydı şart. Olaylar, ayrıntılar çok kişisel de olabilir; kızmamak lazım. Sessizlikten iyidir.

Takat yeni bir program getirdi. Özel koruma alanına rağmen konuşma kapatıncısı yaratılmamış. Ses dalgalarının dikkat çekeceğini düşünüyor; öyle bir not eklemiş. Herkes gibi haberleşeceğiz. Bence mahsuru yok. Hemen apoklara dokunup "Merhaba," sinyalleri gönderiyorum.

"Merhaba, nasılsın?"

Durum ölçerlerdeki alfa dalgalarını ileterek, teşekkür ettim.

"Programı ben hazırladım, güvenlik kilidi sağlam," diye teknik bilgi veriyor.

Yeterli ışığı yakıyorum.

"Hâlâ masallarla mı uğraşıyorsun?"

"Ara sıra."

"Başın yine belaya girecek."

"Kaygılanma."

B-sapiensleri anlatmasam da olur. Masalların dünyasında tek başında dolaşmayı tercih ederim. Hele bu zamanda!

Dünya dışı akıllı canlılarla ilgili açıklayamadığım bazı noktaları özetleyip yeni bilgi istiyorum. Leonidler konusunu da hatırlattım. Uzaydan gönderildiğini düşündüğümüz birkaç satırlık mesaj, ikimizi de heyecanlandırmıştı. Hiçbir şeye itiraz etmiyor. Son araştırmaları içeren dosya bulursa gönderecek.

Artık yirmidört saatte bir, yarım saat boyunca bağlantı kurabileceğiz. Programın yapısına göre onun araması daha uygunmuş.

Konuşma teknikleri hakkında ne düşündüğümü sormuştu. Taa, insanlardan başlayıp dinlemenin önemine dair yeni bir dosya hazırladım. Dil başlıbaşına bir algı düzenleyicisi. Doğadan kopuşu temsil ediyor. Bence dinlemeyi bilmek konuşmanın temeli olmalı, ama inslerde durum biraz farklı, yani iletişimde sese ihtiyacımız kalmadı, üstelik algı ölçerler, durum ölçerler derken her şey elimizin altında, neyin ne olduğu anında saptanıyor. Sinestezi rakamları kaygan bir zemin yaratıyor, kişiye göre değiştiğinden karışıklığa yol açıyor.

Eski kayıtlara, yazılanlara falan bakıyorum da zaten kimse kimseyi dinlemiyor. Dinlediğini zannedenler bile yanılıyor. Herkes o kadar çok kendiyle, kendi düşünceleriyle meşgul ki, başkasını anlamak olanaksız hale gelmiş. Karşılıklı konuşma özel çaba gerektiriyor. Tarihi süreçte yazının devreye girmesi de konuşmayı etkilemiş. Yazılı ve sözlü kültürler bir arada olunca problem çıkıyor, sorunlar büyüyor.

Yazı ve söz hem birlikte hem de ayrı ayrı ele alınabilir. İçsel doğanın ne ölçüde bastırıldığı önemli.

Uzmanlar, hiyerarşik ilişkilerde konuşmanın pazarlık üslubu taşıdığını savunur; ben de bu fikre katılıyorum. Fırsat bulunca aynı konuya döndük, biraz daha açıklamamı istedi.

"Herkes üste çıkmaya önde olmaya çalışır. Konuşmalar yarışma havası içindedir. Fıkra anlatmaktan tut da aklına gelebilecek her yöntem kullanılır."

"Fıkra anlatmak mı?"

"Evet, karşındakini güldürebilirsen iplerin elinde olduğunu hissedersin, denetim sendedir, öne geçersin, üstelik bazıları bunu talep eder."

"Sanırım karıştırdım. Konuşmada amaç, anlaşma değil miydi?"

"Her zaman değil. İktidarın olmadığı ilişkiler ağı temel alınır korkmadan, birbirini destekleyerek konuşup anlaşmak mümkün."

"Hangisi doğru," ışığını yakıyor.

"İkisi de. Önemli olan ne zaman, nasıl konuşacağını bilip esnek davranabilmek."

"Uyum gerekiyor."

"Hayır," diyorum. "Bilinç." Kahkaha ışıkları yanıyor. Bilgi işlemde gülmeyi ihmal etmiyoruz.

Ardından, konuşma sırasında el, kol hareketlerinin nasıl bir yer tuttuğunu soruyor.

"Etkileyicidir; konuşmayı tamamlar, vurguları öne çıkarmayı sağladığı halde fazla kullanılması eksikliği ifade eder."

"Ne eksikliği?"

"Konuşanın ya düşünceleri net değildir, ya da istediği kelimeleri bulamamıştır. Kısacası el kol hareketleriyle karşısındakini idare etmeye, sanki bir şey anlatıyormuş izlenimi vermeye çalışır, ayrıca bakışlar da belirleyici."

"Biz insan değiliz. Biyouyumlu sistemlerde yaşadığımızı da unutma," diyor.

"Haklısın, fakat sistemi etkilemeden konuşmak, hareket etmek mümkün."

"Nasıl?"

"Bu zamanla kavranacak, öğrenilecek bir şey. Olgunlaşma süreci gibi."

"Evet, biliyorum," diye kesiyor. "Hatta daha fazlasını biliyorum."

Vakit bitti. Ne biliyor anlamadım. Garip geldi.

İlişkimizde sorun yok. Var da ben mi görmüyorum? Bir tür bağımlılık geliştirmiş olabilirim. Kaydettiğim haberleşme notlarımıza bakıp emin olmak istedim. Sık sık tekrarladığı bir cümle dikkatimi çekti;

"Masallarla ilgilenmeye devam ediyor musun?"

Yine sorunca, neden sorduğunu öğrenmek istedim.

"Biraz merak ediyorum, rahatsız olduysan boş ver," diyor.

"Uyumlu olmanın sınırını çizmelisin, yoksa zarar görürsün. Kişilik yapını gözden geçirsene."

Odada kahkaha çizgileri dolaşmaya başladı.

"Niçin gülüyorsun?"

"Kolayca akıl veriyorsun ancak... bzzzz..."

"Pekala," diyorum. Tartışmayacağım. "Bzzzz," nasıl devam edeceğini bilmediğini gösteriyor, farklı düşündüğünü de vurgulayan bir ileti.

Kendi aramızda böyle kısaltmalar yaptık; hem verimli, hem de özel bir yanı oluyor.

Bilgi işlemin başından kalkmak istemiyorum. Başka bir şeyle uğraşmak enerjimi azaltmaya başladı. Uzun süredir dışarı çıkıp yürüyüş yapmadım. Teknik saatle gece yarısından sonra bağlantı kurduğumuz için yorucu oluyor. Eski düzenim tersine dönmüş gibi. Gece gündüz sınırlaması önemli değil, ama Takat'ın programını değiştirmem gerekir. Böyle bir iş fazladan enerji kaybına yol açacak; şimdilik idare

ediyorum.

Yakıtının sonuna gelmiş yıldız görüntülerini sabitleyip bakıyorum. Ölüm bu mu? Giderek koyulaşan bir görüntü. Karadelikleri incelemeye gücüm yok. Belki cesaretim de. Ona soruyorum. Hepat'taki çöpleri karadeliğe attıklarını söylemişti. Deneyi anlatıyor. Zamanın durduğu anı tartışıyoruz.

"Gerçeğin özü zamansallık değil mi?"

"Bilmiyorum," diyor, "kesin bir şey söyleyemem". Karadeliklerle niçin ilgilendiğimi soruyor.

"Ölümü anlamaya çalışıyorum."

"Boşuna bir çaba. Olmayan şeyin neyini anlayacaksın?"

"Benim için var, üstelik çok yakında."

"Farkındayım, o anlamda söylemedim. Ölüm aynı zamanda bir yok olma; sonrasını düşünmekse bir tür oyalanma. Sen bilinçli bir seçim yapmıştın; yoksa vazgeçmeye mi karar verdin?"

"Hayır," diyorum, "dönüşü olmayan bir noktadayım".

"Hiçbir şey geri dönüşsüz değildir, istediğin gibi olmasa da mutlaka bir çözüm bulunabilir."

"MS'nin kararını unuttun galiba!"

"Unutmadım."

"O halde?!"

"Doğru zaman mı, emin değilim," diyor, ardından bilgi işlemi çalıştırırken hâlâ ellerimi kullanıp kullanmadığımı soruyor. Kavrayıcı ele sahip tek primat cinsi olarak ellerimizin önemli olduğunu söylemiştim. Enerjim elverdiğince ellerimi kullanacağımı biliyor. Konuyu neden değiştirdi anlamadım. Yine vakit kalmadı. Kesiyoruz.

Takat'ın yardımıyla enerjim çok yavaş azalıyor. Genel bir değerlendirme yapmaktan kaçınıyorum.

Uykum kaçtı. Herhangi bir iş için ellerin yerine gözlerin kullanılması

tercih meselesi. Tıpkı konuşma gibi. Beyin işlevleri esas...

Odanın ağır havası rahatsız edici. Bu durumun benden kaynaklandığını bilmek moralimi daha çok bozuyor. Net düşünemiyorum. MS'yle ilişkisini soracağım. Açıkça. Karar verince uyumuşum.

Bugün bir terslik var. Her zamanki saatte aramadı. Tereddüt ediyorum; beklemek sinir bozucu. Zamanın denetlenebildiği koşullarda bile zamana teslim oluyoruz. Belki de bütün iktidar onda.

Duygularım nasıl algılıyorsam öyle şekilleniyor, hızla çoğalıyor. Kendine hakim olmanın zorluğuyla boğuşuyorum.

Sonunda ışık yandı. Hemen apoklara uzanıyorum.

Bağlantı kurulur kurulmaz sordum; "Neden geç kaldın?"

"3H dosyalarımı karıştırıyordum, dalmışım. Kusura bakma."

"MS'yle aran nasıl?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Çok açık sordum. MS'yle ilişkinin ne durumda olduğunu öğrenmek istiyorum."

"Hangi amaçla sorduğunu bilirimsem yanıt verebilirim."

"Rahatsız olduğum konular var, tanımlamak istemiyorum."

"Bilgi gerekiyor."

"Evet, ona göre karar vereceğim."

"Acele etme," diyor, "huzursuzluğunun kaynağını kestirebilirim."

"Sanmam."

Kendinden emin; "Empati kurabilirim. Sezgi düzeyim de iyi."

"Ama..."

"Fırsat ver, biraz zaman tanı. Ötekini fark etmenin önemini biliyorum, hani sen anlatmıştın ya."

"İyi de sen kendini ötekileştirebilir misin?"

Cevap vermiyor.

"Öteki sözcüğünde bir dışlama var, bu konuyu ayrıntılı konuşmadık, duyduğun iki tanım üç kavramla tahlil yapmaya kalkıyorsun."

"Çok gerginsin, tartışmak istemiyorum," ışıkları yandı.

Sürekli kullandığım, tartışma yöntemlerini içeren bir dosya gönderiyorum. "Seçim senin."

"Bu dosya, insan ilişkileri temel alınarak hazırlanmış," diye itiraz ediyor.

"Evet, ama..."

Cümlemi tamamlamaya fırsat vermiyor, "Biz onlardan üstünüz. Farklı ve mükemmel bir tür olduğumuzu unutuyorsun."

Avcumu açıp apokları serbest bırakıyorum. Ne diyebilirim ki. Bu arada leonidler sordu. Küçük bir iki hareketle kontrol edeceğimi ilettim.

Vedalaşıyoruz. Soğuk ve mesafeli davranıyor... Gibi... Doğrudan algıladığım sözcüklerin arkasında, yüzlerce kilometre uzaklıktaki birinin duygularını aramak komik geliyor.

Leonid meteor fırtınası sırasında neler olup bittiğini öğrenememiştik. Kontrol ediyorum. Güç taraması hâlâ sürüyor. Eski sistemlerde kapsamlı birkaç işlemin birlikte yapılması zor. Ek program gerekiyor. Hızlandırabilir miyim derken takıldım. Aaa!... Uzayda akıllı canlıları aramak için kullandığım programda aynı sınırlandırma var. Yapısal benzerliğin anlamını çözmeye uğraşıyorum.

Böyle bir şey olabilir mi? Yalnızlık çılgınlığı yanında taşır. Unutmadım. Yalnızlık unutulmaz; o hep vardır. İsteyerek ya da istemeden. Ortalıkta öylece durur. Somut olarak görüp hissedersiniz. Çılgınlık kendini gösterdiğinde de yapacak pek bir şey kalmamıştır. Kahretsini!.. BİM'in işlevini şimdi daha iyi anlıyorum. Çılgınlıkları önlüyor. Merkezin yalnızlığı da kendi çılgınlıklarını yaşamayı kolaylaştırıp yasallaştırıyor. Onlar her şeyi yapabilir. Bu bir çılgınlık.

MS ve uzaylılar!.. Evet. Başka akıllı canlılarla iletişim kurulmuş. Yoksa ben mi çıldırdım? Uydurmuyorum ki, veriler öyle gösteriyor.

Benzerliğin anlamını başka türlü açıklayamadım. Kalan zamanımı nasıl kullanacağıma karar vermeliyim. Unutmak için mi? Ne yapacağımı bilmiyorum, ama bir şey yapmam lazım.

Onu arıyorum; her zamanki saati beklemeden, telaşla...

"Merhaba," diyor. "Ne oldu, bir sorun mu var?"

"Evet. Büyük bir sorun."

"Leonidlerle mi ilgili?"

En son onları sormuştu. Hiç unutmaz. Bilirim. Çok da programlıdır.

"Öyle sayılabilir," diye kısaca anlatmaya gayret ediyorum. MS'nin sınırlandırma alanında kullandığı güçle, Leonidlerle ilgili çözümleyemediğimiz enerji kaynağının benzerlikler taşıdığını söylüyorum. Aynı güç.

"Bence MS ve uzaydaki başka akıllı canlılar arasında bağlantı var, hatta sürekli iletişim halinde olabilirler."

"Nee? Saçmalıyorsun."

"Lütfen biraz düşün," diyorum.

"Tamam düşüneceğim; bağlantıyı kesmeliyiz. Ben seni ararım."

Kımıldamadan oturuyorum. Saçmalıyorsun, dedi. Saçmalamak mı?

Takat yemeğin hazır olduğunu işaret ediyor. Tepki vermeden ona bakıyorum. Tekrarlıyor. Kalkıp peşinden gidiyorum. Koridorda yürürken geminin havası iyice bozuldu. Nefes almakta zorlanıyorum. Kendimi toparlamam şart.

Yemek işe yarıyor. Biraz rahatladım. Takat'ın önerisiyle de birkaç tane yatıştırıcı bandı üst üste taktım; çiftli bant kalmamış da...

Bilgi işlemin karşısına geçtiğimde ne yapacağımı bilmediğim halde, bir şey bulacağımdan emindim. Duygu alanım genişledikçe önsezilerim arttı. Genel taramalar yapıyor, paralel karşılaştırmalarla bağlantı

noktalarını saptıyorum.

Sonuç ürkütücü oldu. Dünya tarihinde değişim ve dönüşüm aşamalarına ait bütün dosyalar, benzer enerji duvarıyla çevrilmiş. Devam edemiyorum. Yorgunum. Aldığım notları özel dosyalarımaya aktarıp yatıyorum.

Günlük yazma alışkanlığı unutkanlıkla baş etmemi sağlıyor. İyi bir şey.

Kahvaltı yapıp her türlü önlemi aldıktan sonra bilgi işleme çalıştırdım. Onu arayamam. Ben seni ararım, demişti. Ya MS'ye haber verirse? Versin, ne olacak? Bilmem. MS açısından nasıl bir tehlike yaratabilirim ki? Off!..

Duvarlar bir şeyi koruma ihtiyacından doğar. MS kendini koruyor. Kimden? Tepkisini bile kanallar aracılığıyla veren, küçük duygu alışverişleriyle tek başına yaşamaktan mutlu, 3H'lerin hareketsiz hale getirdiği inslerden mi? Sinestezi de herşeyi birbirine karıştırıyor. Seslerin kokusu, düşüncelerin rengi, duyguların tadı diye, diye ortalık birbirine giriyor. Ayıkla pirincin taşını... İnsanlar öyle dermiş. Benim bu eskiye saplantım da birgün başıma bela olacak ya, bakalım ne zaman. Nihayet aradı. Leonidlerle ilgili esrarengiz güç hakkında fikrini soruyorum.

Cevap vermiyor. Israrlıyım; "Düşüneceğim demiştin. Hatırlasana. MS bazı alanlarda tam denetim uyguluyor. Onay almadan duvarı aşmak imkansız. Geçmişteki temel bilgiler aynı şekilde korunmuş."

"Yani?"

"Yönetim uzaylılarla iletişim halinde."

"Bayat bir komplo teorisi. Bu kadar kolaycı olamazsın. Bana düşün düşün diyorsun, ancak biraz da sen düşünsene. Yani tarihle uğraşıyorsun, bilirsin. İnsanlar bazı kavramlara takılıp kalmış, açıklanamayan her noktada komplo teorileri üretip onlarla oyalanmış.

Olanaksızın gücü hep ağır basmış, hatta düşünmeyi engellemiş." Algıladığım sözcükler başımı döndürdü; taşıdıkları yük ağır geliyor. Hiçbir şey söylemeden bağlantıyı kesiyorum.

Takat'ın uyarısıyla bir şeyler yedim. Aklımda yine başka dünyalar, uzaylılar konusu. Bayat bir komplo teorisiymiş! Hayal gücüm işgal edilmiş olabilir, yoksa tembellik mi? Sanmam, yani mesele o değil, bütüne bakmak lazım; düşünmem gerekiyor.

Bir sürü eski dosyayı açtım. Etrafım karmakarışık. İnsanlık tarihi. Önce Dünya'nın merkez olmadığına anlaşılması, sonra atalarının kendilerine benzemediğini fark etmeleri ve bilinçaltının keşfi. İnsanın küçücük, zapzayıf ortada kalakalması. Teolojinin tartışılmaz yapısı. Uzaylı lafı çıktığından beri anlatılan hikayeler, kurulan örgütler, tarikatlar. Galiba haklı. Çaresizlik anında en kolay sığınılacak önerme, uzaylılardan bahsetmek.

Topladığım verilere bakıyorum. Yerelleşmeyle parçalanmışlıkları artmış, tepkisiz, sinmiş insanlar çoğalmış. A-sapienslerden önce, uygun paketlenen her şeyin kabul edildiği bir dünya var. Hiç yabancı gelmiyor. Bilinmeyen olabirliklerin etkisi hep sürmüş. Belki, özellikle sürdürülmüştür. Gösteri zamanları da o günlerden kalma bir alışkanlık, ama bizimki kadar sistemli değil. Anlık hazlar bir kere öne geçti mi, ip kopuyor. Akışı değiştirmek güç.

Ellerim kucağımdaya oturuyorum. Uyumak üzere yatmıştım. Yatakta uzun süre debelendikten sonra kalktım. Aramasını bekliyorum. Beklemek ezici, yorucu bir şey; ağırlığı fazla. Giderek artan, boşucu bir ağırlık. Daraltan, sıkıştıran, nefes aldırmayan bir duygu. Öndünc yapılar da bedeli büyük olmalı. Beklemenin içini kendim doldurdum ve bundan rahatsız oluyorum.

Bilgi işlemine girip not bırakmaya karar verdim.

Yapamıyorum!

Şifresini değiştirmiş. Haberim yoktu. Neden? Yoksa bana karşı bir önlem mi?

Geminin havasını bozmak istemiyorum. Bantlarımı yenileyip rastgele bazı dosyaları karıştırmaya başladım. Programları kontrol ederken elim havada kaldı.

Hayır! Bu kadarı olamaz! Niye olmasın ki? O bir ins. Hem de başarılı bir z-sapiens. Duygusuz. Duygularının etkilemesine izin vermez. Her şeyi yapabilir. Artık kızmıyorum, yalnızca merak ediyorum. Merak hiç bitmiyor. Ama ben uzaylılar falan derken, burnumun ucunu görememişim. Böyle bir şeyle karşılaşacağımı ummuyordum. Tam bir sürpriz oldu; kötü bir sürpriz.

Kendimi toparlayınca onu arayıp "Benim hakkımda MS'ye verdiğin raporları nasıl imzalıyorsun," dedim.

"Anlamadım!?"

"Raporların altına attığın imza, sadece yaşam numarası olamaz, yoksa kendine bir isim mi buldun? Yetkin ne?"

"Lütfen!"

"Lütfenlik bir olay değil. Geçistiremezsin. Her şeyi biliyorum."

"Yine ne oldu?"

"Bir şey olmadı. Olması da şart değil. Gerçekler var. Çırlıçıplak ortada duran. Yorum gerektirmeyen gerçekler. İşin doğrusu, iyi idare ediyorsun."

"Yeter artık!"

"Bunu benim söylemem lazım. Yetmez. Pardon, sözcükleri de yanlış kullanmaya başladım, belki de kelime hazinem darlığı yüzündendir, en iyilerini bulup çıkarmaya çabalarken düşüncelerim karışıyor ve bir de bakıyorum ipler senin elinde."

"Nasıl fark ettin?"

Donup kalmışım. Hayat da durdu. Bilgi işlemde akan kristaller göz kırıyor. Ne söylediğini algılayamadım. Takat'a seslenip gemideki bütün yatıştırıcıları getirmesini istiyorum. Bağlantıyı kesmedim. Enerjimin tümünü harcayacağım.

Cevap beklediğini gösteren ışıklar yanıyor.

İnanamıyorum demek yetersiz. İnanma ya da inanmamanın sınırı yok. İki uçundan da sonsuza kadar uzanan bir boşluk var. Nerede durduğunu unutursan, zemin kayarsa, yani kavramlarla ilişkin bir biçimde değişirse, özellikle denetimsiz bir değişim, altüst olmayı getiriyor. Buna izin vermemeliyim. Takat kremlerle alınımı ovarken "Niçin yaptın," dedim.

"Önce ben sordum," diyor. "Nasıl anladığını öğrenmek istiyorum; açıklar mısın?"

Takat'ın uzattığı hapları aceleyle yutup detayları anlatıyorum.

Gönderdiği çiplerde MS'nin standartlarına uyulduğunu, aynı sınırlandırmanın bilgi işlem sistemimde de olduğu için karşılaştırma yaparak sonuca ulaştığımı, ayrıca şimdiye kadar ilettiği dosyaları kontrol edince, ortak belleğe kayıtlı sıradan bilgilerle dolu... Duraklayıp "Heyy... Orada mısın," diyorum.

"Evet."

"Eh, işte sonuç: İlişkimizde gizli saklı yok. MS her şeyi biliyor. Ayrıca rapor da veriyor musun?"

"Hayır."

"Yalancı!"

"Kızma," diyor. "Yanılıyorsun. Yani delillerin, saptamaların doğru, ancak sonuç yanlış." MS'nin duygularla ilgilenmeyi sürdürdüğünü, ondan rica ettikleri için bu işi yaptığını, ama özel bir rapor vermediğini ekliyor.

Bu iş, derken neyi kastettiğini soruyorum.

"Bilgi işlemine MS çiplerinin takılması."

"Düşüncelerim denetim altında! Ne yaptığım sürekli izleniyor!" Kendimi kaybetmemek için olağanüstü çaba sarfediyorum.

"Evet," ışıklarını yakıyor, sanki normal bir şeymiş gibi...

Duygularım kendiliğinden iptal oldu; hiçbir şey hissetmiyorum. Bu durumu hangi etik kuralla bağdaştırdığını sordum.

"Senin önemli olmanla," dedi.

"Olur şey değil! Bu nasıl bir önem ki, beni hiçe sayıyor."

"Yanlış anlıyorsun," diyerek, düşüncelerimin, araştırmalarımın önemli olduğunu, devam etmem gerektiğini söylüyor. Galiba her şeyi yanlış anlamaya başladım. Ben ne diyorum, o ne diyor? "Sen eskiden MS'de değil miydin," demesi bardağı taşıran damla oldu. Bağırıp çağırmaya başlamışım.

Takat ne verdi de toparlandım bilmiyorum. Boğazımı temizleyip yutkunarak, bağlantıyı koparmamaya gayret ediyorum; "Neden böyle düşünüyorsun?"

"Varsayım programı," dediğini algılayınca dağılmışım.

Kendime gelmem vakit aldı.

Denetim altında yaşayamam. Gönderdiği bütün çipleri çıkarıp atıyorum. Sistem eski haline döndü. Yavaş da olsa leonidlerle ilgili taramaya devam ediyor.

Kalan gücümü toplayarak, düşüncelerimi düzenlemeye, bilgilerimi tazelemeye çalışıyorum. Takat'ın başına gelenleri hatırlayınca durakladım. Unutmasaydım hayal kırıklığına uğramayacaktım. Sistemin kuralları belli; çok iyi kavradığımı sanıyordum. Demek ki içselleştirememişim.

Genom yapılarında ne zamandan beri unutkanlığın kullanıldığına baktım;

A-sapienslerden beri durum aynı. İlk genetik müdahalede bu ilkeye uyulmuş. Neden? Bir açıklaması olmalı. Yarı insan sayılabilecek a-sapienslerin genom haritasını astrofizikle uğraşan bir kadın önermişti. Birkaç kere not ettiğim için biliyorum. İyi de XX kromozomunda unutma yoktur ki, aksine ayrıntıları bile unutmaz. Bilimle uğraşan bir kadın olması neyi değiştirdi acaba? Hareket noktası insanların birbirini öldürmemesiydi. Siyah ırkta yapılan denemeler başarılı olmuş, o da saldırganlığı engellemek amacıyla a-sapiensleri teklif etmişti. En başta unutma ilkesine uyulmuş. Halbuki ben unutmanın sonradan gündeme alındığını sanıyordum.

Genel tarama dökümü epey karışıktı. Unutmanın nedenlerini bulmak amacıyla, temel ilkelerle bağlantı kurup çözümlenmesini istedim. Ne işe yaradığını anlamalıyım. Eskiden reddettiğim hızlandırıcıları kullanmaktan çekinmiyorum. Dünya yeniden düzenlenirken, XX kromozomunu taşıyanlar özellikle tercih edilmiş. Yumuşak, kolay işlenen bir yapıdan bahsediliyor. Yıpranmaya başlayan Y kromozomları ise ayrı bir işleme tabi tutulmuş. Çeşitliliği sürdürmek amacıyla X, Y farkı korunsa da en alt seviyeye indirildiği söyleniyor.

Dosyaların çoğu hemen kaybolan türden. Bakarken not almak yorucu. Bunlarla uğraşmamın ne faydası olacak ki?

O sırada "Merhaba," dediğini duydum; hem de 370-K00 bandından. Bir zamanlar konuşma projesi için kullandığı kanal.

"Evet," ışığını yakıyorum.

"Konuşmak istiyorum."

Hiçbir şey söylemiyorum. Kuzey Kutbu'na gelmek istiyormuş! "Beni görmek istemiyor musun," diye soruyor.

"Hayır."

Birine ihanetini hatırlatmak kadar zor bir şey olamaz. Israrlı;

"Doğrudan ilişkileri tercih ettiğini sanıyordum."

"O eskidendi."

"Üzıldüm."

"Üzülebiliyor musun?"

"Evet," ışıklarını yakıyor.

Beyin işlev merkezinden duygularının zayıflatılmasını isteyebilir.

Hatırlatıcı sinyaller gönderiyorum.

"Böyle bir olanağa sahip olmam şu anda üzülmemi engellemiyor," diyor.

Gerçeklik duygusuyla oynayınca, izlerin yok olduğundan, karışıklık ya da anlamsızlık yaratmanın yöntemlerinden bahsediyorum. "Bunları sana hatırlatmak durumunda kalmam da komik."

"Komedi anlayışım gelişmedi. Kendiliğinden yapabildiğim tek şey gülümsemek."

Bir an bocaladım. Duygularının olması, üstelik onları pazarlığa girmeden yaşamaya çalışması önemli. Neden gelmek istediğini soruyorum.

"Kabul etmediğine göre boş ver."

"Israrcı olduğumu sanıyordum."

"Yanılmışsın. Sen de yanılabilirsin, öyle değil mi?"

"Elbette," diyerek arkama yaslandım. Ne düşündüğümü soruyor.

Takat'a bakıyorum. Eskiden kalma yatıştırıcı ne bulduysa getirmiş.

Umutsuzluğuma karşı bağlantıyı kesmedim; belki de yalnızlığın üstesinden gelmek, teslim olmamak için. MS'yle ilişkisinin ne durumda olduğunu da hâlâ söylemedi. Ödüllendirilmiştir.

"İzin verirsen bir şey hatırlatmak istiyorum. Benimle tanışmak için bağlantı kurduğunda MS'ye karşı çıkararak yaşanabileceğini gösterdiğim için teşekkür etmiştin."

"Hu-art!" diyor. Heceleyerek. Zorlukla. Anlıyorum. Silmiş. Hepsini unutmuş.

"İsteyerek mi?" Fazla enerjisi vardı, öyle söylerdi. Daha çok şeyi hatırlayabilir.

Ama o "Evet," diyor, "MS'yle ilişkiyi tehlikeye atamazdım".

Anlayışlı davranabilme kapasitemin arttığını hissediyorum; belki zamanın, belki de yatıştırıcıların etkisiyle.

"Hepat çiplerini buldukları zaman mı?"

"Evet," diyerek anlatıyor; "Kuzey Kutbu'na gitmem yasaklanmıştı, özel haberleşme kanalını da kullanamayacaktım. Uzatmak anlamsızdı, kısacası bazı konuları unutmaya karar verdim."

"İyi ama, şu anda 370-K00'da konuşuyoruz."

"O zamandan beri çok şey değişti."

"Nelerin değiştiğini öğrenebilir miyim?"

"Henüz değil."

Kabul etmekten başka çarem yok; "Pekala," diyorum. Bağlantı kesiliyor.

Çaresizlik duygusu berbat bir şey. Unutkanlık, ihanet, şu, bu...

Hiçbiriyle karşılaştırılmaz. Gözlerimi kapatıp derin bir nefes alıyorum.

Başımı çevirince yarım kalmış dosyaları gördüm. Evet, yaşananların bir anlamı olmalı.

Hepsini önüme çektim. Dizlerim titriyor. Apokları hareket ettirirken, binlerce yıllık tarih gözümün önünden geçiyor. Fazla düşünmeden tarıyorum. Sebep sonuç ilişkilerinin çözümünü sağlayan karşılaştırmalı bir ek program kullanarak, bugün geçerli olan değerler sistemine bağlantı yaptım. Unutmak çıktı. Geçmişten kalan, hayatı kolaylaştırıp sürdürülmesine yardımcı olan en önemli şey: Unutmak. Çaresizliğin çaresi de unutmakmış.

Beyin hücreleri unutmak ve hatırlamak temelinde çalışıyor. Kimliği ve kişiliği belirleyen de bellek, yani hatırladıklarımız, duygularımız.

Bilgiyi makineler aracılığıyla kullanmak, yenen içilen teknoloji çok şeyi

değiştirmiş. Düşünmeden yaşayanlar çoğalmış, derken yapay yöntemler devreye girmiş, tembelleşen beyin hücreleri biyomakineler aracılığıyla standart hizmet vermeye başlamış. MS doğru söylüyormuş; biyolojik temelimiz insanlarla aynı.

Daha fazla bilgi istemiyorum. Bugünlük yeter. Öğrendiklerim beni yoruyor. Bilginin niteliğinden kaynaklanan bir şey bu. Hani, ne yapacağım diye bir kaygım da kalmadı. Öylesine oturuyorum. Takat hastalandığımı sanıp bir takım ölçümler yaptı.

Bu arada o, yeniden arayıp "Merhaba," diyor, "kusura bakma, biraz önce MS'den çağrı aldım da."

"Evet," ışıklarını yakıyorum.

"Çipleri neden çıkardın?"

"Sence neden?"

"Kızdığın için."

"Aferim çok akıllısın, nasıl oldu da bildin?"

"Şaka mı yapıyorsun?"

"Hayır, çok ciddiym, yani böyle bir soru sorduğun için zekandan kuşkulandırmaya başlamıştım. En son ne zaman BİM kontrolünden geçtin?"

Bağlantıyı kesti. Memnun oldum.

Acaba tekrar arar mı?

Aradı. Hem de birkaç saniye sonra. Ne istediğini sordum.

"Kızmakta haklı olabilirsin, anlamaya çalışıyorum, ancak bir de beni düşün."

"Nasıl?"

"Benim durduğum yeri."

Hemen müdahale ediyorum; "Nerede durduğunu bilmiyorum, MS'yle ilişkisini sormuştum cevap vermedin, seninle görüşüp konuştuğumuz günler geride kaldı, o günden bu yana çok şeyin değiştiğini kendin

söyledin."

"Evet," ışıklarını yakıyor.

"Ne eveti, neye evet?"

"Bazı açıklamalar beklediğinin farkındayım."

Hiçbir şey beklemediğimi söylüyorum.

"İyi o zaman, Dünya..."

Konuşmasını yine kestim; "Herhalde yanlış anladın, ben bir açıklama beklemiyorum, ama sen bir açıklama yapmak zorundasın."

"Zorunlu olduğum bir şey yok!"

"Ahh, elbette. Ener dünyanın kuralları! Nasıl oldu da unuttum?"

"Yaşlandığın için," diyor.

"Yaşlanmak mı?"

"Evet, yaşlılık unutmaları. Yoksa farkında değil misin?"

Bağırarak istiyorum. Avazım çıktığı kadar bağırarak... Bağırıyorum. Çıkarabildiğim bütün sesleri çıkarıyorum. Anlamsız sözcükler dökülüyor ağızımdan. Takat çekinerek omzuma dokunuyor. "Çık dışarı," diyorum ona "gözüme görünme". Bir avuç dolusu yatıştırıcı hap bulmuş, onları yutturuyor. Eski Takat gibi davranıyor.

Yatağımda uyandım. Uzayda gaz ve toz bulutlarının denge konumları bozulunca, kendi üstlerine çöker. Ben de kendi üstüme çöktüm. Bu bir yanılsama. Eskiden de ölüm yoktu. Yaşam biçim değiştiriyordu. Değişimin önüne geçtik. Kırmızı devlerin ortaya çıkma ihtimali kalmadı; artık her şey karadelik olacak. Yakıtını tüketince genişlemeye, soğumaya başlayan yıldızların parlak günleri bitti. Enerjinin kontrolü yeterli değil. Limitsiz enerji hepimizi yok edecek. Bütün evreni. Ama ne zaman? Zamanı düşünüyorum. Halkalı ya da halkasız... Psikolojik, biyolojik, denetlenebilir, denetlenemez, gerçek, sanal, uzay, uzal, ener, sınırlandırılmayan, ele avuca gelmez, işe yaramaz...

Zamanın baskısı tartışılmaz. Öncesiz ve sonrasız, şimdinin önemine dikkat çeken bir anlayış aransa da bulunamıyor galiba. Zaman kendini gösterdikten sonra kurtuluş imkansız. Kaç boyutlu olursa olsun, hayatı düzene sokan bir sistem kuruluyor ve bizi hapsediyor. Kapana kısıtılmışız.

İstediğim gibi kullanacağım bir zaman yok. Kırık dökük de olsa, küçücük, birazcık, bana ait bir zaman parçası. Halbuki, hep bunu istemiştim.

Hiçbir yerden hiçbir yere doğru gidiyoruz. Belki de zamanı ve tarihi ortadan kaldırma projeleri özgürlüğü sağlayabilir. Ama... Bunca çabam boşuna mıydı?

Kahvaltıdan sonra birkaç fincan kahve içiyorum. Savaşa hazırım. O da hazır olmalı ki hemen cevap veriyor. MS'nin hangi aşamada yaşağı kaldırdığı konusuna değinmeden, ilişkimizin sınırlarını anlatıyor.

"Şu anda kurduğumuz bağlantı gerçek mi?"

"Lütfen," diyor. O kadar. Genom yapısı nedeniyle kaypak ve çıkarıcı davrandığını iddia ediyorum.

"Böyle ilkel düşüncelere kapılmana inanamıyorum. Duygusal alıcılarımın kuvvetli olmasına karşın ener dünyanın etik kurallarını asla unutmadım. Seninle pazarlık yapmadık, beni etkileyemezsin."

Etkilemek gibi bir niyetim yok. "Kendine güvendiğini biliyorum," derken konuşmamı kesti.

"Bilmen yetmiyor."

"Yanlış bir değerlendirme olabilir, toplumsal bir dünyada yaşamasak da ortak bakış açısının oluşturulması kişisel özelliklerimizi..."

"Hayır," diye yine araya girdi. Düşüncelerimi zaten zor toparlıyorum, bir de o bölünce ne dediğimi unutuyorum.

"Kesmezsen memnun olurum," dedim. Sesini çıkarmadı. "İletişim

çabalarım işe yaramıyor. Nedenlerini, niçinlerini bulmak istiyorum."

"İşin garibi, bu çabayı ben de gösteriyorum."

"Birbirimizi dinlemiyoruz," diye mırıldanıyorum, çünkü aynı hatayı ben de yapıyorum, ama o karşı çıkıyor.

"Hayır," diyor, "ben dinliyorum".

"Ve yine de anlaşamıyoruz. Susmak işe yarar mı acaba?"

"Nasıl," diye soruyor. Evet, nasıl bir suskunluk? Beni anlaması imkansız. Değiş tokuşun yaşanması için uyum lazım. Duygular herkese göre farklı yapıda kendini gösteriyor. Uyum olasılığı on milyonda bir, belki milyarda bir.

Okuyup yazdığım, tarihle ilgilendiğim halde konuşmayı önemsemem karışıklığa yol açıyormuş. "Kendine ya da geçmişe mesafeli bakamıyorsun," diyor.

Tartışmayacağım. Son zamanlarda nelerin değiştiğini öğrenmek istiyorum.

"Değişim kavramının içeriği etik değerler açısından önemlidir, bu nedenle," diye başlayınca müdahale ediyorum.

"Özetlemeni rica etsem."

"Uzatmayacağım, ancak durumun anlaşılır olması için kuralları tekrarlamak zorundayım."

"Neden?"

"Unutmuş olabilirsin."

"Unutmadığımı varsay."

"Riske atamam. Önemli bir konu," ışıklarını yakıyor.

"İyi de benim vaktim yok, boşuna enerji harcayamam," diyorum.

"Bu senin sorumluluğun," diyerek devam ediyor. Karşı çıkmıyorum. Galiba ben de değiştim. İyi mi kötü mü bilmiyorum. Keşke günlük tutmaya hiç ara vermeseydim. Değişimin nasıl olduğunu daha net görebilirdim. Acaba o ne kadar değişti?

Bilgi işlemde akan kristal zerreler çarpınarak uçuşup havaya karışıyor. Ona kızamam. "Bitti mi," diye soruyorum.

"Bitmedi," diyor. "Beni anladığını fark edinceye kadar sürdüreceğim." Fark etmek, farkında olmak... Farkındalık, onun için önemliydi. Demek fazla değişmemiş. Akışı kesip "Hâlâ Kuzey Kutbu'na gelmek istiyor musun," dedim.

"Hayır."

"Neden?"

"Reddetmiştin, unuttun mu?"

"Neden gelmek istediğini söylememiştin."

"Seni görmek içindi."

"Beni görüp ne yapacaktın," diyorum; öylesine.

"Ne kadar enerjin kaldığını belirlemeye çalışacaktım. Durum değerlendirmesi yapmıyorsun, bırak da biz yapalım."

"Biz mi?"

"Evet, ölçümleri MS adına yapacaktım."

Ağzım açık kaldı. Hiçbir şey düşünmüyorum. "Resmi görevliydim," diye ekliyor, "yan yana dört tane 1'im var".

Birazcık içki olsaydı. Birazcık. Çok değil.

Sonu hissetmek ağır geliyor. İçkiye sığınmak aldatıcı. Biliyorum. Ama bu ağırlığı taşımak gerçekten zor.

Başka ne dedi, neler yazdı, izleyemedim; bilgi işlemin başından kalkarken de belleğimin arka taraflarına attım. Belki bir gün bakarım. Takat'ın verdiği yatıştırıcıları alıp yatıyorum. En iyisi uyumak.

Uzun bir aradan sonra Takat'la dışarı çıktık. Gözlerime inanamıyorum. Güneş burada! Kuzey Kutbu'nda... Güvertede şaşkın, donakalmışım. Yavaşça parmaklıklara dayanıyorum. Geminin etrafı suyla çevrili. Buz dağları yok! Hepsi erimiş! Kim bilir kaçınıcı kez eriyor, ama galiba bizim

için gerçek son. Berrak, dupduru bir hakikat.
Dört yana bakıp aşağı doğru sarkıyorum. Suyu dokunabilirim.
Merdivenlere yönelince Takat önüme geçiyor.
Hava çok aydınlık. Yoğun gün ışığı her şeyi ele geçirmiş. Gözlerim kamaşıyor. Titriyorum. Soğuk değil ki!
Panik halinde içeri girdim. Bilgi işlemin başına oturmadan önce toparlanmalıyım... Başım dönüyor. Duvarlara tutunarak yürüyorum. Geminin havası berbat. Kendimi kaybetmemeliyim. İlk şoku atlatırsam sorun kalmaz. Belki bir şey yapabilirim. Ne? Hiçbir şey! İyi de yatağa yatıp bekleyemem.
Takat elinde yatıştırıcılarla peşimden geliyor. Birkaç tane yutuyorum. Yüzüme, koluma, enseme, her tarafıma bant yapıştırılmış. Ne de olsa işe yarıyor. Koridorlarda aşağı yukarı yürüyorum. Gemiyi dolaşmaya, bütün katları kontrol etmeye başladım. Bir tür vedalaşma gibi...
Lemminglerin yanında biraz oyalanıyorum. Minik bir yavru ayağımın üstünden atlıyor. Onların ne olacağını düşünmek istemiyorum.
En üst katta, dış bölme çıkıp çevreye bakıyorum. Uzaklara. Çok uzaklara. Bir tek buz parçası bile görünmüyor. Eskiden, tabiatın matematik diliyle yazılmış bir kitap olduğu söylenirmiş. Doğal hayata hiç aldırmadan işlemler yapıp denklemler kurduk; sonuç sıfır. Yoo! Ben varım; elde bir kalmış!
Herkes ne yapıyor acaba? Yoksa, bana haber vermeden çekip gittiler mi?
Tümüyle yalnız kaldım. Sona geldik, hâlâ yalnızlığımı düşünüyorum. Saçmalık... Gözlerimi kapadım.
Ölümden korkmak niye? Kaçınılmazlığı görememek, sonu kabul etmemek, bitişin huzurunu istememek, her ne olursa olsun, neye mal olursa olsun illa ki ayak direme çabası; direnişi canlanma, yeniden başlama, herhangi bir şey yapmak için değil, salt reddetmek uğruna

sürdürmek. Ölmeyi bilmemek.

İyice çuvalladım; demek ki duygular tek başına çözüm üretemiyormuş. Hatta belki de sorun yaratıyor.

Takat koluma dokununca gözlerimi açıyorum. Asansörle aşağı inerken hareketlerim yavaşlıyor. Bitkin bir halde yatağa uzandığımda gemideki sistemlerin hepsi etkilendi.

Yine hastalanmışım. Bu sefer daha ciddi. Takat, bulunduğumuz kat hariç diğer alanlardaki enerjiyi kesmiş. Yerinde bir karar.

Bedenimi ikna etmeye çalışıyorum. Direniyor, her noktada karşı çıkıyor ve sözümü dinlemiyor. Ölümü çağırmak sonra kabul etmeyip ölümden kaçmak. Madem ki istemiyorsun, neden çağırırsın. Önlemek, engellemek için bir şey yapamayacağım artık bu kesin, ancak biriktirdiğim hırslar açığa çıkıyor, elime ayağıma dolaşüyor ve sadece korku duyuyorum. O korku ki karanlık, umutsuz, çaresiz bir ruh hali yaratıp başkalarına muhtaç olduğumu hissettiriyor. Bu muhtaçlığa bel bağlamak, kendimi hep haklı, başkalarını haksız görmek esas mesele. Kimseye kin duymamalıyım. Suçlu aramayacağım.

Yatakta vakit geçirmekten hoşlanmıyorum, fakat bir türlü gücümü toplayıp ayağa kalkamıyorum. Yemeğimi bile yatakta yiyorum. Bir ara sürekli uyumuşum; Takat söyledi. Yatakta oturmaya başlayınca, eskiden yaptığımız gibi oyun oynuyoruz.

Sıkılıyorum. Bu iş uzamaya başladı. Güneş gücünü gösterince her şey hızlanacak sanıyordum. Büyük altüst oluşlar yaşanacaktı. Hani, nerede? Hiç acele etmiyor. Telaşlanmasına gerek yok ki, kendinden emin olmalı.

Anlaşılması imkansız çıplak gerçek, hayatın durma noktası gibi ancak

küçük bir ana, mekana bütün dünyayı sıkıştırıp esir ederken uçsuz bucaksız bir evrende küçücük bir noktayız. Hem var hem yok, var olduğu halde yokmuş gibi. İfadesi zor hiçlik hiçlikle sarmalanıyor. Yazanaç elimin altında olsaydı...

Takat'ın yardımıyla bilgi işlemin karşısına yerleştim. Kalan enerjiyi de bu odaya yönlendirdik. Şimdi vakit daha iyi geçiyor. Yazacak o kadar çok şey var ki... Kendime yeni bir plan yaptım. Umudumu koruyorum. Umut hiç bitmiyor. Sürekli not alıyor, kırık dökük duygularımı, düşüncelerimi yazıyorum. Nihayet bir amacım oldu.

Dirayetliyim, ancak tedirginlik dizboyu. Kendime güvensen de farklı kisvelere bürünmüş duygularım açığa çıkıyor. Yazdıklarına göz atınca, hayatı ve herkesi öfkeyle küçümsediğimi, aşağıladığımı hissediyorum. Derinde yatan ilk yalnızlığın çırılçıplak soyunup ortaya çıkmasıyla, hep bilinmiş ve bilinen ölüm korkusunun ardına sığınıp her türlü anlayıştan yoksun, bomboş bir sonsuzluğa doğru savruluşun içinde kendimi arıyorum. Kaderin girdabı belki...

İnsanların zamanı durdurmak için yazıyı kullandıklarını hatırlıyorum. Doğayla ilişkide kırılma noktası dil olmalı. Gerçeği saklama aracı, olayların standartlaşması, uzmanların iktidarı için dil lazım. Dil tarihin de kökeni. İnsanlar dilin yarattığı bir hapisanede yaşamış, o yüzden de kelimelere ihtiyaç duyulmayan bir dünya yaratmak için uğraşmışız. İsimleri unutmuşuz.

Kelimelerin ne denli tehlikeli olduğunu farkedince irkildim. Sinestezik etkinin yarattığı kokular, renkler harflerin büyüsunü artırıyor, bağımlılık oranını yükseltiyor. Ne biçim dünya bu? Yoksa, hasretini çektiğim, yıkımı gerçekleştiren koşullar mı? Duygularımla savaşmaya başlayan zihnim yoruluyor. Kafam allak bullak.

Hepat'ı merak ediyorum. Acaba orada durum ne? Güneşi ise düşünmek istemiyorum. Milyarlarca yıldır süren düzenini niçin bozdu? Kim yaptı? İnsler mi? Bu nasıl bir akıl? Yoksa zeka mı demeliyim? Psikolojik ya da biyolojik hiçbir ayarım kalmadı. Takat'ın yönetiminde hayat devam ediyor. Saçlarımı bile kesti, hem de dibinden. Enerji tasarrufu amacıyla basit yemekler yapıyor, hazır doyurucular veriyor. Geminin depo katlarında bulduğu her şeyi kullanıyoruz.

Bilgi işlemde zayıf bir ışık belirdi. Işığı görmek gücümü artırıyor. Soluk, solgun bir aydınlıkta notlarımı, eski dosyalarımı tekrar düzenliyorum. Hatırladıklarımı yazarken durakladım; düzen arayışının sonucu rakamlara sığınmış. Matematik, kaostan duyulan korkuya dayanıyor, başkaldırıyı da önlüyor. Rakamlar sayesinde algısal düzenden kavramsal düzene geçiliyor ve her şey nesneleşiyor. Matematiksel teknolojinin kurduğu tahakküm müthiş. Evrenin kapılarını açan anahtar: sayı. Tarih bilgimi gözden geçirince ölçülmesi gereken ilk şeyin zaman olduğunu fark ediyorum.

Gelecek kaygısı olsun veya olmasın, zaman varsa ortak bakış açısı da var. Ya da tersi. Kişinin kendi varoluşu başkasına bağlı; herkes diğeriyle birlikte şekilleniyor. Hayatta merkezi konuma sahip tek kavram öteki.

Kimse yalnız değil. Birlikte yaşamaksa çeşitli baskılar üretiyor. O halde başkasının, diğeri ne düşündüğünü, duygularını dikkate almak gerekmez mi? Beyhude bir çabayla herkes kendini koruyup kollamaya çalışıyor, oysa duyarlılık ve hassasiyet önemli olmalı. Biraz etrafa bakarak ne olup bittiğini görmek, dokunup hissetmek, duyup işitmek mümkün. Sonrası hikaye galiba...

Kaç ay, ya da kaç gün böyle yaşadığımı bilmiyorum; zamana

aldırmıyorum, artık daha iyiyim. Dinlene dinlene bazı notlar alıyorum.
Uyarı sinyalini görünce şaşırdım.

Bütün gücümü toplayıp çözümleri gerçekleştirebildim. Kopukluklara rağmen anlaşılıyor.

Okuyorum;

"Ben sizin bilmediğinizi bilirim... (Rm. 38 – 50) Ancak, geçen geçmiştir. İnsan unsurunun katıldığı her türlü uygulamanın duygusal öngörüsü oluşturulmadan harekete geçmek zarara yol açıyor. İster şükredici olsun, ister nankör. Ve muhakkak ki onların dönüşleri bizdir. M33 deneyinde olduğu gibi empoze birimleri devreye sokmadık, belki bu nedenle, belki de birleştirici düşünsel kanalları hedefleyen doğrudan iletişim temelinde yaptığımız yeni düzenlemeler denetimi aksattı. Ortak bilinç ve sürekli değişime rağmen sorunlar büyüyor.

Biz onlara zulmetmedik, fakat onlar kendi nefislerine zulmettiler.

Kutsallık atfettiler...

Ey akıl sahipleri! Muhtelif gezegen ve dönemlerde yapılan araştırmalar, insansı, insan, insanüstü tüm akıllı canlılarda duygusal yapının önemini ortaya çıkarıyor; bu yapının, karşılıklı iletişim içinde kendi kendini yok etmesi, giderek sistemin tamamını etkileyip yıkması kaçınılmaz. Duyguları yönetmek imkansız. Ortaya çıkan enerji yaratıcılığa yönlendirilip yaygınlaştırılmalı... (Ankbt. 44)

Her organizmanın bir genomu, ama birçok proteomu vardır; onları teklistiremezsiniz. Aktarılan bilginin, karbon temelli yaşam biçimleri ve benzer düşünce sistemleri tarafından anlaşılabilmesi, bilhassa akıllı canlıların bu bilgiye ulaşabilmesi önemli... (Kf. 27) Ve bekle. Onlar yakında görecekler. Bu hüküm, her türlü kapasite ve nitelik artışının iradi yoldan sağlanabileceğini gösterir...

Hüzün ve ümitsizliğe düşmeyin. Sabredin ve direnin. Doğrudan iletişim yöntemlerinin gözden geçirilmesi şart. Teklistirici değil çoğullatıcı

tartışma biçimlerini esas alın. Analiz dedektörleri bunun mümkün olduğuna dair ipuçları veriyor.

Apacık bir uyarıcıyım. Göç edilecek başka yerlerin olduğunu ve aranması gerektiğine dikkat çekmek istiyorum; bir de aktarımda X kromozomu ağırlığını koruyor, XX'ler için özel yöntemler geliştirilmeli. Bu kuvvetin anlaşılması yedinci gündeydi, kör olup görmeyen de kendi aleyhinedir. (Nm.104)

(Enm. 6 - Hkk. 12) Güneş yörüngesinden saptı; bölge artık güvenli değil. Elbette bunda bir ibret vardır. Ve her şeye rağmen, başka bir yerde işe yeniden başlanabilir; hikmetin idrak edilmesi için ifngsğainıloadrrı sueiveiayüotrkmz...

Epilog

Renklerin kokusu, tat alırken duyulan müzik, hareketle hissedilen acılar, sevinçler, sesle değişen şekiller dünyasında her canlının bıraktığı ayakizlerini takip ederek hakikata ulaşmak isterseniz, yorulan yıpranan yıkılan sonra tekrar kurulan hayaller karmaşasında kaybolup giderseniz. Olacak olan olur.